سچل سرمست جو سنڌي ڪلام

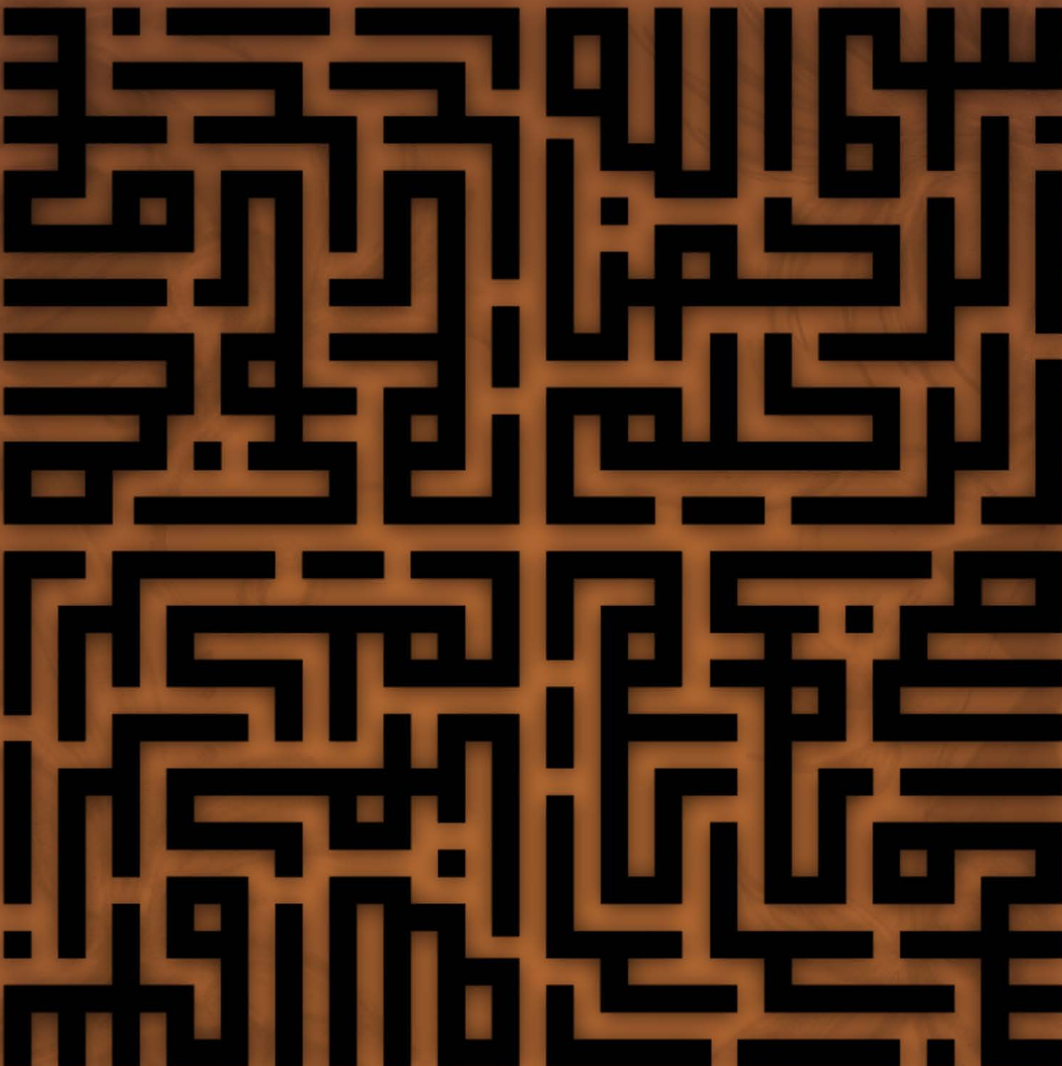

مرتب

عثمان علي انصاري

Page intentionally left blank

سچل سرمست

جو

سنڌي ڪلام

مرتب

عثمان علي انصاري

اي بوڪ ايڊيشن جي ترتيب ۽ پيشڪش

عبدالماجد ڀرڳڙي

عشق پبليڪيشنز

پهرين اليڪٽرانڪ بوڪ ايڊيشن

25اپريل 2010

ڪتاب جي ڊيزائننگ، لي آئوٽ ۽ ٽائيپ سيٽنگ

عبدالماجد ڀرڳڙي ڪئي

هن ڪتاب کي، بنان ڪنهن تبديلي ڪرڻ جي،
ورهائڻ ۽ پرنٽ ڪرڻ جي هر ڪنهن کي عام اجازت آهي.

First eBook (PDF) Edition

25 April 2010

Text & Book Design and Layout by

Abdul-Majid Bhurgri

All have permission to distribute or print this eBook. However, it must be distributed and printed as it is, without any changes, whatsoever.

www.bhurgri.com

Email contact:

majidbhurgri@yahoo.com

اي بوڪ جو انتساب

حضرت قبله سيد فريد حسين شاھ زيدي چشتي

جن جي قدمن ۾ ويهي راھِ عشق جي باري ۾ آگاهي پرايم

عبدالماجد پرڳڙي

فهرست

ٻه اکر ix

وحدت نامو 1

وحدت 10

حقيقت 39

سسئي 68

نوري 231

مارئي 250

مومل راڻو 305

سنڌي پورب 322

سارنگ 333

هير رانجهو 340

جوڳ 349

مالڪوس 357

بيت، دوها ۽ هدايتون 416

ڪافيون 428

ٻہ اکر

سائين سچل سرمستؒ جو سنڌي رسالو حاضر خدمت آهي. هي اليڪٽرانڪ ايڊيشن، گهٽي ڀاڱي، عثمان علي انصاري صاحب جي مرتب ڪيل رسالي جي آڌار تي آهي. سنڌ کان پري، آمريڪا ۾ رهندي، مون لاءِ رسالي جا مختلف نسخا هٿ ڪرڻ، انهن کي پيش ۽ مناسب اپياس کان پوءِ اهو طئي ڪرڻ ته ڪهڙي ترتيب ۽ ترڪيب مناسب ۽ موزون رهندي، بيحد مشڪل ۽ وقت طلب ڪم هو. سچ ته اهو آهي مون وٽ نہ ايترو وقت هو ۽ نہ ئي اهليت. انصاري صاحب جي علمي قابليت ۾ تہ مون کي ڪو شڪ ڪو نہ هو، پر سندن ترتيب ڏنل رسالي جو ڇپائي جي غلطين کان آجو نسخو هٿ اچڻ مسئلو هو. ساڳئي وقت منهنجي اها تمنا بہ هئي تہ جلد از جلد رسالي (سنڌي ڪلام) جي انٽرنيٽ تي اشاعت ڪريان.

مهربان دوست گل آغا صاحب وٽ سندن چاچي آغا غلام نبي گل حسن خان جي ترتيب ڏنل سچل سائين جي زندگي ۽ ڪلام متعلق لکيل ڪتاب "سچل سر مست" جو 1933 ۾ ڇپيل ناياب نسخو هو ، جنهنجي ڪاپي مهرباني ڪري مون ڏانهن موڪليائون. ان ايڊيشن ۾ اعراب ڪونہ هئا، پر ٻئي هر لحاظ کان ڇاپي جي چُڪن کان آجي هُئي. ان کان علاوه، سچل سائين جي ڪلام ۽ زندگي بابت بہ ڪافي قيمتي مواد بہ منجهس هو. پر جيئن تہ انصاري صاحب جي تدوين ڪيل نسخي ۾ انهيءَ ايڊيشن کي بہ مدنظر رکيو ويو هو، تنهنڪري مون اهو وڌيڪ مناسب ڄاتو تہ انصاري صاحب جي ايڊيشن کي استعمال ڪجي. بهرحال، جڏهن ۽ جتي نئين ڇاپي جي غلطين سان واسطو پيو اتي آغا صاحب جي نسخي منهنجي مدد ڪئي. وقت ۽ وسائل اجازت ڏني تہ آغا صاحب جي ناياب ڪتاب کي انٽرنيٽ تي آڻبو، انشاالله.

ٻي اها ڳالهہ هئي تہ رسالي جي ڪتابت لاءِ جن ٻن مهربانن هي ڪم پنهنجي ذمي ڪنيو، تنهن بہ اهو ضروري ٻڌايو تہ اسان ٿنهي وٽ ساڳي ئي ايڊيشن هجي. مون وٽ روشني پبليڪيشن جو ڇپايل رسالو هٿيڪو هو، سو دوستن کي عرض ڪيم تہ هو بہ اهو وٺي ۽ ڪتابت شروع ڪن. پروف ريڊنگ جي ڪم ۾ بہ انهن دوستن ڪافي مدد ڪئي. حبيب سنائي صاحب تہ علي قلي بيگ صاحب جي تدوين ڪيل رسالي سان پيٽ ڪري ڪجھ واڌارا ۽ ڪجھ

تبديليون به ڏيان تي آنديون، جن کي پڻ مدنظر رکيو ويو. ڪوشش ڪئي اٿسون ته غلطيون گهٽ ۾ گهٽ هجن، پر پوءِ به غلطين جو امڪان رهجي ٿو وڃي. ساڳي طرح، سهڻي سائين جي سهڻي ڪلام کي سهڻي انداز ۾ پيش ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي اٿم، اميد ته پسند ايندي، پر ان سلسلي ۾ به ٿي سگهي ٿو ته مون کان ڪجھ رهجي ويو هجي. مان ٿورائتو رهندس، جيڪڏهن پڙهندڙ مهربان مون ڏانهن اي ميل ذريعي پنهنجن قيمتي راءِ سان نوازيندا ته جيئن ايندڙ ايڊيشن ۾ اهي گهٽتايون پوريون ڪري سگهجن.

اها ڏٺي جي اڻ کُٽ ٻاجھ آهي جو مون هيٺي جي هٿان شاه سائين جي رسالي جي انٽرنيٽ تي اشاعت کانپوءِ سچل سائين جي سنڌي ڪلام جي، ساڳي طرح سان اشاعت جي سعادت به، منهنجي نصيب ۾ آئي. 14 رمضان المبارڪ 1426ھ (نومبر 2005) تي، سچل سائين جي عرس جي مبارڪ موقعي تي، مون ورلڊ وائيڊ ويب تي هن آفاقي ڪلام جي اشاعت ڪري، هي سوکڙي سنڌواسين جي آڏو پيش ڪئي. ارادو ته اهو هو ته جلد از جلد ان جي eBook ايڊيشن به ترتيب ڏيئي پيش ڪندس پر قدرت کي ڪجھ ٻيو منظور هو. 2006 کان منهنجا ذاتي حالات ڪجھ اهڙا رهيا جو ان تاخير ۾ ٿيندي وئي. دوستن جي مسلسل اصرار ۽ همت افزائي جي ڪري، تاخير سان ئي، پر آخرڪار هي ڪم تڪميل رسيو.

سچل سائين يا سندن شاعري جي باري ۾ ڪجھ چوڻ جي نه مون ۾ ڪا اهليت ڪانهي. بس ايترو چوندس ته سچل سارو عشق آهي. بقول حضرت سلطان باهوؒ "خود عشق وخود عاشق و خود معشوق، اگر پرده را ازخود بر اندازي، همه يڪ ذات و دوئي همه از احول چشميست."

مان مهربان ۽ عزيز دوستن شاه نواز سومري ۽ محمد حبيب سنائي جو بيحد ٿورائتو آهيان، جن جي محنت بنان، منهنجي ڪاوش اڌوري هجي ها.

خاڪپائي درويشان

عبدالماجد ڀرڳڙي

سياٽل، 25 اپريل 2010

سچل سرمست

جو

سنڌي ڪلام

وحدت نامو

اول سا راهه ڪر سبحان جي، مولىٰ جو ملڪن؛
مڙيائي محضوض ڪيا، ڏسو ڏيهه ڏٽين؛
ڪي ڪامل ڪُرسين تي چڙهي، وَهه وَهه وعظ ڪن؛
ڪي ڪاتب ڪتابن جا، سوين سبق ڏين؛
ڪي مسئلا مسائل ڪيون، ناميان نيرن؛
ڪي پڙهيا پاڻ پروجهه سان، پڙهيون پڙهائن؛
ڪي وردن وظيفن ۾، شاغل روز رهن؛
ڏسيون وائسيون ورق ڪي، وريون ورائن؛
سِڪَ سچيءَ ڪَئُون ڪونڪو، سبق سُور سِڪن؛
اکر لِکن نه دل تي، ٿا ڪاغذَ ڪارا ڪن؛
مَسُ ڪاريءَ جان مَنَ ڪي، ٿا ڪاري ڪارو ڪن؛
مُدعا ٿئي جنهن ڳالهه ۾، تنهن ويجهو ڪِين وَڃَن؛
جو فرمودو واحدَ جو، تاڏي ڪَنُ نه ڪن؛
”و فِی اَنفُسِڪُم اَفَلاَ تُبصِرُون“، هِن ويسَهه نه وسَهن؛
يِن مَعنائن ۾، ڪاهَت ڪَيون ڪَهن؛
اِهو فِڪر فائدو نه ڪري، تورژئون ڪي تَن؛
فڪر ڪن نه فنا جو، ٿا بقا ڪي نه پُڇَن؛
هي اُتي حيران ٿيا، اوڳا ۾ اکَرن؛

معنىٰ تن جي طرح سان، هڪڙي ٻي چَوَن؛
پڙهيو سمجهيو عِلمَ تي، عمل نه آڻن؛
”مَن تَعلمّ العلم للمُنَاظَرَة وَالمُڪَابَرَة“ اُهي منافق مرن؛
هينئُن مِٺيءَ جي پسِي، ٿا پاڻ ئي لِڪائن؛
آهي آفتاب اَبر ۾، پرَ لائق ڪِين لهَن؛
مُنجهايو ماڻهن کي، ماضين مَذهبن؛
محڪم ماڻهن کي ڪيو، تن جي زنجيرن؛
هُون حديث ڪِينَڪِي، نه ۾ آيتن؛
مِجن تن کي ڪِين، ٿيو ملا ٿا مَجن؛
سي سوڳها سِپئي ڪيا ، نامراد نِيَرَن؛
اکيا اکين وڏڙا ، توڙوُن ئي ڏَسُ تن؛
بِرهَ جي بَٻان کُون، پاسي اوءِ پوَن؛
سي پَسڻَ کوُن پري ٿيا ، ڪين پسا پَسَن؛
محبت جي مهراڻ مَنُون، جي مُلا چاش چکَن؛
نه ڪنز قدوري ڪافيا ، لهن ۾ لوڙهن؛
ڪن سلام صرف کي، هوند نحو نه نها رن؛
پرکَ لاءِ تنهن ڳالهه جي، باس نٿا باسن؛
اُهي رهيا اِتهين، مَٿي ڪِين چڙهن؛
ڪيئي آهن قالَ ۾، باتيون بَس نه ڪن؛
ڪي وجي رسيا حالَ کي، ڪي بينا ٻاڌائن؛

ڪي لنگهي هليا حال ڪَون، نڪِي قال ڪهَن؛
ڪي دنيا جي طلبَ ۾، هنيا حرص حَجن؛
”طالِبَ الدُّنيا مُونث“، محبت ناهي تَن؛
ڪي ڪوڏيا عقبىٰ جا ٿيا، هنيا لئه حورن؛
”طالِبُ العُقبىٰ مُخنث“، مڙس سي نه چئجن؛
عاشق جي الله جا، سي سائين سيبائن؛
”لاَ مَوجُودَ اِلَّا الله“، حاضر ڪيون وتن؛
”طالِبُ المولىٰ مُذَڪر“، هن رسايا رمزن؛
ٻئي جهان ڦٽا ڪيو، ٿا ٽئي جهان وڃن؛
اَصلئون ئي اختيا ر ڪيو، فقر فقيرن؛
”اَلفقرُ خَزِينَةٌ مِن خزائِنِ اللهِ“، بعض ڪي بخشن؛
”اَلفَقِيرُ لاَ يَحتاجُ اِلَى الله“، ٻيون ڏنائون ٻن؛
”اَلفَقرُفَخرِى ولفقرمِنى“، اِئين اُتو عجيبن؛
وَتَن ويڳاڻا وِرهه ۾، نيڻين ننڊ نه ڪَن؛
راتو ڏينهان روحَ ۾، چَپ نه ڪو چورن؛
”مَن عَرَفَ رَبه ڪَلّ لِسانه“، ٻَڏي زبان اُنهَن؛
نَشي تن ڪي ”ناته“ ڪيو، مورئون ”مان“ نه چوَن؛
”قُل ڪُلٌ مِن عِندِالله“، اِهو ڪيائون ڪَن؛
”وَالقَدر خيرهُ وَشره مِنَ اللهِ تَعالىٰ“، سڀ اوڏانهون چاڻن؛
موليٰ جي محبتَ ۾، ڪِيا ٿيا وَتن؛

سُڏڪا سَپِئَي سوز جا، پنيءَ رات پَرن؛
آديسي اَرمانَ ۾، گهوماٽيا گُهمن؛
ڪِين رئَڻَ کُون اَن جيون، اکيون اوڪارن؛
”هرآن سِرى که با محبوب دارند، خبرنبود ڪرامًا ڪاتبين را“، سِر اهو سانين؛
هَيهات هَيهاتَ، اِها عادت اُداسن؛
پنهنجيءَ پَر ۾ پاڻَ کي، ٿا پَرتئون پَچائِن؛
نِهائِنءَ کُون نينهڙو سکيو ساميڙن؛
مَچ مَچايو مَنَ ۾، باقِ نه ٻهر وجهن؛
عاشقَ مَٿؤن آگ جي، اولارا ڏين؛
طالب جي ئي حَق جا، طَلَب نه ٻِئي چڏِن؛
عينان سندين اوجا ريون، اچن اوجاڳن؛
انئي ٻهرَ عجيبَ کي، ڪَنڌ اونڌي اورن؛
ڪا ساعت هَڏِ نه سنرا، اُنهين ري آهِن؛
ظاهِر سي ئي زبان سان، ٻيو تا ڪين ڪَهَن؛
مامن سان ماڻهن کي، سالڪ سمجهائن؛
صُمٌ بُکمٌ سڪوت ۾، اکيون ٻئي عامن؛
”عَينُها باڪيةٌ و قلوبُها ذاكِرٌ“، اهوذڪر چوَن؛
”عَينُهَا تَنامُ وَلاَ تَنام قُلوبُهَا“ دل طرف دوسَن؛
آئي آڏو عامَ جي، اکِين ڪا نه ڪَهَن؛
”اِنّ اَولِيائِى تَحتَ قَبائِى“، لائق لعل لِڪن؛

”الصّبرُ مفتاحُ الفَرَح“، صبر صابرن؛

بعضي موحد وحدتي، اهڙا پِي آهن؛

مست ڪئين منصور جان، سوريءَ سِرُ سَٽِن؛

محبت مِ مخمور ٿيا، ڪامل ڪوڏَ ڪُسَن؛

ڪُرڪَن ڪِنجهن ڪِينڪِي، جڙ پار وِهانءَ وَجَن؛

رتَ منجها رُون پانهنجي، وضو وِير ڪَرن؛

اِيءَ نماز عشق جِي، تهؤن پوءِ پڙهن؛

جي محبت وِڏا مامري، سي ڪيئن مُڙس مُڙن؛

سوريءَ اُتي صابري، ڪيون چيچ چڙهن؛

تَحتون تريءَ تي رکيون، صادق سِرُ ڏِين؛

ڪن سِرُ صدِقي دوست تَئُون، پيا پهر ڪين پُڇن؛

نِينهن نهوڙيا نڪِٽيان، جنهن پَر ڪاپڙين؛

هِٽي درد دهيون ڪيا، سندي سپيرين؛

ڪڏهن اچا ڪپڙا ڊار نه ڪنهن ڏِڪن؛

منهن ميرا مَٽي ٿيرا، اهڙيون طرحان تن؛

ڪائي تن جي ڪانه ڪا، جُڙي لِيڙ لَڳن؛

مٿين پيرين برهنه، ايڏا سور سَهَن؛

پرٿيو پروانن جان، ڪاهيو تِت پَون؛

پَنيڙ باه عشقَ جي، سپورن سَڙن؛

ڪامِي لَهسي لُوسجي، لائق لعل ٿين؛

آوڙي عام نہ اُن کي، جي سينڌائي سڄڻ؛
اَچو پون آڙاهَ ۾، سِرَ جو سانگ نہ ڪن؛
ڏِچو ڪنهن جِس جهوپڙا، آڏا ڪين اڏن؛
اوڏَنهن وٺ متان پوي، ڪنگهر اِي گهارن؛
ري پِريان تن ڪين پيون، ڳالهيون ڪَس لڳن؛
ڏاڍا ڦٽ فراقَ جا، تن جي چت چاڪن؛
ورهہ وڍي واڍوڙ ڪيا، رويو رت رئن؛
"مُوتوا قَبلَ اَن تَمُوتُو"، ائين مَن مارِن؛
اُهي مَرَڻ کَئُون اڳي مُئا، "مان" کي ڪين مَڃن؛
دشمن دوستَ هڪ ڪيون، ڪوڏڙيا ڳَڏجن؛
ان جي اکين آگم سِٽيا، بوندان بس نہ ڪن؛
سِرُ ڏيو سَنوپرا، وَٺي ورهہ وَٺن؛
"تَرڪُ الدُّنيا سُنة طَلَبُ المولىٰ فرضُ" هو دِل ڌارِن؛
سويون چڏيون سُکڙا، ڪوندَر گذارن؛
جوڳي جانبَ ڪاڻ ٿيا، مثل مَستانن؛
اَبتر ڪيائون پاڻ کي، پَسَڻ لئہ پِرين؛
هاءِ وِڄايو حالڙو، ويتر ويچارن؛
هو "مشتاق على لقاءِ الله"، ائين محفوظ رهن؛
ڪي فنا فراق ڪيا، ڪي مليا محبوبن؛
آهِ لقاءُ لطيفَ جو، عيدون عاشقن؛

محبت جي مڪان ڪُون، لاهوتي لنگهن؛
واديءَ ۾ وحدتَ جي، دانهن پير ڏَرنِ؛
"تون- مان" وجي وڃ مَڻُون، ته ڪِي پاڻ پَسَن؛
شڪ يقين اُتي ويو، برابر چوَن؛
هادي مريد هڪ ٿيو، تفاوت نہ ڪن؛
عابد ۽ معبود سو، هڪ نگاهہ پَسَن؛
پاڻ پڙهي پاڻ ٻُڌي، پاڻ ئي سجدو ڪن؛
"پاڻ" مڙيوئي "پاڻ" ٿيو، نِوڙي نوڙتَ ڪَن؛
پاڻ اُتي پاڻ ويهي، پاڻ رموز رکن؛
پُرجهہ مِڙيوئي "پاڻ" ٿيو، غير نہ پَسائن؛
ڪافر مومن هڪ ٿيو، پلا ٿا پائن؛
سوئي فَلَڪ سوئي مَلَڪ، سوئي آدمن؛
سوئي اَحمد سوئي علي، سوئي هڪ سَمجهن؛
نانوَ ڪَنن اکِين جا، وچون ئي وڃَن؛
بازيون بازيگر ڏِسِي، انهيءَ پَتِ پُلَن؛
تان اکيون، ڪَن، زبان سي، ٻوليون ٿيون ٻولن؛
اسين آهيون آدمي، بيحد مون بشرن؛
نا تہ مِڙيوئي پاڻ ٿيو، سميع بصير ڏسن؛
عين عليم ڪليم ٿيو، قادر قدرتن؛
هي مڙيون ئي وصفان، اندر آدمن؛

هي مڙيوئي حق ٿيو، ٻيا باقي ڇا ٻچن؛
وصفن اُنهن ساڻ، اصل آدمي سڌن؛
هِت آدمَ مَٿُون الله ٿيو، ٻيا سڀ شڪ پَچن؛
اصل الله مَٿُون آدمي، ثابت صورتن؛
مورَت صورتَ هڪ ٿئي، ڏسج دل نيڻن؛
سوئي ڏسڻ وارو، سو منظور مَجن؛
خالي ڪانه جاءِ ٿي، ٻنا محبوبن؛
سڀ ڪنهن هنڌين سپرين، ڇا جِي جاءِ خسن؛
ڪاٿئين پٽڙيون پَٽ جون، ڪاٿئين دلقا ڪن؛
ڪاٿئين جاما زر جا، ڪاٿئين پشمينا پَهرن؛
ڪاٿئين سَناسِن مِ، ڪاٿئين منجهه مُلن؛
ڪاٿئين معرڪن مِ، ڪاٿئين منجهه ڪُندن؛
ڪاٿئين مَسيتن مِ، ڪاٿئين مِ دائرن؛
ڪاٿئين رهن تقوىٰ مِ، ڪاٿئين مِ ناچن؛
ڪاٿئين تماشن مِ، ڪاٿئين مِ سيرن؛
”خَلَقَ الاَشياءَ فَهُوَعَينُهَا“، منجهه عربيءَ ائين چون؛
پاڻ چوندڙ، پاڻ ٻڌندڙ، پاڻئي مِ ٻولن؛
سمونڊ سرگردان ٿيو، پيو مِ عَجَبن؛
”آءٌ اصل پاڻي آهيان، ڪئين سمنڊ سڏن؛
نانوَ مٿم ناحق جا، رکيا الاجي ڪَن!“

جي رسيا وجي وصالَ کي، سي چؤرنگ يار پَسَن؛

اول ڪفر پوءِ مَجَڻ، پوءِ تان مَنجھ ڪُفرن؛

پر ڪفر مسلماني هڪ ٿِي، مِڙيوئي مَجن؛

نفيءَ مَنُّون اثبات ٿيو، بيا سپ ”لا“ ٿين؛

مرشد ڪامل هادي منهنجو، دائم درازن؛

عارف عبدالحق آهي، صوفي صاف سَيَن؛

هُئي شالَ چراغ سو، روز شبان روشن؛

عارف جي اولاد کي، دعا سپ ڪَرِن؛

حيرت ۾ هميشه سي، غازي سپ هُئَن؛

عشق منجھ الوث هُئَن، سپئي صاحبن؛

تا گهڻين طرحين نوڙا، مَٿي ”نانهه“ رکن؛

ڏيو روشن تن جو، تائين قيامتن؛

اُجرائي آفتاب کان، هادي شال هُئَن؛

اَظهر هُئَن دارَين ۾، برڪت پنجتنن؛

هوئن خليفا غوث جا، سي روشن ڪانئن هُئَن؛

قائم مَسند تن جي، حُرمت خير سندن؛

”سچو“ سگ انهن جو، سندن دروازن؛

ڪَلمو چئو نبيءَ تي، تا چٺو ڪان چِين.

وحدت

داستان پھريون

1

اَول پيري پَچُ، جي بَندَ خيالات جا؛
تَنِهن پڄاڻا وَڃُ، حَلّاجِي حيرتَ ۾.

2

هِيءَ نہ واٽَ هُئاءِ جي، آهي نڪا تَقلِيدَ؛
تَحَقيقًا توحيدَ، آهي راهَ رسُولَ جِي.

3

هِڪُ سَفَرساعَتَ، ٻيو سَفر سالَ جو؛
پھريون تا راحتَ، پويون تا پورِ رَهيو.

4

جي تو ادب آھ، تا ٻَنداڻَن ٻَڌِي وَڌين؛
ڪَلَ نَہ پيِرِ ڪاءِ، اُصولِي اِسرار جي.

5

پُنيءَ جَڃَ نہ ڄلُ، مَنجھ تَماشي نہ پوَين؛
گھوٽُ ڪري تون پاڻ ڪي، ڪَر هَنگامان هُلُ؛
پولِ نَہ ٻئي ڪَنهِن پلُ، وَنِج حالُ حَلاجَ جو.

6

پُنڻيءَ جَج نہ چُل، تون ڪَر پاڻَ کي گھوٽُ؛
مَردَ نہ هِتَئُون موٽُ، پنڻيءَ لائي ڇجڙي.

7

جَڏهن وِهين فڪر ۾، خاصو ڪري خيال؛
تَڏهن فراق وارا فِي الحالُ، بَندَ بَڌنديءِ وچَ ۾.

8

حُڪم هَلي ٿو جَنهِن سان، سو ڪر پيدا پاڻُ؛
صورت سا سجاڻُ، مُنهن ڪَري مورَتَ کي.

9

"تون" هي سان "تون" لَپِين، "مان" لَپان "تو" سان؛
"تون"، "هي"، "آءِ" سَپِهِين، "لا" ۾ موجودات ٿي.

10

جي تو ڄاتو "پاڻُ"، تہ "آءِ" بيو ڪو آهيان؛
ڪَندُءِ غرق گُمان، گھَلا انهيءَ ڳالھ ۾.

11

اَدبُ اَٿئي اوٿ، اوتِ تہ اَڳاهون ٿِئين؛
ما رنغا ري چوٿَ، عاشِقَ "اَنَاالحق" جِي.

12

جي فِڪر ڪئُون فارغ ٿيا، ٿيا دنيا کان دور؛

هوندا سي حضور، آءُ ڳرهيون ڳالهڙيون.

13

بيرنگيءَ مَنُون رنگ، پَسو جو پيدا ٿيو؛
ظاهِرَ ۾ پئو زَنگ، موسىٰ ۽ فرعونَ جو.

14

تون جا پائين مَوجَ، سا مِڙيائي مِهراڻ ٿي؛
هِي اُنهن جا اوجَ، جَن سنبَت سوريءَ پا ر ڏي.

15

دِين ڪُفر دِل دامِ، ڏج مڙيوئي موج ۾؛
تنهن ڪان پوءِ حُڪامُ، هَر ڪنهن هَند تنهنجو هَلي.

16

جاڏي ڪيا ڙي، سجدو تاڏي نہ ٿئي؛
جاڏي مُها ڙِي، سجدو تِت صحيح ٿيو.

17

ظاهر ڪَڪَرُ آنءِ، مِينهُن توئي باطن ۾؛
پارڻُ اُهوئي پانءِ، جنهن وَسي سان وَسَ ٿئي.

18

سوزُ گدازُ ۽ غَمُ، مِڙيوئي معافِي ٿيو؛
ما ردَمامين دَمُ، عاشِقَ "اناالحقَ" جو.

19

جي ادب کان نِڳَّا، سي ٿيا اللهُ؛

هُن وڃايو راهُ، هو هاڃي ۾ هڃِي وِيا.

20

تون تاڪا ٿي آنءِ، پاڻُ اَول لهُ پانهنجو؛

جيلَهان ٻِئي نانءِ، پَئين تيلهان تفاوَت ۾.

21

ڇاڻُ نہ تَفاوتُ، عبد ۽ اللهَ جو؛

هو آهي اَمرُت، هِي پِي ڏُور نہَ اُن کَئُون.

22

اللهُ ڇاڻُ نہ هن کي، هِي مِڙيوئي حَقُ؛

ناهي شبهو شَڪُ، جو مَعلوم ٿيو مرشِدَ کَئُون.

23

معلوم ٿِي مرشدَ کَئُون، ٻي جا ڳُجھِي ڳالھ؛

هِن جِي چاهِ مجالَ، "هو" لَپي "هن" سين.

24

هِي تان مور نہ وَڃڻو، ڇئو وڃي ڪاڏي؟

"هوُ" "هِي"، هِڪُ ڪري، مورک ڇڏِ ماڏي.

25

جھڙو پائيندين، "پاڻ" پَنهنجو پاڻهين؛

ٿهڙو ئي ٿيندين، هُت پِي ساڻ يقين جي.

26

جيڪي آهي هِتِ، هُت پي اُهو ئي اٿئي؛
پَچ اُهائي پِتِ، تان تون اهو ئي رَهين.

27

جِهڙو آهين ٿِهڙوهوندين، فانِي ٿيندين ڇا ؟
سُڌ پنهنجي سِر جي، ڪامِلَ پِيرُءِ ڪا؛
ڳالهه نہ سمجهيئي سَا، آوازي ”اَنَاالحَقَ“ جِي.

ڪافي 1

بيو ڪو ڄاڻ مَحض گناه،
هر ڪَنهِن صورت آپ اللہ.

ڪِٿي گدا گدائِي والا، ڪِٿي شهنشاه.
دونهان ڏيک متان ڪو پولي، اولي اَبر ماه.
”وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى“ آهي، سَهي ڪر ساه.
”خَلَقَ الاَشيَاءَ وَهُوَ عَينُها“، اِهو قول گواه.
صورت منجھ ”سچوءَ“ جي، بولي پاڻ ئي بيپرواه.

ڪافي 2

عاشق ڏِسڻ ۾ آيو، محبوب گل سَناسِي؛
عبرت عجب عجائب، اسرار رنگ عباسِي.

برهي جِي اک ببيني، ڪائي مثال چيني؛
توڙي رنگون رنگيني، چيني جي مَٽ نه ڪاسي.

گِل آب جاءِ جاتي، محبوب راز تاتي؛
عاشِق ڏِسڻ ڳُون ڪاتي، رَهندو پتنگ پياسي.

”صورتَ“ ۾ جاءِ ”دَمَ“ جِي، ”دَمَ“ ريءَ نه ”صورتِ“ ڪمَ جِي؛
دَمَ ۾ جا لذت غمَ جي، وه واه ڳالھ خاصِي.

ابليس جِي وڏائي، هَر سانس تي سوائي؛
جيوَڻ ته دَمِ پلائي، نه ته تحت نحس ناسِي.

ثابت ”سچل“ سچاري، يارن جي ياد ياري؛
وحدت جنين وساري، تَن تَن مِنھ اَٽاسِي.

ڪافي 3

هُتِ تان ڪير هُياسِ، ميان وو!
هِتِ ٿي ڪير آيس، نه ڄاڻان!

نانءُ پِئو هُتِ هو منهنجو، هِتِ پِئي نانءَ ٿِياس.
اڄڻ نه هو هِت منهنجو، پَرڪَنهن تا خواهش ڪَنياس.
هُتِ هُيَس معشوقيءَ ۾، هِت عاشِق ٿي آياس.
هيءَ هَي هُئي هُت ڪا نَڪا، هِت مَنجھ پروڙ پياس.
”سچو“ سارو، وو، سَچ ٿيو، وچون ”آءُ“ وياس.

ڪافي4

ميلو ٿينديئي، ميلو ٿينديئي، نينهڙو لايو،

جُڙيا جانِي، مون سان ميلو ٿينديئي!

”وهُوَمَعَكُم“ چيو وصالون، وري سو وره وسايو.

”وَنحنُ اَقرَبُ“ پاڻ اُتيوئي، موتِي تا بِرهُ بَچايو.

”اسين تو سان، تون اسان سان“، پاڻ پِرين فرمايو.

زلفان ڪوليوَ خيال اسان جي، ڏاڍو ڪو ستم سَهايو.

ڪري اُما رو اڳيون اسان جي، تيرن ساڻ تپايو.

راند روئڻ جي سِڪئين ”سچو“ ري، ڏاڍو ڪو پور پِرايو.

ڪافي5

آءُ تا پِيرُس اُتي، جِت جاءِ ادب جي ناهي.

نادانن ناداني آهي، بيهڻ اُتي بُتي؛

وحدت جو پيو باز جتي، مُئو مرغ اَدب جو اُتي؛

وهم خيال وجايا غيري، خيال هڪڙي ڪُتي؛

سر ڪٽايو، سو ڪيئن موتي، ويڙو جو شرط اُتي؛

”سچو“ سَچ آهي اِهوئي، وسرئي نه پَنج سُتي.

ڪافي 6

نانءُ اِهوئِي، اِهوئِي نانونَ وَارو، صورتَ مورتَ سائِي وو.
اِسمِ خاني وِچؤُن اِسماءِ اِهو ڏَسُ هادِيءَ جو جانِي، وو.

آهِ تَعجب اِهو جو، ڪَر لوڪان ذاتِي لِڪائِي، وو.
گاهي طاعَت گاهي عبادت، سَجدو سَهو سَهائِي، وو.
ٻئِي پا رون تان ڏئي ڏيکاري، اوڙَڪ خَلق مُنجهائِي، وو.
”سچو“ سهي ڪَئِي اِها سپائِي، جا بازِي يار بنائِي، وو.

ڪافي 7

آءُ، ادا سالڪَ، سهِي ڪر تون طلسمات ڪي؛
پَڄُ دوئِي تا ڪل پوئِي، دور ڪر درجات ڪي.

سِر اهو سارو سٽائج، ڪَن نہ ڏي ڪرامات ڪي؛
ظاهر ٿئين تان ”ذات“ مون، پر سمجھ تون ”صفات“ ڪي.

غازي نہ پانئج غير تون، هن محض موجودات ڪي؛
سِرسَنِج هن سِر ۾، ڏي منهن نہ ٻِي مصلحات ڪي.

ٻي اعتباريءَ سان ڪرين، هَرهَر نفي اثبات ڪي؛
اثبات ڪَئُون اڳيان لنگهي، ڪَر تَہ تون طاعات ڪي.

تون ڪيئن ونءِ ويهي رهين، هَي هاءِ حڪايات ڪي؛
ڳالهين مَنجهُون تان ڪِين ٿئي، پَج اوث عزىٰ لات ڪي.

”سچو“ روئين چو هيترو، بس ڪر هن برسات ڪي؛
تَصديعَ تون چو ٿو ڏئين، محبوب جي محلات ڪي.

ڪافي 8

ڳالهِ سَهِي ڪَيَم ساري، ٻَڙي جيڏيون، يارَ جي، ووءِ
پلو جيڏيون، هوءِ... هوءِ... هوءِ... !

جي مون وسهَو جيڏيون، آءٌ اهو آهيان آري.
پوءِ پَروڙُڻ پانهنجي، لاتِي خَلق خواري.
پارِڻ ڪري ٿو پارڻَ ڪي، يارُ زور آور زاري.
”سچو“ ري سِر پانهنجي، بِرهُ ڪَياٺُون باري.

ڪافي 9

هو سو سَجَڻ مُون سانڻ،
جنهن جي ڪارڻ مُون ٿي پوٿيون پٿايون!

”وَهُوَ مَعَكُمۡ اَيۡنَ مَا كُنۡتُمۡ“، آهي سَندس اُهڃاڻ؛
جنهن جي ڪارَڻ مون ٿي فالون وِجهايون!
سَدا مون وٽ سيرين، مُحب ناهي مِهماڻ؛
جنهن جي ڪارَڻ مون ٿي واٺون پُڇايون!

اَهڙيءَ اوڏائيءَ ۾، ڪونہ پيو مون ڄاڻُ؛
جنهن جي ڪارڻ، مون ٿي راتيون لَنگهايون!
هيڏي هوڏي ٿي ڏٺم، ڪِينَ پَروڙيم پاڻُ؛
جنهن جي ڪارڻ، مون ٿي وِرهون وَسايون!
پري پُڇُ نہ پنڌ ڙا، "سچو" تون پاڻ سُڃاڻ؛
جنهن جي ڪارڻ، مون ٿي ميڙيون سَنباهيون!

ڪافي 10

هيڏي هوڏي نہ نهارِ،
تُنهنجي ويڙهي سو تہ يار وسي ٿو!

ساڻُ سدا آهي تان تنهنجي، پرين نہ آهي ٻي پارِ.
ڦولهي لَهج، پاڻَ مَنُون، ڇو ٿو وَڃين وڻڪارِ.
"وَفِي اَنفُسِڪُم اَفَلاَ تُبصِرون"، وِيچهو ڪِيمَ وسار.
پرِيَن نہ پُڇج پَنڌ ڙا، تُون "سچو" پاڻُ سَنڀارِ.

ڪافي 11

اُهو ويو هاڻي ڪاڏي، جنهن "سچُو" سو نانءُ سَڏايو!

مُڪڙيءَ مَنجهؤن، نِي وي ميان، ٿيو گُل پيدا، وي ميان،
مُنهُن ڪري ٻينو ماڏي.
سُڌ نہ پئي، نِي وي ميان، طَرفَ اُنهي جي، وي ميان،

جان جُٺو ويو جاڏي.

اهو هلي ٿو، نِي وي ميان، اهو چلي ٿو، وي ميان،

گوشو ڪيو وڃي ڪاڏي!

ڏيهُ ڏاڏاڻو، نِي وي ميان، اڳُ ڏنوسي، وي ميان،

پَلَٽَ ڪَئي پَڙاڏي!

نانءُ ”سچوءَ“ جو، نِي وي ميان، ويو اوڏاهين، وي ميان،

طَلَب وِئي پي تاڏي.

ڪافي 12

پولِ نہ ٻِئي ڪَنهِن پُلُ،

تون تہ آدَم ناهيين.

لِڪو ٿو لاٿِيُون ڪَرين، جيئن باغَ اَندر بُلبُلُ.

مَلڪن تي سجدا ڪيا، واه مِٺي تنهنجو مُلُ!

ڪير ٺَپائي، ڪير ڪُڌائي، شاه بنا دُلدُلُ.

اَحد مَنجها رَؤن عَبد سڏاءِي، هُئين تا پارَٽ اَصل.

”سَچَل“ چَوي سَچُ ٿي آئين، ڪونهي تنهنجو تُلُ.

ڪافي 13

آهيان آءُ اِسرارُ،

جيڏيون مون کي ڪير پانيو ٿيون!

ڪَنُ نہ ڏيان ڪيچ ڏي، پنهورؤن بيزارُ.
ڇَڏي بادشاهي پانهنجي، ڪِيڙُم هت شِڪار.
آيُس هِنَ عالَمَ ۾، باري چا ڙهي بارُ.
آڻيو صِدقَ يقين سان، اديون ڙي اعتبارُ.
نوري ناري ناهيان، آهيان ربُ جبارُ.
مُرشِدَ پانهو نہ چيو، تون ”سچو“ آهين سَردارُ.

ڪافي 14

پَنهِنجي ذاتِ لِڪائي، ڪِيئَن بي ذاتِ سَڏايان!

ظاهِر ڪريان ذاتِ کي، تا هي بُتَ پِڄايان.
منصُوريءَ جي مَوجَ ۾، تو ”اَنا الحَقُ“ اَلايان.
واديءَ ۾ وَحدتَ جي، گهوري سِرُ گُهمايان.
”اعلىٰ اَعظم شانَ“ جي نوبَتَ نِينهَن وَڄايان.
ظاهِرُ باطِن هِڪڙو، آءُ تا حُڪم هَلايان.
”سچو“ سارو سَچُ ٿيو، حِڪمت هيءَ چَلايان.

ڪافي 15

اوهِين سَپئي چونہ چاڙهو،
نانءُ مَنِهِ آهي ڪهڙو!

اِسم اصلَ ڪُئُون وِرهَ وَڌايو، صورتَ هيءَ سُڄاڻو.

پاڻيءَ منجهون پا رو ٿيو پيدا ، واهُ عجب ڪوئي واڻو.

شاهُ جهانِ جو پانهو ٿي، ڪَرَ وائيءَ هِنَ وِڪاڻو.

ڏِسي تماشو اِهو سو سارو، وَتي تان پاڻَ ويڳاڻو.

نانءَ وارو، سُڻو ري سَرتيون، ٿيو هِتِ ڪِيئَن نماڻو:

مَستيءَ واري ساکَ نَه سلجي، ”سَچُو“ تون ٿيءُ سِياڻو.

ڪافي 16

آهي بي نام و نشان،

سِر اِنهيءَ جو ناهي امڪان.

طرحِين طَرح پوشاڪون پهريئين، ”كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِی شَانٍ.“

ظاهر ذاتِ صفات سهي ڪَر، ”سِري سِرهُ الانسان.“

منصوري آهي راهُ اِهو ئي، جوشَ تنهين ۾ آ جولان.

غَرض گدا گر يارَ اچي ٿو، نا تہ ”سَچُو“ سارو ئي سلطان.

ڪافي 17

پاڻَ پِرين اُهو آهي،

مٽان پينر پولو پانيو.

جَنهن تي آهي تَنهن تي آهي، نانءُ ٻِئي تي ناهي.

پاڻُ پنهنجو سَهِي ڪَيو سين، ڪيچ وَڃُون ڪِيئَن ڪاهي؟

هِيئن تنهن جو اَوهِين نہ ڄاڻو، ڇو تَڏهِن ٻئو ڇا هي؟
”سَچو“ سارِي صورت اُهائِي، لوڏا لَڪَن جا لاهي.

ڪافي 18

تاڏي مُنهَن نہ پيو ڙِي مُنهنجو،
جاڏي لوڪُ لَڙِي ٿو.

جيڪو هُنُرُس جيڏيون، ساڳو آءٌ ٿيو.
پاڻَ ئي پُنهلُ آهيان، ڄاڻو ڪونہ َ بيو.
ظاهِرُ مُنهنجي ذاتِ ڪي، ڪيچن پاڻَ ڪِيو.
”سچو“ سارو سَچُ ٿيو، وِڃؤن وِرہُ وِيو.

ڪافي 19

اُتي پيو وَڃي خيال منهنجو، جِتي دَمَ قَدمَ جي جاءِ نہ آءِ.

لامَڪانَ مَئُون لَهر لڙهِي، جَنهن مَٿي سَپ هوءِ هاءِ.
وحدتَ جي درياءَ مَنجها رؤن، تون پِي وجين موجَ مَناءِ.
برِہَ توتي بادَلُ آندو، ”اَ ناالحق“ جي هڪَل سڏاءِ.
قَطرو پاڻُ نہ پانئج عاشِقَ، سارو ئي تون بَحر سَڏاءِ.
ٻَئي جهان هِڪو ڪَرجاڻين، جلوو تنهنجو جاءِ بجاءِ.
”سچو“ آهِين سِرُ سُبحانِي، ظاهِر جو تون نانءُ وِڃاءِ.

ڪافي 20

پاڻ ڪي يارُ نہ چاتوم، پينر پُلي آهيان.

ٻُڌيَس ٻيائيءَ ۾، جو پاڻ نہ سُڃاتوم.
موڳائيءَ جي مونجهہَ ۾، ٿي ورهُ وسايوم.
اَڻڄُ ويهڻ پانهنجو، هِي پينر ٿي پانيوم.
خاص مُناري خاڪ جي، سوسرتيُون سمايوم.
ڏِسڻ ٻُڌڻ هِڪڙو، هي ڪاڏهُن الايوم.
”ينطِقُ“ واريءَ رمز ۾، هِي سِرُ سَلايوم.
نالو آدَمَ جو رکي، هِن حيرت هلايوم.
نانءُ مَنجهؤن نانهِ ٿِي، هِت ”سچو“ ٿي آيوم.

ڪافي 21

ڪَجو اوهين وساه،
سَرتيون، مُنهنجي ڳالهہ سچيءَ تي!

آيو ڪنهِن تا ڳالهہ ڪئُون، شهود ۾ شاه.
لَذم هِهڙو هوتَ جو، ريجهائي مون راه.
جوئي هدايت ۾، سوئي آهي گُمراهُ.
اَحد اَحمد هِڪڙو، آهي پاڻَ الله.
ساڳيون اَٿو پاڻ سو، چئُو جو اَرواح.
”سچو“ سچيءَ ڳالهہ ۾، ڪهڙو ڪيَم گُناه؟

ڪافي 22

سپ ڪنهن ويڙهي تون وسين، ڪونہ آهي بيو تو ري!

جاڳي هِيئن جاتوم، توکي سانوَل سجاتوم،
هر جا آهين تون حاطي.
هَر جا حاضر "تون"، موتي ڪهڙي آهي "مُون"،
هادِي ڪَرُ حِجاب کي.
ڪاٿئين قاضِي ٿئين، ويهِي ناحق فتوىٰ ڏئين،
سوريءَ تي منصور جي.
موتِي ٿئين منصور، ڪَيئي مُلَن جو مذڪور،
شاهد ٿي بيهين، شَرَع تي.
"اَناالحَق" آواز هِي، تا سارو تنهنجو راز،
ظاهِر ڪَيُئي بيهي زمين تي.
سرمد تي اَسرارَ، ڪَيءِ عالم تي اِظهار،
وري وڌُءِ شور شهرَ کي.
هي سَبُ ڪَم سنداءِ، آهن جاني جاءِ بجاءِ،
جيڪي ڪرين تون سو ٿي.
حاضر ناظر تون، باطن ظاهِر تون،
تُنهنجو هُل هَنگام هي.
اُبريو آفتابُ، جهَليو تا رَن هَڏِ نہ تابُ،

گوشا ويا ٿي گُمِ سي.

”سچو“ پَڄُ گمانُ، ٿي حيرتَ ۾ حيرانُ،

جو مولا مَئُون پانهون ٿي.

ڪافي 23

اَحوال عشق لائي،

”سِرُسِرهٰ“ ٻُلائي.

سِسِي شيخ عطار جِي، تو چوٽِين چَلائي.

ڏٺُوَ تماشو تيغ جو، ڪُوپَن ڪَنڌ ڪَپائي.

دينَ ڪُفرَ مَئُون نِڪري، تو ”اَنالحَق“ اَلائي.

واديءَ ۾ وحدتَ جي، ڪوڙِين سِرَ ڳنوائي.

”سچوءَ“ ڪي تنهِن صِفَت ۾، سائِين مانَ سڏائي!

ڪافي 24

رانجهو چاڪَ ٿي آيو،

نه ڄاڻان ڪهڙيءَ ڳالهِ ڪئُون.

پَڌر وِجهي پاڻ کي، لالَن پاڻ لِڪايو.

بَنگُلي ۾ آدمَ جي، ساڄَنُ پاڻ سمايو.

سوئِي چوَندڙ، سوئِي ٻڌندڙ، ڪيائِين ڪونهَ ڪِنايو.

”مَا رَاءيتُ شيئًا اِلا ورايتُ اللهَ فِيهِ“ فائِق اِئين فرمايو.

”لَوكَفا الغِطاء مَا زِتّ يِقينا“، حيدر هِي رنگُ لايو.

مَاٺهوءَ جي مَظهَر ۾، آٽي سو نِينهن نِوايو.

”سچوءَ“ جي صِفت ۾، اللهُ اِئين الايو.

ڪافي 25

نانون حَق چپايو، پلو جيڏيون، وو... هوءِ، هوءِ، هوءِ!

هِنيَڙي کي حيرتَ، يار وي، آهي اُهائي.

لَهرن بحرُ لِڪايو.

هِنيَڙي سان لائِين، يار وي، رمز اِهائي.

هاديءَ هِيئَن سمجهايو.

جان جسم جِي، يار وي، ڏئي ڏيکاري.

لِڪ لِڪوٽي ٿي آيو.

رنگَ بيرنگ ۾، يار وي، طرحين طرحين.

يار ”سچوءَ“ رنگ لايو.

داستان ٻيو

1

اَول گُمراهي، آهي رباني راه ۾؛

تِنهان پوءِ هَمراهِي، آهي هيءَ هدايت جِي.

2

جي اول هِدايَت، تَحقيقًا ڄاڻيج تون؛

زياده ضَلالَتَ، آهي اُنهيءَ وچ ۾.

3

قَدرُ هِدايتَ جو، آهي ۾ ضَلالتَ؛

جي ضَلالت نہ هُئي، تا ڪاٿي هِدايت؟

4

جي تو نہ تَجريدَ، تا آئين نَہ تَفريدَ ۾؛

ڪاٿي ٿِي توحيدَ، ڪَاٿي ٻيهَڙ تانهِنجو!

5

جِتي ماڻُهن ميڙ آهِ، آءُ تِتي ناهيان؛

سِسِي سَنباهِيان، پُنِيءَ شاهَ حلاجَ جي.

6

جي مَجِن ٿا آدمِي، سي نَہ مَڃان مان؛

ڪوئي آهيان اَن، جو پانهو ڪَنهِن جو نَہ ٿيان.

7

پَسِي پَتَ پُليوس، تا آءُ آدمِي آهيان؛

وچان جان ويوسِ، تہ ساڳيو سائِين آهيان.

8

ٻيائي پانهَپ ڇَڏِ، آءُ تون اَحديَت ۾؛

لَحمُڪَ دَمُڪَ لَڌِ، تا پاڪائي پاڪُ ٿِئي.

9

آچِيا اَول آهِه، پوءِ ٽِڪُٽ جو پنڌ ڙوءِ؛
جڏهن ٽِڪٽ جاءِ، وَڏُ تڏهن اُن حَد کي.

10

فِراقاءُ فَرقُ، شالَ نه پوي جيڏيون؛
مون کي آهه مَرَڪُ، سَدا سوز پِرين جو.

11

جَهڙو پانيُم پاڻ کي، تَهڙو آهيان آءُ؛
باقِي رهيو نانءُ، ”سَچو“ مون صاحِبَ جو.

ڪافي 1

ذاتِيءَ مَنجهه ذاتِ ڇُپائي،
بازي جا يارَ بنائي!

هاديءَ حقيقت حالَ جي، مون کي ساري سُڻائي.
سَپ ڪَنهن ۾ سَجڻِ، نوبت نينهن وڄائي.
ڪاٿئين ”اَناالحق“ جي، تن چوٽ تَه چَلائي.
”انا اَحمد بلا مِيم“، اِها معنىٰ مِڙيائي.
ڪاٿئين مَسِيتن ۾، ٿيو خاصو خدائي.
موتِي مَڙهين وِچ ۾، تَنِهن مالهان ڦيرائي.
ڪاٿئين وٿِ نه وارَ جي، ٿِي ڪاٿئين جُدائي.

ڪاٿين مَٿي تخت جي، ڪاٿين گدائي.
اندر ٻاهر هڪڙو، آهي صورت سَپائي.
ڳالهِ نہ سَمجهڻ جهڙي، پر سپا سَمجهائي.
ڪافِر مومِن هڪڙو، ”سچو“ ٻوڙج، ٻيائي.

ڪافي 2

سبَ ڪَنهِن پا رِ پرينءَ جو پَر تو، خوابون عينُ ڪلايو.

وحدتَ مَنُون، وو، ڪَثَرتَ ڪِيائين، رَنگيءَ رنگُ رَچايو:
تو مان جي پَردي مَنُون ٻاهر، سرتِيُون چو نہ سِڏايو:
طرحين طَرح پوشاڪان پَهري، لالَن پاڻُ لِڪايو:
هِي سَبِ حُسن هادِيءَ جو آهي، پينر ڪِيمَ پُلايو:
پاڻ ڳُجهو ڪِيائين پَڌ رائيءَ ۾، هِيءُ تَنهِن هُنر هَلايو:
”سَچيڏني“ جي صورتَ ۾ تَنهِن، اِهڙي رمَز رلايو.

ڪافي 3

هيڏي هوڏي نہ نهار، تنهنجي ويڙهي سو تان يار وَسي ٿو.

ساڻُ سدا آهي تان تنهنجي، پِرين نہ آهي ٻي پار.
ڦولهي لَهج پاڻَ مَنُون، چوٿو وَجين وڻڪارِ.
پرِينءَ نہ پُڇج پَنڌ ڙا، تون ”سَچو“ پاڻ سَنيارِ.

ڪافي 4

ناهي يا روچو ڪو پيو، آهي اُهو جو مان روز ڏِسان ٿي!

وِيني هُيَڙَس وَاٿَ تي، اَچي وسيلو ٿيو:
ما ڙِيءَ مَنجھ معشوقُ ڏٺوسِين، لالَن پائي لِيو:
دريءَ مَنجھون ديدَ ڏٺيسُون، لالَن پاتو لِيو:
جَتَن ڪَج جَتَن جو، سَگَ سَبب سان ٿِيو:
صحِي سُڃاتم سُپُرِين، يار يقينئُون ٿيو:
"خلَقَ الاَشياءَ وَهُوَ عينُها"، شَڪ وچئُون پيو ويو:
ڪِٽي وجان آءٌ خوشِيءَ سان، سَرتيُون جي سُنهن ڏيو:
سَيرِ سا روئي صُورَتين، پاڻ قربَن ڪيو:
يار "سچل" تون صحيح ڪر جاڻج، ڪيو خمار ن ڪيو.

ڪافي 5

حاجي حَجُ اَجُ ڪيوسي، ڪعبو مُنهُن محبوب جو.

هاڻ حاصل سَرتيون، اَڪبر حَج ٿيوسي.
ٿِيو قَبوليت مُنهنجو، جيڪو عرضُ چَيوسي.
هِيءُ تَنُ طَوافي ٿيو، وچئُن غيرُ ويوسي.
ها ريون ڙي حَرمين ڏي، سَندن نامُ نِيوسي.
اُنهيءَ پاجُهون ناه ڪو، اِهو احرامُ پَدوسي.
اُهو ڪعبو اُهو قبلو، "سچو" ڏَسُ ڏيوسي.

ڪافي 6

تو ڪِيئَن وڃايو پاڻ، ڳوليِ لَهج پاڻ کي!

پاڻ وڃايو نہ لَهين، پَڃي شَڪ گمان!
آخر گَڏيُءِ گهرَ ۾، ميان سوئي گهرُ سُڃاڻ.
مَکَڻُ اکر هِيڪڙو، ميان سوئي کيرُ سنياڻ.
آهين ناهين آهه سَپوئي، آهه نڪو اُهڃاڻ.
ڇا جي ٿيندو، ڇا جي لَيندو، صورت وچ سُڃاڻ.
”سچو“ ٿي سَچُ آئيو، ماڳ اِنهيءَ مِهمان.

ڪافي 7

سَڀ ڪنهن صورتَ ۾ سُپرين، سَرتيون ڙَي، ساري ڳالِهِ سَليائون.

ڏيو ٻاري سَجَ کي، ڪاتي ڪِينَ ڏِنائُون.
ساڻُ روشنِيءَ سِجَ جي، پُرجهي سِجُ پسيائون.
وحدتَ ڪثرتَ هِڪڙي، جيئَن مِينهَن ڦُڙيون مورائُون.
”سچوءَ“ سندي نانءَ ۾، اِهڙيءَ طرحَ اُتائون.

ڪافي 8

جيئَن سِجُ آهي پِرشان، سوئي ڳولي سِجَ کي.
مَڇلي جيئَي آبَ سان، آب پڇي طغيان.
تارو پُڇي نجَم کي، موجَ پُڇي مِهراڻ.

ڦِري پُڇي مِينهَن کي، شاهُ ڳولي سلطان.
هو مِڙئي پاڻَ ٿيو، ڪير ٿِيا حيران!
"سچوءَ" جي صفت ۾، اِهو باريءَ ڪيو بيان.

ڪافي9

صورتَ سَڀ سلطان، پاڻَ ڏسڻ آيو پَنهنجو تَماشو!

ڪاٿئين حَنبل، شافِعي، ڪاٿئين مالِڪ، نعمان؛
ڪاٿئين پَٽي پوٿيون، ڪاٿئين پڙهي قرآن؛
ڪاٿئين اَناالحق چوي، ڪاٿئين ڦيرائي فرمان؛
ڪاٿئين طفوليت ۾، ڪاٿئين پيرُ جوان؛
ڪاٿئين مير وزير ٿيو، ڪاٿئين هنومان؛
"سچُو" پيو صَبرَ ۾، هوءِ حَيرتَ ۾ حَيران!

ڪافي10

پانهون پانءِ مَ پاڻُ،
تو هِين مالِڪ مُلڪَ جو!

"لاَ خَير في عَبدِي" اِهو اَٿئي اُهجاڻ؛
پاڻ پنهنجو پاڻِهين، صورت مَنجِهه سُجاڻ؛
تون ئي جاڻَندڙ سَڀِڪِي ميان، ٿِئين ڪِيئَن اَجاڻ؛

اللهُ اللهُ چو چوين، پاڻ ئي اللهُ جاڻ؛

”سچو“ سائين هِڪڙو، ناهي شَڪ گمان.

ڪافي 11

آءُ پُنهون پاڻ آهيان،

ڪاڪِيون مُنجان قاصِد ڪاڏي!

اِها صورت سَمجِهي ڏِسِيمِ، ساڻي ٻيا ڪِيئَن سَنباهِيان.

ڳالِه پَري هُئي، ٿِي پَئي اوري، ڪيڏي سي ڪانگ اُڏايان.

مُدعا مَطلب هو مِڙيوئي، پوئِيون سي ڪيهُون پَٺايان.

سُڌِ پَئي مون سِر انهيءَ جي، ڪيچ پنپور ڪي پايان.

”سچوءَ“ مَنجهون ٿيو سچ پيدا، ڪيهون ڪوڙيون ڳالهيون ڳايان!

ڪافي 12

مون سان تون آهين آهين،

ڪَڏهن ڪِيئَن ڪَڏهِن ڪِيئَن!

اسان نماڻن تئُون سُهڻا سائين، هَٿ هَٿئُون مٿان لاهِين.

آءُ ڪَنيزڪ، تون تان سائين، سگُ نہ تَنهن سان ڪو ساهِين ساهِين.

ڪَڏهن آرامِي ڪَرين اسان کي، ڪَڏهن ٻَچين ٿو باهِين باهِين.

ڪَڏهن مَنصُوري دمُ اَناالحق، ڪَڏهن ڏَسين ٿو ڦاهِين ڦاهِين.

حاظر ناظر آهين اسان سان، ڪِيئَن چوان تان ناهِين ناهِين.

اَستغفِرُالله ڳالھِ اِھائي، جو ڪُجھ مُون سان تون ناھِين ناھِين.
”سچو“ جي عاشِقُ آھِين اسان جو، ٿِجَ نَہ درد جون دانھِين دانھِين.

ڪافي 13

تو مِ تَنَدُ تنوار،
ٻُڌِين نِتِي ٻوڙِي، الا!

ڳالھِ اِھائي ناھي سَلَڙَ جي، خرچين سَو لکَ ھزارَ.
ساٿِيَڙن، ميان، ڪيا ھي سَڏَڙا، لاھي سَبِ مَيارَ.
دم غنيمت جا ھِت آھِن، ڏينھَن دنيا مِ چار.
”سَچلُ“ آکي عِشق مَنجھا رؤن، ٽِڳان تنھنجِيءَ تار.

ڪافي 14

محبوب ڳولي ڏسُ مَنَ مِ،
مَنَ مِ تون، ڏسُ دل مِ تون.

واہَ ڪاريگر سازُ بَنائِيي، ”ڪُن فَيڪُون“ جي ڪُنَ مِ.
بي فائدو بازار گھمين ٿو، گُلَ ڦُلَ باغ بَدنَ مِ.
چوريءَ چوريءَ سَير ڪرين ٿو، تُنھنجو چاند چمَنَ مِ.
”سَچَلَ“، سائِين صَحي ڪَر جاڻُ، يار گَڏيو ڪَکَ پَنَ مِ.

ڪافي 15

مون ساري سُجاتِي، بازي بازيگر جِي!

مَستيءَ مَنُّون مَنصورَ جو، ٿئين جي جماعِتي؛
سورهيه باسِج سِرَ تي، تون ڪُسَڻ جي ڪاتي؛
غيرُ نہ آڇج وچ ۾، آهِين ظاهِر تون ذاتِي؛
مَتان پائين پاڻ ڪي، تون ”سَچو“ صفاتِي.

ڪافي 16

پاڻُ سُڃاڻڻ آيو، ڙي، سڄڻ پاڻ سڃاڻڻ آيو.
ڪَمِ نہ هُيَڙس ڪو بيو!

پاڻون جاڻي پاڻ سان، هِت لَوَن تان لائڻ آيو.
عَرش مَنجها رؤن اُلَهِي، هِت ورهُ وسائڻ آيو.
سولِيءَ تي مَنصُورثِي، هِت سِر سَلائڻ آيو.
مِصر جي بازار ۾، هِت مُلهِ وڪامڻ آيو.
”سچو“ ري سنسارَ ۾، هِت پير گهمائڻ آيو.

ڪافي 17

توڙي پُنيءَ لڳي سارو جڳُ، تان پي چا ٿيو؟
ناهي مَجتا ۾ مَطلبُ.

نَفي، سِري، خفي، اخفا، توڙي جاري ٿِيئي قلب.
ڳالِهين ڪئي ڪِين ٿِئي، مَنصُوري منصَب.
ڪاڻ تماشي ڪِيترا، پُڇن پار عَرب.

ڪَري ڏيکارين ڪيترو، عالمَ کي به عَجب.
نَفلَ نمازان وردَ وَظِيفا، اِهو ڪوڙ ڪَسَب.
دائرا دَعوتَ جا قِرِين، ڪَرين تَسخِيرات طَلب.
ٻاجهون عشقَ اللهَ جي، ”سچو“ ٿِئي نه سَبب.

ڪافي 18

چَئُون ميان عشقا ڪِيئَن، تُون سَوين سيلَ بنائَين ٿو!
يا تُون آهِين ذاتِ ديوانو، جو ڪيڏا ناهَ نهائَين ٿو.

ڪاٿَين مُلا قاضِي تُون، ڪاٿَين سَيد سڏائين ٿو.
ڪاٿَين مُغ برهمڻ تون، ڪاٿَين ٻانگ ٻڌائين ٿو.
ڪاٿَين مُنهن ۾ محراب، ڪَاٿين تِلڪ لائَين ٿو.
ڪاٿَين تسبيحان تون سورين، ڪاٿَين جٽيان پائَين ٿو.
ڪاٿين پيرين آهِين پيادو، ڪاٿَين بور ٻَچائَين ٿو.
ڪاٿَين منبر واعِظي، ڪاٿَين پوٿيون پَٿائَين ٿو.
ڪاٿَين زربفت قبائون، ڪاٿَين لِيڙا لڙڪائين ٿو.
ڪاٿَين ڏيئي شرعي فتوىٰ، ڪاٿَين مَنصُور ماراَئين ٿو.
ڪاٿَين هنومان ڪونائين، ڪاٿَين ڏهيسر سڏائين ٿو.
ڪاٿَين ٿئين رام يا سيتا، ڪاٿَين لَڇمڻ لکائَين ٿو.
ڪاٿِين نمرود ابراهيم ٿي، ڪيئي ٻيڪ بنائين ٿو.

ڪاٿَين ٿي فرعون يا موسىٰ، سڀ صورت ۾ سَمائين ٿو.

ڪاٿَين ٿي بادشاھ مُلڪ جو، سارو ديس دٻائين ٿو.

ڪاٿَين ٿئين غرض گداگر، ڪاٿئين ٽوليون ٽڪائين ٿو.

ڪاٿِين مفتي تون "خدائي"، ڪاٿئين "اَنَاالحق" فرمائين ٿو.

حقيقت

داستان پهريون

1

هُو پِي ڪِينَ اَڇِڙو، هِي پِي ڪِينَ وِيو؛
نَفِيءَ ۽ اثبات کَهُون، پَري خيال پِيو؛
”سچو“ سَچُ ٿِيو، بِي بانَهِپ بولِي ناهِ ڪا.

2

”سَچُو“ سَارو سَچُ ٿِيو، مَنجهان ڪَثرتَ ڪُلُ؛
الَفَ مُئُون آدَم ٿِيو، ڪَري هنگامون هُلُ؛
هِندو مؤمِن سو ٿِيو، پول نَہ ٻئي ڪَنهِن پُلُ؛
”خَلَقَ الاشيَآءِ فَهُوَ عَينُهَا“ اِهو آڻ عمَلُ؛
ٿِج گلابِي گُلُ، مَرُ ما رِنئِي مَنصُورَ جان.

3

قلبِيءَ ۾ نَہ قرارُ، آهي عاشِقَن کي؛
روحيءَ لکَ رُلايا، نَہ نِفيءَ نفع دارُ؛
سِريءَ سَوَ وِڃايا، خَفِيءَ ڪيا خوارُ؛
اِيرَ اِخفا ناهِ ڪو، طالِبَ کي تَڪرارُ؛
رِيءَ پَروڙڻ پانهنجي، آهِ شيطانن شِڪارُ؛
”سچو“ هِي سَنسارُ، سارو پاڻَ سَهِي ڪِرين.

4

سائرَ مَنجھ سَهسَ، گھيڙا گھِڙڻ آئيا ؛
ڪو سِرُ سِيٽا هِيو ڪَدي، ماني ڪُئون مَس؛
”سچو“ لَنگھي لَس، شَرط وَڃِي پيو شَهَ ۾.

5

اَڃِي اَوَ تڙياءُ، گھِڙيس گھوري جِند ڙِي؛
چڙهِيَس ڏَاڍي چَاهَ مَئُون، مَستِي مَوجَ مٿاءُ؛
تَڙَ لَهِي تِرياءُ، شَرط لنگھي پِيس شَهَ ۾.

6

جي وَڃِي شَهَ پِيا، مُشڪل موٽَڻ تن جو؛
چا تانگھي چا تا رِ ۾، ٻڏي پوَن پيا ؛
جي وِڃوُن پاڻ ويا، سي پاڻئي پاڻِي ٿِيا.

7

گھِڙَن جي گھيڙاءُ، تانگھو عِشقُ تَن جو؛
جن ڪي عشَق عَلِيل ڪيو، سي ايندين اَوَتَڙاءُ؛
جي سُورَ چڪَنديُون ساءُ، ميهَرُ سي ماڻِينديُون.

8

اسان پِرِين وِچَ ۾، وَهي ٿو دَرياهُ؛
آهي ڪونهَ اسانجو، هاديءَ ري هَمراهُ؛
سُپيريان تَئُون ساهُ، ”سچوءَ“ تان صَدقي ڪِيو.

9

ڏاها ڏوريون پنڌُ، مٿان پائين پرين جو؛
حَبيباڻو هَنڌ، وڃي ڏِسج اکڙين سان.

10

پرين مُنهنجا يارِ، تون ڪِيئن هِت ويلا ڪَرين؟
قاصِد قَرِبَن ڏي، دوڙَنُ تو درڪارِ؛
ڏسي وَرج سڪِهڙو، دوساڻي دَربار؛
لِڳي اُتَم لوَنءَ جِي، عَجين سان عارِ؛
ڏاترَ مُون ڏيکار، صورتَ سانگيڙَن جِي!

11

اَسان پِرين وِچَ ۾، دور وهي دَرياءُ؛
چوليُون چِران ٿي ڪري، پِيو وِچُتي واءُ؛
سُٽي آهان آءُ، مِيان هِن مُشتاقَ جُون!

12

اسان پرين وچَ ۾، جَرُ وهي جاري؛
هِڪُ ڪَرڙڪو ڪُنَن جو پوي، بيون وِيرُون ڏي واري؛
هُت ساجَن جا سارِي، سا دَهلي ڪِينَ دَرياءَ ڪَنئُون.

13

مُون تان توڏي موڪلِي، لِکِي ڪِتابَتَ؛

ڏُکَن جي هِنَ ٻَالهڙيءَ، مُنجهائِي مَصلحتَ؛
ڪِيو فَنا فرض سُنتَ، سِڪَ توهان جيءَ سپريمِ.

14

ڇَري ڇَري مَ ڇڻُو، ڇَريو آهي لوڪُ؛
جو ڇَرئي لَڌو ٿوڪُ، سو ”سَچُو“ آهِ نَه سڀ ڪنهن.

ڪافي 1

سالِڪ راهَ سُڃاڻِي، پاڻُ نظَرِ مِ آڻِين.

جاءِ نَظَرجي آهِين اَصلَ ڪَوُن، يارَ يقينًا ڄاڻِي؛
پاڻُ وڃائِج نُور نَظَرِمِ، تَه وسرئِي بِي آڪاڻِي؛
فنا ڪَوُن اَڳِي بَقا نَه ڏِينديِن، جِيئَن يا روءِ پاڻِي؛
صورتَ مَنجهان ٿِي بي صورَتَ، وِڃُون گَرد اُڏاڻِي؛
هادِيءَ حقيقَتَ هيءَ سَمجهائِي، ”سَچو“ ساهَ سيباڻِي.

ڪافي 2

لَئُون اَچِي پاڻُ لَا يَوَ، نا تَه مون کي ڪَل نَه هوئِي.

اصلَ لاڪَوُن عِشق لائڻ جِي، ڳَالهِ اِها خوش آيَوَ؛
دَردَ فِراقَ جي ڏِنيو اَمانت، اِها سانوَلَ سيبايوَ؛
عَرشَ ڪَرسيءَ جا ڪِين قبولِي، اُها اسان ڏي هوت هَلَايوَ؛

ڳالهه پُرجهڻ جهڙي نا هُئي، پاڻَ سَچڻ سَمجهايوَ؛
ڏينهَن اُنهيءَ جي، يار ”سَچوءَ“ کَئُون، سچي ڳالِهه سَلايوَ.

ڪافي3

تُنهنجو دَردُ اصلَ کَئُون، اِختيار ڪيوسين ميان؛
تُنهنجي سُخنن سَچَن اُتي، اِعتبار ڪيوسين ميان.

ڪِي ٿا پُڇَن پِرينءَ کي، ڪُرسِيءَ يَا عَرشَ اُتي؛
تُنهنجي اکين مَنجهان سُهڻا، اِسرار ڏٺوسين ميان.

ڪي تا تابع تجليّ، يا شُعلي نوري يار؛
اسان صورَتَ هِن ۾ تا، دِيدار ڏٺوسين ميان.

تنهنجو حُسن ہِنهي جهانين، يار سَجڻ سَهِي ڪيوسين ميان؛
تُنهنجي سچيءَ ڳالِهه هِنَ تي، اِقرار ڪيوسين ميان.

هو جو ڪيَڙوَ مون سان، سو پانهنجو وعدو پا ڙيو؛
سِر ساهُ صدقي، صدبار ڪيوسين، ميان؛

”سچو“ سَگ دروازه، آهي روز اَزلَ کَئُون ميان؛
تو پِيرَ عبدالحَق جو، پيزار ڪيوسين ميان.

ڪافي 4

وڃي اکيون ڪاٿي لائِيي،
حال حِقيقتَ جي سان.

فِڪرانِهيءَ ۾ ميان ٿي فنا تون، پاڻُ پَنهنجو پائِيي؛
اِهڙيون ڳالهيون سُڻ ري عاشِقَ، سارو سو عشق وڌائِيي؛
محبت وارو دل جي اندر، ڏاڍو ڪو مَچُ مَچائِيي؛
ڪَنيئي پَلڪ ۾ پاڻهي، پولي ڪَنهن نه پُلائِيي؛
جي ٿِئين عاشِق يار "سچو" ري، اِئين سو عِشقُ ڪَمائِيي.

ڪافي 5

ڪَلَ نه پوندي ڪائِي،
عَجب جيهي اسرارُ اُنهِي جي.

هُئي حَلاجَ ذرو سڌ سِرَ جِي، تِنهن سِسِي ڪوڙَ ڪپائي؛
لاهي حِجابُ حجابُ وڌائِين، هِيءَ حِرفتَ يارَ هَلائِي؛
"سَچو" سو ئي صاحب آهِين، پر سڀ ۾ ذات سَمائِي.

ڪافي 6

جِهڙو هيءُ عجائب آهِ،
ناهي عجب بيو ڪو اِهڙو؛

هيڏي هوڏي نہ ڏسين، مُنھن پاڻيءَ ۾ پاءِ؛
پوءِ تصور ھن ۾، ٻي بازي ڪا نہ بناءِ؛
اکيون پَٽي جي ڏسين، هادِي آهي هَر جاءِ؛
”سَچوءَ“ سارو سچ چيو، هيءَ رمز دل ئي سان لاءِ.

ڪافي 7

اِهو ڏاهيون ڏَس آهِ،
سانول اِتي وسي ٿو.

ڦولھي لَھج پاڻ مَنُّون، پَري نہ پيرا پاءِ؛
دائم آهي دوست جي، تُنھنجي جيءَ ۾ جاءِ؛
ڪَنھِن جي ڪارڻ ٿي ڪَرين، هاري ڙي هاءِ هاءِ؛
سوئي ڏسندڙ، سوئي سُڻندڙ، پاڻَ ئي ڳالھيون ڳاءِ؛
سارا ڏونگر ڏورئين، ڪاڪِي ڙي ڪَنھِن لاءِ؟
”سَچو“ ويڏو ساھَ ڪَنئُون، ڪير چَوي تا ناءِ!

ڪافي 8

هِي چَڏيج هو وڃيج،
مَتان ڪا ٻِي ڳالِھ پُڇيج.

دُوئيءَ واري دامَ ڪُنون، پِھريون طالِبُ پاڻ ڪَڍيج؛
مُرشِدَ جِيئَن فرمائيو، واقف سو تان ڏَسُ وَٺيج؛

سِر سَهِي ڪَرِ پانهنجو، ٻئا آڏا ڪِيم آڏيج؛
لاري لِڱُ نہ ڪَنهِن ٻِئي، عاشِقَ اِنهيءَ پند پئيج؛
وِسَهُ واريءَ واٽ تي، ”سچو“ ڙي تُون سِر سَٽيج.

ڪافي9

پاڻهين پا رؤن يارَ، قاصِدُ مون ڏي اَڄُ آيو!

اَڄِڻَ سَندي اُن جي، اُٿي ويا آزارَ،
ٺورو ڪيڏو تَن لايو.
ڏنا دلاسا دل کي، رهبر رات هزارَ،
سَندن روحَ جو رايو.
هيڏي هوڏي نہ وڃي، اَڄج ۾ اِعتبار،
محبت مِڙيوئي مايو.
اَڄڻ جا محبوبَ ڪَيا، پَڪا قول قَرارَ،
”سچو“ توڏي هُئِن سَعيو.

ڪافي10

پَلي ڪَري آئين، هِت تون گهرجين يارَ!

هِت تُنهنِجي گهُرَ گهَڻِي هُئِي، دوست مِنا دلدارَ!
جاڏي تاڏي جلوو تُنهنجو، عَجب تُنهنجا چَمڪارَ.

هِي پي هو پي هِڪُ، ديسُ تُنهنجو چَئِين ڪُندين چوڏار.

اَچي ٿئين هِڪُ ”سَچوءَ“ سان، لاهي ٻيائيءَ بارُ.

ڪافي 11

عاشِق مَرندا ڪِينڪِي، رهندا ڪِينَ مَڪانَ ۾.

ديواني درياءَ جو، پيتئون پيالو پُر ڪَري،

اَجرمَنجهه اَمر ٿيا، اُهي گَڏيا ڪِينَ جهانَ ۾.

غيبَ ۾ جي غَرق ٿِيا، تن ڳهاءَ گَردَن ۾ لڳا،

ٻولي ٻولن ٿا ٻِي نڪا، اُهي رَهن ”الاَمانَ“ ۾.

ڪيئِي پَڙهندي سالَ ٿيا، روزا نما زون نَفل نِي،

تن ڪُنَن ڪَل ڪانه ڪا، باطونَ جي بيانَ ۾.

چِين ولايت گهر ڪَري، گهَڙي گها رن ڪِينَڪِي،

پَسَن هادِي حَق کي، رهن ٿا ٻئبانَ ۾.

هَر دم آهي دم دوستَ ڏي، اهي سُونهَنَ ٿا سَر انجام ۾،

سو ”سچوءَ“ کي ئي مليو، هي گُر اچي نه کِيانَ ۾.

ڪافي 12

ڪِيئن وساري تو ويهون ويهون،

پِريان سَندي پارَ جِي، وومِيان.

ساهَ سَنيون تان يادِ ڪَيُون، سي آهِن عجائبَ جيهون جيهون.
ڪهڙيون ڳالهيون عاشِقِ اَسان کي، ڏُکَ ڏوراپا ٿو ڏيهون ڏيهون.
اِهي عتابَ تون رکين ٿو ڪيها ، پَکي اسان جڙي پيهون پيهون.
هِنَ پچاڙُون مَتان اَسان تي، ڳالهيُون رکين تون ايهون ايهون.
”سچو“ اسان جو تون، اسين تنهنجا ، ڳالهيون ڪرين تون ڪيهون ڪيهون.

ڪافي 13

آءُ ڪانگا ڪَرِ ڳالِ.
آهِن ڪيهيون اَسان جيون ڳالهيون.
مون سان ڪري جي ڪالهَ وئين، اُهي تان وعدا پال.
هِنَ غريب سان پرين گڏائج، برهَ ڪِيَس بِيحال.
هيڏي اچڻ جي هُئي اُنهن کي، ڪا تان قيل مقال.
ٻاجهه پَويئي وي ٻا روچا ، نِج نماڻي نال.
ياد ڪَرن تا هُتِ توئي کي، وجهه نہ جيءُ جنجال.
”فَاذڪُرونِي اذڪُرڪُم“، پَئين تُون ڪيهي خيال.
قولَ پِرينءَ ڪَيا جي توسان، سي تان سَبِ ٻجال.
دل بَدل آهي توءِ پِرينَ جِي، ”سچو“ تُون پاڻ سَنڀال.

ڪافي 14

پاڻَ پُنهون آءُ آهِيان،
اڙي پينر پُلي ناهِيان.

ٿيو ٿيون مُنڪرِ ڳالهه اِنهيءَ ڪُون، چو تڏهِن ٻيو چاهِيان؟
ڪيچ پنهورڀي وسنوَ اسانجي، ڪهڙي طَرف آءٌ ڪاهيان؟
هر ڪو چوي تا سَهسِين عاشق، نانءُ پاڻَ ئي تُون لاهِيان،
هِت هُت آهي صورتَ منهنجِي، تاهِ نہ ڪو ٻيو ڻاهِين،
پَنهنجو پاڻَ ئي سان يارَ "سچو" ڙِي نينهُن اِهوئي لايان.

ڪافي 15

محبوبُ مِنو آهي مَن ۾،
معشوق مِنو آهي مَنَ ۾!

بيفائدو بازار گُهمين چو، اَٿئي بُلبُل باغ بَدَن ۾؛
ٻِيائيءَ سان ٿو ٻاهر ڳولين، نہ ٿِئي بَرَ بَحَرَ ءِ بَنَ ۾؛
چِهرا چوريءَ چليو ڏسئِين چو، اَٿئي سو چاند چمَنَ ۾؛
زلفَ زنجيرَ ڪُون زاهِدَ پِيگا، اُهي ظاهِرپَرَستَ ظن ۾؛
عاشِق سَوين اَحوالَ ۾، آڪِن اَناالحق اُنَ ۾؛
سَت زيورَ سينگارَ ڪري ٿي، دوست آيو درسَنَ ۾؛
"ڪُل يومِ، هُوَ فِي شَانِ" آيو ورنهَ هر ڪنهن ون ۾؛
دلبَرَ ديرو دائم دل تي، چو ديکين درپَن ۾؛
ڪري ٿو آهُون ڪِينَ سُٽي تو، اَٿئي قُدسِي ڪلامَ ڪنَ ۾؛
مُرشد ڪامِل سانولُ سُپرين، آيو صاف صحن ۾؛
فيض "فاروقِي" فائِقَ بَخشيو، فهمائي هِن فَنَ ۾.

ڪافي 16

سِگهڙي لهج سَنڀالَ،
هادي هِنَ جي حالَ جي.

ڪوتهَ ڪَريو قَال ڪي، آڻي مِ اَحوالَ؛
سگهو مونِجَ سُپرين، تو ريءَ ڪَيمِ ڪَشالَ؛
فَنا ڪَريو فِراق کي، ويجهو ڪريو وِصال؛
گهڻا لايوَ ڏينهڙا، ما ريَس هِنَ مِثالَ؛
اَوهان ٻاجهون سُپرين، هِهڙا ٿِيڙم حال؛
اَگَڻ هِنَ جي آءُ تون، ”سچوءَ“ مَج سوال.

ڪافي 17

زاري پينَر زاري،
اڳيئون عَجيبَن جي، آهي اسان جي!

روز اَزل کُنُون عاشقَن جِي، سُوريءَ تي هسوارِي،
شاه مَنصور حلاج حُسَينِي، سُوري ڪِيئَن سينگاري،
هِيءُ ٿِئي گُم اُهو ٿِئي ظاهِر، چُپ چُپان چوڏاري،
”سچو“ ساهُ سِري ڪر صدقي، سَرسُ وٺين سَرداري.

ڪافي 18

ٿو دوستِيءَ جو دَمُ هڻين، پَر ڪِيئَن ڪُسِي قُربان ٿئين.

مَهَند مَنصُوريءَ جي تُون، مَنجهه مَعرڪي مَردان ٿئين.
وري صحِي ”اَنَا سِرهٗ“، تَنهِن اسمِ مَئُون انسان ٿئين.
جي تو پوري سُڌ سِر جي، حيرتَ انهيءَ حيران ٿئين.
نعرو ”اَنَاالحَقُ“ جو هڻِي، تِي مرد سر ميدان ٿئين.
جي دمِ سُڃاڻين پانهنجو، تُون دين، تون ايمان ٿئين.
هِي پَنڌ سو پُرزا ٿئي، جي نينهن جو نيشان ٿئين.
”سچو“ يَڪايَڪ، يَڪ ٿئين، تون شمع، تون پروانو ٿئين.

ڪافي 19

مين ماهي دي لِڳ ماري،
ماري آئون قِر جياري.

چوندَس پيش پرينءَ جي، حال حَقِيقَت ساري.
جا نالو وٺندي نِينهَن جو، تَنهن کي اِيندي شَهَر نِڪاري.
دمِ نَہ رهندي دوستَ ري، شَوقُ سَندو شِڪاري.
مَستَن کي محبَتَ جي، آهي پِچِيءَ مِ ڳاري.
جي اَول ماريو پوءِ جيارن، تَنين ڳَڌ قطاري.
چڪِي ٿِيڙس چِت مِ، دوستَ ڏني دلداري.
”سچيڏني“ کي عِشق جِي، صاحِب ڏي سَرداري.

ڪافي20

عاشِقَ ڪَيَئي اُداسِي،
وَه واه ڳالِهه خاصي.

لَؤن لَؤن مَنجهه روز ازل کئون، آهي وِرهه اَوهان جي واسِي.
”عشق نار احِترَق“ سُڻي اشارتَ، هيءَ دل تا ڪِينَ هِراسي.
هيڏي هوڏي ڪين وياسي، بات اهِا اسان باسِي.
برهَ اوهان جي ڪِيو بيراڳِي، ”سچو“ رنگ سَناسِي.

ڪافي21

هُت تا ڪير هُياس، پلو ميان، ٿي آس ڪيرِ نہ چاڻان.

نانءُ بيو هُت هو منهنجو، سائين الا، هِت ٻِئي نانءَ ٿياس.
اچڻ نَہ هو هِت مُنهنجو، سائين الا، پَرَ ڪَنهن تا خواهش ڪنياس.
هُت هُيَس مَعشوقيءَ مِ، سائين الا، هِت عاشِق ٿي آياس.
هَي هَي هُئِي ڪانہ ڪا، سائين الا، هِت مَنجهه پَروڙ پياس.
”سَچو“ سا رو سَچ ٿيو، سائين اَلا، وِڃُئون ”آءٌ“ وياس.

داستان پيو

1

جي اچين تان اَچُ، نَہ تَہ هِت پُورَن پَچا ڙيو؛
محبَتَ ٻا ريو مَچُ، سِيني مَنجهہ ”سچوءَ“ جي.

2

ڪِيمِ مَهِينا لاءِ، آءُ ٻَلا ٻُلي آهِيان؛
اَچِي اَکڙيُون کَڙِي، ”سچوءَ“ کي سَرچاءِ؛
جانِي جوڙيمِ جاءِ، تو لِڳ اَکَڙِيُن ۾.

3

چَشمَن جِيءَ چمَڪارَ، ساهہ مُنهنجو سوگهو ڪِيو؛
ويهي واٽَڙِيُن تي، رُئان زارو زارِ؛
هوت اَچِج هيڪارَ، اَڱڻ آسروند جي.

4

مات ڪريان تہ مُشرڪ ٿيان، ڪُچان تہ ڪافِرُ؛
اِنهيءَ وائيءَ وَرُ، ڪو سَمجهي ”سَچيڏنو“ چوي.

5

روئَڻ ڪان نہ رهن، آيَل اِهي اکِيُون؛
سپڪنهن ويل وَهن، اَٿن اَٿر اوهِيرن جا .

6

لَحظو نہ لاهِين، بارَ مَٿن بَرسات جا؛
اکين کي آهِين، اَثَر اوهِيرن جا.

7

بادلَ وارا بارَ، چشمَن تي چڙهيا؛
رئن زارو زار، اَٿن اثر اوهيرن.

8

آئي نِي مُند مِينهَن، آهي اکڙين کي؛
رُئن راتو ڏينهن، اَٿن اَثر اوهيرن جا.

9

آهِ اِها ئي تاتِ، آگم اکڙين کي؛
ڏينهنَ اَئُون راتِ، اَٿَن اَثر اوهيرن جا.

10

آگم اکڙين کي، سدائين آهِين؛
سي ڪِيئن اوڪِائِين، جن کي اَثر اوهيرن جا.

11

اکِين کي آگمَ، هِن سَدائين سَرتيون؛
گُوندر گڏيون غَمَ، اٿن اثر اوهيرن جا.

12

لايون پِرت پَسن، آئون آگم اکين ميڙيا؛

سي تان ڪِيئَن نہ وسَن، جن کي اثر اوهيرن جا .

13

ڏسن ۽ رئَن، اِها عادت اکين کي؛
سي سرِهُون شالَ هُئَن، جن کي اثر اوهِيرن جا .

14

آهي ريجهه رئڻ، آيَل اکڙين کي؛
هُئي تَن هُئڻ، جن کي اَثر اوهِيرن جا .

ڪافي 1

آءُ نہ ”مان“ ”تون“ وَجي، يا رَ،
بِي ڳالهه ڪَرِ مَ ڪائي.

ڳُجِهي ڳالهه هاديءَ واري دل تي دائمِ،
فراموش ٿِي بي ورونهن وائي.
بَحَر تي جا لَهَرلِڳي ٿي،
اَسان پاڻ با زي اصل ڪَنُون بَنائي.
آهي هُوءَ حيرَت هُو جي جِسمَ تي،
حَرفُ حَقَ جو آهي صورتَ سَپائي.
لَٿو جُهڙ جو هو نَظَرَ ۾، ظاهر ٿيو سِجُ،
ٿِي اَجُ سراسر سهائي.

آهي ”سچو“ سَچُ تحقيقَ ڄاڻين،
جَنهن مَست ماريو دمِ خدائي.

ڪافي 2

سچا سي سخن هاديءَ جا، يارو، اڄ ياد آيا سي؛
تِنهن ڏينهَن لاڪُون اڄ تائين، اُهي بَرچشمِ چايا سي.

ڪَيوَ تان قولُ سائين هي، مِڙن آڏو پَڪو مون سان؛
هونداسين دَمِ بَدمِ توسان، اِنهيءَ وعدي وڻايا سي.

ڏيو هِي تن طَاعَت ۾، ڳَڏيو هِي جان جانان سان؛
پَري ڄاڻيجو پاڻِيءَ کي، لاڙي هِن يارَ لايا سي.

روزا ڪيئي، نفل نِمازان، توڙي سَو ورد وظيفا؛
سَپيئي لِڳَ ظاهِر آهن، سبق ساجن پَڙهَايا سي.

پَئو جي خيال خاصي ۾، سڃاڻو پانهنجي صورتَ؛
ٻڌي، ٻولي، ڏسي ٿو ڪير، فڪرَ ٻيا سڀ ڦلايا سي.

وينو مَنجهه بادشهه محلي، ٻولي ٿو ڪِيئَن اُهي ٻولِيُون؛
اُهو بادشاهه اُهو ٻنگلو، نه ٻي ٻولي ٻُلايا سي.

جيڪي ڪيا دوستن مون سان، اُهي ڳُڻ تان نه وسرَن ٿا؛
هُئا گڏ جي حبيبن سان، چڱا سي دمَ لَنگهيا سي.

شڪر اَلحمدلله ٿو پڙهان لکَ بار شڪرانا؛
اُهي پيهي پَکي آيا، جَنِين لءِ پَنڌ پُڄاياسي.

”سچو“ سگ آهي دروازي، ازل جي روز سائين جو؛
پَنهنجو سي ڪِيئن ڇڏيندا هي، توڙي عَين اُنايا سي.

ڪافي 3

چوڪَرين ٿو اَرمان،
جيڪي آهين، سوئي ٿيندين!

اُتر، اُپر، اولَهه، ڏکڻ، سَر زمين ڇا اُهو آسمان.
پاڻُون ڄاڻِي پير ڳُمايئي، ٿي صورتَ ۾ انسان.
اُٿڻ ويهڻ ڄاڻِ اِهو ئي آهي، ”كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَانٍ“.
”كُلُّ شَيءٍ يَرجَعُ اِلىٰ اَصلِه“، قادرَ ٿيو فرمان.
هاديءَ حقيقَتَ هِيءَ پُرجهائي، ”سَچو“ تون سُلطان.

ڪافي 4

بِره جي بازار،
جيڪا ڏَسڻ اِيندي.
جيڪا جو ڏَسَندي تجلو تُنهنجو، وهَندي سا ڪِينَ قرار؛
سودو جا ڪندي سِرَ جو، وهَندي سا ڪِينَ قرار؛
ڇَوسُول اَندر، سُرخِيءَ مائل، تيز ڳُمي تلوار؛

جي ڪَنهن چمڪو ڏنو تنهنجو، سا سِرُ ڏيندي سَردار؛

”سچو“ اِنهيءَ سيرَ ۾، آهي ڪُسَڻَ جي ڪار.

ڪافي 5

پانهنجا وعدا پاڙيا، سانولَ سائِينءَ!

هو جي ڪِيائون اصل اسان سان، سي قولَ نہ يار وسارِيا؛

ڏينهن اُهي مون ڪئون تا نہ وسِرن، جي مون گَڏ گُذاريا؛

سُخن سَچائيءَ يارَ سَڄَڻ جا، سي هِنَ ساهَ سنپاريا؛

اُنهن ڪارڻ شَهر بحر هي، مون تان نِتُ نِهاريا؛

دوستَ ”سَچوءَ“ جا دور هنَّا جي، سي واليءَ هِت ورايا.

ڪافي 6

جو تو ڳولِين يار، سو تان تو ۾ آهي!

ڏونگرَ ڪيڏا ڏورئين، ڇوَ تون ڪِني لاءِ؟

هيڏي هوڏي نہ وجين، پاڻَئي ۾ مُنهن پاءِ؛

دل واري خاني ۾، سَندي جانِبَ جاءِ؛

اِهڙيءَ اوڏائيءَ جي، ”سچو“ ڪَلَ نہَ ڪاءِ.

ڪافي 7

سَل سوداگَرَ يارَ ڙي مِيان،

ڪَهڙي ديسؤن آئين آئين؟

ظاهر ٿِيَن ٿون ور اَچي زمين تي، ڪِٿي ڪٿوريءَ بارَ؛
هَلي اُتاهُون وو اَچي اِتاهِين، هَنجين سو پُوٽَي هارَ؛
طَرحين طَرحين وو اَچي ڪَيئي هِت، صورتَ جا سِينگارَ؛
شاه آهين وو يا ته گماشتو، لائِي ڪَڍ قطارَ؛
اَچي پِياسي وو سُرٿ "سَچو" ڏي، شوقئِن مَنجهه شُمارَ.

ڪافي 8

جهُليو جَن تي حالُ،
اُنهن کي آءٌ ڪِيئن نه سُڃاڻان!

مَڃن ماضي ڪِينڪي، نَڪو اِستقبال؛
لِڪو ناهي لوڪَ ڪَئُون، اُنهن جو اَحوال؛
جي مُون پُڇيو جيڏيُون، آهي ورهه وصال؛
ووءِ ووءِ ٻاجهُون تن کي نڪو قيل نه قال؛
"سچوءَ" سُڃاتو تن کي، جن کي عِشقُ ڪمال.

ڪافي 9

مُون کي عِبرتَ آهي، اَهڙي حالَ جي،
هاريون حيرتَ آهي، اِنهيءَ ڳالِهه جي.

ڪاٿَئِين ڏاڍو، ڪاٿئِين هِيڻو، ڪاٿَئِين جوڙ جَٽيا ٿو پائي؛
ڪاٿَئِين ڪوري، ڪاٿَئِين موچي، ڪاٿَئِين سيد سَڏائي؛

ڪاٿَين تارڪ، ڪاٿَين سارقُ، ڪاٿَين مُک مِلائي؛
ڪاٿَين شاهِي، ڪاٿَين سِپاهي، ڪاٿَين حُڪم هَلائي؛
ڪاٿَين ڪافِر، ڪاٿَين مومِن، ڪاٿَين سوريءَ سِرُ هَلائي؛
ڪاٿَين گُسائي، ڪاٿَين سَنياسِي، ڪاٿَين بُتَ بَنائي؛
ڪاٿَين سامِي، ڪاٿَين اِنعامِي، ڪاٿَين تِلڪ لڳائي؛
ڪاٿَين قادر، ڪاٿَين نادر، ڪاٿَين "سَچو" نانءُ سُڏائي.

ڪافي 10

پِرين سان پَتِ پَري، ڙي جيڏيون، منهنجي!

دعا ڪَريجو جيڏيون، وري سو هوتُ وري؛
ڏونگَر مُون ڏورائيو، سَندي ذوق ذري؛
صحي سُڃاڻم پاڻَ ڪئُون، پُنهون ناهي پَري؛
توڪِئن سَري سُپرين، تو ريءَ مون نا سَري.

ڪافي 11

وِني خَبَر خاطو آيو، خَير صَلاحَ جي مون ڏي.

پا رِ پنپورَ جي اَڄُ صُبحاڻي، تان هو ڏِٺِن ڪي سَعيو.
طرف تنهنجي آهِ اصَلَ ڪَئُون، روحَ سندن جو رايو.
نِينهَن جي نياپَن جَڻُ اسان کي، مُحبَن ساڻ ملايو.
ٿيان قربانِي آءُ تَنِين تَئُون، جَن تان نِينهُن نِباهيو.

اِيندئي اُهي جن جي ڪارڻ، ويني تو ورھ وسايو.

پيو پرينءَ وٽِ، ھاڻي تُنھنجو، ”سچو“ ڙي پنڌُ سَجايو.

ڪافي 12

جَن لائي توڙ نِباھِي، آءُ صَدقي وڃان تَن تُؤن!

شابس آھي اڪَڙين ڪي، جن وئي دل ورائي.

پَلي ڀاڄي پرين ڏَھُن، اَڄُ اَسان ڏي آئي.

راتو ڏينھان آھي ئي، واتِ اُنَھن جي وائي.

ڏيھا ڙِي ڏسَڻ سان، محبت آگ مَچائي.

ووءِ ووءِ وائي وات ۾، ”سچوءَ“ آھي سَدائي.

ڪافي 13

سُھڻي سَجَڻَ سان نِينھڙو لايوسي!

وردَ پَڙھِيَم تي وچَ ۾، اَديون ڙي، آڏو عَشق آيو سي.

سَڀ وسا رِيئين ڳالِھيون ڏسڻ سان، اديون ڙي، ڏاڍو پُور پرايوسي.

ٻَن وڃِھي بيون ڳالَھڙيون، اديون ڙي، ڳَليءَ ڳَليءَ يارُ ڳايوسي.

اول وقَت عجِيب جي، اديون ڙي، اِنَھيءَ گھُورَ گھايوسي.

”سَچوءَ“ سَوَ مبارڪان، اديون ڙي، چاھَؤن سِرَ تي چايوسي.

ڪافي 14

شوريدن ڪَڱُون حال،

پڇج وِچِي پوءِ هوءِ مِ.

مجلس وِچ اُن جي، تان ڏسني خاص خيال.

اگهه لهَج اُن جي، تان تو ونڻ ثَڻ آهي وصال.

ورق وسارج وِچَ جا، تا فارغ ثِئين في الحال.

عقل اُڇلج آبَ مِ، تا بِرهُ ڪَرَئي بيحال.

جي تون وسهين وسيلا، هي ”سچو“ سَچ سوال.

ڪافي 15

ساري ڏيهُ نَہ ڏي ڙي،

پانهنِجي دل سَمجهه سَنپالين.

ڳالهه پُڇين جي پِرينءَ جي، حَرف حالَئي جا هِي ڙي.

اُچل نَہ تِڪر پِتَر جان، نِينهُن پاڻَئي سان ني ڙي.

هاريُون، انهيءَ حالَ جو، قُرب سُڄاڻَن ڪي ڙي.

پاڻهين آهِن پَڌرا، ”سچو“ سالِڪ سي ڙي.

ڪافي 16

تُنهنجي حُسن ماريا، سوريءَ سي سنيا ريا، اِنهيءَ ڳالهه ڳاريا،

هزارين هزار!

اُهي يا رَ آيا ، نيزن جي نِوايا ، نِيئي سِر سلايا ،
تنهين تو اگها ر.
جَنهِين موج آئي، تَنهِين سُڌِ سَپائي، ڪيهي ڳالھ ڪائي،
لنگهيا شهسوار.
ڪَمر جا ٻَڌائون، وري نا چوڙيائون، نَئي سِر ڏنائون،
لاٿائون مَيا ر.
مَچَڙ هَٿ هٽي سي، اِها ڳالھ ڳَٽي سي، تريءَ سِر ڪٽي سي،
ڪيائون نِثا ر.
جن موجن چڙهيا سي، لَهرن لُڙهيا سي، "اَنَاالحَقُ" پڙهياسي،
ڪنيا هِن خُما ر.
هِي نعرو هنيائون، "اَنَاالحَقُ" پَڙهيائون، نَئي سِر سَليائون،
ٿيا گم غبا ر.
مَئي جا پيتائون، هي سهرا ڳُنٿائون، وڏي وک وڌائون،
پا ڙيائون قَرا ر.
پهلوانَ پاسي، نہ ٿيندا ڪَڌها ن سي، اِها باتِ پاسي،
هَليا حُڪمدا ر.
مُلڪا ن مُلڪَ مِ، مَلڪَ ۽ فَلڪَ مِ، سڀ سڀ خلقَ مِ،
پئي هِيءَ پَچا رَ.
منجهُون حُبَ هلياسي، مَا ري چوٽَ چلياسي، وجي رنگ رلياسي،
تَنهِين هِي تَنوا ر.

اِها اعتباري، سُوري جَن سواري، عجب خوشي خُماري،

ڪُنن جي قَطارَ.

نِشانا کوڙيائون، مُنهن نا مُوڙيائون، پِنِّي هَٿ پڌائون،

ڪُنا قُربدار.

ٿي مَنصورَ مَستِي، ڪيئِين گُم هَستِي، هَنيائِين دو دسَتي،

تيش جي ترار.

ٿي شِبليءَ شابس آءِ، سُورن جي سَراپاءِ، ڍِڪيائِين لِڱن لاءِ،

وجودَئُون وسار.

مُلا سو قاضي، ڪڙي ڪيائون بازي، منجهن ڳنؤ غازي،

ڪڙا ها جونجهار.

هنيئِين پير جنهن تي، ڏنئِين سِرُ پي تنهن تي، نه سُڌ هي سين تي،

ٿئِين سَچُ سچار.

"سچو" سِڪَ تَنهِين جي، جذب جاءِ جَنهِين جي، نه پرواه ڪنهين جي،

رکي نِي سنپار.

وڍي سِر پچاڻون، "اَناالحَق" واڻون، اهو سِر سُچاڻون،

آڻيو اِعتبار.

هنيائِين هَڪل هِيءَ، وئي تان شڪل هيءَ، نه حاجت عقل هيءَ،

جَليا جلوه دار.

ڏنئون مُنهن مَتاري، نه ڪاڏي نهاري، سٽيو سِر سچاري،

دليون دوستدار.

سچي ڳالھ ڪيائين، نہ ڪوڙي چيائين، نِباھي نينھن نيائين،

ڪارڻ ھڪ نظار.

باھِن ۾ وڌائون، پوءِ لھرين لوڙھيائون، ”اَناالحق“ ٻڌائون،

ٿي ھَي ھي ھونگار.

پِي بغداد سارو، مڙيو ٻَھت پارو، منجھن نَر نعرو،

ھٽي ھوشدار.

”سچو“ عشق ايندئي، اچي ڏاڻ ڏيندئي، ”مَن وَ مَا“ نِيندُئي،

ڪَندُئي گل بھار.

ڪافي 17

ھٿون پيتو مون تان پير مُغان جي، جام شرابون شوري.

دَور ڪارائي دل کي ٿو، چشمان ڪيف ڪَڪوري؛

اصل ڪَئُون منصور جو اُنھيءَ، ڪاٿيو ڪند ڪوري؛

نشي منجھ نواز ٿي، گھوريون ھي سر گھوري؛

جنھن ساقيءَ سُرڪُ پيا ريو، آءُ ڪيئن پُڃان تنھنجي ٿوري؛

پِنھان ڪيائين پاڻ کي، چِت ”سچوءَ“ جو چوري.

ڪافي 18

مونکي آھن ياد، مِنيون تنھنجون ڳالھيون ڳالھيون !

هي نماڻي ڏوهن هاڻِي، دوست پهچائين داد؛

پرين پنهنجي پار جو، عشق ڪرين امداد؛

”سچو“ آهي اوهان جو، تَنهن جي دوست ڪريو دل شاد.

ڪافي 19

مين ماري،

محبت تنهنجي ميان!

ورتم ڏڱ درد جو، تنهن سڀ ڪا واٽ وساري؛

گِلا ءِ غيبت جي، سِر تي ڪنيم ڪاري؛

چندِ اُبري آئيو، ويئي سڀ اَنڌاري؛

مِڙني مِٺياڻن ۾، نينهن ڪئي نِرواري.

ڪافي 20

جا چوڻ جيهي ناهه،

سائي ڪيئن چوان؟

ڳُجهي آهي ڳالهڙي، ڪنهن ڪَل نه آهي ڪاءِ؛

اوڏي ناهه پَروڙ کي، ويجهي نه وساهه؛

هُئڙي سُڌ حلاج کي، تنهن سِسي ڪوڏ ڪياءِ؛

پوڻ آهي اونهن ۾، جتي هوءِ هواءِ؛

”سچو“ سِر نه سَلڻ جو، سو تان سڀ منجهاءِ.

ڪافي 21

جنهن دل تي آهي جوش،
سا دل سورن سان سنري.

آءُ هڏ ڳوري اُن ٿئُون، جنهن تي جوش خروش؛
ڳالهه ڳرهڻ ڪهڙي، خلق اڳئُون خاموش؛
اثر اُهي عشق جا، اول وڃائي هوش؛
سالڪ سُک نہ سرها، گوندر ڏني ڪن گوش؛
"خَلَقَ الْاِنسَانَ عَلىٰ صُورَتِهٖ" پادشاهي پوش؛
"سچوءَ" سوريءَ وڃاڻا جي، مَي مِ ٿيا مدهوش.

سسئي

داستان پهريون

1

ناهي ويچاريءَ وَسُ، جو ڪَري مات پَئي رَهي؛
ڪَنهِين چَنَ نہ چڙهيوم، سندو گورَنِ گَسُ؛
ڏونگر منجهان ڏَسُ، پوندم هوت پُنهونءَ جو.

2

وَڃُ لالَنُ لوءِ، هِيءَ اَڻاسِي نند ۾؛
پُليءَ هيئن نہ پائيو، پيو پرورڙُ پوءِ؛
هوتُ وَڃِ جي هوءِ، تا سُڪ گُذاريون ڏينهڙا.

3

منهن ڏيئي آيام، جبل جهاڳڻ ڪيچ جا؛
طعنا تهمتَ لوڪ جا، سِر چَڱا چايام؛
پَت پُليءَ پايام، سِهرا سُور پرينِ جا.

4

هيءَ نماڻي نال، سنگت نِجو ساٿيو!
اندي پُنيءَ آن جي، جيهي تيهي حال؛
هِن ٻُوليند ڙ جي ڳالهہ، ڪا هئي هوتياڻِن ۾؟

5

رُئڻ زارو زار، راتو ڏينهان آهه مون؛
ڪوڙي ڪان قريبُ ويو، هِنيڙي مَنجه هزار؛
هن گوليءَ جي گُفتار، ڪا ٻُڌيوَ يا روچن م؟

6

وجڻ ذوق ضرور، هِن ڪاهِل آهي ڪيچ ڏي؛
ڏسان شال اکين سان، هوتاڻو حُضور؛
منهنجو ڪو مَذڪور، ٻُڌوَ يا روچن م؟

7

سرتيون سڪ سبِيلَ، اَندر منجه عجيب جِي؛
راتو ڏينهان ٿي ڪريان، زاريون منجهان زِيلَ؛
هن ڪمينيءَ جي قِيلَ، ڪا هئي هوتياڻن م؟

8

پِرين ڏٺي پُور، ويا ويچاريءَ ڪي؛
تنهن دنيا جو دُور ڪيو، سپو شوق شعُور؛
هن مُئيءَ جو مذڪُور، ڪو ٻُڌوَ يا روچن م؟

9

ريءَ ڪر تنهن گولي، آهيان آرياڻي ءَ جي؛
جو ڏنائون ڏِيل ڪي، سو جهليم م جهولي؛
هن ٻانهيءَ جي ٻولي، ڪا ٻُڌيوَ يا روچن م؟

10

سا ريون پڇي ساٿَ، سنديون ڪيچن خبرون؛
هيڏي اچڻ جي هئي، ڪيچيڙن کي ڪا تہ؛
منهنجي پِي مَصلحات، ڪا ٻُڌيوَ يا روچن ۾؟

11

لَڪين ڏئي لت، پاڻ ئي ڪريان پڌ رو؛
سا رو وندر وُوڙيان، جيڏيون ڪا رڻ جت؛
منهنجي ڪا مَصلِحَت، هئي هوتياڻِن ۾؟

12

ڪري ساٿ سوال، تہ ڪيچن جي ڪا ڪَل ڏيو؛
جا چڏيائون چَپرين، موتڻ تنهن مجال؛
هَي هَي آرياڻيءَ ري، هھڑا ٿيڙم حال؛
سندي هِن سنيال، ڪا هئي هوتياڻين ۾؟

13

راتو ڏينهان رَت، اوتڻ آيم اُن ري؛
آيل عشق عليل ۾، شال نہ پوي قَطُ؛
جبل سپ جهاڳي وجي، جيڏيون ڏسان جَتُ؛
هِن مُئيءَ جو مَتُ، پوي مذڪور پرين ۾.

14

اَٿر ڪيو اَفسوس، مُئيءَ جي مِرُن کي؛
جُودَ تنهين جي جوش، سا رو روح رتيون ڪيون.

گوندر گذاريام، سي تان پلا ڏينهڙا؛
سپ ڪنهن ساعت سپرين، ٿي صحي ساريام؛
هي ڪشالا ڪاريام، ساعت هڪ سمهڻ جي.

ڪافي 1

ڏونگر آهي ني ڏَسُ، ميان، هاريون منهنجي هوت جو.

هلان تہ هلڻ نہ ٿئي، ناهہ ويچاريءَ جو وَسُ؛
راتيون رهڻ روهَ ۾، ڪاڪِيون آهي ڪَسُ؛
ڪِيَڙو عشق عجيب جي، هِنيَڙي منجهہ هَنبَسُ؛
آهي عجين جي، ”سچو“ سِڪ سَرسُ.

ڪافي 2

منهنجوءِ پانديئڙا، پِرينءَ کي ڏيج هي نياپو.

ڏئي باهہ ڀنڀور کي، هيءَ ڪيچ ڪندي ڪاپو؛
اَصل لاڪُون آهي، منهنجو ساٿن سياپو؛
آهي اوهان جو سپرين، هن چوريءَ تي چاپو؛
منهنجو محبوبن کي، پيو ڏيج نہ ڏوراپو؛
سدا آهين ”سچوءَ“ کي، تون جيءَ جو جياپو.

ڪافي 3

پري ٿين نہ شال، پرين پا ڙيچا پرڏيهي!

ساڻن ٿيس نہ سنگتي، هَي هَي ههڙي حال؛
جَنِ ڪِيڙم جيڏيون، جنِ سان مون جال؛
دوستن بنا ديس ۾، جيئڻ منجهہ جنجال؛
ڪنهن در ڏيان دانهڙِي، هو جي ڪُهي ويڙم ڪال؛
ڪوڙين ڪَيَڙم ڪيترا، اُنهن ڪاڻ ڪشال؛
سي ئي ”سچو“ آئيا، جن لِڳ وجهايِم فال.

ڪافي 4

پينر هي پنهور، اَسين چڏي ويندا سون!

وس نہ آهيان پانهنجي، پلو ميان، پورن ڪِيَڙو پور،
هِت رتي نہ رهنداسون.
جاءِ عقل جي ناهہ ڪا، پلو ميان، عشق ڏيکا ريو هت زور،
اُهي وٺي ويندا سون.
پورهيو ڪنديَس پِرَ جو، پلو ميان، چَڏي بيو تَڪَ تورُ،
اَسين جا ڪي جِينداسون.
ڪاڪِيُون وَجي ڪيچَ ۾، پلو ميان، لاهي هِنئين جو هورُ،
ڏُکَ ڏوراپا ڏينداسُون.

”سچو“ ڏني سَڄڻَن، پلو ميان، شوق مَچايو شورُ،
تَن جي پکي پَهنداسُون.

ڪافي 5

آهي ويچاري ڪا وَسِ، ميان، توکي معلوم مِڙيوئي!

وينِي آهيان واٽ تي، گولِي ڪَجو گسِ، ميان.
سارو وِندُر ووڙيان، ڏاها تُنهنجي ڏِسِ، ميان.
ماڻهو شَهر پَنهورَ جا، رُوحَ نہ اَچَن رَسِ، ميان.
”سَچو“ پوءِ پِرينَ کَئُون، آهي پَنهوران بَسِ، ميان.

ڪافي 6

ڳوٺَ ساري جون ڳَلِيُون ڳَليُون، ووءِ، نِتُ ڏِسَڻ مون کي آئيون.

رَت روئڻ کَئُون اُهي اَکِڙيُون، ڪين سي جهلجَن جَهليون جهليون.
ڪيچَڙن جُون وَري قَطارون، هيڏي پُڏيونسين هَليون هَلِيون.
سي نہ وسرَن ڳالهيون اُهي، يارَ سَڄَڻ جي تو سَلِيُون سَلِيُون.
چا ڙهيئي اَسان تي دردَ فِراقَ جون، چُوهه ڏاڍي مَتُون چَليون چَلِيون.
روز اَزل کَئُون ڪَيوَ ”سچوءَ“ سان، يارَ پَلاءِ ڪيئي پَلِيون پَليون.

ڪافي 7

هوت اچج هت هاڻِ، پنهنجا ڏک ڏسيندس، ميان.

دوست اوهانجڙي آهيان، ميان، سائين لڳ سُجاڻين،
پاڻ گولِنَ گڏينديس، ميان.
تون تان صاحب سُپرين، ميان، هيءَ نانءَ نماڻي،
توکي سائين سڏينديس ميان.
ڀَڪا ڀَڪن سامهان، ميان، آرياڻي مون آڻي،
توکي اوڏا اڏينديس، ميان.
ڀُنيءَ لڳس تانهنجي، ميان، حُبَ مَنجهؤن هوتياڻي،
آءُ ڪا پاندُ چڏينديس، ميان!
سچو اُوتي سپرين، ميان، پنبڻ مان پاڻي،
ڏک ڏوراپا ڏينديس ميان.

ڪافي 8

هوتَ پِرين هڪواري، مُونکي اچي مِلج، ميان!

ڏونگر ڏورڻُ مون نه ٿئي، ميان الا، آءُ اوري تون آري.
ڪِچيءَ پائي ڪپڙو، ميان الا، زور ڪريندس زاري.
جا اوهانجڙي ڪونجي، ميان الا، سا توکيئَن وساري؟
هيجؤن ڪنيم سر تي، ميان الا، بارُ برهه جو باري.
ويني ڏسان واٽڙي، ميان الا، مونجهه اَوهان جي ماري.
”سچوءَ“ سندو سجڻا، ميان الا، ٿيو فراقُ فراري.

ڪافي 9

آيَس آءٌ ڪي اوڏي، جهاڳيا مون تان جبل جالَ!

جي مون وِسهَو جيڏيون، آهيان ڪيچِن جي آءٌ ڪوڏِي.
حُب جنهن جي هوت ڪي، درد نه ٻئي ڪَنهِن ڏوڏِي.
ڪيئن ڪريان آءٌ ڪاڪيون، هوتُ منهنجو سو هوڏِي.
دَردُ جنهين کي دوست جو، لَڪَن سَا نا لوڏِي.
سيڻن خاطر سُڻ "سچو" ڙِي، گاهُ ڪنديس ٻَڌي گوڏِي.

ڪافي 10

وِيَڙا جي وڻڪار، اڃا وري ايندا سي!

ڪي ڏينهن پهچڻ ڪيچ ۾، قصد ڪندا ڪوهيار،
اَسين ڪاڏي نه ويندا سي.
پوءِ منهن رکي جيڏيون، پاڻون چاڙِي هِن پار،
اَسين ڪاڏي نه ٿيندا سي.
آيا چاڙي سپرين، جيءَ نِي پيڙو جار،
نينهن نيبَهُ نيندا سي.
هاڻي "سچو" مون ڪَئُون وسري، ڪَتڻ واري ڪار،
اسين جا ڪِي جيندا سي.

ڪافي 11

اُهي ڪهڙي طرف ويام، آءٌ ڳوٺ رَهيس سَڀ ڳولي!

عشق ته عاشقن جا، ميان، اکين ٿي ٻڌام،

هاڻي ٽوليءَ مَون سو ٽولي.

ڪوڪان چڙهي ڪوهَ تي، ميان ڪيچڙن ڪيام،

هاڻي چوليءَ مَون سو چولي.

ڏوريندي مون ڏونگرين، ميان، سرتيون سال ٿيام،

هاڻي رمز لڌي مون رولي.

”سچل“ آءٌ تان ناهيان، ميان، ساري سُڌ پُيام،

اِتي پاڻ ٻا روچل ٻولي.

ڪافي 12

واٺ وندر جي ڪو ڏَسي، وو ڏَسي، مون کي جيڏيون!

سپريان جي ساٿ جا، آهيون سو عاشق اَسي، وو اَسي.

سُڌ تنهن کي سُور جي، جام پُنهون جا پَسي، وو پَسي.

وهان ڪيئن پنپور ۾، خانُ ويو دل کَسي، وو کَسي.

پِريان سندي پار ڏَهون، مانَ ڪو رهبر رَسي، وو رَسي.

هيڪند ٿيان جي هوت سان، هينئڙو منهنجو هَسي، وو هَسي.

سِر ”سچوءَ“ جي ساوڻ وانگر، بِره جو بادل وَسي، وو وَسي.

ڪافي 31

ناهِ ويچاريءَ جو وس نِي، توکي معلوم مِڙيوئِي، ميان!

آهي هِن ڪميڻيءَ کي، ميان، ڏونگر سندو ڏَس نِي.
چڙي ڏونگر ڏاڪڙو، ميان، ويڙهي اسان جي وَس، نِي.
حالُ هِن جو هِيڻو، ميان، پاڻ پنهون اَچي پَس، نِي.
يا روچاڻِي جاتِ ۾، ميان، تون سانول آهين سَرس، نِي.

ڪافي 41

مون وٽ هو مهمان، پلو جيڏيون، اَچا ڪالهه قافلو!

اَٺم اوٺا رن جو، ميان، آيل ڙي اَرمان.
ڏئي ڏُکيءَ کي ويا، سورن جو سامان.
جتن سندي جات لءِ، هَي هَي هيءَ حيران.
ڪندي وجي ڪيچ ۾، هيءَ برهه جو بيان.

ڪافي 15

صدقي صدقي هي سِر، ميان، آهي ڪوهيا رل تَئُون صدقي!

ڪافَ ڪشالا ڪيچ جا، ظاهر ٻُجهَن ٿا زِر، ميان.
جبل گهايا جوش مَئُون، گهائي ڪِيَڙُوَ گهِرُ، ميان.
محبت جي ميدان ۾، گهيڙ ڏسي وجي گهِڙ، ميان.
ويهڻ مون کي وِهُ ٿيو، ترسان هَڏِ نہ تِرُ، ميان.

جيڏيون جانب جت لءِ، پٽي پٽي وتي هِيءَ ٻرُ، ميان.

حبيباڻي هنج ۾، ڪِيهَ ڪري وجي ڪرُ، ميان.

”سچو“ سچيءَ سڪ مَٺُون، فاقو ڏِسي نا ڦرُ، ميان.

ڪافي 16

يار توسان منهنجي زاري، آهي سَوَلک واري، ميان!

وندر جي وڻن ۾، واجهه وجهي ويچاري،

سا تان محبت ماري.

هي تان حال حقير جو، اَچي ڏس آري،

ڪَيُم برهه باري.

اَزل لاڪُون آهي ئي، يار توسان منهنجي ياري،

پاتم ٻچيءَ ٻاري.

سور تنهنجا سپرين، چُڪيءَ ڪي چوڏاري،

وجهج گهوٽ نه گهاري.

آهي هَٿِ حبيب جي، ٻالهه ”سچوءَ“ جي ساري،

ڪندا نِي پوئواري.

ڪافي 17

پورهيت پاڻيءَ ديوئي، خان ٻاروچا تُنهنجي!

حاضر خدمت اَچِي اوهان جي، حال چونديس روئي؛
ساٿي اسان جي سُڌ لهڻ لءِ، ڪڏهن نه مُڪو ڪوئي؛
قولُ ڪيو هوءِ هوت اسان سان، سائين پورو ڪر سوئي؛
ڪيئن وساري وهان اوهان کي، ڪَئُي تا ههڙي توئي؛
طوطي جي ٻچيءَ سَوَ سَلامن، "سچوءَ" مُڪا پڻ پوئي.

ڪافي 18

هوت ڏهون هاڻي آيُون، مان ڏي خوشخبران جي!

اَچِي اڏيون اوڏ ڙيون، جاءِ تُنهِنجَڙيءَ جايون؛
چڙي شهر پنبور کي، پير وري ايڏنهن پايون؛
ٿيون جِيارن جيڏيون، اِهي ويچاريءَ کي وايون؛
"سچوءَ" سَنديون دانهِڙيون، دوست وري ورنايون.

ڪافي 19

ڙي جيڏيون، هاڻي هوت ويا جي، ووءِ سي موٽي مانَ اچن!

دعا ڪريجو جيڏيون، پَري نه هوتَ وڃن؛
سِڱها موٽَن پوئتي، اچي ويڙهي هِن وسن؛
وجي ڪيچ وڻن ۾، پورهيائت پُچَن؛
ڪيچي ڪميٽيءَ جي هُت، ڪَچي شالَ نه ڪَن؛
"سچو" اَصلئون آهي، سرتيون سَگ سندن.

ڪافي20

يارَ ساٿيو، ڙي ميان، يار پانڌيو ڙي ميان...

پلو ڙي ميان، ڪيچن جي، ووء ڪَلَ مونکي ڪائي ڏيجو.
هيءَ نماڻي، ووء وَر وڪاڻي ميان، نال نباهي نيجو.
ڪيم وساريو مُئي نه ماريو، ميان، چوري تان مَ چڏيجو.
ڏيو دلاسا ڪڏهن ايندا، ميان، لوڪئون تان نه لڏيجو.
آءٌ اوهانجي اصل آهيان، ميان، گولي سان ڳڌيجو.
جنهن ويلي، ووء هلو اِتاهون، ”سچو“ نانءُ سَڏيجو.

داستان پيو

1

ڪوڙين قرباني، ٿيان هوت پنهونءَ تان؛
ساهه سِري صدقي ڪريان، سندن مهماني؛
هي جوڀن جواني، ٿي اَجائي گذري.

2

جبل جالون جال، سو مون ڏورڻ نه ٿئي؛
وڏا وڻ وڻڪار جا، ڪافن ڪوهَ ڪشال؛
هي مون ڏسي حال، ٻاروچو ٻاجهه ڪري.

3

ٻاجهه ٻاروچا ڪر، مون ٿرُ ٿيليو نه ٿئي؛

ويچاريءَ جي ور، ڪر بلوچا بَئِبان ۾.

4

اَڇچ آري ڄام، ڪو مُنهن موڙهيءَ جو ڪرين؛

مون ڪَئُون مير مُدامَ، هي ٿر ٿيليو نه ٿئي.

5

آءُ تون پنهون يار، ڏسي حال حقير جو؛

هن نماڻيءَ نِڪار، هي ٿر ٿيليو نه ٿئي.

6

هن دم آري آءُ، ناهيم حال هلڻ جو؛

مون نماڻيءَ ڪانءُ، هي ٿر ٿيليو نه ٿئي.

7

ڏيهه سندو ٿيو ڏور، رهبر ٿيءُ رُڃُن ۾؛

مون ويچاريءَ مُور، هي ٿر ٿيليو نه ٿئي.

8

ڇپر تان مَ ڇڏين، آءُ هوتياڻي جَتَ ۾؛

هن ڪميڻيءَ ڪَڏين، هي ٿر ٿيليو نه ٿئي.

9

هَٿان ويل ويام، ڪاڪِيون هاڻي ڪيئن ڪيان؟

ٿيلَڻ ٿرَ ٿِيام، هاڻي هوتياڻِن لءِ.

10

جي هئي ڪميٽيءَ ڪَل، تا صبح ويندو ساڻو؛
تان مون تنهن مهل، پُرزا پُرزا پاڻُ ڪيو.

11

هَي هَي ڪارڻ هوت، ڏونگر ڏورڻ آئيا؛
ميان تائين موتَ، ووءِ ووءِ تان نه وساريان.

12

ووءِ ووءِ تان مَ وسار، متان ماٺ ڪري وهين؛
ٿيو پرِ تنهين پار، جاتي پِيو ناهِ ڪي.

13

ڪيم وساري ويهُ، ووءِ ووءِ ڪر وندر ۾؛
پچڻ ڪارڻ پرينءَ جي، پا ڙي پا ڙي پيهُ؛
ڏيهه- ڌڻيءَ جو ڏيهه، حاصل ٿئي جَت سين.

14

متان وهين ماٺ ۾، منجهه جلديءَ جُل؛
هتي ويهه نه، هل، تان ڪِي پچين پنڌ ڪي.

15

ويهه نه وساريج، متان ماٺ ڪري وهين؛
قولُ اهو پا ڙيج، هو جو ڪِيڙئي هوت سان.

ڪافي 1

ويجها شال رهن، ميان، ڏور لايا جن ڏينهڙا !

سگها منهنجي سپرين، پکي مان پهن،
وڏا طالع تن جا ، جن جي راڄ رهن،
هِن منهنجي حال جي، سِگهڙي سُڌ لهن،
طعنا ڏيو تن جا ، ڏاهيون سپ ڏهن،
”سچو“ صدقي تن تئون، جي ٿا ڪيچ ڪهن.

ڪافي 2

ڙِي جيڏيون، آءٌ تان بيو نه ڪندي،
منهنجو پيچ پُنهل سان آهي!

آءٌ جنهين جي آهيان، سو تان مِهر نه لاهي!
ڪيو ڪميڻيءَ هوت سڄڻ سان، سگ سِياپو ساهي.
هٿ وجي پئي هوت جي، وَس نماڻيءَ ناهي.
سوال ”سچوءَ“ جو اهو آهي، نِينهُن سَندن نباهي.

ڪافي 3

هوندي سپ پرسائن سانڻ، جيڏيون،
هِيءَ پورهيو بَندِي وجي ڪيچ ڪندي.

ڪالهه ڪالهوٽي سپرين، اچا مون وٽ مهمان.
لڳي ڪافن ڪيچ جي، پُرزا ڪنديس پاڻ.
اُنن، اوٺا رن نَئُون، آءُ ڪاڪيون ڙي قربان.
هٽي ويڙو نڪري، پا روچو مون پاڻ.
ويهڻ مون کي وِهُ ٿيو، چِيٽڪ ڪيڙس چاڻ.
”سچو“ سوز فراق جو، ڏئي ويڙم ڏاڻ.

ڪافي 4

پينر هيئَن نه پايون، ته هوت ڪندا هِهڙي!

عشق تا آتش جهڙو، لالن وجي لايُون.
ڏينديس پا روچن ريءَ، پنيور کي پاهيُون.
سَرتِن سُڌ نه سور جي، هي تَن وجن ٿا تايُون.
ڏِئون ڏين ٿيون ڏِيلَ کي، سنديون جتن جايُون.
”سچو“ وجن ساڙَو، چُپ چُپا تِيون چايُون.

ڪافي 5

آءُ اگڻ منهنجي آري، توکي صاحب ساريان ٿي!

وندر جي نِي وٽن ۾، ميان اَلا، هوتَ مِلج هڪ واري،
توکي گهڻو نهاريان ٿي.
پرين وَڙؤ، ووء پانهنجي، ميان الا، دوست ڏيو دلداري،

سا رو ڏينهن سَنپا ريان ٿي.

دوست اوهانجي، وو، درد سان، ميان الا، ڳچيءَ پائي ڳاري،

سا رو روهه رئا ريان ٿي.

ڪڏهن ايندين، وو، تون پرين، ميان اَلا، ”سچوءَ“ ڪج ستاري،

هت هنجون ني ها ريان ٿي.

ڪافي6

مون ڪي هوتن هاڙي، ڪوني پنهنجو ڪيو!

جَت گهٽا بيا جڳ ۾ سائين، مُنهنجو هوت آرياڙي،

ڪنديس ڪونه ٻيو.

لکين پُچن پرينءَ کي، آءُ تان ڪير نماڻي،

سندن نينهن نيو.

جيهِي تيهِي در دوستن جي، عاشق هيءَ اگهاڻي،

سا رو ڪم ٿيو.

ڪيائون ڪناري پانهنجي، هيءَ تان پاڻون جاڻي،

جڏو جيءُ جِيو.

پرين ڪيو پنهنجو، سچو سڱُ سجاڻي،

وچئون ورهُ ويو.

ڪافي7

پرين نہ چڏج ٻئي پار، ساري تنهنجون ڳالهيون رُئان آءُ!

اَڱڻ آسَروندَ جي، واڳي ايندين ڪهڙي وار؟

ماري هِن مشتاق کي، ڪانڌ نہ وڃ ڪوهيار.

آهين جنهين تون آسرو، سا ويچاري تون نہ وسار.

نماڻيءَ جي نِجهري، آءُ گهڙي هڪ گهار،

ڪيئي ”سچو“ سان واعدا، سي پرور لءِ تون پار.

ڪافي 8

شال اوڏاهون ايندا، وٺي خاصيون خبران، خبران!

مون هن نماڻيءَ کي، اچا دلاسا ڏيندا،

پرين پاڻهين پاڻ سان، هيءَ گولِي گڏيندا.

محبت مون مسڪين سان، شال نباهي نيندا،

ڏک سک پائي سپرين، هن ڏکيءَ سان ٿيندا.

ڪيچي ڪڏهن ڪينڪي، هيءَ چپَر چڙهيندا،

جيڪي اڳيون پويون، بديون سڀ بخشيندا.

پَکا پَکن سامهون، آڻي اوڏا اَڏيندا،

ٻاجھ پريا ٻاجھ مَئُون، ڪري ”سچو“ سڏيندا.

ڪافي 9

نٿي وٽي ڳالھ ڪا ٻي، ڙِي جيڏيون، مون کي نٿي وٽي!

آءُ نہ ڪنديس، وي، اهڙي، پلو ميان،

ڪيچن جا مون سان ڪي.

اَوهان مِڙن مِ، وي، مست جو ٺيڙس،

پيالو عشق جو پي.

اوهين مڙئي، وي، عقل واريون،

آءُ جو ٻيراڳڻ ٿي.

”سچوءَ“ پچاڻا، وي، سپرين، پلو ميان،

ڪوھ ڪنديس هِت ڪي.

ڪافي10

اصل اسانجِڙو آهي، ننگ ٻا روچل توتي!

چڏڻ مناسب ناهي، ننگ ٻا روچل توتي.

هيءَ ڪنيزڪ ملھ خريدڻ، سگ نٿي ڪو ساهي.

ذرڙو جنهنکي ذوق تنهنجي جو، چَپَر تنهن کي چاهي.

جيئن هلائين تيئن هلان ٿي، ڏور وڏي تو ڏاهي.

هيءَ پاچاڻي پرين سان پرتيوَ، باب سنديو توڙي ناهي.

جيهي تيهي يار اوهان جي، چڏڻ لائق ناهي.

ٿرين برين يار ٺڪيءَ کي، رس ڪوهيار ل ڪاهي.

ساھ ”سچوءَ“ جو در تنهنجي ڏانهن، هَڏ نہ آسرو لاهي.

ڪافي 11

حال هلڻ جو مون ناهي، آءٌ تان ڪيچ پهچان ڪيئن؟

ناتو نماڻيءَ جو، اَصل توسان آهي،
هيءَ هوت نه ڇڏج هيئن.
تون تان صاحب سپرين، سگ نثي ڪو ساهي،
ڪر جاني وڻيئي جيئن.
پسي حال حقير جو، آءُ ڪوهيا رل ڪاهي،
ڪر "سچو" پنهنجي سيئن.

ڪافي 12

متان ڏورا ڪو ڏيو، ڙي ساٿيو!

هيءَ ڪنيزڪ مُلهه خريدڻ، ڪين هٿئون مون ٿيو.
حرف اسان تي آهه اصل جو، وقت ويسرَ م ويو.
پلئي پائي مَديون، پيش پُنهونءَ جي هي پيو.
"سچو" ڪوني پانهنجو، پاڻ قريبن ڪيو.

ڪافي 13

اديون ڙي آهيان، ٻانهي سا ٻا روچل جي!

ڏکيا سکيا ڏينهڙا، شال لالن ساڻ لنگهايان.
هِنيَڙي کي هن جيڏيون، ڪهڙا سور سلايان.

وندر سنديءَ واٽ تي، چاهؤن سِر چَلايان.

ويهان آءٌ ڪيئن ويسَلِي، ويندا چو نه وراريان.

ڪيهي پئي تان ڪيچ ڏٽ ڏي، ”سچو“ ميڙ سنپايان!

ڪافي 14

ويهي آءٌ ڪوهُ ڪندي، جيڏيون ڙي پنپور ۾!

چونديس حال حبيب کي، ٻچيءَ پائي گَندي.

ڪُني سا ڪيڏي وجي، جا برهه تنهنجي بندي.

جيهي تيهي حال آهيان، ”سچو“ صاحب سندي.

ڪافي 15

چڏي هوتَ حجتَ، ميان ڙي، ٿيس آءٌ نانءِ نماٽي!

اچي مون کي ڪينڪي، چڏي لوڪ لذت، ميان.

وڏو آهي مامري، مون کي تان محبت، ميان.

ويا نِذر کان نڪري، اوني رات اُچٽ، ميان.

سُورَ تُنهنجا سپرين، رُڳا ئي راحَت، ميان.

مون کي ٿيلَڙ آئيا، پيرن سان پَربَت، ميان.

”سچو“ سڪ اوهان جي، واڳيو ۾ وحدت، ميان.

ڪافي 16

ٻانهي ٻا روچل جي آهيان، وي آهيان!

پريان سندي پار ڏنهن، آسرو هڏ نه لاهيان، وي لاهيان.

صورت وارا سُپرين، آءٌ نماڻي چاهيان، وي چاهيان.

هُو تان سائين، آءٌ تان گولِي، سگُ نه ساڻن ساهيان، وي ساهيان.

ڏينهن لنگهيم هِت ڪيترا، ڪيچ وڻن ڏي ڪاهيان، وي ڪاهيان.

هُنَڙ "سچوءَ" جو آهي، تنهين سان، اُنهن ٻاجهون ناهيان، وي ناهيان.

ڪافي 17

ڙِي جيڏيون هاڻي شال ٿئي، منهنجو پاڙو پرينءَ سان!

مان مُئي تان گهورِي، جاني شال جِئي.

هِنَ تان پُورُ پِرائيو، هاريون هوت وئي.

ٻاروچي ڪا ٻاجهه پئي، هِيءَ تا نالِ نئي.

سارو مطلب مون ٿئو، پُنيءَ هوت پئي.

شال "سچوءَ" کي سُپرين، ڏوراپو نه ڏئي.

ڪافي 18

آءٌ ڪيچ ڪندِي، وجي پورهيو پرينءَ سان، ڙي جيڏيون!

جيهِي تيهِي يارَ سجڻ جي، چڱِي توڙي مَندِي.

آءٌ تَنين جِي آهيان، بِرهَ جَنين جي بَندي.

چوندِيَس حالُ حبيب کي، ڳِچيءَ پائي گندي.

اَڻ مُلهه ٻانهي آهي، سبَ پَر سائِن سَندي.
”سچو“ سا ريائي دلڙي، رَمزَ تِنِين جي رندي.

ڪافي 19

ڙِي جيڏيون، آءُ تان حال پُنهل سان ڪندي!

اصل لاڪون آهيان سائين، بَلوچاڻي ٻَندي.
وَسُ ناهم وارَ جو سائين، آهيان سائِن سَندي.
ڪَندي وِجي ڪيچ ۾، دانهون سي درد مَندِي.
سُڌ لهندا سي وري، بِرهَ جَنين جي نِي ٻَندي.
”سچو“ اڱڻِ سجڻين، ڳچيءَ پائي گندي.

ڪافي 20

سارو ڏينهن روان ري، هيس جيڪِي هوت پنهونءَ سان وعده!

ٻُڌڻ وارو ناهه ڪو، جنهن کي حال چوان، ري.
قاصد اچي ڪو اوڏانهون، پيرين تنهن پَوان، ري.
ڏکايو تان ڏيل کي، اَديون اج اوهان، ري.
اُنهن ٻاجهون سَرتيون، نِت نِت سورَ نوان، ري.
ماريُون محبوبن جي، طلب ناهي توهان، ري.
غرض نه رکان لوڪ جو، هِڪُ سائين هُئن سَوان، ري.
”سچو“ ٻاجهون سوزَ جي، ٻيون لاتيون ڪين لَوان، ري.

داستان ٿيون

1

ڏکن مَنجهان سُک، مُون تا لَڌا جيڏيون؛
ڏورينديءَ کي ڏُک، سُونهان ٿيڙا سَجڻان.

2

هَنِ سَهانگا سُک، جي ساري عالم آئيا؛
ڏور مهانگا ڏک، جي ورتا وِرهه وارئين.

3

سينڌيون جي سُکن، تنين گوندر گهوريا؛
ڏمر ڪاڻ ڏکن، هي سِرُ سارو سَٽ ۾.

4

سُکِيون ڪوهه پُڇن، سنڌيون ڏکن خبران؟
سي هِن وهاڻِ وڃن، ڏِيل ڏکايل جن جا.

5

ڏکيون پُڇن ڏک، سُکيون پڇن سکڙا؛
هن کي حاصل جو ٿيو، جيڪي منجهان جُڪَ؛
نينهن وارن جي نُکَ، لڳي لوريءَ وارئين.

6

گوندر ڪيئن گهوريان، جنهن ڪيَس سينڌي سجڻين؛
جان تِڪ پئي توريان، تان ڏک موچارا سُک ڪَئُون.

7

جي گوندر گوشِ نہ ڪن، ڪُھ پيون سي سرتيون؛
جَن سنگت ساڻ سُکن، سي پاڏئون هوتَ پري ڪيون.

8

گوندر گھمي جي لهان، تان سُک سَوين سا ڙيان؛
آءٌ پُڻ ڪيئن پا ڙيان، ڏک سکن سان سرتيون.

9

جنين گوندر گوشُ، آءٌ گھڻو تَنِ نها ريان؛
جال انهن ۾ جوش، سدا آهي سرتيون.

10

جي سا رو پُچان لوڪ، تا گوندر وا رو نہ لهان؛
ههڙو پلو ثوڪُ، ڪهين پاگ پرائيو.

11

گوندر ڏينهن گذا ر، جان تون جئين جِند ڙا ؛
سو ئي عهد پا ر، جو ئي ڪَيُئِي پرينءَ سان.

12

سُکن واريون سَوَ، ڪا ڪا ورهُ وارئي؛
ترت انهيءَ کان توَ، پڳيون آتڻ واريون.

13

آتَڻ واريون آئيون، ثيون آتَڻ اُجا رين؛

جي ڳوند ر ڳذارين، آتڻ تن اوڪ ٿيو.

14

سارو لوڪ سُکن، پوءِ رهايو پرينءَ ڪئُون؛
ڏسو واهَ ڏکن، هوتُ وهاريو هنج ۾!

ڪافي 1

سرتيون منهنجو ساهه ها ڙهي سي هوت وٺي ويا!

ڪونه ڪميٽيءَ جو ٿئي، هاديءَ ري همراهه.
پينر هن پنپور ۾، آڻيندن الله.
هَندئُون جنهين هوت ويا، روئي ڇمان سو راهه.
پرڏيهين تي ناهه ڪو، وريتيون وساهه.
آهي رفيق رُجن ۾، سندو سوزِ سپاهه.
ناهيمَ ٻئي ڪنهن لوڪ جو، پا ڙيچون پرواهه.
معاف ”سچوءَ“ ڪي سي ڪندا، جيڪو ڏوهه گناهه.

ڪافي 2

اَچي ڪونه ايڏاهون، ماڻهو شهر پنپور ۾!

منهن ڪري اُنهينءَ پار ڏي، ميان، وٺي ڪيمَ الاهُون.
ڏسي حال حقير جو، ميان، اَچن منَ اڳاهُون.
ڪو پَل پاڇاڻيءَ ڪئُون، پَري ٿي نه پَراهُون.

ٿر ٿَڪائي آهيان، ميان، پَڪا اَڏِج اوراهُون.
سُٺِي موٽ "سچوءَ" جون، ميان، آرياڻي آهُون.

ڪافي 3

وڻي ٻا روچي ٻولي، سدا تان ساهه منهنجي ڪي.

هُئي پناهه ۾ يار سڄڻ جي، ٻا روچي جي ٽولِي.
ٻا روچاڻي ذات جي، گولن جي آهيان گولي.
ڪاڪيون ويندس ڪيچ ڏي، ڏونگر پايان ڏولِي.
"سچو" سامَ اُنهيءَ جي، آهيان عين اولِي.

ڪافي 4

ڪي ايندا، هيڏي ايندا، اَلو، وهنيان ٻا روچا!

ساٿي مون ڪي سچ چؤ، دوست دلاسو ڪو ڏيندا؛
هوندا ڪي مون وٽ هميشه، وري ڪي پوئتي ويندا؛
هيڪَندَ شهر ڀنڀور ۾، ساڻُ ٿَڪِي اچي ٿيندا؛
ٻا روچا سي ٻاجهه ڀَئي، آءُ چڱي ڪي چيندا؛
سُور "سچوءَ" جا، سرتيون، نال ڀنهنجي ڪي نِيندا؟

ڪافي 5

اِڙي جيڏيون، مون کي چو ٿيون پِرِينءَ ڏَنهَن جهليو!

ويهان ڪيئن پنپور ۾، جو روحُ اُنهن سان رليو.
ساڻُن ٿيندس سنگتي، جو هوت ها ڙي ڏي هليو.
پِريان سندي پارَ ڏنهن، پا ڙيچُون نا پَليو.
سچڻ سارو پانهنجو، سِر ”سچوءَ“ ڪي سَليو.

ڪافي 6

پانڌي، دلاسو ڏي مون، ايندا آرياڻي ڪي اوڏا!

آڏيءَ رات جو، وو، ڪيائون سانپاهو، حال ڪيا تَن هي مون،
ويا تا تِرڪي توڏا.
ڪيو قبول، وو، پُنهونءَ ڪارڻ، ڏک سوين نِي سي مون،
لَڪ ڏئي لک لوڏا.
محبت ڪئُون تان مُنهُن نہ موڙيان، پرزا ٿيان هِت جي مون،
گَسي وجن توڙي گوڏا.
سر تان صدقي، وو، آھ ”سچوءَ“ جو، ڪاڪيون چَون هِت ڪي مون،
درد ڏيندو سو ڏوڏا.

ڪافي 7

آءُ وجان تو تَئُون گهوري گهوري، ميان!

ڏونگر رهيس ڏاڪڙا، تنهنجي ڪارڻ ڏوري ڏوري.
تو ٿڪائي، وي، آهيان، اَڇج آرياڻيءَ تون اوري اوري.

پلا هن پنيور ۾، ترِ نہ رهنديس توري.

مون کي وڏو مون پرين، جهڻڪ اوهانجڙيءَ جهوري جهوري.

”سچوءَ“ جو ني سُپرين، هِنيَڙو نيو هي هوري هوري.

ڪافي 8

پيو ڪَير حامي منهنجو ٿيندو، لَڪي يا روچَل ياجهون!

درد منديءَ جي دل انهيءَ کي، پاڻئون دلاسو ڏيندو.

ڪين چڙهيندو چيرين، سوئي نال نِماڻي نيندو.

اکڙين سان سَيپئي ڏسنديون، اگڻ آرياڻيءَ سو ايندو.

پاڻ پنهنجو يار پيارل، ساڻ غريبِ گڏيندو.

ڏنگاين ڏي ڪين ڏسندو، بديون تان بخشيندو.

مِهرَ پنهنجيءَ ساڻ ڪنهن ڏهاڙي، ”سچو“ سو ناٺءُ سَڏيندو.

ڪافي 9

آءُ ويندي پُنهل جي پار، ميان، ٿَڪِيس ڪِين ٿرن ۾!

مون مَن گڏي گوندرين، ڪيچي ٿِيَم قرار.

ذات جتن جي جيڏيون، جيءُ وڏو آهي جار.

ڪندي وجي ڪيچ ڏي، ڪنيزاڻي ڪار.

آهي ڪاڻ قريب جي، وجڻ مون وڻڪار.

پُرڻ اٿم پند ۾، دوست پُنيءَ دزڪار.
سارو ڪم ”سچوءَ“ جو آهي، اُنهن جي اِختيار.

ڪافي 10

اڄ اهو ساڳي مون سڄاتو، آهي ٻڙيون ٻا روچو!

اصل لاڪُون آهي اُنهن سان، هن نماڻيءَ جو ناتو.
اڇي ڏنم اوچتو، پيچ جَنهن مُون سان پاتو.
ڦِرس ڦيريدار جان، چاڻ نه مون هيئن چاتو.
لٿو لحظي هڪ ۾، اديون ڙي اوراتو.
صدقو ”سچو“ تَنهِن اُتون، عشق جَنهِن سان تو لاتو.

ڪافي 11

وڃي ڏيهه پرين، ڙي ساٿيو، منهنجو ڏجو سنيهو!

اوهان ٻاجهون سُپرين، ڏکيا ڏينهن لنگهن.
وينا ڏسون واٽڙِيُن، اڱڻ مانَ اچن.
ڪونه ورندي ٿو ڏئي، وندر جي پي وڃن.
ڏکيا اُهي ڏينهڙا، جي پاسي ڪان پرِين.
پينر شهر پنپور ۾، شال پيرو ڪن.
ويچاريءَ نه وساريو، جا لڳي ساڻ لَڪن.
جيهو تيهو آهي ئي، ”سچو“ سگ سندن.

ڪافي 12

ڪيچن جي ڪَڍَ ڪاهِ، متان ويهين ڪِنَ وساري!

ڏسنديۀ ڏونگر چوٽيِن، ٻَلوچاڻي ٻاهه.
ڦولِ پاڻ فقير ٿي، وندر جي وڙاهه.
ساري شهر ڀنڀور جا، لاڳاپا سڀ لاهِ.
متان ويهين ماٺ ڪري، ڏونگر ڏورج ڏاهِ.
عرض وجي ڪر روبرو، پيا ساٿي ڪِيم سَنپاهِ.
ٻانهي ٿج ٻروچ جي، ڪو تون سَڱ نه ساهه.
روح رهي هِت هوت ريءَ، "سچو" ڪنهن نه صَلاح.

ڪافي 13

پيو ڪير پڇي ٿو حال منهنجو، خان ٻا روچل ٻاجهون!

تو ريءَ آهيان يار سڄڻ، ميان، اُداسي اَهنجو.
جَنهين ڪَهين سان پيچ پاتوسين، غرض رکي سو نه ڪنهنجو.
خيال اسان ڏي آهي جنهن جو، آءُ پي سو آهيان تنهنجو.
اَسان جا تو صحيح سڄا تو، عاشق آهين تُون اَسانجو.
درؤن پيهِي پاڻ پُڇَندو، آهين "سچو" تُون ڪِي سَهنجو.

ڪافي 14

اَڪَرُيُن اِسرارُ، مون کي ڪو جو ڪيو، ميان!

اُهن تان ڏيکاريو، ڪاڪيون ڙڙي ڪوهيار.

تِنهين ڏها ڙڙي ڪيو، بِرهَ بي اختيار.

ڏونگر ٿو ڏورائي، چشمن جو چمڪار.

ناز نيڻن جو سَرتيون، ووڙائي وڻڪار.

سوز سڄڻ جو سَرتيون، ”سچوءَ“ کي سينگار.

ڪافي 15

يار پُنهل پيغامي، ڪڏهن مُڪو ڪونه مون ڏي!

روز اَزل کؤن يارَ اوهان کي، منهنجو ساهه سلامي.

اَوهين نه ايندؤ، اَسين ايندا سي، اِها اَسانجي اَنجامي.

پرين ڏسِجو وَڙ پنهنجي ڏي، آهن عيب اسان ۾.

جان جُٿي، جان ڪِي، ٿيندي نه طلب تمامي.

ڳالهيون اوهان جون يار ڻُ يارن، ويندئون سي ڪين وسامي.

ڏيئي اسانکي ڦَٽ فراق جا، ٿئين تون يار آرامي.

درَ اوهانجي جِي يارَ ”سچوءَ“ تان، مَجِي آهي غلامي.

ڪافي 16

پوءِ هت ڪيئن ڪندي، پاجهون يار جي آءٌ!

پيرين پَوندي پرينءَ جي، ڳچيءَ پائي گَندي.

وَهي ٿي واڪا ڪيون، نيڻن مَنجهؤن نَدي.

سَپ پَر سَندين آهيان، چَڱي توڙي مَندي.

دل ”سچوءَ“ جي سَرتيون، بِرهَ تَهِين جي بِندي.

ڪافي 17

آءُ وري تون تان ويهُ، سڄڻ آءُ تان تنهنجڙي آهيان!

آهون عاشق جون سُٽي، چڙ پرين پَرڏيهُ.

پڪي پاڇياڻين جي ميان، آءُ پرين تون پيهُ.

اَصل لاڪون آهي ئي، هِي ڏاها تنهنجڙو ڏيهُ.

”سچو“ جوني سپرين، آءُ ساري ساڻيهُ.

ڪافي 18

ڳولن جي آءُ ڳولي،

خان ٻا روچا ، تنهنجي!

آءُ نہ ڪنديس ڪڏهين، ٻانهپ ريءَ ٻولي.

سُڌ اڇي لهہ سِڪهڙي، آهيان سا عين اولي.

هِن ڏُها رڻ جهڙي ڪا ، لهندين ڳوڻن مون مس ڳولي.

نانءُ سائيڻءَ جي يار سڄڻ ڙي، ڪر ”سچوءَ“ سان سولي.

ڪافي 19

ساٿ سلامت آيو، پڪي ٻا روچَل جو.

ڏينهن فراق جا لنگهيا اسان تُون، موليٰ سو محب ملايو.

ميلاپي جو مِهر پئي تان، واليءَ ورق ورايو.

وَڙ پنهنجي ڏي پاڻ ڏنائون، ويڙهو هي يار وسايو.

ميرا لاهي اچا ڪياسي، هوتن تان نيهن نباهيو.

ڏيو مبارڪان سيئي ”سچوءَ“ کي، جو سورن اج سِڌايو.

داستان چوٿون

1

مٺان وسارين، ووءِ ووءِ ڪَر وندرَ مِ؛

جي گوندر گذارين، سي تو چڱا ڏينهڙا.

2

چڱو گوندر غَمُ، جي مون پچيو جيڏيون؛

مَنجهه ڪشالي ڪَمُ، آهي وِرهَ وارئين.

3

گوندر آهي غَرضُ، جي مُون سُٺو سَرتيون؛

فنا سپ فَرضُ، ڪري سو سُنتَ سين.

4

گوندر جن گُذاريو، ڪاٿَئُون سي لهَان؟

هڪڙي رات رهان، وجي وِرهه وارئين.

5

ڳوندر جَن ڳذاريو، ڪاٿُئون لهان سي؟
حال پنهنجو هي، وڃي ڏسيان ڏکَن وارئين.

6

ڳوندر جن ڳذاريو، آءُ تَنِين ڳولي؛
هِنيَڙي ۾ هولي، هوندي ڏکن وارئين.

7

ڳوندر جن ڳذاريو، سُورَ پُڇَن سي ئي؛
پِره جِي پيئي، تَنين مَٿي ماڻڙي.

8

ڳوندر جن ڳذاريو، پيهي سي پُڇان؛
اُنهن لَڳ لُڇان، ڳهٽو آءُ اُباڻِڪي.

9

ڳوندر جن ڳذاريو، آءُ پکي تن پيهِي؛
وٽانئُن ويهي، وٽان واسُ وِرِه جو.

10

ڳوندر جن ڳذاريو، آءُ تَنين گهوري؛
سدا مون جهوري، آهي وره وارئين.

11

ڳوندر جن ڳذاريو، مُنهن تَنِين مَشعَلَ؛
ڪا مون پوي ڪِل، اُنهن جِي افسوس جي.

12

گوندر جن گذاريو، مُنهن تَنِين مَهتاب؛

سنديون نِينهَن نواب، آهن ورهه واريون.

ڪافي 1

آڏو مانَ اَچن، وو، ڏسي منهنجو حال، پَلو!

هو جي ڪيڙم ڪاف ۾، ڪوڪان پوَنِ ڪَن.

ڪيچڙن جا ڪاڪِيون، تان رهبر واٽ رَسَن.

خبران ڏکن سنديون، اڳيون پاڻ پُڇَن.

ٻا روچان ٻاجهه پئي، چڱي آءُ چوَن.

پنڌَ ڪريندي پرينءَ ڏي، مَرُ پُرزا پيرَ ٿِيَن.

”سچو“ پنهنجي ساٿ سان، نماڻِي ٻه نِيَن.

ڪافي 2

آءُ ٻانِهن جي سا ٻانهي، آهيان عيبدار، ميان!

عمر سڄيائي ڪوڙ ڪمايَم، بخش اُهو مونکي جاني.

روز ازل کئُون اَبد تائين، آهي ڳچيءَ منهنجي ڳاني.

ڏوهه ڏِنگايون ڏِس نه منهنجون، محب ڪرين مهرباني.

ڪيئن ”سچوءَ“ جي دل سا دلبر، دوست ڪَيوَ ديواني.

ڪافي 3

مون کي نال نئين، نِي، اِهو ڪيچِڙَن جو قافلو، ميان!
اڳڙ شال اچي، نِي، اهو سپرينءَ جو ساٿڙو، ميان!

پنهِيءَ هوت پنهونءَ جي، ميان، هلڻ سان هِنئين، نِي.
پُجاڻان پرين جي، ميان، جِند ڪيئن جِئين، نِي.
وڏي ٻاجهه ٻروچ کي، ميان، اُتي چَون اِئين، نِي.
”سچو“ چون سُڌير ٿي، پلو، پوندي مَهر مِئين، نِي.

ڪافي 4

مانَ اچن اُهي ڪاٿُون، مُئي ويا جي ماري!

سپريان ريءَ سرتيون، آهيان اُباڻي آئُون،
ويهان سي ڪيئن وساري.
پرين ڏِس، وو، پاڻ ڏي، ميان، آهيان ڏُها رڻ آئون،
نيندا سي نال قطاري.
اچي اسان وٽ سپرين، ميان، اديون ڙي شال اوڏاهون،
مانَ ڪو ڏينهن گذاري.
آيا قاصد ڪيچ جا، ميان، اِئين سو مونکان اُتاهون،
يارُ سجڻ توکي ساري.
آڏيءَ رات اُٿي ڪري، ميان، جَتَ ويا هُنَم جائون،
تائون سا نِتُ نهاري.

هاري توسان هوءِ جي، ميان، ڪي جي قول ڪيائون،

پرين اُهي سڀ پاري.

ويهين وساري ووءِ اتهين، ميان، هيءَ نِڪار ڇيائون،

”سچو“ دوست سَنپاري.

ڪافي 5

ڏاڍو جُدائيءَ جَلُ، ميان، ووءِ، ووءِ، ووءِ،

مون وتُّون هوتَ مَ هَلُ.

اَچي ويهُ اکِن ۾، پاسي ٿيءُ نه پَلُ.

ڪيچ وٽن ڪم ڪهڙو، ڳالهه سانول اِها سَلُ.

مُنِّي ڪان منهنجا پرين، چوريءَ يارَ نه چَلُ.

ڪري ڪَشالا ڪاف ۾، لذم ڪوهيا رَلُ.

”سچوءَ“ جي ني ساه سان، هُيا سي رلمَلُ.

ڪافي 6

ڪندي سا ڪيئن قرار جيڏيون،

جنهن جو جيئڙو جَتَن سان!

وِره وارن ڪي سرتيون، ويڄهو آهي وٺڪار.

ٻَڙيون، ٻاروچل جو، نينهُن لڳم نروار.

محبت ڳِڏي نه لِپي، خرچين لک هزار.

ڏسنديس اکڙين سان، ڪاڪيون ڙي ڪوهيار.
چڏي لاڳاپا لوڪ جا ، عشق ڪيم اِختيار.
سدا آهي "سچوءَ" کي، پينر بره بهار.

ڪافي 7

هلان پنهل تو سانڻ،
سانڻ هلي تنهنجي گولي گذاريندس.

چُلي پِيَس چِپرين، سَگَ نہ توئي سانڻ.
ڪوجهي ڪاري هان تنهنجي، پنهل پانڻ سجانڻ.
توري توريندؤ ڪيترو، محبت وارو مانڻ.
توڙ نباهج تون ڏٽي، سهڻا "سچل" سانڻ.

ڪافي 8

ڳالهيون ڳُڻَ تنهنجا يار سَجڻ، مون کي روز رئارن ٿا!

سِرَ تي سوز فراق جا ، باري چاڙهيئي بار ، سجڻ،
ايذائهن نيڻ نهارن ٿا .
منهنجو اندر اَڌُ ڪيو، جانب تنهنجي جارَ، سجڻ،
مونکي ماڻا تنهنجا مارن ٿا .
پرين پاڙج پانهنجا ، جي ڪَيَڙءِ قول قرار، سجڻ،
منهنجو جيءُ جيارن ٿا .

ماڻھو شھر ڀنڀور جا، مِهڻا لک هزار، سڄڻ،
مون کي ڏيهَ ڪَڍُون ڏيا رن ٿا.
قاصد چون، وو، ڪيچ جا، تو هُت سار سنيا ر، سڄڻ،
توکي ”سچو“ پاڻ سنيا رن ٿا.

ڪافي 9

ڪنهن کي حال چوان هي،
اَديون ڙي، واويلا، وو!

ڏيرن ڏيئي ڇڏيا، موٽي سور نوان هي.
مھڻا محبوبن جا، ڏنا پاڻ اوھان هي.
سُکَن اُتي سرتيون، ڏيان نہ سور سنوان هي.

ڪافي 10

مون کي دوست ڏنيون دلدا ريون،
جِيَس آءٌ تان، ني، وو جيڏيون!

ٻاجھ ٻا روچا تو ٻوي، سُڻي ضعيفِ جون زا ريون.
سئيون سيپئي سڄڻ، عاجز جون آريون.
لٿا فلڪ فراق جا، آءُ تا گڏ گذا ريون.
توکي تان تِرَ جيترو، وار نہ وسا ريون.
سي ئي ”سچو“ آئيا، جن لءِ جھُونگا ريون.

ڪافي 11

مون کي محب ويو ماري،
ڪنهن در ڏيان هيءَ دانهڙي!

سوز تُنهنجو سُپرين، ڪوڪان ٿو ڪاري.
هوت نماڻيءَ هِن کي، ويهُ نه وساري.
نيو پورهيت پاڻ سان، پنهنجي ڪَڍَ قطاري.
ويو ٻا روچو نڪري، عاشق هيءَ آزاري.
راتو ڏينهان سُپرين، ”سچو“ سَگ سنپاري.

ڪافي 12

مون کي آذر ڏي، ميان، سُهڻا ساٿيڙا ، ڙي!

وڃي چئُج پرينءَ کي، حال منهنجو هي.
پريان سندي پار ڏهُون، قاصد اَچن ڪي.
وعدا پاڙج پانهنجا ، جاني ڪِيڙءِ جي.
هو جي ڪَيَو ڳالهڙيون، ساهه نه وسرن سي.
”سچو“ سنگت پانهنجي، نانوَ ڏٽيءَ جي ني.

ڪافي 13

ڏونگر چو ٿو ڏکائين، پير پيادئُن جا ، ميان!

پنڌ ڪَرن جي هوت پنهونءَ ڏي، تَن چو روهَ رهائين.
اِهو ڏوراپو ٿينڊءِ اوڏاهين، چو طالِبُ ٿو ترسائين.
هيئَن تو گهرجي عاشقن سان، ميان ڪا مدد ڪرائين.
ڪَر ڪو ٿورو سگَ ”سچوءَ“ سان، مُحِبَن سان مِلائين.

داستان پنجون

1

ڪيچَئُون آيو قافلو، مون ڪَر پُڇيائون؛
ڪَرم ڪيائون، هن مون نماڻِيءَ تي.

2

ڪيچَئُون اچي قافلو، مون وٽ ٿيو مِهمان؛
”سچل“ ساري ساٿ جو، هو آرياڻي اڳوان؛
مولىٰ مهربان، نِذر نماڻيءَ تي ٿيو.

3

ڪيچَئُون آيو قافلو، رات موچاريءَ رُوءِ؛
مڙيوئي خوشبوءِ، ٿيو سارو شهر ڀنڀور جو.

4

ڪيچَئُون آيو قافلو، ڪٺي ڪٿوري بار؛
هر ڪَنهِن هَنڌ هُبڪارَ، ڪَيئَين سارو شهر ڀنڀور جو.

5

ڪيچَئُون آيو قافلو، رُوءِ موچاريءَ رات؛
سنديءَ جَتَن جاتِ، واسيو شهر ڀنڀور کي.

6

ڪيچَئُون آيو قافلو، ڪٽي عطر عنبرُ؛
تنهن سَرهائيءَ تاثير، ڪيو ساري شهر ڀنڀور کي.

7

ڪيچَئُون آيو قافلو، ڪٿوري ڪٽي؛
تنهن جي هُبِ هٽي، واسيو شهر ڀنڀور کي.

8

ڪيچَئُون آيو قافلو، خوب ٿيس خوشحال؛
چڱو ٿِيَڙُم حالَ، پَسَڻ ساڻ پرينءَ جي.

9

ڪيچَئُون آيو قافلو، پينڙُ منجھ ڀنڀور؛
هيءَ ڪميٽي ڪمزور، پر پرينءَ پنهنجو وڙُ ڪيو.

10

ڪيچيڙن مون ڪالهه، دم دم دلاسا ڏنا؛
هَي هَي منهنجي حال، جي ويهي هِت وساريان.

11

شال نه وسرين هوتَ، بيو سڀ مون وسري؛
مون کي تائين موت، هئين اکڙين ۾.

12

ويڙِ نڪري قافلو، آءُ مٿي راهه رهي؛
ٻاروچا ٻَهي، هِت ٿي ورهُ وسائيان.

13

ويڙِ نڪري قافلو، هاڻي ڪيئن ڪريان؟
ويني ڏک ڏريان، پرين ريءَ پرڏيهه ۾.

14

ويڙِ نڪري قافلو، ڏاڍو ڏيئي ڏُک؛
ويني ساريان سُک، جو هيڪَند هُيس هوت سان.

15

ويڙِ نڪري قافلو، ڪائي نه پيئي ڪَل؛
سيني اَندر سَل، اَٿم آريءَ جام جا.

16

ويڙِ نڪري قافلو، اَديون آڌيءَ رات؛
ٻاروچاڻي ذات، ڏسان شال اکين سان.

17

ويڙِ نڪري قافلو، ڪَل نه مون پيئي؛
حال سندم هيئي، مانَ ٻُڌي ٻاروچو وري.

18

ويڙِ نڪري قافلو، آءُ مٿي راهه رهياس؛

جيڏيون آءُ جياس، جي مُنهن ٻا روچي ڏسان.

19

ويہِ نـڪري قافلو، آيل، چُپ چُپات؛

ٻا روچاڙي ذات، مانَ مون سين ڪو وڙ ڪري.

20

ويہِ نـڪري قافلو، آءُ پيرين پيادي؛

تئي مُون شادي، جي منهن ٻا روچي ڏسان.

21

ويہِ نـڪري قافلو، آءُ پُٺِ ڪٽان پيرَ؛

ڏک ڏيئي ويا ڏيرَ، مانَ ٻا روچو ٻاجھ ڪري.

22

ويني ورھ وسايان، ڪانڌَ، اچي لھ ڪَل؛

جانِي تنهنجي جَل، منهنجو اَندر اڌ ڪيو.

23

منهنجو اَندر اڌ ڪيو، فَنا هِن فراق؛

مري ٿي مُشتاق، ڪا ڪر ور ولهيءَ جي.

ڪافي 1

مون ڏِي واڳ ورائيندا، سرتيون، سِگهڙا ٻيلَڙا ڪوهيا را!

ڀَڪا ڀَڪن سامهون، اوري آٽي اَڏائيندا.
پينر هن پنپور جا، وري پاڻ وسائيندا.
سپيئي ڏسنديون سرتيون، روندي هوت ڪلائيندا.
پاڇياڻيءَ جا پاٿين، ڀَڪا پاڻ پُڇائيندا.
سور "سچو" ڙي، هوت سان، هِيءَ غريب گڏائيندا.

ڪافي 2

آءُ هَلي ڏس حال، منهنجو ٻا روچل ڙي، ميان!

راتو ڏينهان روح ۾، تنهنجو خاص خيالُ.
اَوهان ٻاجهُون سُپرين، ساعت پايان سالُ.
مون تا نماڻيءَ سان، ڪر پلائي پالُ.
سارڻ سِڪَڻُ اَن جو، مون کي مِلڪ آئون مالُ.
مرشد سارو مَجيو، "سچوءَ" جو ٻہ سوالُ.

ڪافي 3

پڇُون ڪِينَ پرن، ميان، حال منهنجي جون خبران،
ساٿيو ڙي، پانڌيو ڙي!

آهي ٻاجه ٻروچ کي، مٿي مَعذورن، ميان.
ساھ سِڪي ٿو جن لءِ، سي مون کي سارن، ميان.
هِن دم دلاسا ڏنا، سرتيون مون ساٿِن، ميان.

تون هِت کهڙيءَ ڳالهه ۾، تو هُت ياد ڪرن، ميان.

تون جنين جي آسري، سي تو ڪٿي ڇڏن، ميان.

”سچو“ سَنگت پانهنجي، مانَ غريبِ گڏن، ميان.

ڪافي 4

ڪيچي ويڙم ڪالهَه، آءٌ ٿي ورهه وسايان!

مانَ نماڻيءَ هِن جي، سِکهي لهَن سنڀال.

پينر آهي پَنيورَ ۾، جيَڻ منجهه جنجال.

جَن لءِ ڏونگر ڏوريان، سي ئي ڏسان شالَ.

آءٌ پيادي نه پُجان، ڏاڍا ڪاف ڪشالَ.

مون جِيا ريو جيڏيون، سَندن خوابَ خيالَ.

ساڻ ”سچوءَ“ ڪَنِ سُپرين، پلائيءَ جا پالَ.

ڪافي 5

پا روچي لڏن لائي، وو مِيان، ڪوهيا ري لڏن لائي!

ڳالهه نه ڳَرهڻ جهڙي، ڏاڍي سُور سَلائي.

سرتيون مون سان سُورَ ۾، پينر ڪا نا پائي.

هيرَ وٺي سا هانوَ ڪي، ڏانهُن عَجين آئي.

سِر ڏيوڻ سجڻ کي، ”سچو“ آهي سَچائي.

ڪافي6

اُهي ڪاڪيون ڪوهيا را،

اَجُ اڱڻ منهنجي آيا !

پيهي پاڻهي آئيا، جَن ڏور ٿي ڏَسايو؛
هَٿئُون جَنين هِنيَڙو، اَديون مون ٿي ڪَسايو؛
جَن جي ڪارڻ جيڏيون، مون ٿي پاندي پُچايا .
هُيس جَنِين ڪارِڻ آءٌ، آيَل اُبائون؛
دل ۾ دردمنديءَ جي، وڏو ورهُ وڌائون؛
پوٿيون پَٽاڻِ جَن لِءِ، اُهي مولىٰ مِلايا .
وعدا پانهنجا سرتيون، اُهي پاڻهي پا ڙيائون؛
نماڻيءَ جي نجهري، اَچي پَڪا اَڏيائون؛
اُنهن ڪارڻ ڪاڪِيون، مون ٿي وِره وَسايا .
ڪَرم ڪيائون پانهنجو، هاڻي حال ڏسي هيئي؛
وائي فلڪ فراق جي، هاڻي وچؤن ئي ويئي؛
”سچو“ ڳَڏيو سَجَڻا، جنهن ٿي ڪانگ اُڏايا .

ڪافي7

مُڪا دلاسا ڏيئي، ري سجڻ مُون ڏي!

دوستن دلداريون ڏنيون، حال ڏسي تان هيئي.
پَسي عيب اسان جا، مِهَر پُنهونءَ ڪي پيئي.

وريو ورق وصال جو، وائي هِجر جي ويئي.
ما ريون ملاقات جا، وس ڪيا هم ڪيئي.
”سچو“ سي ئي آئيا، جِيءَ گُهريا هَم جيئي.

ڪافي 8

آهي منهنجو سَڱُ، تان پُنهَل توئي سانڻ!

آءُ اوري تون وڃ نه پري، ساهه وني وڃ سانڻ.
هوت جي ني هلڻ جو، ڪو نه پيم اُهجانڻ.
چُلي پِيس چيرين، سڱ پنهل تنهنجي سانڻ.
لڳو آهي دل کي، پا روچل تنهنجو بانڻ.
سِر ”سچوءَ“ جو يار اَوهان تئُون، ڪوڙين ثني قُربانڻ.

ڪافي 9

جنهن جي آهيان عشق اندوهي، تنهن پا روچي کي پاجه پوي!
آءُ حال چونديس روئي، تَنهن ڪوهيا رل کي ڪَهَل پوي!

سا نه چڏيجو چيرين، جا لَعلن تو سان لوئي.
پِريان سَندي پار ڏنهُن، قاصِد اچي ڪوئي.
سوئي ايندم سُپرين، جانب جيءَ جو جوئي.
پورهيو ڪنديس پرينءَ جو، ڳچيءَ پائي اوئي.
سَمَر ثيڙم سُج جا، حُبَ توئي سان هوئي.

اڪيون عجبين ڏي، بينيون جُهڙ جهوئي.

”سچو“ سگ اوهان جو، پور وڏا جنهن پوئي.

ڪافي 10

آءٌ اوهان تَون گهوري، اَڙي ڪيچيو، ساڻ نيجو!

راتو ڏينهان روح کي، آهي اوهان جي جهوري، اڙي ڪيچيو!

دائم وڏيوَ دل کي، هِن ڏکَن جي ڏوري، اڙي ڪيچيو!

ويهان ويهڻ نه ٿئي، ڏاڍي سا لايوَ لوري، اڙي ڪيچيو!

ڪرڻ مناسب ناهي تان، ساڻ ضَعِيفن زوري، اڙي ڪيچيو!

ڪافي 11

مون کي هيئن نه ڇَڙ چَڏ، ميان، اڙي پلو پُنهَل يار!

پرين پاڇياڻي پانهنجي، گوِلي گوِلن گَڏ، ميان.

تون تان صاحب سُپرين، هِيءَ ڏُها رڻ ڏڏ، ميان.

آءٌ اوهان جي آهيان، هُؤن هُؤن هڏ، ميان.

تُنهنجي صاحب سُپرين، شال نه سِڪان سڏ، ميان.

جايون جانب پانهنجيون، اڪَڙين مِ اَڏِ، ميان.

ڪافي 12

ڪندي، آءٌ ڪوهُ رهِي رهِي، جيڏيون هِت هوتَن ريءَ.

اَندر ورھ وٺاڻ ڪَيا، لؤن لؤن مَنجھ لھِي لھِي.
چڏي شَھر ڀنڀور کي، ويندي ڪيچ ڪھِي ڪھِي.
ڪونھي مُنھنجو ڪوھيا رلَ ريءَ، سرتيون ھت سھِي سھِي.
قول پا ڙيندو ني پانھنجا، پا روچل ٻھِي ٻھِي.
”سچو“ ڳڏيم ساٿ جا، پنڌن منجھ پھِي پھِي.

ڪافي 13

آءُ ڪِي تان اوڏي آئي، جھاڳيا مون سي جبل جالَ.

سَل ساٿي ”ڪيچ ڪاٿي ٿيو“، ڪَلَ اَللہ لڳ تون ڏي ڪائي.
اوني ادا ڙي ٻُڌيئي ڪا، وري ورڻ جي ھيڏي وائي.
شھر ڀنڀور ڏي پيرو ڪندا ڪو، ڏاڍي اسان سان ھوتَ لائي.
اگڻ تنھنجي، سڻ ”سچو“ ڙي، ميان، جاني اَچي ٿو رات جائي.

ڪافي 14

ٻانھڻ ڙي پَرڏيھِي، ناھي ايذائڻُ توکي؛
ناھي واجب پَرڏيھِي، ادا، اِيذائڻ توکي!

ڏيندءِ ڏوراپو يار اسانجو، وٽ توئي جي ويھي.
پير ڦيھين تو نِتُ نماڻيءَ جا، ڳالھ ڪريان ٻي ڪيھي!
ھيءُ اميد، وو، ھئي نہ تو ڏُنھُن، جبل ڪيئي مون سان جيھي.

جيهي ڪندين ڪوهَ! اسان سان، ڳالهه ڪنديس هُت تيهي.

”سچو“ سچا تو سنگ تَوئي ڪي، آهي عادت تو ايهي.

ڪافي 15

حيلا ڪيم هزارين، مانَ ٽِڪن مون وٽ رات.

ڪَره قطاري هليا، بودا پلاٽي پِريات.

آءُ سُتي هو هُليا، توڏن جي ڪيَئُون تات.

سُور ڏنائون سوڪڙيون، ڏک ڏنائون ڏات.

پرين ساري موڪِلي، ڏانهن ”سچو“ سوغات.

داستان ڇهون

1

مون ڪان ٿئي نہ پنڌ، آري ڄام اَچيج تون؛

هاٿي ڏي مون هنڌ، پاڻ ئي ڏاري سُپرين.

2

آريءَ جي اَچڻ جو، روز نهاريان راهُ؛

آڻيندس اللهُ، مون سِرُ صدقي ڪيو.

3

آري اَچين شالَ، نماڻيءَ جي نِجُهري؛

هِي مون ڏسي حالَ، ڪرين غور غريب جو.

4

گهٽا ڏينهن ٿيا، مون ڏوريندي ڏونگرين؛

جي مون سڌ ڪيا، سي ٻُڌي ٻا روچا ورين.

5

ٻڌي ٻا روچا ورين، هِنَ عاجز جون آهُون؛

درد پَري دانهُون، ڪري ٿِي، ڪافن ۾.

6

جي مُنهُن ٻا روچي ڏسان، تا سَپَئي ٿينم سُکَ؛

ڏور ٿين مُون ڏکَ، پَسَڻ ساڻ پرينءَ جي.

7

ڪر ٻا روچا ٻاجهه، هِن مون نماڻيءَ تي؛

ويني وجهان واجهه، اوهان جي اَچڻ لِءِ.

8

مون هَٿان پيئي، ڏوهُ نه مٿن ڪو ڏيان؛

حال چوان هيئي، هَلي هوتياڻِين کي.

9

هن ڏکيءَ کان ڏيرَ، وجهي وِٿِ وڏي ويا؛

ڏورڻ هاٿي آئيا، سرتيون سَپ سُميرَ؛

پُڇِي لَهان پيرَ، آيَل اوٺا رن جا.

10

اٿي ويا اوٺا رَ، ڪٽي ساٿ سويلَ جو؛

هاڻي اَديون آئِيا، ڏورڻ مون ڏونگارَ؛

ٻيا ٻي هوت هزارَ، منهنجو پيچ پُنهونءَ سان.

11

منهنجو پيچ پنهونءَ سان، اَزل لاڪون آهه؛

هاڻي ويهڻ چاهه، پينڙُ هن ڀنڀور ۾؟

12

ڪريان ڪوهه ڀنڀور ۾، پنهونءَ پُڄاڻاءُ؛

سوز چَڪايو ساءُ، ويهَڻ مون وِهُ ٿيو.

13

ڪريان ڪوهه ڀنڀور ۾، وَرَ ٻنا ويهي؛

جيهي جي تيهي، آءٌ تان سندن آهيان.

14

ڪريان ڪوهه ڀنڀور ۾، پُڄاڻان پرين؛

وارُ نه سي ويهن، جَنِين مَٿي مامرو.

15

ڪوهُ ڪريان ڀنڀور، ها رِيُون ٻنا هوت؛

مون تان تائِين موت، ووءِ ووءِ هَڏِ نه وِسري.

16

گولِن گَڏ گذرانُ، ڪاڪِيون، ڪنديس ڪيچ ۾؛

آريءَ ٿئي اَرمانُ، مانَ ڏسي حالُ حقِير جو.

17

چڱي پنهونءَ چِت، سدا آهي سَرتيون؛
هوت بنا مون هِت، ڪريان ڪوهُ ڀنڀور ڪي؟

18

شالَ نه وسرين تون، لوڪ سَپوئي وسري؛
مطلب اِهو مون، جو پاڙئون پَري نه ڪرين.

19

ورَ مَ وساريج، هيءَ تان سنديوَ آهِ؛
وڃي ڪيچ وٽن مِ، هيءَ سَدَ رَ ساريج؛
تيترَ مَ ماريج، جيتر توکي نه مڙان.

20

ساري شَهر ڀنڀور جي، ڇڏي لوڪ لذت؛
تو ريءَ ڏئي ڪونه ڪو، ماڻهو عام عِزت؛
ٿئي ساهه صِحَت، جي پيهَر پا روچا اَچين.

21

ڪيو ڪَميٽيءَ ڪَچُ، جو سُتي سَوِيلي رهي؛
اُنهيءَ جي افسوس سين، ڪيو مَحبت مَچُ؛
پنهون جام پَرچُ، ناميا نماڻيءَ سان.

22

ٿيون هِن هَٿاءُ، ڪيئي مُورائون مَنديُون؛

پنهون ڏسي پاڻ ڏي، آسَڻ منهنجي آءُ؛
سانول توريءَ ساءُ، اَچي ماڻهن ڪِين پنپور جي.

23

پُنهون پُنهون ٿي ڪريان، آءٌ پڻ پنهون پاڻ؛
اَديون ٿِيس اَجاڻ، جو ڪين پروڙيم پاڻ کي.

24

جان پروڙيم پاڻ کي، تا آءٌ پنهون آهيان؛
ڪنهين طَرف ڪاهيان، جو طَرف مڙئي "تُه" ٿيا.

25

پيهي پروڙيوم، تان پنهون پاڻئي آهيان؛
پاڻئي منجهان پاڻ کي، هيءُ پَڙلاءُ پيوم؛
صحيح ڪَن ڪيوم، ته غير گمان اُٿي ويا.

26

"سچو" ڪج صَبرُ، مٿي خيال ڪڙو رهين؛
ڪِينو ۽ ڪِبر، پري ڪرين پاڻ کَئُون.

27

چَتَ ڏني چُتڪي، سورن سَرس سُميرَ ۾؛
سا سَچلي "سچيڏنو" چوي، چُوه منجهون چُتڪي؛
جا لڪَن منجهه لُتڪي، تنهن سان حمايت هوت جي.

ڪافي 1

ڪيچڙن جي ڪاڻ، جيڏيون منهنجو جيئڙو جهجي ٿو!

پريان سندي پار ڏنهُن، اَللهُ اوني آڻ.
چڏي شهر ڀنڀور کي، هاڙهي ويندي هاڻ.
روئڻ ڪَئُون جهلن سي ئي، رئن اکڙيون اُڪاڻ.
جيءُ وِڏائُون جار ۾، بارو چاٽي باڻ.
سِگهو ايندو سُپرين، پينر منهنجي پاڻ.
"سچو" آءٌ تان آهيان، پريان جي پَرياڻ.

ڪافي 2

اوڏاهون جي اَچن، ڙي جيڏيون، اُنهن آءٌ ڪيئن نه سجاڻان!

پريان سندي پار جيون، ڪيهون ڳالهيون ڪن.
مون هن نماڻيءَ کي، دلاسا ٿا ڏين.
ساه منهنجو سرتيون، نيو نياپن.
هي بُت بيراڳي ڪيو، ڪاڪيون ڪيچيئَڙن.
"سچو" چو نه سُڌيرُ ٿين، تو هُت پاڻ پچن.

ڪافي 3

پيچي پاهڻ ٿي پاسي، متان ڏاڍو ڏک پوئي!

پُنهونءَ سنڌي يار ڏي، اسين تان پنڌ پياسي،
ترس اهو مانَ ٿئيٽي.
چو ٿو سمهين پير مُٺيءَ جا، اکِين نينهن نياسي،
ڏک ويا ڏير ڏيئي.
سڻ ڙي ڏونگر حال ”سچوءَ“ جو، وند ر جي اسين وياسي،
چَڳيان پاڻ ئي هوت چوي ٿو.

ڪافي 4

دوست دلاسو ڏجي، ڏاها ڏکوين.

اَول لائي پوءِ نہ ڇِنجي، پرت نباهي نِجي.
پُرجهي ڏسج پرين پانهنجو، هيئن نہ ڪا پُل ڪجي.
ڳالهيون تنهنجيون يار ٻا روچا، راتو ڏينهان هِن هِجي.
ورهَ وارن سان يار ڏها ڙي، ڏک پائي اَچي ٿجي.
قاصد ايڏنهن جا چَون اِئين مون، هوت اِيندءِ اَج اِجهي.
ڏنگاين ڏي ڏس نہ منهنجي، سپ اوهان ڪَئُون ٿو سِجهي.
اَچڻ ڪارڻ هوت اوهانجي، ”سچو“ فالان وينو وجهي.

ڪافي 5

وند ر آءٌ ويندياس، وني اهو سوز سجڻ جو،
وني اهو پور پرينءَ جو!

پيرن اُتي پرَجي، ڳوڙها ڳا ڙيندياس.

ڪانڌ ڪوهيا رلَ ڪاڪيون، جهولا جهليندياس.

آهُن ۽ دانهُن سان، ڪَرڳل ڳا ڙيندياس.

ٻاجهون ٻا روچل جي، ساٿيهُ سا ريندياس.

پنهون ونِي تان پانڌ سان، اَديون آڻيندياس.

پانڌ پنهنجو پورَ مؤن، چُنجن چا ڙهيندياس.

سِر پنهنجو سرتيون، گهوريون گهوريندياس.

ونِي مَها ر مَيَن جِي، لوءِ ڏي لا ڙيندياس.

”سچو“ ٻاجهون سوز جي، ٻيا ورق وا ريندياس.

ڪافي 6

مون کي ميڙين اَللهَ،

سِڪهو آڻي اَللهَ،

وو ميان ٻا روچا !

اُنهن ڪا رڻ ڪاڪيون، وجهان وچا ٽان؛

سانول پنهنجو سرتيون، سَوَ مِ سُجا ٽان.

ٻيهر شهر ڀنڀور ۾، آڻين الٰهِي؛

پيرين پئي تن کي ٿيون، پانڌ ئي صلاحي.

اوڏهن آڏيءَ رات جا ڪانگل اڏايان؛
جي پَري آهيان تن ڪَئُون، تان پي سَندِيَن سڏايان.

ڪڏهن مُڪو ڪونه ڪو پرين پيغامي؛
اَصل لاڪئون اُن جو آهي ساهُ نہ سلامي.

ڪڏهن ايندم سُپرين، ٿي پوٿيون پٿايان،
”سَچو“ سوالن سان اُهي ويندا ورايان.

ڪافي7

جي وٺي حُب وجن، ڙي، انهن کي ڪيئن نہ سُجاڻا !

ڇڏي لاڳاپا لوڪ جا، پِريان پنڌ پوَن.
ڏونگر سي ڏوريندين، محبت جن کي مَن.
آئِل عاشقن جون، ڪوڪان پيزَم ڪَن.
اَديون هن ارواح کي، تاسِف ڏنو تَن.
”سچو“ صدقي اُن تان، جي وٺي درد وجَن.

ڪافي8

مٺان ڏوراپو ڪو ڏيو، ڙي ساٿيو، مون کي!

هيءَ ڪنيزڪ مُلھ خريدڻ، ڪيئن مَٿئون مون ٿيو.
حَرف اسان تي آهي اَصل ڪَئُون، ويسر مِ ويو.
”سچو“ ڪوني پانھجو، پاڻ قربَن ڪيو.

ڪافي9

منھنجو سگ نہ سِياپو، ڪاڪيون ڪيچ ڏٽين سان!

هِتؤن هَلي اُتَهين، آءٌ نہ ڪنديس، ڙي، ڪاپو.
پانهي خان پروچ جي، تِيس لاهي لاڳاپو.
شال نہ ڏکيءَ کي ڏين، ڪنھن ڏوهئن ڏوراپو.
جيڏيون هِنَ مُئيءَ جو، آهي جانب جياپو.
”سچو“ سجڻ سان ڪندو، منھنجو مولىٰ ميلاپو.

ڪافي10

يا بيلي ڙي، مٽان مون کي هِت ڇڏين!

هِيءَ نماڻي عشق اوهان سان،
هِيءَ محب بيلي ڙي، پاڻ غريب سان گڏين.
ڪنھن در ڏينديَس دانھڙي،
پيارا پرين بيلي ڙي، آڻي پَڪا اوري اَڏين.
لَھ ”سچوءَ“ جي، ووء سُڌ سجڻ سائين،
ساجهر سويلي ڙي، يار تون ايندين ڪَڏين.

ڪافي 11

ڪنهن لڳ ڏُونگر ڏوريان، جيڏيون ڙي؛

محب آهي منهنجي مَن، ميان.

”وَ فِيۤ اَنۡفُسِكُمۡ اَفَلَا تُبۡصِرُوۡنَ“، ڪاڪيون ڪجو هي ڪن.

اسين توسان، پَري تون ڦولين، اولانيا هي اچن.

پاڻ سنڀالج پانهنجو، پرين اِئين چَون.

اِهڙيءَ اوڏائيءَ ۾، ورهِي مِينهن وَسن.

”سچو“ سي ئي پَري پِيا، جُدا ڄاتو جَن.

ڪافي 12

مون کي ماريو مونجهاري، ووءِ ووءِ؛

سانگِي مون سي ئي ڪيا.

سوزُ تنهنجو سُپرين، هِت ڪوڪان ٿو ڪاري.

اُنهيءَ ٻاجهون سرتيون، هيءَ ڳوندرَ ڳُذاري.

ڏادي ذات جتن جِي، جي عاشق ويا آزاري.

وندر جي وٽن ۾، ٿي ڪيچي نهاري.

”سچو“ سپرينءَ کي، تون ويهه نه وساري.

ڪافي 13

ڳولِي مانَ سڏين، اُهن جي نِي آهيان، جيڏيون ڙي!

پکا پکن سامهون، اوري مانَ نه اڏين.

آريجا عاجِز کي، ڇپَر تان نه ڇڏين.

يا روچان تا ٻاجھ پئي، گولي سانڍ گڏين.

هُونِ هميشه مون پرين، لحظي تان نه لڏين.

اَصل لاڳون آهيان، هِنئين آئون هَڏين.

انڌ مُلهِ ٻانهي آهيان، ”سچو“ ٻانڌ سَندين.

ڪافي 14

هِتؤن اُٺي تنهنجا هوتَ ويا، تون تان پي نه ڪوشش ڪَرين!

پيرَ پُنِن تون نه ڪٽي، ٻُڌيون سي ڳالهيون ڪرين.

توکي تان نه ترسائيو ٻاچياٽي، پَنڌَ پَرئين.

اُٺي ڪر پنڌ پهاڙ جا، متان تون پوئتي ورين.

”سچو“ پُڇج سُپرين، ميان، متان تون تان ترين.

ڪافي 15

پنهنجو ڪيو، هي تان پنهنجو ڪيو، مون کي يار پنهل ڪُوني!

دوست گڏيو دلجاءِ ٿي، وڃؤن سارو وڇوڙو ويو.

آڏر ٿي ارواح کي، جيڏيون ڙي، منهنجو جيئڙو جيو.

رهجي اچي يار سان، ڏاهيون ڙي، اهو ڏسڙو ڏيو.

اڳَڻ آسَروند جي اچي، ميان، لالن پا تولِيو.

ساهہ ”سچوءَ“ جو سرتيون، نيڻن سندي نازنِيو.

ڪافي 16

ٻانهَن جي آءُ ٻانهي آهيان،

ٻا روچي جي ذات جي!

ڪِيم جهليو مون جيڏيون، دوسَن جي ديوانِي آهيان.

آءُ ڪنيزڪ مُلهہ خريدڻ، شاهَن جي ڪا شانِي آهيان؟

اُنن اوناڙن ٺوَن، ڪوڙين آءُ قُربانِي آهيان.

جي مون پُڇيو جيڏيون، سورن ۾ ساماني آهيان.

پُڇو ”سچوءَ“ ڪَئُن سرتيون، مُحبن جي مستانِي آهيان.

ڪافي 17

تو ريءَ ٻالهڙيون ڪنهن سان ڪنديَس، آءُ ورَ واڳ ورائي!

واٽ نہ وندر جي لهان، وڃيس موڳهَ مُنجهائي.

سِڪَ تنهنجي سپرين، ڏونگر ٿي ڏورائي.

هيڪاندي هيءَ حب ۾، وڃي ورهہ وسائي.

طعنن شهر ڀنڀور جي، وڌم تَنُ تپائي.

جيهو تيهو سُپرين، ”سچو“ سَندوَ سڏائي.

ڪافي 18

ٻا روچا پَئيو ٻاجهه، ڇپَر مون کي هيئَن نه ڇڏيجو!

مِهر نه لاهيو مون پرين، مَٿان هِن محتاجَ.
آهي هن عاجِز جي، تو تي لانَن لاجَ.
هِيءَ پُنيءَ پئي تنهنجي، مَنجهوَن ساري راجَ.
ڳڇيءَ پائي ڪَپڙو، اُت ڪريان ايلاجَ.
پورهيو ڪنديَس پِرت جو، هَٿين ڪنديس هاجَ.
گهوريان گهوٽ اوهان تان، سپ مَڏيون ۽ ماجَ.
اوهان جي نه اچڻ لِءِ، ”سچو“ وجهي ٿو واجهَ.

ڪافي 19

هِيءَ نماڻي نالِ نجو، ادا ڙي، اونيو!

هيءَ ڪميٽي ڪُوڙي، بِرهَ ڪئي بيحال.
پُنيءَ اِبندي آنهن جي، جيهي تيهي حال.
پرين نيندا پاڻ سان، پَلا پنهنجي پال.
اوهان ٻاجهون سپرين، جيئڻ آهي جنجال.
ٻا روچا تان ٻاجهَ پَئي، ”سچو“ سگ سنپال.

ڪافي 20

ٻا روچا ميان، هيئَن نه ڇڏجو، هيءَ نيو نماڻِي ساڻ!

سُڌِ تهين کي سوز انهيءَ جي، جنهن لڳو ٻا روچاٽو ٻاڻ.

ٻانهي گولي تانهن جِي، پنهون پاڻُ سڃاڻُ.

پرين ڏسج پاڻ ڏي، آهيان آءٌ اَجاڻ.

ٻخش ”سچوءَ“ کي سپرين، سندو نِينهَن نياڻ.

داستان ستون

1

توڙي ماڙِ نہ مُون، سُڻ منهنجا سُپرم؛

مون کي ڳُهرجين تون، لوڪُ رُنو ئي گهوريو.

2

عُمر اجائي گذري، وهِي آيَم هيءَ؛

آءٌ سَباجها سُپرين، پرورَ ڪا رڻ پِي؛

جيئڻُ ڪونهي جِي، ڪا وَرَ ويچاريءَ وَرِ ڪيو.

3

عُمر اَجائي گُذري، اَچا ٿيا اِظهار؛

زاريون ڪَيو سُپرم، رُئان زارو زار؛

مَٿِم آهي مَيارَ، هوتَنِ حَرَف نہ هيڪڙو.

4

عُمر اَجائي گُذري، ڪارن مَٽيو رنگُ؛

مون نها رِڻُ نہ ٿئي، سانوَلَ سارو سَنگُ؛

هِن ٺماڻِيءَ جو ننگُ، آهِ اُوهان تي سُپرين.

5

عمراَجائي گذري، ڪَئي جوڀَن جا ڙَ؛

ٻالا هِن ٻِلورَ جا ، ڇَئِي طرفين چا ڙَ؛

ٻا روڇَل جي ٻا ڙَ، مون کي روهين روليو.

6

عمر اَجائِي گُذ ري، هوتَ نہ گَڏيَس آن؛

اَهڙِي ئِي احوال جي، ووءِ ووءِ آهي مان؛

ٿئي نہ ميلو جان، تان ساهُ نہ وڃي سَرَتيون.

7

عمر اَجائي گذ ري، ههڙو ٿِيَڙُم حالُ؛

ڪَنهن سُڻايان سرتيون، اندر جو اَحوالُ؛

آرياڻِي الحالُ، ڪندو غور غريبِ جو.

8

مَٿي راهَ رَنجُور، ويچا ري واڪا ڪَري؛

سِگهِي ويندي نِڪري، هوتِياڻِن حضور؛

موٽي هَڏِ نہ مُور، پَسَڻ ريءَ پِرينءَ جي.

9

جان مون مِلان هوتَ، تيسين تائين نہ مَران؛

مادر تائين موتَ، اِهو اَٿمَ آسرو.

10

وندر جي وڻن ۾، ڪَري واڪا ويچاري؛
جا مَحبوبِن ماري، تَنهِنجو موٽَڻ مَسَ ٿئي.

11

وندر جي ئي وڻن ۾، زور ڪَري زاري؛
ڇڏي ويا ڇپَرين، ڏوڀِڻ هيءَ ڏاري؛
هِڪ واڇوڙا واٽَ تي، ٻي وسي ٿِي واري؛
بِرهُ آهي ڀاري، هَي هَي هوتياڻِن جو.

12

وندر جي ئي وڻن ۾، زور ڪَري زاريُون؛
نِيلا نيرَ اکين مان، هاڙهي وِس هاريُون؛
اديون آريءَ ڄام جا، ويا روڙا رئا ريون؛
هِنَ مُئيءَ کي ماريون، هوت وڃن ٿا نِڪريا.

13

وڃِي ڪيچ وڻن ۾، ٿئين ڪوهيارَل قَرارِ؛
يا ڪُٺِي مُئيءَ کي مارِ، يا پرين ني تون پاڻ سان.

14

وڃِي ڪيچ وڻن ۾، ٿِئين سانوَل سُک؛
هِيءَ ڏکوئي ڏک، وڃهِي گوندر ۾ وئِين.

15

وِچِي ڪيچ وٽن ۾، تون خاصا ٿِئين خوشحالُ؛
هِتِ هِيءُ نماڻيءَ حالُ، مانَ وَري ڪو وَڙُ ڪَرين.

16

وِچِي ڪيچَ وٽن ۾، ڪامل ٿِئين قَرارِ؛
ويچارِي مَ وسارِ، جا اَجهي آهي اَنِهنجي.

17

وِچِي ڪيچ وٽن ۾، ٿِئين جانب جاءِ؛
هُو جي اوري ڪيچَ کَئُون، سي مون لَڪَ لنگهاءِ؛
پنهنجو پاڻ پساءِ، نا تہ ٿي دوست دمُ ڏيان.

18

ڪاڪيون ڪيچ وٽن مَئُون، هِيرَ اچي جا هِيءِ؛
پا ڙيچون! سا پِيءِ، هِنَ مونکي اَج ملائيو.

19

ڪاڪيون ڪيچ وَٽن ڏُنهن، هي جو واءُ وريو؛
سندو ساهَ سَريو، مطلب سا رو مَنَ جو.

20

ڪاڪيون ڪيچ وٽن ڏُنهن، وري واءُ وريوم؛
سا رو ڪاجُ سَريوم، جڻ هاڻي گڏيَس هوت کي.

21

هو جا ڪيچ وٽن کي، وِچِي لڳي واءِ؛

سا وري شهر ڀنڀور ۾، اچي سرد هواءِ؛
جانب تنهن جاءِ، سا جيءَ اُنهيءَ سان هلي.

22

هو جو ڪيچ وٽن مَٺُون، اِچي واءُ وِري؛
سو مونکي محبوبن جي، ڏئي خبر ڪِري؛
وجان تا مَ مَرِي، جان پا روچي مُنهُن ڏسان.

23

هو جو ڪيچ وٽن مَٺُون، وَريو اِچي واءُ؛
ما ريون تَنهن مٿاءُ، هِيءُ سِرُ ڪيان صدقي.

24

هو جو ڪيچ وَٽَن مَٺُون، واءُ نه آٽي واسُ؛
هِيءُ سِرُ سارو ساسُ، ڪوڙين قرباني ڪَريان.

25

هُو جا ڪيچ وٽن مَٺُون، ها ريون اَچي هيرَ؛
ٿئي صحت مَنجهه سَرِيرَ، ڏور وجن مون ڏکڙا.

26

هو جا ڪيچ وٽن مَٺُون، ها ريون هِير اَچي؛
تَنهن سان مَنُ مَچي، محبت ۾ محبوب جي.

27

هو جا ڪيچ وَٽن مَٺُون، اَچي هِيرَ هَلِي؛

سا پينر آهي پَلِي، جنهن سان ساهُ سُڏير ٿئي.

28

هو جا ڪيچ وٽن مَڻُون، ٿي هِير اَچي هاڻي؛
تَنهِن آرياڻي آڻي، جَڻُ مون سان اَچ ملائيو.

29

هو جا ڪيچ وٽن مَڻُون، اَچي هِيرَ هلِي؛
تَنهِن ساري ڳالهه سَلِي، پِريان سندي پارَ جي.

30

هو جا ڪيچ وٽن مَڻُون، لڳي تيز تَنوارَ؛
سندي پِريان پارَ، تَنهن ڏنا دلاسا دل کي.

ڪافي 1

نِينهَن نِهوڙي آهيان، هاڻي جيڏيون ڪاڏي وڃان!

پنڌ پري ٿيو پرينءَ جو، عشق اُلارو اجان.
ڪَتڻ وتڻ نه ٿئي، چرخو ڦيرائي پڇان.
پِرِيَن نايُون پَٽَ مِ، عشق سنديون سي ڇجان.
مونڻ واري ڪڏهين، ”سچو“ نه مَصلحت مَچان.

ڪافي 2

هئان پا روچي نال، وو نال، پَلڪُ نه پري پِرينءَ کَڻُون!

وَرهيہ وِيڙم گذري، هَي هَي هھڙي حال، وو حال.

ساڄنَ تنھنجي سوز جي، ڪريان ڪنھن سان ڳالھ، وو ڳالھ.

ٿي گذاريان ڏينھڙا ، تنھنجي خاص خيال، وو خيال.

پُنيءَ لڳل پانھنجي، پنھون سائي پال، وو پال.

ساھ ”سچوءَ“ جو صدقي، آهي اُتون آل، وو آل.

ڪافي 3

گوليءَ جي گفتار، ٻُڌيوَ يا روچَن ۾ ڪا !

ڪُٿا ڪانَ قريب جا ، هِنيَڙي منجھ هزار.

آءُ پيادي نا پُڄان، سارو ساٿ سُوار.

اُنھن ڪارڻ آئيو، رئڻ زارو زار.

لڏم پير پنھونءَ جو، منجھُون گرد غبار.

اچي شال پنپور ۾، يا روچو بيھار.

ياڙون ياني پانھنجي، دوست نہ ڪجو ڌار.

ڪَن ”سچوءَ“ ڏي سڄ جي، مَنجَھُون، نِينھَن نھار.

ڪافي 4

يار لڳي آءُ هَلندي توسان، وو،

رهنديس ڪِيئن پنپور ۾.

پاءِ رڪاب پرينءَ جي، هَي هَي ها ريون هوسان.
پائي مَندڙا پورَ مَئُون، راهن تي روسان.
اَوهان ڀاڄهون سپرين، چاهي مُنهنجو لوءِ سان.
سورن سهرا سِرَ تي، پا رئون تنهنجي پوسان.
”سچو“ ساعَتَ نہ رهي، دم ڀَاڄهون دوسان.

ڪافي5

ڳولَن جي آءٌ ڳولي، ڀا روچاڻي ذات جي!

سمجهي سگهان ڪينڪي، ڀا روچي جي ٻولِي.
عبث آءٌ پي ناهيان، ڳالهہ ڪَيَس ڪنهن ڳولِي.
ڪري ڪوهيا رل ويو، هِنيَڙي اندر هولِي.
روئي اُنهن واسطي، چِڪَ ڪيم هيءَ چولِي.
”سچو“ صدقي تَن تَئُون، جِندُ جَنهِين هِت گهولِي.

ڪافي6

اڙي اَلو اَلو، منهنجي يار سَجَڻ جو، سات سلامت آئيو!

اَجُ سي اَڱڻ آئيا ، مون جن لءِ وِرهہ وسايو.
اُهي ڳَڏ مسافر هِنِ ڳڏيا ، مون جن لءِ پَندِ پُڇايو.
ڏيئي دلاسا دل کي، تن ريهي روح رچايو.
حال پائي اَچي سي ڏيا ، جن تان چيتڪ لايو.

وريتيون وصالَ جوءِ هاڻ واليءَ ورق ورايو.

”سچوءَ“ کي ڙي سرتيون، اهو مولىٰ مُحِب مِلايو.

ڪافي 7

سنديوَ سار سنڀال، يار مون کي آهي، منهنجا ميان!

مون هُون ڏورڻ نه ٿيا، الاءِ آهن ڪاف ڪَشال.

اَوهان ڀاڄهون سُپرين، جيڻ منجهه جنجال.

ڪريو فنا فراق کي، وجهان واجهه وصال.

ڀاڄهه ڀا روچا تو پوي، ههڙا ٿيڙم حال.

راتو ڏينهان روح ۾، جَڪان لاءِ جمال.

سِڪ ”سچوءَ“ کي سُپرين، آهي جِي ۾ تنهنجي جال.

ڪافي 8

تون آءُ ڙي قاصد آءُ، ميان،

ڪا خبر ڏيهؤن ڪِيئن جي!

پرين سندي يار جوءِ ڪو لهي اَڄ سماءُ، ميان.

منهنجو ٿئي هِت ڪينڪي، ڀاڄهؤن هوت هلاءُ، ميان.

ملڻ ڀاڄهون دوست جي، ڪندو ورهه وڏاءُ، ميان.

”سچو“ سمجهين ڪينڪي، اهو اَٿئي ڪو لقاءُ، ميان.

ڪافي 9

آءٌ تان صدقي اُن تئُون، جي آيا پُنهل جي پار!

مُڪم نياپا نينهن جا، هوتن ڏنهن هزارَ.
محبت محبوبن جي ڪئي، هِنيَڙي ۾ هُشڪار.
وجي ڏسنديس اکڙين سان، ونڃ سندا وٺڪار.
سِڪ "سچوءَ" کي سرتيون، ڪيا اندر ۾ الغار.

ڪافي 10

اوڏانهن آئين ڪانگل اَدا، لنؤ تون چڱي اَج لات ڪا،
ڪِي هُت هئي محبوبن کي، مشتاق جي مصلحات ڪا؟

هيڏي اَچڻ جي ڪا هُين، ڏي تون مون کي تسلات ڪا،
مون هن نماڻيءَ وٽ اُتي، رهندا اَچي هِت رات ڪا؟

بي تان هوندي هيٺي ادا، ظاهر نه جهڙيِ ذات ڪا،
پيغام مون ڏنهن پرت جا، ساٿي آندو َسوغات ڪا!

شب روز عاشق رئڻ ۾، جاڻن نه هَڏ بي بات ڪا،
جاني جدائيءَ جيهڙي، آهي نه بي آفات ڪا!

هيڪند هئڻ جي هوت سان، سائين ڪندم ساعات ڪا،
دلبر ڀاجهون هڪدم "سچو"، بيهي اُها برسات ڪا؟

ڪافي 11

عشق اَول آزمائي، ڪاڪيون ڪيچن جو ميان!

سِر تي سهج، ووءِ، سور سٽاڻا، پا روچو پولائي.
صحيح ملندم هوت حقاني، رانولُ مون رولائي.
عاشق صادق سڻ ”سچيڏنا“، پول نہ ڪنهن پولائي.

ڪافي 12

سانول، سوين ڳُڻَ تنهنجا ٿي سا ريان!

هُيا منهنجي هِنيَڙي اندر، سي تان ڪيئن وسا ريان.
واٽان اچڻ جون، ووءِ، تانهنجون ويني سي نت نها ريان.
اوهان پاجهون سُپرين، گوندر ڏينهن گذا ريان.
جهُري جهوريءَ مِ پيو، هِنيَڙو ني هاڪا ريان.
”سچو“ سگ در تنهنجي جو، تنهنجي ڪدِ َ قطا ريان.

ڪافي 13

ڪنهن کي هي حال چوان اَديون ڙي، واءِ ويلا جو!

ڏيرن ڏيئي چڏيا، موٽي سور نوان، هي حال چوان!
مهٽا محبوبن، ڏنا پاڻ اوهان، هي حال چوان!
”سچو“ سِرواڻن کي، وجي پيرين پوان، هي حال چوان!

ڪافي 14

عشق تنهنجي ماري آهيان، آءُ اَچي ڏي دوست دلاسو دل کي!

سگهه نه ساريان پنڌ ڪرڻ جي، پلو ميان، ڪيچ وڃڻ ڏي ڪيئن ڪاهيان!
آءٌ تان ٻانهي تون تان سائين، سَگَ نه ٻيو ڪو ساهيان!
ڪم اچي جي هي سر تنهنجي، ميان، تان پي نابِر ناهيان!
آءٌ اَڻ سونهين سونهين ناهيان، ڪاڏي ڪرهَل ڪاهيان!
هوت ڪرين ٿو ههڙيون، ميان، اَسَر هَڏَ نه لاهيان!
اگر آءُ تون يار پيارا، سڀ پلايون ٿي پانيان!
ورهه اوهان جي ڪيئي ولوٽيا، ”سچو“ چوي آءٌ چاهيان!

ڪافي 15

دل ناهي سا منهنجي وس، ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان!

انهن اکڙين کي، ناهي ڏسڻ ڪَئُون بس،
ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان!
اصل لاڪون آهيان، پا ڙيچون پروس،
ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان!
ڪاڪيون آهي نه عام سان، روح هنهنجڙو رس،
ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان!
پاجهون ويڙهي دوست جي، ٻي ڳالهه نه لڳي ڪس،
ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان،

ساهہ ”سچوءَ“ جو سرتيون، دوست وني ڪيو وس،

ڙي جيڏيون، ڪيئن ڪريان!

داستان اٺون

1

مارڳُ مٺاهون ٿيو، مارڳ چڙهي ڪيرَ؟

سا پُڇي ساٿ سويرَ، جائي مارڳَ تي مري.

2

جي تون مارڳَ تي مرين، وڏا طالع توءِ؛

سانولُ ساڳي سوءِ، مٺان توهٿ ڏئي.

3

مَلِهي مارڳ مرُ، تان تون تنين جي ٿئين؛

جبل هار نہ جرُ، ارتو اکَڙين مون.

4

مارڳ جي مُئينءَ، تان هُئينءَ هوتياڻين هنجَ ۾؛

وجي ڪيچ سُئينءَ، تان ويچاريءَ وسُ ڪيو.

5

مارگ مرن جي، ور تنين کي ويجهڙو؛

هَي هَي هوتن کي، ٿئي ارمان انهن جو.

6

مارگ مرڻ آهه، گهوريو جيڻ جيڏيون؛
پير نه پوئيون پاءِ، عاشق مرُ اڳي ٿئين.

7

مارگ آهه مرڻ، جيڏيون هن جيڻ ڪَئُون؛
وس ويچاريءَ ايترو، ڪوڪان ڪانڌ ڪرڻ؛
پارو چا پُرڻ، ٿيو ڪم ڪوهيار جو.

8

مارگ مران شال، دعا ڪريجو جيڏيون؛
هوت ههڙي حال، مان مٿان مون هٿ ڏئي.

9

مٿي راهه رئان گهڻو، ڪا مون لهن ڪل؛
ماڙيون سپ محل، ويئي ورهه وسائيان.

10

مٿي راهه رئان گهڻو، آءُ اوناڻ ڪاڻ؛
هاريون ايندم هاڻ، ڏک ڪيندم ڏيل مون.

11

مٿي راهه رئان گهڻو، آءُ تنهن لَعلَن لِڳ؛
جَتَ بيا پِي جَڳ، منهنجو پيچ پنهونءَ سان.

12

مٿي راهه رئان گهڻو، ڪا رڻ ڪيچيڙن؛

سِگھا شال اچن، ڪَرن غور غريب جو.

13

مٿي راهه رئان گھڻو، ڪارڻ ڪوهيا ري؛

مُئيءَ ڪي ماري، وڃ مَ منهنجا سُپرين.

14

سچو ٻَڌي سند رو، لَڪين ڪندي لوچَ؛

ٻَڙيون لِڳ ٻروچ، مٿي راهه رئان گھڻو.

15

اڌيون آريچن جي، ڪافڙن پونديمِ ڪل؛

ڪارڻ ڪوهيا رل، مٿي راهه رئان گھڻو.

16

هُو سياڻا سُپرين، عاجز هِيءَ اَجاڻ؛

آءٌ ڪوهيا ري ڪاڻ، مٿي راهه رئان گھڻو.

17

هوندي هوتياڻن جي، هيءَ ويچاري وِڳ؛

آءٌ تنهن لالَن لِڳ، مٿي راهه رئان گھڻو.

18

اندر آڳ عشق جي، ويو ٻا روچو ٻاري؛

ڪارڻ ڪوهيا ري، مٿي راهه رئان گھڻو.

19

ڪاف ڪشالا ڪيترا، ٺَڪيءَ مون نه ٿِيَنِ؛
جيڏيون ڪاڻ جَتَنِ، مٿي راهه رئان گهڻو.

20

ڪاف ڪشالا ڪيترا، ڪڏهن مون نه ڪيا؛
وٺؤن هوت ويا، ڪٺي ساٿ سويل جو.

21

ڪاف ڪشالا ڪيترا، پچن مون نه هَٿاءُ؛
اَچ آرياڻي آءُ، ٿي وسيلو وڻڪار ۾.

22

ڪاف ڪشالا ڪيترا، پري آهن پَنڌ؛
رويون چُمان رَنڌ، آيل اوٺارن جا.

23

ڪاف ڪشالا ڪيترا، مارڳ آهه منزل؛
آهه ڪوهيارل ڪل، نامِيا نماڻِن جي.

24

ڪاف ڪشالا ڪيترا، هزارين فرسنگ؛
نهاري ڏي ننگ، ڪر ورو ويچاريءَ جي.

25

ڪاف ڪشالا ڪيترا، ڪوڙين آهن ڪوهه؛
مون ڪَئُون جهاڳڻ نه ٿِيَنِ، رُڪؤن ڏاڍا روهه؛

تنھنجي پُڄان توھ، نا تہ ناھہ حال ھلڻ جو.

26

ڪاف ڪشالا ڪيترا، آھن جال جبل؛
لھ ڪميڻيءَ ڪل، پا روچا پاجھ ڪري.

27

ڪاف ڪشالا ڪيترا، دقت اَئُون تصديع؛
اَچي پَھچج پِي، مون ھن نماڻيءَ تي.

28

ڪاف ڪشالا ڪيترا، ڪڏھن ڪين ڪيام؛
سلھا ڙي ساٿ سان، ڪٽي ھوت ويام؛
ووڙڻ وڻ پيام، قسمت سانگي ڪيچ جا.

29

ڪاف ڪشالا ڪيترا، مارگ مٿاھون؛
چوريءَ ڪي چيرين، چڏي وئين چاھون؟
توکي ڪري سپرين، دردمند داھون؛
تون اچج آگاھون، نا تہ ٿي دوست دم ڏيان!

30

ڪاف ڪشالا ڪيترا، جِت جانا رن جايون؛
غفائن غارن ۾، اُت بيحد بلايون؛
مانديءَ ڪي مارڻ لءِ، نڪتيون نِنايون؛

مون سِر تي سهايون، سپ آريءَ سندي عشق ۾.

31

ڪاف ڪشالا ڪيترا، بَر وڏا بئبان؛
لانگها هِڪُ لَڪَن جا، ٻيا ڪوهن ۾ ڪُهدان؛
اڳيان ڏينَم ڪينڪي، هلڻ هي حيوان؛
آءُ آرياڻي اڳوان، تڙ مون نہ ٿيلهيو ٿئي.

32

ڪشالي مؤن ڪمُ، توري ڏينهن مؤن ٿئي؛
سوز گداز ۽ غمُ، رهبر ٿيندو راهہ ۾.

33

قدر منجھ ڪشال، مون تان لڌو جيڏيون؛
وڏي وِٿ وصال، يڪسان يڪايڪ ڪَنُون.

34

موني آيس ماٺ ۾، تان ڪيو شوق شڪار؛
هَي هن نماڻيءَ ڪي، ووڙڻ ٿيو وڻڪار؛
طلب سين تڪرار، ڪشالي مؤن ڪم ٿيو.

ڪافي 1

پا رؤن تان پرينِ، جيڏيون، اچن اُهي اولانيا.

تيلهان ترسين تار مِ، جيلهان محبت ناهي من.
ڪيئن چانگار چِڙن جي، ڪوڙي پيڙءِ ڪن؟
سڪ سچي جن ساهه ڪي، سي تا روُن نا ترسن.
ڪين اسان ڪَنُون اَنهنجون، ڳاليون ٿيون وسرن.
آءُ اسانجي پار ڏي، بيون تان ڏيئي بَن.
عشق "سچو" جن آهيئي، سي تان روءِ رَسَن.

ڪافي 2

ڪاڪيون مون ڏي ڪالهه، دلبر لکيا دلاسا!

اِبندا اگڙ سي تانهنجي، جَن لءِ سِڪينءَ ٿي سال.
ها ريون! هجر فراق جو، واريو ورق وصال.
سَرهو ٿيڙو ساهُ مون، لاٿون ڪُل ڪَشال.
ڪَرمِ ڪيائون پانهنجو، مُنهنجي ني چاهي مجال.
تِرُ نه ماندو تون ٿِئين، لَهندءِ "سَچو" سنڀال.

ڪافي 3

ديواني هِن دل ڪَيَوَ، ڪو دوست دلاسو ڏيو!

تو ڀا جهَون سانول سائين، چئو ڪير ڪو پُچندو پيو؟
توهون الاجي ڪيئن سائين، سو واعدو وسري ويو؟
گُهرجي سعيو تَنهن جو گهٽو، جو پيش اوهان جي پيو.

ڪنهن کي ڏيان هِيءَ دانهڙي، هَي برهه بيراڳي ڪيو.
هَي هَي نِي ههڙو حالڙو، اَي يار تان تو ريءَ ٿيو.
هِيءُ ساهه منهنجي سَرير مؤن، هَي تان تنهنجي نا زن نِيو.
نِجهري نِماڻيءَ جي اَچي، هڪ ڏينهن پاءِ لالن لِيو.
ڪيو ڪالهه هادي قول تو، مِڙني اڳيان مون سان اِهو.
هوندس ”سچو“ توساڻ آءٌ، تو پِيرُ ’عبدالحق‘ چيو.

ڪافي 4

عشق اکين نيئي لايو، مَستانن سان!

سِر مٿي مون سَرتيون، وِرهي مينهن وسايو.
البت ويندس اوڏنهن، پَلُ پا ڙيچون نه پايو.
آءٌ ڪيئن ويهان مات ڪري، سورن هت سِجهايو.
جا سيبايوَ سَرتيون، ڳالهه اُهائي ڳايو.
حاصل آهه حبيب جو، ”سچوءَ“ تي سپ سايو.

ڪافي 5

مون کي مِهڻا ڏئي، مَرُ ڪا پا رؤن پِرينءَ جي!

هيءَ تا حبين ري، پيالا زهر ٿِي پئي.
ڏوڙو ڏک مون پرائيو، هَي دوست جي وئي.

روز پرينءَ جي پار ڏي، مون ڪي نينهن ٿو نئي.

سا روئي ڪم "سچو" ٿيو، پُنيءَ دوست جي پئي.

ڪافي6

پائي ڏوهه پنهنجي اندر ۾، آءٌ دوست تو در آئيان!

راتو ڏينهان پنهنجي روح ۾، تنهنجا سوين ڳڻ ڳائيان.

ڏٺ ڏوراپو ٻُڌي، آءٌ پلؤ توکي پائيان.

زاريون ضعيفيءَ مؤن ڪري، پرين توکي پرچايان.

جا تو پٽي پيزار جي، سا کهِ لڱن کي لائيان.

سڀ ڳالهه پنهنجي سِرَ جي، توکي "سچو" سمجهائيان.

ڪافي7

وجي شال ڏسان، پنهون، تنهنجو ڪيچ واليءَ وسايو!

اَديون اوٺا رن کي، آيل، رتيءَ منجهه رسان.

ڪاڪيون ڪوهيارل کي، آيل، پُڄي شال پسان.

وندر جي واٽن تي، آيل، گوڏن پر گسان.

ها ريون هوتياڻن جي، آيل، ويڙهي منجهه وسان.

وجي ڪيچ وٽن ۾، آيل، هوتن ساڻ هسان.

"سچو" سپرين سان، آيل، ڪنديس چاهه چَسان.

ڪافي 8

ٿيون ورڻ جون وايون، يار سانگيڙي جون!

هٿ پانڌيءَ جي، پارؤن پريءَ جي، اهي سي خبران آيون.
ڪُونجان هزارين ڪيچ وٽن ڍهون، اسان ڏي يار اُڏايون.
اڱڻ اُهوئي اسان پرين جو، شل جدا نہ هونديون جايون.
ڪيئي ڪتابتان پنهنجي اَچڻ جون، مون ڏي سي هوت هلايون.
ناهن ڳالهيون هي ڳَرهَڻ جهڙيون، ”سچو“ ري سوز سَلايون.

ڪافي 9

هاڻي ڪنهن سان ڳَرهيان ڳالهہ، هاريون پنهنجي حال جي!

پرين نيندا پاڻ سان، پينر، پنهنجي پال.
ڪرڻ عرض عجيب کي، منهنجي چاهي مجال.
ڪندي پورهيو ڪيچ ۾، جي نين نماڻي نال.

ڪافي 10

منهنجي ساهہ سجڻ کي سا ريو،
مون کي ڳالهہ تنهين جي ڳاريو،
هوءِ هوءِ هوءِ!

اَديون آرياڻن جي، وجي توڏن تونگ ِ تنواريو.
مون من گڏي گوند رين، ڪيچي ڪيچ قراريو.

هِهڙن هوتاڻن کي، وريتيون نہ وسا ريو.

جيءُ سَچوءَ جو سرتيون، سندن عشق اُجا ريو.

ڪافي 11

چَپَر تان نہ چڙهيندين، پلوڙي، پنهل يار!

پاڻ سچاڻي پانهنجو، گولي ساڻ گڏيندين.

اگڙ آسروند جي، آرياڻي تو ايندين.

اهو اتم آسرو، نال نماڻي نيندين.

پڪا پڪن سامهون، اوري شال اَڏيندين.

سڪ ۾ سور ”سچوءَ“ کي، بلوچا، بخشيندين.

ڪافي 12

گهوريو هي نہ پنهور، مون سڳ پا روچن سان!

مَرڪُ تان معذورِ کي، سندو هوتن هور.

راتيان رئان وڏ ڦڙا، ڏينهن سا روئي ڏور.

آهي آرياڻيءَ جو، ديوانيءَ کي دور.

سچو ڳالهہ اُنهيءَ جي، شوق مچايو شور.

ڪافي 13

ديس اسان جڙي آيو،

ٻڙيون، ٻاروچو:

مولىٰ سو آڻ ملايو!

اَچڻ ٻاروچي جي ڪل نہ آن کي، تيلهان ٿيون ورھ وسايو.
ويڙهي اوهانجي وسي ٻاروچو، پري چو پنڌ پڇايو؟
اگڻ اوهان جي آهي سدائين، گهوري تان پاڻ گهمايو.
آءُ نماڻي عينَ هاڻِي، پاڻ پرينءَ پرچايو.
پنڌُ ويني يار "سچوءَ" جو، ڪيو سو هوتَ سَجايو.

ڪافي 14

اَچن ٿا پرين اَچن ٿا،
سل ڪي ساٿي، اَچن ٿا؟

طرف اسان جي هين تياري، پَهَ اڃا ڪي پَچن ٿا؟
اديون آتش عشق جا، من ۾ مچ مچن ٿا.
پَسڻَ ڪارڻ پرينءَ جي، نينهن وارا هِت نَچَن ٿا.
"سچو" سُورهيہ ڪيترا، رنگ انهيءَ ۾ رچن ٿا.

ڪافي 15

اھا ڳالھ سڄڻ تنهجي، ڪنهن سان آءُ تان ڪريان؟

اوهان ٻاجهون سپرين، ويني هِت ڏکڙا ڏريان.
هي سِرُ سارو ساھ سان، آڏو تنهجي دوست ڌريان.

وِرهَ اوهان جي هٿ وسا ريا ، پاڇاڻن ڪي پنڌ ڙا پَريان.

دوست اوهان ريءَ ديس اُنهيءَ ۾، سورن جا ٿي سڏڪا پريان.

”سچو“ چوي سپرين، تنهنجي صورت ريءَ ويني سور تريان.

ڪافي 16

منهنجو هوت پنهونءَ سان، نينهڙو لڳو!

پَرو پيڙم پاڻ مون، پينر ڙي منهنجو پول پڳو.

پيائيءَ جو بند پيو، ڪاڪِيون ٽوڙيو عشق ٺڳو.

مون کي اوڏنهن آئيو، سرتيون سندو وِره وڳو.

پرين ”سچو“ آهي پاڻ سان، جيئن سُئيءَ منجهه سَڳو.

داستان نائون

1

باري بِره بلوچ جو، رڳوئي راحت؛

ساريان سا ساعت، جا هيڪَندَ هُيَس هوت سان.

2

باري بره بلوچ جو، آهِ مَٺم مُحڪَم؛

سندو دوستيءَ دمُ، چڏيان نه چن ڪهين.

3

باري بره بلوچ جو، آهِ نسورو نورُ؛

راتو ڏينهان روح ۾، مُحبَن جو مَذڪور؛

وجڻ آهه ضرور، ڪاڪِيون ڪيچيڙن ڏي.

4

باري برهه بلوچ جو، هيِڻ جو همراهه؛

روح مَنجها رون راهه، ڪاڪِيون ڏسي ڪيچ جو.

5

باري برهه بلوچ جو، سَدا مُون شامل؛

ڪيچ ڏٺي ڪامل، مون ڪي پورَ پَسائيو.

6

باري برهه بلوچ جو، اونداهيءَ اوجَرُ؛

ساٿي آهه سَيَر، سو نه ڇڏيندو ڇپَرين.

7

باري برهه بلوچ جو، اديون سِر آيوم؛

چاهُون چُمي تنهن کي، چشمن تي چايوم؛

وِرِهه وسايوم، نينهُن پنهنجي ٻِجهري.

8

باري برهه بلوچ جو، تَنَ کي تقويت؛

سنديءَ سورَ صِفَتُ، پُڄين نه پَرِ ڪَهِين.

9

باري برهه بلوچ جو، هاريون هِدايَتَ؛

ڪَندو ڪفايَتَ، پاڻون جاڙِي پَندِ ۾.

10

ٻاري ٻره بلوچ جو، سارو سعادَتَ؛
هيڻن حمايتَ، ڪاڪِيون آهي ڪاف ۾.

11

پِريان سَندي پار ڏي، پَنڌُ عجائبُ آه؛
گهوري سِرُ گُهماءِ، مٿي ڊر دوسَن جي.

12

پَنڌُ عجائب پِرينءَ جو، سَندو پيرَنِ ناءِ؛
هِنئَين ساڻ هَلاءِ، پاڻ پَنهنجو پِرينءَ ڏي.

13

پنڌ عجائب پرينءَ جو، آهِ هلڻ سان حال؛
نڪا قيل مقال، ٻي نا جُڙي اُتهين.

14

پنڌ عجائب پرينءَ جو، خاصو ساڻُ خيال؛
فِڪر سان في الحال، وڃي پسندينءَ پرينءَ کي.

15

پنڌ عجائب پرينءَ جو، سِسِي پيرَ ڪرڻ؛
اِنهِينءَ ڏيان ڏرڻ، آهي قدم ڪيچ ڏي.

16

پَنڌُ عجائب پِرينءَ جو، ”مان“ سان ڪين هلي؛

سائي چاھ چَلي، جنهن ”مان“ چڏي وچ مِ.

17

پَندُ عجائب پِرينءَ جو، هلڻ هڪ نظر؛
پا ڙيچي ڪنهن پَرَ، اهو خيال ڪڙو رهي.

18

پُنيءَ هوت پنهونءَ جي، هيءَ ويچا ري ويندي؛
سڃڻ نه سينڌي، آءُ تان آهيان جيڏيون.

19

پُنيءَ هوت پنهونءَ جي، هيءَ ويندي ويچا ري؛
ضَعيفہ زا ري، ڪندي در دوستن جي.

20

پُنيءَ هوت پنهونءَ جي، ها ڙهي ڪي هلنديون؛
سور وجي سَلنديون، ڪَشالا ڪافن جا .

21

پُنيءَ هوت پنهونءَ جي، ها ڙهي هلنديون سي؛
جَتَن اُتون جي، سِرُ ڪرينديون صدقي.

22

روئي ها رج رَتُ، هَي هَي هوتياڻن لءِ؛
تنهن پوءِ جيڪس جتُ، مٿان تو هٿ ڏئي.

23

راهين هارج رَتُ، ڪاڪي ڪيچيڙن لءِ؛
هو جو ڏونگر ڏاڪڙو، ماري پُڇج مَتُ؛
ڏاڍيون مهٽان مِير جون، جهلي ڪج جهَتُ؛
نہ پاٽون جاٽي جَتُ، ٿئي رفيق رُجُن ۾.

24

اُهي زورئون زور، جي تو محبت من ۾؛
ڏونگر ڏوريون ڏور، ههڙن هوتياڻن لءِ.

25

هَنجون رتُ هاريج، تان روهن کي رهسو ٿئي؛
وار نہ وساريج، ههڙن هوتياڻِن کي.

26

هاريون نہ هارين، اَرتو اکڙين مؤن؛
تون ڪيئن وسارين، ههڙن هوتياڻن کي؟

27

آهي روح رتي، مون سين مون پرين جي؛
هٽان لَڪَ لتِي، ههڙن هوتياڻن لءِ.

28

آهي ڪانہ اَٽڪَ، آيل، عِشق وارئين؛
هٽان لتي لَڪَ، ههڙن هوتياڻن لءِ.

29

وؤڙيندي وڻڪار، ٻَڏي سَندرو سچ جو؛
پنڌ اڙانگا پَٻَ جا، قابو نہ ڪوهيار؛
آهي رئَڻ زارو زار، ههڙن هوتاياڻن لِءِ.

30

گولِن گڏ گَڏيان، پاڻ پنهنجو ڪيچ ۾؛
پَلَوُ تان نہ چڏيان، هَهڙن هوتياڻن جو.

31

گولِئين گَڏيندي، پاڻُ ڪميڻي ڪيچ ۾؛
ڪنهن چَنِ نہ چڏيندي، هَهڙن هوتياڻن کي.

32

گولئين گڏيندياس، پورهئي ڪارڻ پاڻ کي؛
پنهنجي تان پرِينءَ کي، ”سائين“ سَڏيندياس؛
ڪنهن چَنِ نہ چڏيندياس، هِهڙن هوتياڻن کي.

33

ها رِيون ٿيس نہ هيئن، جو نند نماڻيءَ نہ ڪَئي؛
ٿيان پيرادو تَن جِي، جَت ويڙم جيئن؛
ڪاڪِيون ڙي آءُ ڪيئن، هِهڙو هوتُ وساريان؟

34

سَوين گُڻَ سندانَ، مان ٿي ساريان سَرتيون؛
سِگها ٿيندا سُپرين، مون تي مهربانُ؛

ويهان ڪيئن مات ڪري، جيءَ مٿي جولانَ؛
آءُ ڪيئن مِ اَرمانَ، هِھڙو هوتُ وساريان؟

35

موٽي ايندُم شال، ٻا روچو ٻاجهَ پئي؛
اَٿم آريچن ري، جيئڻ منجھ جَنجالَ؛
هَي هَي منهنجي حال، هھڙو هوت وساريان.

36

جان جان يَڪا يِڪ نہ ٿيان، تان تان مات نہ مُون؛
”چِرا“ ۽ ”چُون“، برابرَ ”بي چُون“ نہ ٿئي.

ڪافي 1

پُڇيون ڪي پِرين، حالَ منهنجي جِيُون خبران، ساٿيو ڙي!

ساهه سِڪي ٿو جن کي، مون کي ڪِي سارِن؟
هِنِ دم دلاسا ڏنا، سَرتيون ساٿيڙن.
تون هِت ڪھڙيءَ ڳالھ ۾، هو هُت ياد ڪَرِن.
آهين جَنين جي آسري، سي تو ڪاءِ چَڏن.
”سچو“ سَنگتِ پانهنجي، مانَ غريبِ گڏنِ.

ڪافي 2

پَسَڻَ ڪارڻ پِرينءَ جي، ڪيا آگَمَ اڪڙيَن!

مِلَڻ لءِ محبوب جي، ٿيون راتو ڏينهن وسَن.

جهُورَ نہ لهي جهُڙَ جي، ٿي ڪڏهين ويڳاڻن.

سدا ساوڻ تَن ڪي، بوندان بس نہ ڪن.

”سچو“ سُپرينءَ لءِ ٿيون، جهوريءَ منجھ جهجِن.

ڪافي 3

بِرھ بيراڳي ڪيو ڙي جيڏيون، مون کي درد ديوانو ڪيو!

پُڇو ڪيم طبيب بيا، مون کي نينهَن سو نِيو.

ھا ريون اَچي اوچتو، پُور پرِيَن جو پيو.

اَندوھ عشق عجيب جو آھي، ڏُکيءَ کي نِي ڏيو.

جو اُمَرَ اوراڻو ڏنو، سو تان ساڳِي ٿيو.

سَرتيون ڀاجهؤن سوز جي، آھي جُنِن ڳاڏون جِيو.

راتو ڏينهان روحَ کي، خيال ڪيو هِن ڪِيو.

”سچو“ باقِي سَچُ ٿيو، غير وچؤن تان ويو.

ڪافي 4

ٿيون وَرَڻَ جِيون وايُون، يا سانگيڙي جون!

هَٿ ڀانڊِن جي ڀا رؤن پرين جي، اِهي سي خبران آيون.

ڪونجان هزارين ڪيچ وڻ ڏنهُن، اُهي سي دوست اُڏايون.

اڳڻ اھوئي اسان پرين جو، جدا نہ هونديون جايُون.

ڪئي ڪتابن پنهنجي اَچڻ جون، مون ڏي هوت هَلايون.
ناهِن ڳالهيون هي ڳرهَڻ جهڙيون، ”سچو“ سي سوز سلايون.

ڪافي 5

گهٽا وجي ڏينهڙا لايا، يارَ پيا ري، ميان!

آءُ ڙي پاندي ڪَلَ ڪائي ڏي، هُئَن اَچڻ جا سعيا ؟
اُنهن ڪارڻ راتو ڏينهان، مون تي وِرهه وسايا.
ڏينهن انهيءَ ڏي ڏسان ڏها ڙيون، هُن تي ڪانگ اُڏايا.
يار مسافر مولیٰ مهر سان، ساڻ غريب گڏايا.
ٿورا تَن جا ”سچو“ سنپا رين، جي اِجهي چَون اَج آيا.

ڪافي 6

حال منهنجو ڪونه هو، جيڏيون ڙي، پنهنجو ڪرم ڪيائون!

معاف ڪيائون منديون، ڏوهَن ڏي نه ڏنائون.
جيڪو حال احوال هو سائين، پاڻون پاڻ پُڇيائون.
پاڻ پنهنجو پاڻهين، ساڻ غريب گڏيائون.
”سچوءَ“ کي ڪيئي سرتيون، تي دلاسا ڏنائون.

ڪافي 7

گهوڙي گهوڙي گهوڙي، وو ميان،
جند سَجَڻ تو تان گهوڙي!

راتو ڏينهان، وو، آهي اوهان جي، سائين، جهوري جهوري.
ڳچيءَ وِڌيوَ عجب جيهي، سُهڻا ، ڏوري ڏوري.
تَندُ نہ ڇاڻان، وو، ڪنهين هيءَ، سُهڻا چوري چوري.
دل ڪسيائي، وو، لُٽ ٻيتيائي، حاڪم، زوري زوري.
اول آساني ڳالھ ٿي، پوءَ ڪيڙءِ، سائين، ڳوري ڳوري.
”سچوءَ“ لايو سَچ منجها رؤن، لالن، لوري لوري.

ڪافي 8

ڙي جيڏيون، هاڻي گهوريو هوتن ري، سارو شهر ڀنڀور!

لاهيندا، وو، لُطف مان، ميان، هن ڏکيءَ ڪؤن ڏور.
هي هالاڻي آن جي، شعلو وڏڙو شور.
منت نہ منهنجي مونيا، زاري آهي نہ زور.
درسن ساڻ دفعي ٿيندو، سندو هنيڙي هور.
”سچو“ سندين راھ تي، هڪ جفا ڀيو جور.

ڪافي 9

اَج هوتن ريءَ هِت هاڻ، ٻيا ڪير لهن مون ساران!

قاصد ڪيچ وٽن ڏَنهُن، آٿُت سِڱهڙو آڻ،
ٿي روز وِڃهايان ڦاران.
وِڃهان وِڃاڻا ڪيترا، قربن جي ڪاڻ،

يار ملن شل يارا‌ن.

آيون اِنهي يار ڏهون، اديون ڪُرڪاڻ،

ڪونجن جون پِي قطارا‌ن.

سَنجهي صبح سرتيون، ميان ٻاروچي جي ٻاڻ،

آهِن ”سچو“ڪي سنپارا‌ن.

ڪافي10

ڏک وڏو وئِن ڏيئي ڏيئي، وو، يار سجڻ اَڄ مون کي!

اوهان ٻاجهون يار پيارل، حال اسانجِڙو هيئي هيئي.

پرين ڏسيجو وڙ پانهنجي ڏي، اسان هڻون جي پيئي پيئي.

ياد ڪريجو ڏينهن اُهي ئي، ڳالهيون ڪيوَ گڏ ڪيئي ڪيئي.

هو جي ڪيون ڳالهيون توئي سان، نينهن ”سچوءَ“ ري سيئي سيئي.

ڪافي11

ڪالهه، اَسان تو ڪيون ڪيون، يار سجڻ، ڳجهيون ڳالهيون!

ٿين پراڻيون ڪينڪي، نِت سي آهن نيون نَيون.

رهيون آهن روح ۾، چڱيون اوهان جي چَيون چَيون.

ڪين وسرن ساهَ کئُون، اُهي تان پاڙڻ پيون پَيون.

منيون ڳالهيون تانهنجيون، هن ”سچوءَ“ ساهَ سَنيون سَنيون.

ڪافي 12

تون نہ پاڻهي ٿو سائين جاڻي،
ڪيهو حال چوان توکي هاڻي!

دل ديواني ڪيئي اسانجي، مُحب اَوهانجي ماڻي.
ڏوهن ڏي ڏس ڪين اسانجي، سائين تون پاڻ سڃاڻي.
دردمنديءَ جي دل توئي سان، اڪِن اَڙائي آڻي.
ڪڏهن اسان وٽ ايندين دلبر، وينئي وڃهان ويڃاڻي.
سوال ”سچوءَ“ جو آهي اهو ئي، تنهنجو عشق نہ شال اَڪاڻي.

ڪافي 13

آءُ آرياڻي اوري، آءُ دامن لڳڙي آهيان!

سِرُ پنهنجو سُپرين، گَهرون آيَس گهوري.
هِيءَ ڪميٽي ڪينڪِي، ڏونگر سگهي ڏوري.
ڪا جا تَندُ طلب جي، چِتِ وئين تون چوري.
نيو پاڃياڻي پاڻ سان، تِرُ نہ رهي تو ري.
”سچو“ سَگ اَوهان جو، ڪيئن پُڄي تنهنجي ٿوري؟

ڪافي 14

ڏِس ڪهڙيون ڦيريون پائي، اِهو لِڪ لِڪوتي يارُ سڄڻ!

غمزي هن غيرت ٿِي، جو عشق لڳن سان لائي.

عِلمِ عقل ويو اڏري، عين عشق جي آئي.

طَبل ٻيا سڀ ٿم ٿيا، جڏهن نوبت نِينهُن وڄائي.

نحو صرف ويو وسري، جا تي پاڻ خيال ڪُپائي.

رَمز پنهنجي راز جِي، ٿو ”سچوءَ“ کي سمجهائي.

ڪافي 15

اڙي مهر پَئي، مون کي يار سَڄڻ،

قدر پيو مون کي ڪاڪيون، نِي وو وو، ويڄن وِئي.

اَثر منهنجي درد جو اديون، شال طبيبن ٿِئي.

ورهيه ويڙا گذري، هِن عاشق آهون ڪِئي.

وِره وهايم جيڏيون، پوئتان پُرجهڻ پِئي.

ٻُڪي ڏين جي ٻاجهَ جي، تان جيءُ ”سچوءَ“ جو جِئي.

ڪافي 16

آهِ علاجُ نہ ڪوئِي، هِن اکن ماري آهيان!

ڪنهن کي سَليان سَرتيون، حال اِهو ئي روئِي.

ڦَڪِيون ٻُڪيون لکين هزارين، ڪيون طَبيبان توئِي.

ناحَق ٻڌين پَٽيون، ڪل نہ حاذقَ هوئِي.

ويڇ وِني وڇ واٽ اِهائي، سانولُ اِيندم سوئي.
دست سڄڻ جي دارون آهي، ”سچو“ يار سَپوئي.

ڪافي 17

نِينهُن ڏادي سان لايوسي، آءٌ تان هاڻي ڪيئن ڪريان؟

عشق سَوَلو سَرتيون، هُت سَپَر پايوسي.
جو ڏنائون جيڏيون، سو تان پَلءِ پايوسي.
پُڇي اسان جا پَڪڙا، اديون اِجهو آيوسي.
پينر شهر ڀنڀور جي، هِت طَعنن تايوسي.
سوئي ”سچو“ سِر تي، هاڻي چُمي چايوسي.

ڪافي 18

منهنجو هِينئَڙو هوتن سانڻ،
ڪهڙي ڪريان بِي آءٌ تان ڳالهڙي!

وندر سنديءَ واٽ تي، پُرزا ڪنديَس پانڻُ.
اَچي لِڳو مون اوچتو، پا روچي جو پانڻُ.
دعا ڪريجو جيڏيون، شالَ موٽي مُئيءَ جو مانڻُ.
وِيَڙو درد فراقِ جو، ڏيئي ڏکيءَ کي ڏانڻُ.
اگڙ ايندو تانهنجي، ”سچو“ سو سروانڻُ.

ڪافي19

ڪالهه اَسان وٽ ويِهي ويِهي، وو يار سڄڻ، ڪَيَو ڳالهيون!

سي نہ وسرن ساھ منھنجي کي،
ڳالھ ڪريان ٻِي ڪيِهي ڪيِهي!

ٻهَر يا روچا ٻاجھَ پَئي تون،
آءُ پکي هِن پيهِي پيهِي!

ڏينهن بہ ٽي چار دوست اسان جِي،
رَمزُن سان دل ريِهي ريِهي!

هُج هميشہ يارَ اسان وٽ،
پرِين نہ ٿِج پَر ڏيِهي ڏيِهي!

ڪيو بيراڳي ڏينهن تنهن لاڪُون،
دوست "سچوءَ" جي ويِهي ويِهي!

ڪافي20

يار چڱي تو تان مون سان لائي،
ڙي دلبر لائي!

دوست دلاسي جي دردمندن ڏي، مُج ڪتابَتَ ڪائي.
تنهنجي اَچڻ جي يار پرين ڙي، هِتِ وري ٿي وائي وائي.

جا وٽيوَ دل پنهنجيءَ کي، ڪيوَ سانول سائي سائي.
خبر خوشيءَ جي پارؤن اوهان جي، اَچ اسان وٽ آئي آئي.
حال ڏسي ڪري يار ”سچوءَ“ سان، ٿيءُ اَچي ڏُکَ پائي پائي.

ڪافي 21

اِجهي آيا ، کِلي گڏيا سي، جن جي ڪارڻ پانڌي پُڇياسي!

فَلڪ فِراقي، ڏِينهن ڏُهيلا، اُهي سي ئي وسري وياسي.
پاڻُون چاڻي، سي پيهي آيا ، جِن جي ڪارڻ چِلا ڪياسي.
اسان پانيو ته آرام ٿِيوسي، ناز نيڻن جي ناگَهه نياسي.
ويڙهي اسان جي ”سَچُو“ آيا سي، طرف جنين جي قاصد ڪدياسي.

ڪافي 22

متان تون مونکي ڇڏين،
سُونهان ڙي سجڻ جا !

محبوبن سان ناتا ڏٺيءَ جي، نيئي غريب کي گڏين.
نٿو جاڻان ڏينهن اُهوئي، ٿيندو الاجي ڪڏين.
جڏهن تون حاضر ٿئين حضورين، ناتا ”سچو“ ڪري سڏين.

ڪافي 23

ڪاڻ اچڻ تنهنجي ڪندي آءٌ، هِت حيلا هزارين وي!

پرچ پرين ڏِس پاڻ ڏي، بِرهه اوهان جي بندي آءٌ،

وري مان نها رين، وي.

پَرچِي اگڻ آءُ تون، پايان ٻَچي مِنجهه گندي آءٌ،

يار گڏ گذارين، وي.

جيهي تيهي هوت اَوهان جي، چڱي سا توڙي مندي آءٌ،

سا تون چو ٿو وسارين، وي.

اَوهان ٻاجهون سُپرين، نيڻُون وهايان ندي آءٌ،

پيو "سچو" پنا رين، وي.

ڪافي 24

آهي صبح انجام، پرين، تنهنجي پَلا پار ڏي!

اَسان ڪنيو تان تنهنجو، سِرَ تي ڪُل ڪمامُ.

دانهون ڪري درد مؤن، بِرهُ نه ڪر بدنامُ.

جي تون پُڇين ٻالهڙي، طلب نه ڪَج تمامُ.

اگڻ اچن ٿا تانهنجي، عاشق ڪر آرامُ.

"سچو" سَپو تانهنجو، ڪَيوسي قبول ڪلامُ.

ڪافي 25

ناهي ويچاري سا وَس، هِيءَ تا بيوس آهي، ميان!

پِرين پنهنجي پارَ جو، ڏاها ڪو پُڇُ ڏَس،
تنهنجي ڪَس، نِي، آهي، ميان.
اَول آخر آهي ئي، رانول منهنجِي رَسِ،
تنهنجي وس، نِي، آهي، ميان.
اَوهان ٻاجهُون سُپرين، ڳالهيون نه اَچن ڪَس،
روحَ رَس نه آهي، ميان.
پُڄاڻان پِرين جي، آهي پنيورَ ڪَنئُون ٻَس،
سو تان چَس نه آهي، ميان.
ساڻ "سچوءَ" تون سُپرين، هوتَ ڳالهائج هَس،
ٻيو ڪو جَس نه آهي، ميان.

ڪافي 26

هوتَ اسانوٽ اِيندا،
ونِي نال پِيي نيندا!

سَوَ دلاسا سَرتيون، هِنَ ڏکيءَ کي ڏيندا،
گوِلي پاڻ گڏيندا.
پَکا پاجياڻِن جي، اوڏا آڻِ اڏيندا،
چوري تان نه چڏيندا.
جانچي ڏسجو جيڏيون، هِڪُ ٺَڪِيءَ سان ٺيندا،
وري پوءِ نه ويندا.

پَسِي حال حَقيرِ جو، بَديون تان بخشيندا،

”سچو“ ناڻُو سڏيندا.

ڪافي 27

جِي آئين، پلي آئين، ڪيچي ڏنُو ڪالهہَ ڪاڻي!

سِڱهو سِڱهو تون ڏيج سَنيها، ڏينهن گهٽا چو لائين.

ٿورا لائين ٿو هِن ٺَڪيءَ تي، پير اڱڻ جو تون پائين.

پاڻُ توئي تَنُون ڪريان قرباني، جو ڳالهہ سجڻ جي ٿو ڳائين.

طَرفُن تنهنجي هيءَ نماڻي، سَڀ پلائي تِي پائين.

ڏيهُ سجڻ جو، ڏَسيون ڏها ڙيون، ”سچو“ ٿو ڪانگ اڏائين.

داستان ڏهون

1

ڪيچيڙا ڪالهہ ويا، مان ٿي اڱڻ نها ريان؛

ساريو سُپرين کي، هنجون آءُ ها ريان؛

گوندر گذاريان، هَي هَي سارا ڏينهڙا.

2

ڪيچيڙا ڪالهہ ويا، پوءِ ٿي اڱڻ نِها ريام؛

ڪين لهان ڪاڻين، وڏيءَ ويل ويام؛

وجي ٿاڪ ٿيام، ڪاڪيو ڪيچ وٽن ۾.

3

ڪيچيڙا ڪالهه ويا، تَنگ اُنن تاڻي؛
هوتن ريءَ هاڻي، اگهڙ نِها ري نه سگهان.

4

ڪيچيڙا ڪالهه ويا، اجا مون وڻاءُ؛
پِرين پڄاڻاءُ، اگهڙ ڏسي نه سگهان.

5

ڪيچيڙا ڪالهه ويا، جات اَوِلي جَتَ؛
هَي هَي هڻان هٿ، اگهڙ ڏسي نه سگهان.

6

ڪيچيڙا ڪالهه ويا، تون ٿي اگهڙ نها رين؛
ٻَڙي ٻا روچن لءِ، رت هنجون ها رين؛
سا ريون سنپا رين، ٻا روچاڻي جاتِ کي.

7

ويَئي ڪيچيڙا ڪالهه، تون اَڄ ٿي پيرَ نها رئين؛
هو لنگهي لَڪَ سنوان ٿيا، تو هِتِ ههڙا حال؛
ڪندئي سارَ سنپالَ، وڃي ڪيچ وڻن ۾.

8

ڪري ڏمرُ ڏير، اُٺي آڏيءَ رات ويا؛
تون ڪٿي وقت صبوح جي، پيرادِن جان پير؛
هو ڏُڪيو ساٿُ سوير، وڃي ڪيچَ وڻن ۾.

9

جان جان ٿيڙِس جاڳ، تان ساٿَ سَويلو لَڏيو؛

اَرتو اوتي اَکيون، موٽيون ڏسِي ماڳ؛

وَرُ وَرائي واڳَ، مانَ نماڻيءَ جي نِجھُري!

10

اَڱڻ ساڳِي اوءِ، پَر ڪيچن کي ڪاٿئُون لهان؟

ڏيئي ڦَٽ فِراق جا، پورهيتَ چڙيون پوءِ؛

هاڻي راهُن مٿي روءِ، سڏُ ڪريندي ساٿ کي.

11

وڃي ڪيچَ وڻن ۾، مَنَ ڪَرن نماڻي ياد؛

اَندھُون آزاد، ڪندا ڪميڻيءَ.

12

وڃي ڪيچ وڻن ۾، ياد ڪَرن مون مانَ؛

انھيءَ ۾ ارمان، ساھ وڃي ٿو سرتيون.

13

وڃي ڪيچ وڻن ۾، مانَ پچن پورهيت؛

نہ هُئي نماڻي هِت، پاڻيءَ ڏوئي پانھنجي.

14

وڃي ڪيچ وڻن ۾، مانَ پورهياتِ پُڇن؛

اِئين پاڻ چون، نہ ويچاري ويجهي ڪريو.

15

وجي ڪيچ وڻن ۾، ڪنهن ساعت سنپا رين؛

مانَ وري نِها رين، پينر شهر پنپور ڏي.

16

وجي ڪيچ وڻن ۾، پُڄ ٿيندي پورهيتِ؛

جَتُ منهنجو جِتِ، آءُ اُت گولي ٿي گذاريان.

17

ڪري پورهيائت پانهنجي، مانَ وني نانءُ سڏين؛

گولِن گڏُ گَڏين، ڪَنِ پاڙيءَ ڊوئي پانهنجي.

18

پورهيت جام پنهونءَ جي، اَصَلَ ڪَون آئين؛

تون گولِن سندي گولڙي، هو سندءِ ٿيا سائين؛

ڪاپو ڪمائين، ڪُلو ساري ڪيچ جو.

19

پورهيات پنهونءَ جي، هيءَ اصل لاڪون آهِ؛

ٿِي ڪاپائتِ ڪيچ ۾، ويندي لالن لاءِ؛

ساه نہ اَچن ساءِ، هي ماڻهو شهر پنپور جا.

20

هيءَ پورهيائتِ پنهونءَ جي، اَصلَ ڪَون آهي؛

سَگَ نہ ڪا ساهي، ٻَڙيون پا روچَن سين !

21

چوٽِ چڙهي چانگا رَ، ڪندي ڪيچيڙن ڪي؛
پوندي ڪَن قريب جي، ڳوليءَ جي ڳفتا رَ؛
ٻا روچا ٻيها رَ، ڪندا پيرو شهر پنپور ۾.

22

ڪوهِ چڙهي ڪوهيا رل ڪي، ڪا جا ڪُوڪ ڪيام؛
ڳوڙها جي ڳَلَن تَوَن، ڳَڙَن جيئن ڳا ريام؛
اِهي سڏ ڙا، ”سچيڏنو“ چوي، ٻا روچَل ٻُڌام؛
ڳوندَ رَ غَمَ ويام، جڏهن ٿيس هيڪاندي هوت سان!

ڪافي 1

آءُ ڪانگا ڪا ڪر، ڙي، مون سان هَر هَر پيو ڪر، ڙي،
مِٺي ڳالهه پرينءَ جي!

ڏاها ڏنوءِ ڪِي وڃي، اُهي پرين ڪهڙيءَ پَرِ، ڙي؟
ڪِي حال پُڇيائون هِن جو، ڪا ڪندا ويچاريءَ وَرِ، ڙي؟
مُحِبَن جي ميلاپ جِي، ڪا ڪندين پيٺي پَرِ، ڙي؟
آءُ توئي تَوَن صَدقي، هوئين دوساٽي دَرِ، ڙي.
پِريان سندي پار جِي، سِڪ ”سچوءَ“ کي سَرِ، ڙي.

ڪافي 2

ڪالهه قاصِدَ اوڏاهون آيا : چي، جاني اِيندءِ اَڄ جائي!

اَسين تان اوڏاهون اَج آيا سي، هُئَن اَچڻ جا سَعيا،
ڪيچ هُئي هيءَ وائي.
سِڪين سا رين جن ڪي، وو ميان، واليءَ پوءِ وَرايا،
اَچي ٿيندءِ ڏُکَ پائي.
ڏينهن گهڻا تو هوت پنهونءَ ري، وِرهي مينهن وسايا،
آئي اُڏاهون واڏائي.
اِجهي اِيندءِ سپرين، وو ميان، ڏينهن گهڻا جَن لايا،
ڪَلَ نہ پوندءِ ڪائي.
”سچو“ سِڪندي سال ٿيا، وو ميان، ڏکيا مون ڏينهن لَنگهايا،
$وجي هِي عُمر اجائي.

ڪافي 3

ڙي سا ٿيو، منهنجي يا ر جِي، ڪا ڳالهه اَچي مون سان ڪيو!

آهي آرامِي ڪِي يا ر اسانجو، ٻُڌي سا ووءِ ووءِ وَريوَ؟
جي هيڪَندَ ٿِيان هوت سان، تا ڪاج سپو مون سَريوَ!
پيهَرَ مون سان ڪيچ ڏي، ڪي وکان بہ ٿي چونہ پَريوَ!
ڏوت ڏوراپو يا ر سجڻ تي، مَتان ڪو پانڊِيو ڏَريوَ.
سوز ”سچوءَ“ جو سَگ سُٽڻ سان، ڳوڙها سو ڳا ري ڳريوَ.

ڪافي 4

وڃي پَکا پُڇائيج، تون سا ٿِي ڙي، سجڻ يا ر جا!

هِي تان حال حَقيرِ جو، وڃي سا رو سُڻائيج.
هِي نيا پو نينهن جو، وڃي پاندي پُهچائيج.
پاند ڳچيءَ ۾ يار ڪي، پا رؤن مون پائيج.
ٻَهر يا روچا وري، وو، اَچي وِرھ وسائيج.
”سچوءَ“ ڏي ڪنئُون سُپرينءَ، ڪِي چڱو چوائيج.

ڪافي 5

مون ڪي نيڻ ٿا نِيَن، هَر هَر حبيب ڏي!

دل جوش ۾ خروش، اڪيون روز رت رُئن.
شُڪر آھ خداءِ جو، ڊِيدان ديدار ڪَرَن.
پا رؤن يار لک هزار، مون ڪي مِهَڻا ڏيَن.
سِرَ تي ”سچوءَ“ سپ سَهايا، پينر پَلي چَون.

ڪافي 6

رهبَر اِئين چَون، اَج اَگَڻ تنهنجي اِيندا!

تُون ڪيئَن وسارين تَن کي، جي تو ڳهڻو پُڇَن.
در تنهنجي دوست اُهي ئي، اج ٿا اِجهي اَچَن.
پَکا پانورَ ڪِٿي ڪري، اوڏا تنهنجي اَڏَن.
”سچو“ سندي حال جِي، سا ري خبر لهَن.

ڪافي 7

دارون پيو نہ ڏئين، آهي طبيبُ عشق منهنجو!

ڊيليون دارونءَ سنديون، موٽي نال چونِئَين ؟
ڳالهِ اِهائي عاشقن جِي، هيءَ لاءِ سان هِنئَين.
اوڏنهُن اولانيو آئيوَ، چو ويجَ ڏي وئَين ؟
رَک "سچو" ڙي سوز سيني ۾، تان تون 'سچو' ٿئين.

ڪافي 8

ياد اهي مون کي آيون، ڪيئي ڳجهيون جي ڳالهڙيون!

اَوهان جي بہ اَچڻ جون، ٿيون وري هِت وايون.
درد منديءَ جي دل کي دلبر، ورهُ وجين ڪيئن لايون ؟
نانءُ سائينءَ جي سهڻا سائين، چِتُ نہ وڃ مون تان چايون.
آءُ تہ ڏينهڙا گڏ گُذاريون، هِت وينا ورهُ وسايون.
ڏوهَن "سچوءَ" جي ڏي نہ ڏسو، جو هِت ٿا سَندوَ سڏايون.

ڪافي 9

دوستَ کي دانهون سُڻي، مَنَ مِهر ڪا مون ڏنهُن پوي!

درد مندن جي دَرَ اُتي، ٿو ڪانگ لَڪِيٽو لوَي.
پيغامَ پرين پارَ جا، چَشمن اُتي ويهو چوي.
عاشق آهي اُڪنديو گهڻو، ٿو راند روئڻ جي رَوي.

سِرَ پرِ اسين ايڏانهن اَچون، يا ڪي اوري ايندءُ اوهي؟
”سچو“ سَدا سِڪَ سوز ڪَوَن، پيو ماڻُ محبت جو مَوي.

ڪافي 10

مُحبن مُڪَا مون ڏي وري، اڄ ڏوٽ ڏوراپا ڏِئي!

سُٺي سَنيها يارَ جا، ٻولي ٻَڌيُم ٻانهون ٻئي.
دل ديري ڏي دوست جي، وهندو اِنهيءَ ويلي وئي.
مون کي وسا ريو ڪيئن اَٿئي، مون پرت توسان پئي.
تنهنجي اسان جي وچُون، ڏس ڏينهن ويا گذري ڪَئي.
مون تان ڪيون تو ساڻ جي، سانيڄ ”سچو“ ڳالهيون سَئي.

ڪافي 11

اَڄُ اَڱڻِ اِجهي آيُم، پَرديسي گڏيُم، ميان!

پيهي پکي آئيا، لنؤ جنين سان لايُمَ.
ڪوڙين قاصد ڪيترا، هوتن يار هَلايُمَ.
پُڇيم جَن لءِ پَنڌ ڙا، سي والِيءَ پوءِ ورايُمَ.
اُنهن ڪارڻ سرتيون، سِرَ تي سورَ سهايُمَ.
سيئي ”سچو“ آئيا، جَن لءِ ڪانگَ اُڏايُمَ.

ڪافي 12

ناهي ڏوراپو ڪو ڏيڻ اوهان کي، يار تو سان مُنهنجي زاري!

روز اَزل کؤن چا ڙهيئي اسان تي، بارُ برهہ جو باري.

جاڻي ڪاڻي صاحَب ساريان، يارَ اوهان جي ياري.

راتو ڏينهان ڳالهہ اَوهان جي، ٻي وائي مون نہ وساري.

درد منديءَ سان، ڪنهن ڏينهن دلبر، ڪر ڪا ورُوهَن واري.

حال اَحوالَ جي آهي اَوهان کي، سُڌ ”سچوءَ“ جي ساري.

ڪافي 13

آءٌ تنهنجي، سارو عالمُ ڄاڻي، يار چڱي تو تان لائي، وو!

گهوريو پرين پرديس اوهان تؤن، ڪَر اَچڻ جي وائي، وو.

اَندر اَسان جي يار سڄڻ وي، سَنديَو سِڪ سَمائي، وو.

طرف اسان جي شالَ اوهان جي، ٿئي ورڻ جي وائي، وو.

مِهڻا ڏئي ٿو لوڪ مِڙيوئي، دوست تو تُؤن دل چائي، وو.

شالَ ”سچوءَ“ جي يار پيارا، لهين تان سُڌ سپائي، وو.

ڪافي 14

آءٌ ٻانهي تُون سائين، وي،

پاتمُ پاندُ ڳچيءَ ۾ ڪيڙو!

طرفؤن تنهنجي يار پيارل، ڪانگ اَچن مَن ڪائين، وو.

نانءُ مولا جي مهرَ پوَئي ڪا، ٿورا مون تي لائين، وو.

روز ازل ڪَنئُون تنهنجڙي آهيان، غير نه مون ڪي پائِين، وو.
هڪڙي ساعت اڳڻ ”سچوءَ“ جي، پير مُبارڪ پائِين، وو.

ڪافي 15

اُهي اڳڻ منهنجي آيا، وو، جَن ڪاڻ سي پِيرَ پُڇايمِ ٿي!

پَڪي اَسان جي پيهِي آيا، ڏينهن گهڻا جن لايا، وو
جن ڪاڻ سي پوٿيون پَٿايمِ ٿي.
جن لءِ روز نهارِيمِ راهان، مولا سي محب ملايا، وو
جن ڪاڻ سي ساٿِي سَنيايمِ ٿي.
هِنَ غريب ڪي ڳڌ نِيَڻ جا، ڪيا سي سجڻ سَعيا، وو
جن ڪاڻ سي ڪانگ اُڏايمِ ٿي.
ڏينهن فِراقِي لَنگهيا اسان نِوّن، روئندا دوست ڪِلايا، وو
جن ڪاڻ سي ڏکڙا لنگهايمِ ٿي.
رهيا آهن روح منهنجي تي، فائِقَ جا فرمايا، وو
جن عشق جا سبق پڙهايمِ ٿي.
دل ”سچيڏني“ جي تي اَصلؤن، هاديءَ حُڪَمِ هَلايا، وو
جن ڪاڻ سي وِره وسايمِ ٿي.

ڪافي 16

ڪڏهن اَلاجي ايندين، پيهي پُڇڻ پنهون يارَ!

پاڻ پنهنجو پاڻهي، ساڻ غريب گڏيندين.
پَکا پَکن سامُهان، اوري شالَ اَڏيندين.
اِهو اَٿم آسرو، چِپَر تان نہ چِڏيندين.
سگ پانهنجي در جو، ”سچو“ ناءُ سڏيندين.

ڪافي 17

اِهي ڏوراپا ڏيئي، موٽِي مُڪا يا رَ مون ڏي!

هوءَ جا ڳالهڙي ڪالهہ ڪئي سون، ڪِيئن وسري تو ويئي.
اَسان ڀاجهون، سُڻ ڙي سائين، ڏينهن گذاريوَ ڪيئي؟
ڪهڙن ڳالهين ۾ تون تان آهين، پِرت منهنجي تو سان پيئي.
چَئي مُنجين ٿو هَٿِ پانڌن جي، نہ حال اسان هِت هيئي.
ڏوهَ گناهہ، وُو، تنهنجا بَخشاءِ ”سچو“ ڙي، يا رَ سَپيئي.

ڪافي 18

مون کي مُرڪڻ سان تون، ڪِيئن ماري وئين!

ڪَيئي پُڄندي پانهنجي، موٽِي ڏوراپو ٿو مون کي ڏِئين.
آءُ اِيلازڻ دوست تَوئي کي، يا رَ وجي اِتي يا ڪِي ٿِئين.
آءُ مُئيءَ تا گهوري جانِي، سدائين سو تون تان جِئين!
ڪهڙين ڳالهين يا ر سجڻ وي، هِيءَ نماڻِي نال نہ نِئين.
آهي ”سچو“ جِئن يا ر توئي سان، هُج تنهن سان تون پي ٿِئين.

ڪافي 19

آءُ وري تون تان ويهُ، سچڻ،
آءُ تان تنهنجڙي آهيان!

آهون عاشقن جو سُٽي، ڇڏِ پرين تون پَرڏيهُ.
پَڪَن ڀا ڀاڱن ۾، آءُ پِرين تون پيهُ.
اصل لاڪون آهي، هِيءُ ڏاها تنهنجو ڏيهُ.
”سچو“ چوي سُپرين، آءُ سا رِ ساڻيهُ.

ڪافي 20

گهوري جانيءَ ري جُدائي،
گڏُ گها ريون، هوءِ هوءِ هوءِ!

معلوم توکي پرين، سائين سا ڳالهه سپائي.
شالَ ڪَنن سان نه سُڻان، تنهنجي وڃڻ جي وائي!
تو سان چِنڻ ڪارڻ تان، يا ر نه مون لَڙهه لائي.
ٻَن وچوڙي جي شاهِي دلبَر، وَر سان گڏ گدائي.
ساڻ ”سچوءَ“ هو ميان سُپرين، سائين تون گڏ سدا ئي.

ڪافي 21

اهي ٻڙيون، ٻا روچا، اَج اَگڻ مُنهنجي ايندا!

هيءَ شريڪت ڪا ڪندي، اَڙي سرتيون، سائن ساڻ،
ناهيان ٿانياڻِي تن جي، جا پُرجهي ڏِنم پاڻ،
پانهِي ڪري پانهنجِي، اُهي صاحب سڏيندا.

اُٿي ويٺي تانهنجيون، هن واتيون ورونهان،
ڏين سَپيئي سرتيون، مون کي لکين ٿيون لوهان،
اِهو اُٿم آسرو، ڳولِي ڳڏ پِي ڳڏيندا.

ڪِنَ جون مون کي خبران، آٿي پانڌيءَ پهچايون،
هيون هوتن سنديون، هيڏي ورَنَ جون وايون،
”سچو“ جن جو آهين، سي چَن نه ڇڏيندا.

ڪافي 22

وجي ڪا مِنت ڪري،
منهنجي يار کي، وو!

هو سدائين سان مُون، پرين نه وجو پَري.
حال نماڻيءَ جو ڏسي، وري سو پوءِ وَري.
وني ڪا دامن دوستَ جي، اکيون تان آب پَري.
سا ريو توکي سُپرين، هِت مَريضِ مَري.
رُسڻ نه تن سان، جن ريءَ ”سچو“ نه ساهه سَري.

ڪافي 23

لَٽي هَلاڪِي هاڻي، دوست وسي مُنهنجي ويڙهي!

ڪوني ڪَيو پانهنجي، پرين پاڻون چاڻِي.
ناحق اوتيم هوت ريءَ، پنبڙين مان پاڻِي.
سي ئي آيا هُيَس جنين لاءِ، جيڏيون ڙي، جوڳياڻِي.
وٺي ويها ريئون ويجهڙو، ”سچو“ سو سگَ سُڃاڻِي.

داستان يارهون

1

اَڻ مُلهي آهيان، بانهي با روچن جي؛
سڀ چِپَرُ چايان، آهُن ءِ دانهُن سين.

2

هَي وجي هي قافلو، چِپاتي چاپُون؛
مُنهن ڏئي آيون، آهُون دانهون عِشقَ جون.

3

رات لهي ويا رپچ، نماڻيءَ ڪان نڪري؛
ڪاڪيون هاڻي ڪيئن ڪريان، جو ڪاڏي ٿيڙم ڪيچُ؛
پَرَ پيو پنهونءَ سان پيچُ، سو اتي رهڻ نه ڏئي.

4

سَهي جان نه سُتينءَ، جو ڪُڙڪ ٻُڌي ڪُڙڪي وچين؛

چِٺيان چانگِن جون ٻُڌي، تون ڪُوڙي ڪين اُٺين؛
غافل هِڏ گُٺِئِي، سڀ پِر ”سچيڏنو“ چَوي.

5

پاندين ڪنئُون پُڇي، ٿي پَهَ، پرينءَ جا پيچرا؛
سَهلِي ”سچيڏنو“ چوي، هِيءَ لالَن لاءِ لُچي؛
ڪنهن سان ڪين ڪُڇي، اَٿس ووءِ ووءِ وائِي وات مِ.

6

چاڙهيون لاهِيون چُنج جِيون، ڪوڙين آهِن ڪوهَ؛
ڏئي مهتان محبت وارئين، چَپَرُ ڏادي چوهَ؛
ناگهِ نِسَتِ نينهن کي، ٿا رئا رن روهَ؛
اَچي منجهه اَندوهَ، مَتان تون ماندي ٿئين.

7

لاکون لاکين لَڪَّ، نيرڻ نه ٿيا؛
ڪوڙين آهِن ڪيتِرا، راهُن اُتي رڪ؛
هَي هَي ڪارڻ حقَّ، هِي سارو ڏونگر ڏوريان.

8

روئِي هاريان رَت، ووءِ ووءِ واتِڙين تي؛
جيڏيون ڪارڻ جَت، سارو وندر ووڙيان.

9

اَچج آرياڻِي، تون وري شهر ڀنڀور مِ؛

آن ري اڪڙين مؤن، ٿو پَرتِ وهي پاڻِي؛
هوت اَچي هاڻِي، هيءَ نالائق نوازيو.

10

هوت نہ ڇڏيو هِتِ، نيو پورهيتِ پاڻ سان؛
تو ريءَ بي ڪا چِتِ، ڪانهي ڪميڻيءَ کي.

11

عمر اَجائي گذري، ڪارڻ مِنيءَ رُوءِ؛
خام منهنجي خوءِ، ڪَر وَر ويچاريءَ جِي.

12

جَتَ موچاري جاتِ، چڱي جاتِ جَتَن جِي؛
وائي تن جِي وات، سدا اَٿم سرتيون.

13

پورهيائِتِ پنهونءَ جي، آهي اَصل ڪؤن هِي؛
جيڏيون جَتَن ري، ويئي وِرهُ وسائيان.

14

آهي ڪونہ غرضُ، محبوبن کي منهنجو؛
ڏيڻ سِرُ فرضُ، ”سچو“ سندن سَتِ ۾.

15

لوهي لا غرضي، سُپيريان جِي سارَ؛
مارڻ لءِ مُشتاق جي، آهي محبن کي مرضي؛

سِر ڏيڻ تنهن سَٽِ ۾، آهي فقيرن فرضِي؛
ڪڏهان ڪو قرضي، ”سَچو“ تنهنجي نانءَ جو.

16

پيس تنهنجي پيچ، پنهون ڪين ڇڏيج مون؛
ٻانهي ڪري پانهنجي، وجي ٻانپڻ کي ويچ؛
مَر ڪميڻي ڪيچ، پورهيو ٻانهِن جان ڪري.

17

روئي ڏنو رنگ، ڪو جو ڪامِڻ ڪوهَ کي؛
سو شَمه شَفق سان ٿيو، سُرخيان سارو سنگ؛
منهنجو نينهن نِسَنگ، پيو سمورو سُڪوتَ ۾.

18

اُٿي ڪمر ٻڌ، لوچ، تہ لَهين سُپرين؛
هوتاڻِن جو هنڌُ، ڏسين اکڙين سان.

19

مِلي مارگَ جي مرين، ٿئي قدر ڪيچيڙن؛
ٿورو وڏو تن، تنهنجي اَچڻ جو ٿئي.

20

مِهَر مَہ لاهِ مٺام، آءُ اوهان جي آهيان؛
جي ڪامِل سَڏَ ڪيام، سي ٻُڌي ٻا روچا ورين.

21

ٻانهڻ جي ٻاڪار، ٻُڌي ٻاروچو آئيو؛
ورَ وسارج ڪينڪي، جا واقف نہ وڻڪارَ؛
سِگهڙي لهج سنپار، سائينءَ لڳ ”سچو“ چوي.

22

سَرواڻن مون ساڻ، پَلؤن پَلائي ڪَئي؛
جن جاڳايو جوش کي، آءُ اُتن قربانڻ؛
ٻاروچاڻو ٻاڻُ، تڏهن لؤن لؤن منجهه لڳي ويو.

23

پينَر هن پنپور ۾، منهنجو ڪارِ نہ ڪمُ؛
اَٿم آريءَ ڄام سان، دوستيءَ وارو دمُ؛
ماڻهن ليکي غمُ، پر سُک ”سچو“ ٿو پائنيان.

24

ڪيچيڙن مون ڪالهہ، اَجا وڙ وڏا ڪيا؛
اُن جي ڪارڻ ڪاڪيون، ڪنديس ڪاف ڪَشالَ؛
هَي هَي هِن جي حال، جو ههڙا هوت وساريان.

25

عمر اَجائي گذري، هَي هَي ههڙي حالَ؛
تائين اَڄ نہ مون ٿِئي، سَندي هوت سنپال؛
مون ڪان پچن ڪينڪي، ڪافن جا ڪَشالَ؛
پنهنجي قربَ ڪمالَ، ڪا وَر ويچاريءَ جي ڪريو.

26

عمر اجائي گذري، ههڙا حال ٿيام؛
چُپ چپا تيءَ سرتيون، وٺؤن هوت ويام؛
هو جي ڏونگر ڏاڪڙا، ڦولڻ سَپ پيام،
اَڄ صبح ايندام، ڪندا ور ويچاريءَ جي.

27

وندر ۾ وِيهان، ڦولن پيون پرينءَ ڪي؛
نالِ جَنين نينهان، هوت تِنين جي هنجَ ۾.

28

پَرٿُ هوت پنهونءَ ڪي، آڻي عشق ڪيو؛
”سچو“ سَگُ ٿيو، ههڙن هوتياڻن سين.

29

مِهر مَہ مٿان لاهہ، مون تان نماڻيءَ تَنُوںَ؛
هِيءَ ڏکوئي ڏاهِہ، اَڻ مُلهہ آهي آنهنجي.

30

مِهَر مَہ مٿان لاهہ، آءٌ اوهان جي آهيان؛
جي ڪامل سَڌ ڪيام، سي بُڌي با روچا ورين.

31

جيهي تيهي حال سين، پارڻُ وجهڻ مون پندِ؛
روئي پَورڻ رندِ، پنيءَ جام پنهونءَ جي.

32

هَي هوتا تو سنڌي، اَ وڙڻ جهڙي ناهيان؛
حال پسي مون هي، مانَ نماڻي نال نئين.

33

ساٿُ سويلو سرتيون، وڏيءَ ويل وِيوم؛
وندر جي وٽن ۾، ڦولڻ هوتُ پِيوم؛
ٿيلڻ ٿر ٿِيوم، هاڻي هوتياڻِن لءِ.

ڪافي 1

مون کي تنهنجي آهِ، اَچڻ جو وڏو آسرو!

جوڙي چڏيِم، ووء جائيون، ميان اَلا، لئون لئون ۾ تولاءِ!
اگڻ آسروند جي، ميان اَلا، پير مبارڪُ پاءِ.
جڏهن ڪڏهن تو ڏسان، ميان اَلا، توکي جاءِ بجاءِ.
ڪين جُڙي بيو جِيءَ ۾، ميان اَلا، تُنهنجي سِڪ سواءِ.
ٿو گذاري گوندرين، ميان اَلا، ”سچو“ تُنهنجي ساءِ.

ڪافي 2

لڳيءَ دل جو دارون، ناهِ ڪو ديولڻ پيارا!

عشق جون واٽان، پَرن لاٽان، تنهن مؤن نڪرن درد جون چاٽان،
پوءِ ٿيون پون هي پَچارا.

عاشق ٿا ڪن درد جون دانهان، عشقَ منجها رؤن اِهي آهان،

رُئن اُهي زارو زارا.

آءٌ تان ٻانهي، تون تان سائين، پاند ڳچيءَ وچ پَلؤ پائين،

اچڻ جا ڪر قول قرارا.

ڳالهيون مون سان تو جي ڪيون، مور نہ مونکي وسري سي ويون،

دم دم تنهنِجي ياد آيا را.

هيڪر مون ڪي جانِي جيا ريو، ڳالهِن تنهنجن ڳُجهن ڳا ريو،

وصل جا ڪر وري وارا.

”سچو“ تون تان ٿِيءُ نہ ماندو، پرِين تنهنجوالله آندو.

ڪافي 3

اَديون ڙي اَج آهِ،

اَسان مُحبن جو ميلو!

دلبر سِڪندي ڏينهن ٿيا ، سُپيريان جي ساءِ.

فَنا ڪيائون فراق کي، ڀُڏو جاءِ بجاءِ.

ڏک لنگهيا سُک آئيا ، لِڱڙيي ٺڏ ڙي واءِ.

جنهن ساعت گڏيا سُپرين، سا ”سچو“ ساعت سُهاءِ.

ڪافي 4

ما ريو هوتَ وڃن اَلا ، ڪنهن در ڏيان دانهڙيي، پلو پلو!

ڪاڪيون، ڪڏهن ڪينڪي، منهنجي مِنت مَجن، اَلا.

پُنهيءَ پيس جَن جي، سي پِي سورَ سَجَن، اَلا.

دعا ڪَريجو جيڏيون، پيرو تان نه پَجن، اَلا.

اهو اَٿم آسرو، ڏيندا آب اُجَن، اَلا.

”سچو“ سهمي ڪينڪي، روحُ نه ڪانءُ رُجَن، اَلا.

ڪافي 5

هُتَئُون هوتُ هَلي، ڙِي، دوست دلاسو ڏيندو!

وجهج ڪم ڪريمَ تي، ٻي ڳولِ ڪا مَ ڳلي،

پاڻهين پُنهيءَ تو ايندو.

پَڪا پَڪن سامهان، تنهنجي ماڳ مِلي،

اوڏا آڻي اَڏيندو.

اَچڻ سندي اُن جي، ويندو روحُ رِلي،

ٿورو ٿوريا ٽيءَ ٿيندو.

جا ڳُجهي هوتن مَنَ ۾، سا ساڻِن ڳالهه سَلي،

پُنهل پاڻ سان نيندو.

مهرَ پنهنجيءَ سان تو پرين، اِنهيءَ پَت پَلي،

ڙِي ”سچو“ نانءُ سَڏيندو.

ڪافي 6

ذري ذري ڪَن چَشمان چُور،
نِين اسان کي ٿيون وَهلور!

تَن مَن سپ تاراج ڪَرن ٿيون، ديدن جو آهي هي دستور.
خوني وتَن خيال پنهنجي سان، ڪَسنِ شهزادن شَعور.
ناز نياز سان هِڪڪي واري، چاڙهن سوليءَ تي مَنصُور.
ساڻ ڏسڻ جي مشتاقن سان، ڪَيفِي ڏاڍو ڪَن ڪَلُور.
”سچو“ ڪير ويچارو آهي، وجهن ڦيري دل، ڪَرِن فَتُور.

ڪافي 7

پاڻِهي پئيوَ سُڌ سورن جي، وو، عِشق لڳيوَ جي اَديون!

ساري خبر وجي تَن ڪَنئُون پُڇجو، جي وِره سڄڻ جي وڍيون.
ڪين لِڪن سي لوڪَ اڳيون، جي آهِن ڏڪَن جون ڏڌيون.
مُحب مسافِر ٿيا جَنين جا، ڪُوڪان اُهي لَک ڪنديون.
وِرهَ ولوٽيا جي وهنديون تَن جي، نيڻُون نِيرَ جون نديون.
پا رؤن پرِينءَ جي سڏو سيپئي، لوڪ پِلِي ڏي بَديون.
اڳيون پويون سپ معافي ڪيون، تنهن محب ”سچوءَ“ جون مَديون.

ڪافي 8

اوري آڻ سي اوري، ڙي الله، جنين ڪاڻ سِڪيَس سال!

ڏسُ نہ مون کي ڪو ڏئي، ڏيهہ رهيس آءٌ تان ڏوري.

واڻَ جنهين کؤن لنگهيا ، گهوري هِيءَ جند ڙي گهوري.

هيڪند تون ڪر هوت جي، ساڻ ٺَڪيءَ ڪنهن ٺوري.

ساهہ ”سچوءَ“ جو تنهن ڏها ڙي، ويا چاڪَ وجهي چِٽُ چوري.

ڪافي9

ڏينهن پُڄاڻؤن آئين، پلي آئين، ڙي يا رَ مُنهنجا !

اگَڙ اسانجي هوتَ يا روچا ، پيرَ جي اَڄ پائين، پلي پائين.

پَري اسان کؤن يا ر پرين ڙي، ڏينهن چو لائين، ڪيئن لائين ؟

ڏوهہ ڏنگايون يا ر سجڻ ڙي، ڪيئن پُليءَ ڏنهن پائين، چو پائين ؟

هيئن نہ گهُرجي يا ر توکي، چِٽُ چُڪيءَ تؤن تو چائين، ڪيئن چائين ؟

عَرش ڪرسيءَ تؤن اَچي اُتاهين، مَن ”سچوءَ“ جي تون مائين، پلي مائين.

ڪافي10

تُنهنجي پانڌي پيغامَن، الا ، منهنجو جيءُ جيا ريو!

هِي تان تَنُ توان ڪيو، اَڙي ساڻِي سَلامَن.

تو تؤن آءٌ قربا ن ٿيان، ڏنهن آئين عجيين.

مَنهنجو چِت چَريو ڪيو، هِن نينهَن جي نيا پن.

درد منديءَ جي دل کي، ڪيو قا بو ڪلامَن.

ڪيائون ياد حقير کي، اَسر ئي ايامن.

ڪيئون مِهرؤن پانهنجي، گوش ڏي غلامن.
مُنهنجو وِرهُ وڏايو، ان جي اَنجامن.
جيهو تيهو آهي ئي، ”سچو“ سگ سندن.

ڪافي 11

ڪري سانگ پِرين وري آيم اُهي، ديس اَسا ڏڙي، اَلو اَلو!

وري وطن آئيا، پينر ٿيڙم پَلو پَلو.
پرين اَگيئن پيشوا، ها ريون مون سان هَلو هَلو.
اَصلَ لاڪئن آهي اُنهن سان، روح منهنجي جو رَلو رَلو.
اُنهن ٻاجهون ناهِ ڪو، ڳولڻ مونکي ڳَلو ڳَلو.
سِر سجڻ جو لوڪ کي، ساهيڙيون نہ سَلو سَلو.
”سچو“ سچيءَ سِڪ مِ، شال نہ پوندو وَلو وَلو.

ڪافي 12

ناهي هِنَ درد جو دارون، توئِي وٽ يارَ طَبيبا!

ترُ تفاوت درد نہ ڏيندءِ، چوڙين جا سِيرَ سَرا رُون.
ڦَڪِي ڏيڻ سان هَي وجي ٿو، هِنيَڙو هاٺي هيڪا رُون.
سوز گداز، نِي وي، غم فراقان، لائن ٿا قول قَطارُون.
دوا دردَ جِي سوئِي ڏيندو، جو ايندو پرين جي پا رُون.
ناز پَرين جيون يار ”سچوءَ“ جي، هِن تان ساهَ سنپا رُون.

ڪافي 13

منهنجو شرم سَپوئِي آهي، جيڏيون تان پِير مُغان تي!

وري ڏنائون پاڻ ڏي پاڻِهين، نا ته هئا حالَ اسان هي.
اُهي پا ڙيائون پاڻِهي پانهنجا، هو جي قول ڪيائون ڪي.
جَن پيا ريو پُر پيالو، شالَ ساقي جِيَن سي.
سَدا اُهي وسَن اسان وٽ، جانِي جيءَ جا جي.
سر ”سچوءَ“ کي ڏَسيو ڏيها ڙيون، پنهنجي يا ر هَٿون ڏي.

ڪافي 14

ڏِني ڏيکا ري، ڙي ميان، صورتَ سُپرينءَ جِي!

حَسن حُسين جي ڪا رڻ، زا ري، ڙي زا ري.
ورتَم سا ري لوڪَ کون، پينر ڙي بيزا ري.
مُحبت محبوبن جي، مون اَصل اِختيا ري.
چوان حقيقت حال جي، هيءَ سچڻ کي سا ري.
هِت هُت ڪندا ڪاڪيون، اُهي مون سان موچا ري.
”سچو“ سدائين گُهرجي، يا رن جي يا ري.

ڪافي 15

ڏيئي مون ڏيکا ري، لَڙي وريو ويو در تَوَن دلبر!

ڏٺم اکڙين سان، هوءِ هوءِ حسن هزاري.

وسُ نہ هِن جو ڪو هُيو، هوش نئين هَسواري.

دينَ ڪفر اسلام کون، بِرهَ ڪئي بيزاري.

ڪنهن در ڏيان آءٌ دانهڙي، مونجهہ اِنهيءَ مون ماري.

سوز سَفيران لايون، هِن چُڪيءَ کي چوڏاري.

حاجت هن جِي نہ هئي، جا قاتِل فوجَ قراري.

گهڻي مدت کان پوءِ اَچي، دوست ڏني دلداري.

باسيائون تان بِرهَ جي، ميان ”سچوءَ“ کي سَرداري.

ڪافي 16

پرين اوهان کؤن پوءِ، هِت راتيون رهنديس ڪا ؟

پُنيءَ اِيندي تانهنجي، لالَ وري هِن لوءِ،
پوءِ سورَ سهنديس ڪا ؟

واعدا ويڙا وسري، هوتَ ڪيَوَ جي هوءِ،
بِئي بول بَهنديس ڪا ؟

پرين تنهنجي پار ڏنهن، قاصِد اچي ڪوءِ،
وري هِت ويهنديس ڪا ؟

سچو سِڪَ اوهانجي، هِنيَڙي ۾ هوءِ هوءِ،
بِئي ناهَ نهنديس ڪا ؟

ڪافي 17

مون ۾ عيب اَپارَ، سَڄَڻ تُنهنجي ٻانهڙي آهيان!

ٻانهِن جي آءٌ ٻانهِي آهيان، ساري سڀ ڄمارَ.
هُئان هميشه هوتَ سان، شالَ نہ ٿيان ڌار.
هِي سِر صَدقي تو توّن، سِسي ساڻ ڪپارَ.
اوچَڻ ڪنديس اَڪيون، پٿر ڪنديس وارَ.
پاڻُ توئي تَوّن صَدقي، سِسِي ساڻ ڪپار.
ساهَ "سچوءَ" جو سوگهو ڪِيڙو، رکي يا راڙو يارَ.

ڪافي 18

سو ڏاڍن جو آهي ڏيهُ، جاتي نِينهڙو وو نيٺن لايو!

جاتي پهُچ نہ پکيءَ جي ميان، سو سيٺن جو ساٽيهُ.
جي ٿِي وڃان در دوستن جي، ميان، ڇُمان پيرن ڪيهُ.
جي ڪونيو ڪُهن سُپرين، وڃي پَڪڙي تَن جي پيهُ.
"سچو" عاشقُ جي آهين، واڍوڙين وڃي ويهُ.

ڪافي 19

پلوءِ آءٌ تان يارَ سڄڻ جِي، ٻانِهي گولِي آهيان!

آءٌ نماڻِي عيبَن هاڻي، ڏوهَن ۾ آءٌ تان اولِي آهيان.
جيهِي تيهِي آهيان، ڙِي جيڏيون، جانب جِي آءٌ تان جهولِي آهيان.

پَل پَل پُڇَن حال مُنهنجڙو، ڳالهه انهيءَ جي تان ڳُولِي آهيان.
هيڏي هوڏي نہ وڃان، مُحبن جي آءٌ تان ٽولِي آهيان.
ڏِسُ ”سچوءَ“ ڏي سُپرين، نا تہ ڇِپَر هِت چولِي آهيان.

ڪافي 20

اَديون اُهي اَڄ آيا، ڏِيهہُ جَنين لءِ ٿي ڏوريان!

ڏيو مبارڪ سرتيون مونکي، مولا سي مُحب مِلايا،
چرخو ڪيهو آءٌ چوريان؟
در پيهي سي، وو، آئيا، سائين اَلا، جَن لءِ مون وِرهَہ وسايا،
پارُ مَٿانئن گهوريان!
پَر ڏيهہِ ويا ها، وو، مون پرين، واليءَ سي پوءِ ورايا،
تَڪِ ڪيها پيا توريان؟
”سچو“ اتي، وو، دوستُ گَڏيوسي، ڏينهن گهڻا جَنهن لايا،
وندر ڪنهن لءِ ووڙيان.

ڪافي 21

پينر ڙي ٻيوس، وڃي آءٌ پَئِيان!

وس نہ آهيان پانهنجي، واڪو ڪَيمُ ٻيوَس،
مين ديوانڙي ٿَيان.
لوڪُ سا روئي سرتيون، روحَ نہ اَچي رَس،

حالوَن هُڻ مين ڳيان.

مَڇُ ڏاڍو مون سِر آيو، ڪوئي نہ اَچي ڪَس،

قابو عَشق ڪَئيان.

بِرہ واري باتِ ڪوَن، ”سچو“ نہ ڪَري بَس،

مِهڻا ڏين سَنئيان.

جهولڻو

(سسئي ۽ پنهون ۽ بابَت)

1- سَرتيون سڀ ٿِيَس صلاحِي،

هوتان راهَ وٺي پيا راهِي،

چو ٿِين ۽ ڪَدِ تَنين جي ڪاهِي،

ڏونگر ڪِيمَ ڏَسائج ڏاهِي،

حَبَ ۾ ڪونہ ڪَندُئي همراهِي،

تڏهن چَپ ڪرڻ تو چاهِي،

پَر هوا ِهڙو امر اِلاهِي :

پيا سپ ويهُ تون وهَمَ وساري.

2 - چي ڙي، مون سان مُور مَہ ٿيو مَصلحاتِي،

ثابت سِڪَ رهي ڪا ساتِي،

هاريون هي جا آهي حياتِي،

تن ڪي روھ رسان ٿِي راتِي،

پائيندس جھَر تَتي جھَنگ جھاتِي،
چاجي چڄي پوي مون چاتِي،
ڪنديس وؤڙ سَندِيَن ويلا تِي،
اِينديس ساڻ وَٽي پَڙُ پاتِي:
ڏسنديُون هوت مِڙئي هِڪواري.

3 - چي ڙي، ويھُ وسار وجڻَ جي وائي،
توسان لَعلَن جنھن لَؤن لائي،
تُنھنجي دل ڪيٽَن تَنھُن تائي،
سواَج جا ڙَڪري ويوءِ جائي،
ڏيئي ڪَن ٻُڌج تون ٻائي،
ٻوهن پاس نہ ٻوڙج ڏاهِي،
سُرت صلاحَ تون سَمجھج سائي،
اِها ڳالھ اَمرَ مِ آئي :
ڏونگرُ ڏورؤن ئي ڏھڪاري.

4 - آيل اَڻَ مُلھِي جا آهي،
سا ڪيئن سگ سڄڻ سان ساهي،
پيو تان ڻاھ نہ هرگز ڻاهي،
ڏاڍن ساڻ شَريڪتَ ناهي،
جا پَئي سپ لاڳاپا لاهي،

چَپَر چوھ اَڳيانئُس چاھي،
ڪيچن ڪَڍَ اُھا مَرُ ڪاھي،
ڪٽندي گامِ نہ پُڄندي ڪاھي:
محض اُنھيءَ ڪي مِيرُ نہ ماري.

5 - چي ڙي، رَهَ روين ٿي روڙي،
آڏو پينگ پُڄھي ٿي پوري،
ھيبتَ ھول ھراست ھَوڙي،
ڪامِڻ ناھِين اسان ڪي ڪوڙي،
تُون تَنھن ديس مَ وَڃ ڏوڙي،
پَرڏيھيءَ جي پُٺِ مَ پوڙي،
ٿَر مِ ترسُ اَٿئي ٿَڪ ٿوري:
ھِتِ تا ڪانہَ گھڙي ھِڪ گھاري.

6 - آدل آرياڻيءَ سان اَٽڪي،
مان جا ريجھَ اَديون تَنھن وٽڪي،
ھَي ھي گھوري تا ھِنَ گھٽڪي،
رھنديَس ڪِين ھِجَر ۾ ھَٽڪي،
جانبَ ڪاڻ نہ جاڳيس جھٽ ڪِي،
پِنيءَ وِلَ وڃان مَرُ لَٽڪي،
ڪنھن جي مھم نہ هَٽڪا ڦَٽڪي،

هاڻي سر توڙين مون سَنڪِي :
هِنَ کي ڪامَ هَلڻَ ڪون ڪاري.

7 - چي ڙي، سپ پَر سُجَ جُلي ٿي جاڻِي،
پُرجِهج پَبَ نه اَٿيئي پاڻِي،
وسهج تو دل جَنهن سان واڻِي،
سَسئي سو تان ٿِيُئي نه ساڻي،
ناحق تانگهه تنهين ڏي تاڻِي،
چو ڪَيَء خواب ڪِنِي تو ڪاڻِي،
ڪِيئن ٿي آبُ اکين مِ آڻِي،
حِيلا ڪَرمَ هلڻَ جا هاڻي :
پُڄندينءَ بامِ پَسي بَرُ باري.

8 - جيڏيون جبلَ چڙ ٿيون جيئِي،
ساجهُر سَنگَ لتا ڙيان سيئِي،
گهوريان گهوٽ بِنا گهرُ هيئِي،
سائي وَسَ وَٽانئِمِ ويئِي،
رهندَمُ روحُ نه هِت تَن ريئِي،
وِيڙم دوست دلاسا ڏيئِي،
هِيءَ تان پَلَوُ پُنهونءَ جي پيئِي،

هُن تان ڪامِڻَ ڪيڙس ڪيئي :
نِيائُونس وَرُ وٺي ويسا ري.

9 - چي ڙي، گهورين ڪاڻ، جنين جي گهَرڙا،
اَٿئي تَن اَڙانگا اَرڙا،
آڏو ٿاڪُ نه ڏيندءِ ٿَرڙا،
ٿِيندءِ زور مَٿي تو ذرڙا،
بيدل بَس ڪَرائيندءِ بَرڙا،
اوجهڙ ڪوهَ اَٿئي سي ڪَرڙا،
گهائي پيرَ ڪائيندءِ ڪَرڙا :
سَگهندينءَ نارِ نه وَرُ نهاري.

10 - ثابت ڳالهه سڻو هِيءَ ساري،
جبل واٽ نه جيڏيون جاري،
پَرَ پِي بِره جنهين سان باري،
سا هَڏِ ماڏي مور نه مَاري،
چا جي وَر وِنگا وَڏَ واري،
تاپِي درد منديءَ ڏهڏاري،
توڙي ڪوهه ڪري ٿو ڪاري،
ڪندو پاڻ پنهون پوءِ واري :
تا پڻ سَرسُ سِڪائي ساري.

11 - جيڏيُن ڪَيَس ورا ِٽين جوڙي،

هُت ٿو روهُ رڙندا روڙي،

تَنهن جو تابُ نہ سگهندي توڙي،

آڏو مِير مَيائي موڙي،

رائو ريگَ ٿَرَن ڪوُن ٿوڙي،

سگهندينءَ پيرُ نہ ڪَر گَل ڪوڙي،

تون تان لعلُ لَهين ڪِيئَن ووڙي،

ڪَنهن جي ڪَامَ ڪَمر چَڏ چوڙي :

ٻيا ٿِي ماڳ مِرُون چوڌاري.

12- جيڏيون جَتُ منهنجو آهي جائَين،

آءُ تان وينديَس اَج تَنهن تائَين،

آهيان ٻانهي اُن جي آن ئَين،

پاڻون گهٽ پينر ٿِي پائَين،

آن کي پَلؤ ڳچيءَ ۾ پائين،

دَمُ دَمُ دُرس ڪريج دعائَين،

مون کي سَجڻ ميڙين سائَين،

ڪيچيڙن کي پَهچان ڪائَين :

ٻِرہ جِي ٻاھ ٻَهون ويا ٻاري.

13 - چي ڙي، آڏو لَس ٻَگهيڙَ ڪن لوڙا،
تَن ڪوُن ڪَنَ ٻَئي ٿين پوڙا،
چوهئُون چَپُر چِني ٿو چوڙا،
تا تي ٿاڪَ تَڪَر جا توڙا،
سَهمناڪَ سُندا سي سوڙها،
ڏيوَن مارَ مَٿي ڏين موڙا،
سي ئي ڏُرت ڏورَڻ جا ڏوڙا،
ڏينهو ڏنگَ هَٽن ٿا ڏوڙا :
آهِن ها ڙي مَنجهه هَزاري.

14 - چي ڙي، چا جي مَستُ مِرون هنئن ما را،
چُرڙين نانگَ چُرن چوڏا را،
سي ئي ورهه اڳيون ويچا را،
هٽندا شينهَن ڏسي شوڪا را،
هو جي ها ڙي مَنجهه هاڪا را،
سَرتيون سَنگ نها ريان سا را،
ڪيا جُڪ جانب جي جيءَ جا را :
وَرَ سان ڪانهه ايندي ڪا واري.

15 - چي ڙي، هُيَڙئي جي جَتِن جي جا ڪا،
توکي سَمجهه پيئي چؤَ سا ڪا،

وِيَڙُئِي نا زِ نهوڙي ناقا،

ڏونگرَ ڪين اَٿئي ڪي ڏاڪا،

لُوهي لَس وجهندئي لاڪا،

چِپئِن چُوهه لنگهندينءَ جهاڪا،

آڏو فَلَڪ فِڪِر آهِن فاقا،

ونگُن وِچ واسِينگَن واڪا :

هُت تو پَبُ وِجهي پا تا ري.

16 - ڪاڪيون ڪامَ تِڪي هُت ڪانِي،

جاڏي جَتَ ونِي ويس جانِي،

سورج آهي نہ تن جو ثانِي،

تاڏي تُرتُ وجان آءٌ تانِي،

چا جي پَبِ نہ هوندس پانِي،

چِپَرِ چوهه اُگيانئُس چانِي،

توڙي بِرهه وِجايس بانِي،

لوچون ڪِين ڪنديَس سالانِي :

اِهو عَرض اَٿوَ اِظهاري.

17 - جَلَدؤن جَت ونِي ويئِي جوري،

پوري چو نہ پرِينءَ تَنهن پوري،

ڳاڏر هاڻ مَحَل ڳهر ڳوري،

ڏُونگر ڏرڙ سَگهِين ڪِيئَن ڏوري،
عاجِز عام ٿيندئي، هِت اوري،
ٿَرجي پنڌ نہ ٿَڪِيئَن ٿوري،
تن کي توڙ سَري ٿي توري،
وجهہ مَ جِيُ پلاڪَنهن جهوري :
مَرنديءَ گامَ ڪنيو ڪوڪاري.

18 - چي ڙي، بيحد ڪِيم ڪِهو پيون باتِيون،
چو ٿيون لَسَ لوايو لاتِيون،
ڪَنهن کي ڪَنڌ نہ اِينديون ڪاتِيون،
رهنديَس روز نہ اِتي راتِيون،
وينديَس سِڪ سَجڻ جي ساتيون،
ڏاتَرُ ڏِس جو ڏيندُم ڏاتِيون،
پائيندس جالَ جَبَل ۾ جهاتِيون،
مُحِبَن هَس اِهي مَصلحاتون :
هَلِي آ مَردِ ساڻ اُماري.

19 - ڪامِڻ مِنَٿ ڪَريون ڪَنهن ڪيهي،
سي جَتَ جاڙَ ڪري ويئي جيهي،
ڪِيَڙهي پُرجهہ نہ تو پب پيهي،
ڪاڪَر ڪاهہ تِنين پُٺ تيهي،

تون تان نِينهَن نسوري نيهِي،
ووڙج وَرُ مَ وِرچج ويهِي،
ڪيائين دُرس ديواني ديهِي،
اَول عِشق نِشاني اِيهِي :
تَڙ ڦَڙ راتِ ڏينهان تڪراري.

20 - ڪيچين ڪَڏَ لِڳي هوءَ ڪَهڪي،
پهريون پُور تَڪر سان ٺَهڪي،
ڪامِڻ ڪوه ڏِسي نا ڏهڪي،
اُتي روحَ نہ تنهن جي رَهڪي،
توڙي پير ڦِٽَس پَب ڦَهڪي،
تان پِي نا رِ نہ بلڪل نَهڪي،
توڙوُن ڪِين تنهين هَڏ ٺَهڪي،
اَوجان عاشق اهڙي اَهڪي :
ڏونگر سپ وڏائين ڏاري.

21 - توڙي جهَڪَ جهَڪي ڪئي جهولي،
بِي تان بولي هَڏ نہ بولي،
ڦيريون ڏئي، پِرين کي ڦولي،
چوهڻن پاڙ چَپَر کي چولي،
گورَن رَند ڏِسي سِرُ گهولي،

ڳڙ ڳڙ ڳوڙها ڳاريو ڳولي،
ڏونگر ڏرڙ ڏڪوئي ڏولي،
قادر شال قريبَن ڪولي :
ڪندو گامُ تَڪَرڪَون ٽاري.

22 - ڀهريون ڪانءُ ڀهاڙ پُڇيائين،
هِت ڪي وينا هوت هَنڌائين ؟
هَر هَر توکي سُرت سڻائين،
ڪي هئا رات توئي وٺ سائين ؟
ڪَر ڳَل الله لڳ الائين،
بيو هَڌ سور نہ سَنگ سلپائين،
مون ڪي مُحبن ساڻ مِلائين :
عاشَقِ هَي هَي ويا آزاري.

23 - پوءِ تان ٿيڙس جبل جوابِي،
پنيءَ ليلَ لنگهيا بشتابِي،
ساڳيين سارو ساٿ ثوابِي،
سي سپ هُنُڙا گُل گُلابِي،
وِجندا وِيڙا رات ربابِي،
اصلوءِ اَڙينگ هئا اَعرابِي،
توسان ڪِيائون خام خرابِي،

اوني عين هنّا عاذابِي :

هتؤن ڪاهه اَڙاهه اَنذاري.

24 - ڏونگر ڏَسُ چُڪيءَ چَڏ ڏيئي،

تو وٽ رات تنين ڪا پيئي؟

آهه هي وَسَ تنين ڪون ويئي،

ڪِي تان لنگهيو ساٿ سنجهيئي؟

هاٿي حال سُطج مون هيئي،

ويَڙس ڏک وڏو هي ڏيئي،

هُو هُنّا ڏاڍا سُپرين سيئي،

جانب آهن منهنجا جيئي :

ماري آهه ويا آ تاري.

25 - حَجر چَيَس آهي هِنيڙي هاري،

جي تون محبوبن جي ماري،

آهي عشق سَندُءِ آزاري،

وجهج ٻَلِ ٻَچيءَ ڪا ٻَاري،

مون کي تِر نه ڪج تَڪراري،

پُنِن ڪاهه، نه ٿيءُ قراري،

اَٿئي بِرهه بلوچي باري،

يَڪدِل ڪانئن مَنگِج يا ري :
ويندئي عشق نہ هڏ اوتا ري.

26 - ڏونگر ڏيرن ڏي ڏَس ڪوئي،
اَوڙي روحَ نہ بيو رسُ ڪوئي،
ناهي ويچاريءَ جو وَسُ ڪوئي،
لاهي ڪونہ بيو ڪَسُ ڪوئي،
ناهي جانبَ جو جَسُ ڪوئي،
ڪُني غَمَ ڏِسي ڪَس ڪوئي،
خاطِر منجھ نہ پيس خس ڪوئي،
وني درد ڦِري ڏس ڪوئي :
بيٺي عِشق مَنجھؤن اوسا ري.

27 - چُڪيءَ چوٽ وٽِي ورچاتي،
وِيڙا وِرھ توئي سان واتي،
آندي عِشق تڏھن اورھاتي،
ڪُنل ڪيچ وجج ڪنڌ ڪاتي،
پِيتُي زُهر منجھؤن گُھٽ گھاتي،
توکي آندو عشق آ ٻاتي،
ڳوڙِ جامُ پنھونءَ گِھر گھاتي،

هَي هَي لَعلَن ويو لوهاڻي :
هُئڙي جن جي هِيءَ اَجهاري.

28 - هَي هَي ماري عشق اَميران،
وڻي وِره وَڪيل وَزيران،
توڙڻ هِيئن لِکيون تقديران،
بانِهن هٿ ٿيون تقصيران،
ڏاڍيون عشق سنديون تڙ پيڙان،
پُنهِيءَ منهنجي بِره بَهيران،
هَلَن هُت نَڪي تدبيران،
مون سان سندين سوز سفيران :
ورتُئي ورهُ ڪنهين وَڏجاري.

29 - اَول باڀين بره پَڙهيائين،
تنهن پوءِ سورن منڊ سَڙيائين،
سَسئي سانڍُ فِراق ڦَڙيائين،
اَصلوُن ڪيچن سانڍ ڪَڙيائين،
جَڙان جيءَ ۾ جال جَڙيائين،
تيلهان مٿي روهَ رَڙيائين،
محبت منجهه مريض مَڙهيائين،

توڙؤن غير خيالَ تڙيائين :

پيئي هَٿ بِره هاڪاري.

30 - هِيءَ دل لالَنُ وِيڙس لُٽي،

وِڌس ٻاڻ ٻروچ جي ٻُٽي،

وَرَڪُون شالَ فقير نه ڦُٽي،

ڏُنگر ڏک چَريءَ کي چُٽي،

ڪيائين ڪيچن منزل ڪُٽي،

آنديُس عِشق گهٽيري گهُٽي،

مٿو پيرَ ڪرايون ڪُٽي :

هَي هي ڪيو تِي سَا هُونگاري.

31 - وَرَ جا وِرهه پيا ريس وَٽي،

توڙي سِسئي سورنَ سَٽي،

تِنهن دل ڏانهن نه مُحبن مَٽي،

چوکو عشق نه آهي چَٽي،

سُورن سوز کِلڻ کَون کَٽي،

مُحبت کانءُ نه گهايل گهُٽي،

سسئي سوزَ فِراق جي ڦَٽي،

پائين پَبُ پَتولا پَٽي :

روئي ڦوڙائي جان ڦوهاري.

32 - لوني بَڪ مٿي ٿي لِٿي،

ڊوڙي تيزَ منجھا رؤن تِتي،

محبت مَنِ تنهين جي مَتِي،

وجي ڪيچ وِره مون وَتي،

گھوري گامَ گھٽيري گھَتِي،

ڏکَ جي چتِ هنيائون چَتِي،

روئي ريتِ تنهين سپ رَتِي،

جاٽي پَبِ سَپو هڪ پَتِي :

عاشِق عِشقَ منجھؤن اُچنگا ري.

33 – هَرٽيُون ڪِرُ پيا رڻ آس،

ڪِر هَڙ دانهن ڪري سَپ ڪانيَس،

ڪوڪن ساڻ چپَر سپ چانيَس،

ڏُونگر ڏکَ منجھا رؤن گھايَس،

چُلنگيون عشقَ ڏکَن ٻُٽ لايَس،

ڳالھيون ڪيچ ڪيچيڙن ڳايَس،

بَرکي بِرهون با زر پايَس :

حِجَر ڳا رِيَس ساڻ هُوڪاري.

34 - هَي هَي هوتُ ڪري وِيس هولِي،

تنهن محبت ٻا روچي جِي ٻولِي،

ڏونگر ڇڏي پوين پاين ڏولي،
ڪوهيارَل جي پانهي ڳولي،
ساٿي پَبِ پرينءَ جي ڦولي،
تنهن تا جانبَ تان جِند گهولي،
روئي ڪيائين چِپرَ چولي،
سَنگ جِي راهه ڪيائونس سولي :
نيندس ڪيچي نالِ قطاري.

35 - منجهوُن نِينهن هنيائين نعرو،
سُڄندي سير سڙي ويو سارو،
منَ ۾ محبت وِڌس مارو،
ڪيائين واري اتي وارو،
اَندر رؤن عشق ڏنس اوٻارو،
ڏيئي مَٿي سَنگ سَرارو،
ڪائين مانَ ڏسان ڪوهيارو،
محبت ريءَ آهي منهن ڪارو :
”سچيڏنا“ ڪونه سنپاري.

36 - مٿي روهه چيائين روئي،
هيءَ ڪَلَ ڪوهيارل ڏئي ڪوئي،
عاشقِ تنهنجي عشق اندوهِي،

محبت مَنجهه هَلاڪِي هوئي،
لِڳي لالَن تا لَڙهه توئي،
ٿوڙوَن سُورَ وِڌائين پوئي،
ساڻِي ٿُيس ”سچيڏنا“ سوئي،
جانبُ آهيس جِيءَ جو جوئي:
قادِرُ ڳُڏُ تَنهين سان ڪاري.

37 - هيءَ جا هِنيَڙي ٿي حيرانِي،
محبت ماڌُ ڪَئي مَستانِي،
دلبر ڪاڻ هئي ديوانِي،
باقِي نِينهَن رهيُس نِيشانِي،
ڪيَڙِي فوج فِراق جي فانِي،
ڪيائين ساهه سَرِيرُ قربانِي،
ڳَڏُبس شالَ جَبَل ۾ جانِي،
ٿيندُس رَحمَ اُتس رحمانِي :
آئي هينئون نِينهن نغاري.

38 - محبت محبوبن جي ماري،
ڪا جا باهه ٻاروچَل ٻاري،
ڳالهين ڪيچيڙن جي ڳاري،
ڪيائين جانِبَ توَن جِندُ واري،

منجهؤن ذوق چيائين زاري،
هِيءَ دل آهي سڄڻ توّن واري،
ڪُوڪان ڪوھ ڪري ڪوهياري،
توڙي وِرھ ڪئي ويچاري :
راتيان ڏينهان ڳهنگهر ڳاري.

39 - مٿي روھ ڏسو سا رَمڪِي،
ڪا جا عِشق چَڪايَس چَمڪِي،
ڏسِي سُجَ نہ دم پر ڏمڪِي،
محبت مُور نہ ڪامِڻ ڪَم ڪِي،
ڳوندر وِچ ڳُذاري غَم ڪِي،
هاديءَ جانبَ سان نئين جَمڪِي،
تنهن تان ٽانگهہ نہ ترُ هڪُ تَمڪِي،
مٿس وِجُ وِرھ جي چَمڪِي :
تنهن جي شور وِڌي شوڪاري.

40 - چڙهندي چُنج نہ عاشق اَڙڪِي،
ڪا جا فوجَ مٿائنس ڪڙڪِي،
لِڳي لعل پُنيءَ سان لڙڪِي،
لِڳيس باھ برھ جِي ڀڙڪِي،
جوهَر جوش سَڄَڻ جي جهَڙڪِي،

رنجيءَ روهه اُتوُن جا رَڙڪِي،
سا رو سَنگُ پيو سَپ سڙڪِي،
ٿَڪرُ سپ پيو تان ٿڙڪِي :
اهڙو سوز هِلي سينگاري.

41 - جانِبَ ڪانِڻ چڏيائين جايُون،
فوجان عِشقَ اڳيانئُس آيُون،
ڪلان ڪوهَ سَنديَس ڪَهڪايُون،
سيئي وِره وِسا رِسُ وايُون،
وجي خاڪَ لِڱن کي لايُون،
تنهن جي سوزَ چِپَر سپ چايُون،
روئي روهِ ڏنائين رايُون،
پيان پب چڙهي جَڻ پايون :
اهڙو عشق هَلي اختياري.

42 - چِپَرُ ڪا نه چڏي سا چوري،
جنهن تان گهوٽَ اُتوُن جِندُ گهوري،
جا ڪِي پورَ پرين جي پوري،
هيڪَل هوتُ نِها ري هوري،
ڳولي تَنين جنين ٿَر ٿوري،
لوُن لوُن قابو لڳيس لوري،

هُنڙس جهورَ برابر جهوري،
تنهِن جي هٿ سجڻ جي ڏوري :
اِنهيءَ ڳالهه وِڏي سا ڳاري.

43 - آهي ريءَ عجيبَ اُپائون،
اَچي شالَ ڪوهيا رل ڪائُون،
جنهن سان لوهِ لڌيون هُم لائُون،
هَي هَي جَت وني ويا جائُون،
تنهن تان ڏَس پُڇي ٿِي تائُون،
ننڌر هيءَ جا نال نہ نِيائُون،
تنهن جِيون زِيلان هُت سُيائُون،
هِهزُس ڏونگَر حال ڏنائون :
ويچاري ٿِي تونگِ تنواري.

44 - موٺي چاهه پرينءَ جي چائي،
تَنهن ڪا ڳالهه محبت ڳائي،
چِپَر سَپ ڪيائين چائي،
ڏاڍيءَ تِڪَ تَنهِين جي تائي،
”ويجهي آيس“ هُنڙس وائي،
روئي روهه ڏنائين رائي،
ڳهِن منجهه قلم ڳُمائي،

تان تان اوڏي وَسئون آئِي :
آيُس مُحبُ اڳيون منهن پا ري.

45 - ڪُونجن هَٿ مُڪائين روئِي،
دانهن ڏوڳهِ منجها رؤن ڏيئِي،
سا تان ڪَنِ سَجَڻ جي پيئِي،
اُٿي هليا هوت هَنڌيئِي،
جانبَ جِيءَ ڳُهريا هَسِ جيئِي،
آيس سَجَڻ پاڻَ سنجهيئِي،
جن جي ڪاڻ ويچا ري ويئِي،
وجي ڪيچ اُها ڳل پيئِي :
پنهون پِرينَ ڳڏيو غم تا ري.

46 - سسئي جامُ پنهون هڪُ هو تان،
ڪامِڻِ جانب ڳوليو جو تان،
ساڳي پاڻ پنهون هئي سو تان،
پِجي هيءَ ڳجها رت ڪو تان،
چاجي ڪاڻ ڪَرين ٿِي ووءِ تان،
چَپَر ڳولي ٿِي سا چو تان،
”سچو“ دَست دُوئِيءَ کان ڌو تان،

ساجَنُ ڪيئن صَحِي ڪيو تو تان :

پَر جي عشق اَچِي اوجا ري.

47- آهي "ڪُلِّ شَيۡءٍ" سو هادي،

"خَلَقَ الۡاَشۡيَاءَ" ڪَون آبادي،

"وَهُوَ عَينُها" تِي آزادي،

واندِي غير ڪَنوُن هيءَ وادي،

لَٿا شَڪ شُبها ٿِي شادي،

"سِري سِرهٗ" تِي اِمدادِي،

جنهن کي سَمجهه تنهن کي تَعدي،

سوئِي مَرد نہ آهي مادي :

سَڀ وِچ صورتَ يا رَ دي پيا ري.

48 - پَنهنجي پاڻَ ڪري ٿو وائِي،

تنهن تان ڳالهہ اها ڳالهائِي،

ڪافر مؤمن صورتَ سائِي،

انهيءَ رَمزَ ڏنائين رائِي،

جانبَ ڏسُ ڏنو هي جائِي،

"فَاَيۡنَمَا تُوَلُّوۡا" آيتَ آئِي،

ٿيڙو اَجُ بهاني پائِي،

اَحمد وحي هِڪو هِڪ هُئائي :
”احمد“ ”اَحد“ هُئا اِسراري.

49 - ”عَرفتُ رَبي بِرَبِي“ آيت آئي،
نوبت ”اَنَاالحَق“ وڄائي،
”اَعظمُ شَانِي“ رَمز رلائي،
ڪِيَڙي ”لَو ڪَشفَ“ اُجرائي،
”يَسمَعُ يُبصِرُ“ آهي هِڪڙائي،
”بِلا مِيم اَحمدُ“ اِها وائي،
”اِني اَنَا اللّٰه“ آگاهِي،
هُئڙي صُورت هِڪ سپائي،
سوئي بندو سو مولائي،
سوئي هيٺ سو بالائي :
عالَمِ اَللّٰه مون اِظهاري.

50 - ظاهِر سِجُ نہ سپ ڪنهن جائين،
هيءَ پي رَمز تون دل سان لائين،
تون تان آئينو ٿي آئين،
پنهنجو پاڻ ئي مِ مُنهن پائين،
”مَين“ کي چوڙ نہ ٿِيون ”سائين“،
پولو مور نہ هن مِ پائين،

توکي صَحِي سَچ سُڻائِين،

ڪا شَي ناهي بِنا حق ڪائِين،

”ڪُلُ شَيءٍ ناطِقءُ باالحق“ ڳالهِ اهائي ڳائِين :

هَر جا پارَ غَنِي گُفتاري.

نوري

داستان پهريون

1

تون سَمو سردار، آءٌ ميئي مهاڻي آهيان؛
تنهنجيءَ شفقت مِهر جو، آهي ڪو نه شمارُ؛
گنديءَ گاندَر گهر ڪان، ڪيو ساري عالم عارُ؛
مٿي تَنهن مَدارُ، تو ساريءَ ڪينجهر رکي.

2

تون سَمو سائين، آءٌ ميئي مُهاڻي آهيان؛
مون لَڄ رهائين، جو پَلءِ لڳيس تانهنجي.

3

آءٌ ميئي مُهاڻي، تون سَمو ساري سَر جو؛
قرب منهنجو ڪهڙو، ڄاڻيو ٿو ڄاڻِي؛
ڪارِي سرِ ڪنيم ٿي، ڇڇيءَ، ڪِڪِيءَ هاڻي؛
راجا تنهنجي راضَ سان، ٿيس راڻِن جي راڻِي؛
تو سَما سِيباڻِي، نه ته هيس بيهودي بڇڙي.

4

ڪلسا ڪلوري، ڪِنَ ڪالورا ڪينجهرين؛
پيهي وجي پَن ۾، ڪَنِ پُڪين پُوري؛

روز تِني، ڪي راوَ ڏنهن، ٿيا چانور آئون چُوري؛
جي هيون اڏوبَند ۾، سي ڪن ڪپڙا قصوري؛
هيٺ مَٿي تَن ٿي، ڏيڪيون سالان سموري؛
واسِيا وتَن وِسَ ۾، هُيَن کُهني ڪٿُوري؛
چچِيءَ ڪِڪِيءَ تارِ جي، سي اپَر عَطوري؛
ٿِي مُلڪين مشهوري، سَمي جي سُهاڳ جِي.

5

پيرَ آئون مُنهن نِيرا، پاٽيءَ پوندا جَنِ هٿا ؛
سي اڄ بَڌيو وتن سِرَ تي، چاهِ منجهؤن چيرا ؛
ماٽِڪَ موتي مُنهَن تي هٿ تَنهين هيرا؛
ڪاتَ سيئي ڪِيرا، سُگهڙ سَمي جامَ جا .

6

وَهين وَهل لَپُون، ٿي پيٺَ پا ريا تن جا ؛
ڏنيون ڏٿ ڏُپَ جون، ٿي جهَپيرن جهپيُون؛
ڪِڪيءَ خاطِر ڏَيِريون، ڏِبَن منجه ڏيپُون؛
جي ڪاڻَن پَبرِڻ پِپيون، سي چُوريءَ تي چَريون ٿيون.

7

جي جهاڳيون وتَن جهاڳَ، ميئون ڪارڻِ قوتِ جي؛
سي اعليٰ درجي آنديون، سَمي جي سُهاڳَ؛
مَنچر مَها وچ ۾، ڪَن رنگيليون راڳَ؛

هُئا حال جنين جا هِھڙا، تَن تي پلي ڪيا پاڳ؛
ڪينجھُر ٻن ڪنڌين جي، ٿي هٿ اُنهن جي واڳَ؛
هِيرا ۽ ياقوت ٻيا، اَڄ اُنهن وٽ اَجهاڳَ؛
ٻيا پِي لَکين لاڳَ، تنهن ڏُلِن کي ڏيئي ڇڏيا.

8

بيحد ٻگوڙيون، هُين ڏولِ نہ ڪنهن ڏونڌيون؛
نا پي ڏُٿ آئون ڏُپَ جون، ڪن خرا رين کوڙيون؛
ٻُوريءَ ڦرها ڦَريون، اڇن ملاحيون موڙيون؛
جوڙيون سپ جوڙيون، ڄامَ ٺماچيءَ تن جون.

9

ڏولِ نہ ڪنهن ڏونڌيون، پَر هُيون سَمي جي سهاڳَ تي؛
ڪينجهر سنديءَ ڪنڌئين، ڪَنَ ٿوريون آئون ٿونڌيون؛
چِڪَ جيهون چونڊيون، ٿو ڄام وها ري وَٽِ ۾.

10

هُيون لَڳين ليڙيون، مُنهن نہ موچا ريون؛
سي ٿو ڄام وها ري وَٽِ ۾، ڪري ملاحن ميڙيون؛
ٿو ٻگيون جوڙائي ڏئي، ٻَهڳڙ تَن ٻيڙيون؛
وٺن ماٺِڪ موتئين، تنهن ڪَوَن جهَبيون ۽ جهيڙيون؛
توڙي اِهڙيون اَويڙيون، تہ پي سَمي ڄام سُهائيون.

11

جَن ٿي پالِيا پيٽَ، ڪُمنَ ڪالورَن سان؛
سي ٿا تيل ڦليلَ سان، ٿيون مَلائِن ميٽَ؛
چام جواهِر جي ڪري، ٿو اُنهن پا رِ اُميٽ؛
ڪَئي لاڪِيٽي ليٽَ، سَمي مير مُهاڻن ڏي.

12

هئا وڏا جَن تي ويلَ، ٿي قوت مِليُن ڪين ڪِي؛
خاصين سي خوراڪن تي، تان ڪَن مُهاٽيون ميلَ؛
مِڙيي جُهڙيي پاڻ ۾، ڪن سيلابين سيلَ؛
پوءِ لاٿا چام لُطف سان، زبونِن تَوِّن ذيلَ؛
تن سي تيل ڦُليلَ، اج عطر گاڏڻَ اوتيا .

13

جَنهين اَڏوبَنڌِ ، هُئي عُمر سَپائي اِهڙي؛
سي سَمي جي سُهاڳ تي، آيون ڏادي اَنڌِ ؛
تنين جي طولان جيون، پيون هاڪان هنڌو هنڌِ ؛
ڏُلِيون ڏوليين چَڙهيون، پيرين پوَن نہ پنڌِ ؛
سَپ اَندامين سَنڌِ ، جَڙيون جواهِر ۾.

14

چولِيون جَن چِڪ هُيون، اَج ٿيون لالين لائُون؛
جُتيون جَڙائو، پايون وتَن پيرَ ۾.

15

نوريءَ نادرجامَ ڪي، ڪي چَڪايون چاتيون؛
تنهن ڪي ڏسڻ سان ڏيا ريون، ڪنهن ڦِڪَل ڦيراتيون؛
وٺان سو واتيون، ٿو ڏئي ڏها ڙي اُن ڪي.

16

هون مَڪَ هِڪَ ترُارُ، چار ترُارا موتِين؛
تنهن برابر نہ ڏيان، توڙي ڏين جال جَوهارُ؛
جو پلءِ پيڙو هوڙو، مهاٽيءَ مَٽيارُ؛
تنهن مَرُ ڪينجهرَ پِر قَرارُ، جنهن چارو چام ڪُلهي ڪنيو.

17

تارازيءَ جِي توري، مَڪ موتِن تي نہ ڏيان؛
بيٺا ٽيٺا نہ وٺان، ٿوري نہ ٿوري؛
گهوري آءُ گهوري، جو چارو چام ڪُلهي ڪنيو.

18

مَڪَ برابر نہ ڪريان، ماڻِڪَ موتِن سانڻُ؛
سَمو چام سُجاڻُ، جنهن چارو چام ڪُلهي ڪيو.

داستان ٻيو

1

مَٿي جَن مُوڙا، هئا چارين گندئين گود ڙئين؛
ٻئنسر ٻئينان زر جا، تن جها ٻا ائون جُهوڙا؛

جَن ٻانهين ڪُلهين ڪِين هو، تَن چُوڙِ تائِين چوڙا؛
سمي جي سهاڳ سان، تن ننگن نپوڙا؛
ڪوڙيون ۽ ڪؤڙا، سچا سمي سپ ڪيا.

2

رنگ ڪاري روُيون، هيون مڙني مَلاحَن جِيون؛
سي ڪنيون ڪارَن مِ اَچن، دَرا ۽ دُويون؛
جِت بيحد بدبُويون، اُت الله عطر اوتيا.

3

هڪ دَرا ٻي دُوءِ، پيون گوجان مارِن گانگَٽيون؛
تَن مون ڪِڪيءَ جِي اَچي، برابر بدبوءِ؛
اچي مُشڪ عطر جي، اَج منجهانئن خوشبوءِ؛
رنگ سوني جِيءَ رُوءِ، صورت انهين سُوهٽي.

4

منهن مِٺيءَ ميريون هيون، بيهوديون بچڙيُون؛
گِهڻ گِهڻ نورِيءَ گِهنگِرو، چِم چِم ٿيون چيريُون؛
سمي پاڻ سهاڳ ڏِئي، هِي جي هُنَ هيريون؛
لوهاٽِيون لوريون، پا رسَ لڳي سون ٿيون.

5

پا رس لڳي سون ٿيون، لَوهاٽيون لوريون؛
جَهلَ جهُڳن ڪي ڪانه ڪا، وَريون ۽ ويريون؛

محلين رَهن ميرَ جي، مُهاڙيون ميريون؛
سمي ڏنا سُهاڳ کي، سَهجَ ۾ سيريون؛
ڪوجهِن مان سهڻيون ٿيون، جهٽ پَٽ جهپيريون؛
تماچيءَ تيريون، ڪينجهر جون ڪِنيون ڪڙي.

6

مُنهن مِٺيءَ ميرا، هئا بيهودا ٻچڙا؛
سمي جي سُهاڳ تي، ٿيا گاندرَ گُنيرا؛
ڏسو ڏهاڙي ڏئي، ٿو در تنين ديرا؛
ساجهُر سويرا، ٿا کائِن طعام خوشيءَ سان.

7

تَرڪو جَن تَريون، ٻيا ڪونئر ڪُڙهيون ڪَچ ۾؛
تَن اَڄ لَڙهان لَڙڪن موتئين، ٻيون سنديون سون سريون؛
زيور اَئون پا زيب ٻئا، زري بافَ زريون؛
ڪِينجهُر ٻئي پَريون، اُنهن کي انعام ٿيون.

8

جَنين دُوءَ دَرا، ڪَچين ڪُمَ ۾ ڪُوڙيون؛
سي مٿي پيرين بَرهنه، هئا گانَدرَ سَپُ گرا؛
اُهي پاهان پاڙ پَرا، ٿيا سمي جي سُهاڳ سان.

9

جي ڪونئر پَرن ڪُمَ، تن ناتو ناپي سان هئو؛

تِرن جا تن تار ۾، ٿي رَوان ڪِيا رُم؛

پوءِ اچي تماچيءَ جام جي، پئي در تنين جي ڌُم؛

جي هئا گوشائت گُم، سي پلءِ لڳي پَڌرا ٿيا.

10

ٻهَ ڏوڏا جَن ڏاجُ، قوت جنين ڪُمَ ڪوٽيون؛

انهن جو اَحتياج، ٿو تماچِي ڪيڏو ڪدي.

11

نہ ڪنهن رُوءِ نہ رنگ، هئا بيهودا ٻُچڙا؛

اَڄ پڙ انهن جي ٿيا، پيرن هيٺ پَلنگ؛

مِياٽيون معافي ٿيون، نہ اَبوابَ نہ اَنگَ؛

پَٽُ اوڍين اَڙٻنگ، سي سَمي جي سُهاڳ تي.

12

پوءِ ڪِيُون لَسَ پلاءِ ٿي مُهاٽن ماريا؛

لَکَ هزارين حاڪمين، ٿي ڪاڏا تَن ڪَلا؛

ڪُڙهِيون جن ڪَنڌن تي، سي ٿيا لڳي پاڳَ پَلا؛

دمڙي تَن نہ دَستَ ۾، هئا ٿهريَل ڪين ٿَلا؛

اَڄ مَيئَن جي گهر مالَ جا، ٿيا ٿَم ٿَلا؛

پَر هُيڙي اڪڙين ۾، ڪا جا مِيي ڪَلا؛

ڪينجهر گُهمن لاڏڪِيون، ڪَيون رسَ ڪَلا؛

اَڱلا جي سَڪلاءِ سَمي نانوَ سُجاٽا.

13

حَريران ۾ حُلا، ڏنا ڄام نہ ڄارِن وارئين؛
جي هيون اَڏو ٻنڌن ۾، تَن چوتِيون چُوڪُلا؛
ڪينجهَر سَنديءَ ڄاءِ تي، تن ٻنايا ٻَنڪلا؛
اَڱلا جي سڱلا، تا سَمي نانو سُڄاڻبا.

14

ڪينجهَر سنديءَ ڪَنڌئين، رهن پريون جي پُور؛
تن ميڻ مٿي آئيا، سالوءِ سالُورَ؛
چڙهيو سا چؤڏول، ٿي حُڪم هلائي حُورَ؛
راتو ڏينهان راءَ ڄا، ٿيا مَلاحين مَذڪور؛
سي حاضر منجھ حضور، وهن تماچِيءَ ڄامَ جي.

15

تون سَمو سرتاجُ، آءٌ ميئي مُهاڻي آهيان؛
لاٿي پنهنجي لُطفَ سان، اسان کون اَحتياجُ؛
ڪينجهر سارو توڪَيو، مون ميءَ سندو محتاجُ؛
تنهنجو مون ڏنهن راج، مون ڪيهي ڪاڻ ڪُڙم ڄِي.

16

لانگوٽيون لاشون، هيون وَهَ وَهل جي وچ ۾؛
سي پلءِ لڳي پوءِ ڄامَ جي، ٿيون خوراڪين خاشيون؛
لَعلَن ياقوتن جون، وَٽن ڪينهن ڪماشون؛

جن پاسا هِريل پَنِ تي، تَن فرشين فَراشون؛
تا پِيي تماچيءَ کي، ڪِن طرحين تلاشون؛
روءِ هيون راشون، پَر سمي چام سُهاڻيون.

17

هئا خامَ خسِيسَ، ڪينجهُر سنديءَ ڪَنڌئين؛
سي مورائو مَچيءَ جا، همه ڪُل حريصَ؛
تڏيون تنؤريون تن کي، پاٿا ريون سپ پِيسَ؛
جڏهن ٿِي تماچيءَ جي، ميئَن سان مجليسَ؛
سي سون رُپي سرسا ٿيا، لَٿِ هڪ ٻئي جي هيسَ؛
واتين ڪري ٿو اُن جِي، هر هر چامُ حديثَ؛
مهرَ آئون شفقت جي، ڏئي اُنهن کي آسِيسَ،
تَن سان ڪير ڪَريندو رِيسَ، جي سَمي چام سُهاڻيون.

18

جن واتين وَهُ وهَلَ، بانس آئي ٿي ٻُچِڙِي؛
تَن ويهاري وَٽِ مِ، ڪيا شاهه شُغل؛
اُهي چڙهيا پالڪئين، آهي سپُ سَهَلَ؛
جتي جهَبِرن جهوپڙيون، ٿيا ما ڙيون تِت محَلَ؛
سمو چامُ اَنگلَ، اَچيو اُنهن سان ڪَري.

19

چِچيءَ جي هُئي چَٽَ، ٿي آئي عام خلقَ کي؛

وَهِ وجائي وَهَ مِ، ميئي مجائي نه مَٿَ؛
نوري ڄام تماچيءَ سان، ڪِلي چڙهِي هُئي ڪَٿَ؛
سر لاڄو سَرِيَٿِ، مَلاحِڻِ مشرو ڏيکيا.

20

جنِين ڦا توڙيون هيون، گنديون گود ڙيُون؛
تَن پيريون بافتن جيُون، جُنگ ڏئي جوڙيُون؛
اُچليو اُنهن ڏي وجهي، سون رُپو روڙيُون؛
پانوَ پاسي ميَي جي، قَنا تان ڪوڙيُون؛
گهوڙا ۽ گهوڙيون، ٿو وينو ڏيها ڙيون ڏئي.

داستان ٽيون

1

نوريءَ ڪيو نازُ، ٿِي ريجهائي راوَڪي،
نِت نِت ڄام نيازُ، ٿو اَچيواُنهن جو ڪري.

2

تون تماچي ڄامُ، آءُ ميئي مُهاڻِي آهيان،
ڏنو تو آرامُ، ڪينجهر ٻن ڪنڌيُن ڪي.

3

تنبوءَ جي طَنابَ، اڄ ڪُتِي ڪينجهُر ڪنڌئين؛
ناد وڄن ٿا نادِري، ٻيا پِي رودَ رَبابَ؛

جتي ڪِڪيءَ ڪوڙَ هئا، قيما تِت ڪباب؛
وَتن مُهاڻا مستُ ٿيا، ماڇِي بي مهابَ؛
تَن تؤن سپ حسابَ، مورائِين معاف ٿيا.

4

پَلئہ مون پا توءِ، تون راجا لَجَ رَهائِين؛
سَما سُچا توءِ، ڪاملَ پنهنجي قُرب ڪي.

5

ڏُٿُ جَنين ڏوڏا، پهرڻ پا بوڙا تَنين؛
پينا وَجن تن جا، گَپَ اندر گوڏا؛
سو پَٽن جي پينگهن ۾، تن لَالُ ڏئي لوڏا؛
اُهي آٽيون اوڏا، ٿو وير وهاري وَٽ ۾.

6

ڪوجهيون رنگ ڪاريون، منهن نہ موچاريون اُهي؛
سي ڪديو ڪالورن جيون، سِر ڪَٽَن ڪاريون؛
ڪيئي ڪٽي اُن جيون، ٿو تماچِي آريون؛
سي اَج سالون ڍڪِن سِرَ تي، ڪُلهين ڪِينا ريون؛
زور چڏي زاريون، ٿو تماچي تَن کي ڪري.

7

لاڏڪيون لاڏ لُڏَن، ڪينجهر سنديءَ ڪَنڌئين؛
ڪاريون ٿِيون ڪُڏَن، سَمي جي سُهاڳ تي.

8

ڏُلِنَ ڪي ڏولئِين، جامَ تماچيءَ چا ڙهيو؛
لَعلان زمردَ تَن ڏئي، ٿو جواهِر جهولئِين؛
زريءَ ڪَلاباتَ جا، تَن چِڪَمَ تي چولئِين؛
چِٽڪائي چولئِين، هيرا لَڳان لَڪنئِين.

9

هئا لانگوٽِيا لَول، ڪوڄها ڪنهين نہ ڪَم جا؛
تَڏي مَڏي ڪانَ تَن، سي ڪَن جهَروڪين جهُولَ؛
فَرش فُروش اَئون غاليچا، ٿو ڏئي تَنين کي طُولَ؛
مَڏيون مال ڏسي اُهي، غمزا هٽِن غُولَ؛
قدرُ تَن کي ڪهڙو، جي آهن اوجَلُولَ؛
پيا اِهڙي منجهه اَوُلَ، تِن چا ريون چار وسا ريا.

10

ڪؤنر جَن ڪُڙهيون، هُيون هميشه هَٿ مِ؛
سي لوڙهن جي لَڙه لٖءِ، ٿي لُڙئي منجهه لُڙهيون؛
جهُڳَن جهَل نہ اُن جي، ڪونتَلَن ڪُڙهيور؛
ڪي وَتَن چيڪ چُڙهيون، ڪي تازي طَوِيلن مِ.

11

هُيون لَسَ لانگوٽيون، پاڻِيءَ پوندي جن جيُون؛
تَن مِياٽيون معافِي ٿيون، ٻِي چَر سَپا چونٽِيُون؛

اُن جون ڪٽي ڪيتريون، ڄام سَمو ٽوٽيُون؛
جو ميئُون ريجهائي راوَڪي، ماڻ سان موٽيُون؛
ڪَريون جي ڪوٽيون، تہ پِي پيون پلئہ ڄامَ جي.

12

ٿي پُڻ هُوءِ هُپيون، پورهيو ڪَندي پَن ۾؛
لِيڙ نہ جن لِڱن تي، پاهين ڪَنين پُٽيون؛
پَلئہ لِڳي پوءِ ڄامَ جي، ڇيهن ڪانءُ ڇُٽيون؛
اُنهن لانگوٽنِ لُٽيون، ٿي مُهران لَعلان لاڏَ سين.

13

بيهودا بي آب هئا، اڳي ڪينجهرَ ڪنڌئين؛
پَلئہ لڳي پوءِ ڄام جي، ٿيا تنهن جا جوڙَ جوابَ؛
بِيا سَپ حرفَ حسابَ، مَلاحَن معافِي ٿيا.

14

پيرين اُگها ڙي جي ڳهميون، تن لِڳيون سَو سُٽيون؛
ساڻ جڙاوَ جُتيون، ٿي ڏنيون تماچيءَ تن کي.

15

مُهاڻيءَ مَرڪُ، جان تماچي طُريلُ ٿيو؛
مَٿي ميءَ ڳلابَ جو، ٿو اوتي پاڻ عرقُ؛
ڪيائين ڪونہ فَرقُ، پاڻ ڳڏيائين ڳاندرين.

16

جَنِ مَون ٻُچڙيِ باسَ، آئِي ٿي عامَ ڪي؛

تن سان سَمي چامَ جا، ٿيا ايذائي اِخلاص؛

ٿي عامَ نہ ڏنو جن ڏي، سي ٿيا خاصًا خاصُ؛

عطر عَنبير ڪچور جا، اُهي وَڳين ڏيَن واسَ؛

لَڪين ڪن لباسَ، زريءَ آئون زَرباف جا.

17

تون سمو سُلطان، آءُ ميئي مهاڻي آهيان؛

تون مون ڏنهُن مِهربانُ، مون ڪيهي ڪاڻ ڪُڙم جِي.

18

ڪَديو ڪالوڙا، ٿي آندئون اَڏوبَند ۾؛

جن پيرين لِتَرَ ڪونہ هو، سي ڪن جڙائو جوڙا؛

تن مُهران سون سَمو ڏئي، ٻيا رُپي جا روڙا؛

ڏيهن ۾ ڏوڙا، ٿئا سَمي جي سُهاڳَ سان.

19

ٿِي لانگوٽِين لوڙَ، پيو ڍويو ساريءَ ڍَنڍَ ۾؛

ناپي ۾ ڏُٿ ڏَپَ جا، آٽيو ڪَنِ اَروڙَ؛

تني مُشڪَ عطَر ٿيا، هئا جتِ ڪِڪيءَ جا ڪوڙا؛

سي ڪن ڪِينا رئين ڪپڙا، ٻيا جواهِرَ جوڙَ؛

مَٿي ٻنديءَ موڙ، گهڙيو تماچِي تَنَ ۾.

داستان چوٿون

1

مَڪَ برابر نہ ڏيان، توڙي پَرين موتيئن ماڻِ؛
جو مون ڪميڻيءَ ڪاڻ، چارو چامَ ڪُلهي ڪنيو.

2

چامَ ڪنيو چارو، مُرڪِي مَلاحن جو؛
تيلهان مَڪَ مٿي موتِن جي، ڏيان ٽِيڻو ٽُرارو؛
سپ ڪينجهر ڪنارو، مُهاڻن معافِي ٿيو.

3

موتي مٿي مَڪَ جي، وٺان نہ ٻيڻا؛
پِي برابر نہ ڪريان، جي ٻيڻا ڪِي ٽِيڻا؛
اَسين تا هِيڻا، پَر چارو چام ڪُلهي ڪنيو.

4

مَڪَ موتين تي نہ ڏيان، توڙي هُئَن پاتون پاتِ،
ڪوجهِي مان ڪَم ذات، پَر چارو چامَ ڪُلهي ڪنيو.

5

پَلئي لِڳي آهيان، آهِيان اَباڻِي،
سَمي سُڃاڻِي، چرو چامَ ڪُلهي ڪنيو.

6

هئا تولا ڪين توٺَ، پر نادر چام نوازيا؛

جَن ناپا لوڙھ ڪَلور ٻيا ، ٿي ڦَڪيائون ڦوٽَ؛
سي اِج ڪِيا وَتَن خمارَ ۾، اَنئي پَھرَ اَلوٽَ؛
ڪِينجھُر ٻِن ڪنڌُن ۾، ٿيا لانگوٽيا ، لَڪ لوٽَ؛
پينگھن آئون سُڪ آسڻَن، ڪَن جَھپيرا جھُوٽَ؛
هِڪُ ڪُلهين ڪونئر سئيل ڪَن، ٻيا منهن لائَن منهن سُوٽَ؛
چِچيءَ هاڻ چوٽَ، ڪيون مَرد مِياڻيون.

7

جن ٿي ڦَڪيا ڦُٽَ، ٿيا ڪُلين قيمَن هيروان؛
اَج تَن ڏُشالا سِرَ تي، ٻيون شالون ٻنڌَن ٻُٽَ؛
زمرد آئون ياقوت جِي، ٿي لَعلين هيرين لُٽَ؛
سَمي سپ معافِي ڪئي، تَن ساڻِن تان سَٽ ڪُٽَ؛
لَٿا ڏِيل اُنهن تون، ٻي ڪُلِي ٿِين چرَ چُٽَ؛
عيبَ ڏِسِي عامَن جا ، ڪيائين ڪان اُپَٽَ؛
اُنهن جامُ اُڪُٽَ، موتي ماڻِڪ ٿو ڏئي.

8

هيٺ مٿي پوتِي، ماڳين مهاڻِن ڪِي؛
پاڻيءَ پوندي تَن هُئي، چِڪَ جيهِي چوتِي؛
اِج گاندِرِ سِر گلابَ جي، ٻي عطر عنبر اوتِي؛
مُنهن لَڳُس موتِي، تان جهولِي ٿِي جواهِرَ ۾.

9

چارو چام ڪٽي، ٿو مُرڪيو مَلاحن جو؛
زريءَ آئون زرباد لَئي، ٿي چُڳير چٽي؛
سَهجَون سون رُپا ڏئي، ماڻِڪَ ميَي مَٽي؛
خِيما خوب قناتان، هيجَون تِت هَٽي؛
ڳاٽاتي نه ڳٽي، ڏي جالَ جواهَر تِن کي.

10

تماچِي طُرا، ٿو سڌيون ٻڌائي اُن کي؛
سي شوق وَتن شِڪار تي، ڪنيو زور زُرا؛
ڪُڏائِن ڪُرا، سي ٻنهي ڪِينجهُر ڪَنڌئين.

11

راتو ڏينهان ڏِپَ، هو مَرڪُ مَلاحن جو؛
تي ٻوڙيون وَهَ وَهل ۾، ڪَئي جهيرن جهِپَ؛
هو روز جَنين جي رِبَ، سي اَڄ ڪُلين حلون هيروان.

12

مُهاڻِيءَ جي من ۾، نه هو ڪِبرَبُ نه ڳاءُ؛
نيئن سان نازَ ڪري، ريجهايائين راءُ؛
سَمو سَپِني ڪانءُ، وَني ويٺي پاڻ سان.

13

هُئي ويٺي بازر وچ ۾، هُئا هٿ ڪِکِيءَ هاڻَس؛
دَرن ڪانڻ دُٻَن ۾، ٿي پَنَ وِڌا پاڻَسِ؛

هُئي مُهاڙي ماڙَسِ، پر هِن سان ڪَرمُ ڪَريمِ ڪيو.

14

ٻيون پِي چار چُري هَليون، ٻڌي دعويٰ دانايُون؛
”هلي تہ ڪِڪيءَ کوڙ سان، ڳَچ ڪِي ڳالهايُون؛
مضمون چا هي مَلاح جو، جنهن سان راءُ ڪٽي رايُون!“
نوريءَ اِڳيون نا زَ مون، جڏهن چِٽ اکيون چايُون؛
تڏهن سُهمجي سايون، ٻوليندون ٻا تِيون ٿيُون.

15

لَٿو لانگوٽين جي، پَکي جامُ جُلِي؛
مَنهن مَنهَنِ پيون مَسندان، جهُڳي پاس جهُلِي؛
ماڻڪَ ءِ موتئين، چورِلي چولِ چُلِي؛
ڪِنجهرُ سپ ڪُلِي، جَڻ اَصليءَ ڪنؤن اَهڙو هئو.

16

فارغ ٿِيَن نہ فِراقَ کَون، ويجها ڪين وصالَ؛
گُم ٿيڻ کَون گم ٿِيا، نَڪا سُرت سنڀالَ؛
اتي قِيل نہ قالَ، ”سچو“ صُمٌ بُڪمٌ ٿيا.

مـارئـي

داسـتـان پـهـريـون

1

سا ريمِ اَڄ سَنگهارَ، جن ڏٺي مون ڏينهن ٿيا؛
سي لَڪَ لنگهي پيهي ويا، پانورَ منجهه پنهوارَ؛
هَٽي وينا پَڪڙا، هُتِ سُکِ ٿي اُجڙوارَ؛
جن جي ساهه سنپارَ، سي اَڄ پَنهوارَ پَري ٿِيا.

2

اَڄا ڪالهُون ڪالهه، هُيس مارن گڏ مليرِ ۾؛
سي ڏينهن وِيڙا گذري، جَڻ منجهه خوابَ خيالَ؛
اڄ پرئين ڪنڌئين پکڙا، جوڙي وينا جالَ؛
جن جي ساهه سنپال، سي اَڄ پنهوارَ پري ٿِيا.

3

تڏهن مُڪُئون جيڪَر، مون ڏي خاصا خابَرو؛
لهَڻ سُڌ سَنگهارِ جِي، نَڪو پانڌِي پنياڻُون؛
پَر پَري شايد پنهوارَ ويا، جو سُڌ نہ لَڌاڻُون؛
پَکا پانورَ ڪَنڌئين، نئين هيجؤن هَنياڻُون؛
چڙي مُلڪ ملير ويا، هُنَ تَرِ تيلهاڻُون،
اِئين اُتاڻُون، نہ هِت ڏَرُ ڏريجو ناهه ڪو.

4

ڪڏهن ڏيهه ڏنامِ، ٿي ساعَتَ ساعَتَ سومرا؛
مارو ڪالهه مليرِ ۾، پَر پَري اَج پيامِ؛
آهِن ڪينَ اُنهن رِيءَ، اڪڙيون ۾ آرامِ؛
سَدا وتن سِڪنديون، پَر سانپڙ سُورَ ٿيامِ؛
سي پُڙ ڪين وِيامِ، جَن سان گُرهيم ڳالهڙيون.

5

جي هوند اُتيئي، هئا مارو ئڙا مليرِ ۾؛
سُڌ لڌائون سِڪهڙي، حال ٻُڌي هيئَي؛
پَر ٿَر چڙهي ويئي، جيڪُسِ وَسَئن ويڙهيچن جي.

6

پَنهوارن پيغامَ، جيڪَر مُڪا تَڏهين؛
پَر مون ڪان اَج پَري ٿيا، ويڙهيچا وريامَ؛
تيلهان مون ڏي نه آيا، ڏنهن سنگهارَن سلامَ؛
هئا مليرِ مُدامَ، پر ڪو سانگِن اَچي سانگُ پيو.

7

هِيءَ وَس چڏيائون، هُن وَسِ ويا واهَڻِن؛
پَڪا پانورَ ڪَنديِن، نَئِين عُمر اَڏيائُون؛
پَٽي اوريان پَڪڙا، وچي هُنَ ٿَر هَنيائُون؛
پانورَ سَنديون ڪَنديون، وچي اُتي واسيائُون؛

چڙهي مُلڪ ملير جو، ويا ٿَرچا ٿاڻُون؛
اُڪندَ جن آئون، سي اَڄ پنهوارَ پَري ٿيا.

8

ٿيا پنهوارَ پري، آءُ ڪِن ڪي ڏوراپا ڏيان؟
اُنهن ٻاجهون مارُئِي، ٿِي ميان هِت مري؛
نئين قبر ڪَري، ڪوا وڏي اباڻَن ڪي.

9

جي پيڪَن پوءِ پيامَ، سي تا ڏُکيا ڏينهڙا؛
هِيئَن نہ پائڻُ ڪا هُيَمَ، تا ڪي هيئَن ڪندامَ؛
پَرَ وچِي ٿِر ٿيام، سي سُڌ لَهَند ڙ سومرا.

10

پري ڏينهن پيانِ، جيڪُس سانگِن ڪو سانگُ پيو؛
پکا پانورَ ڪَنڌئين، ٿرؤن ڏور ٿيان؛
هوند ڏوراپا ڏيان، پَرَ پَنهوار پري ٿيا!

11

پَري ٿيم پنهوارَ، جَن وري وَرَڻُ نہ ٿيو؛
ڏيان ڏوراپا ڪَن ڪي، ٿيا سِهج ڪاڻِ سنگهارَ؛
عُمَر اُباڻون آهِ مون، جو دم تَنهنئُون ڏارَ؛
اُهي اَجَڙوارَ، مانَ مِلائي مُون ڏٽِي!

12

پرئين ٿر پنهوارَ، جيڪُس وڏو وِچٿُ ڪري ويا،
ڪڏهن ايندم اوڏڙا، سومرا سنگهارَ،
رڻُ چڏي ريدار، مَن ڪَرن مهڙ ملير ڏي!

13

پانورَ پاس پيا، وڏا ڏوٿن ڏينهَڙا؛
ٿانهر وجي ٿَر ۾، ٿَريچا ٿيا؛
لَنگهي ملڪ مَلير جو، ويڙهيچا ويا؛
عُمَر ايڏي پَند تي، ڪنهِن سانگ نِيا؛
قادر شال ڪِيا، مون کي ويجها واهَڻِن!

14

اَٿم سارَ سَندين، پَرَ اَڄ پنهوار پَري ٿِيا؛
مشڪل مونِٽ تَن جو، جي هي لَڪَ لنگهِين؛
وري هيج ورين، جي سانگِن ڪو سانگ پيو.

15

جي لويُون ڏَڪي لوءِ، ڪڏهن اِيندا ها اَجڙيي؛
اَڄ هٽي پَکا پانورين، عُمَر ويٺا اوءِ؛
تَن پنهوارن پوءِ، مونِي اَچڻ نه ٿيو.

16

جي هُوند اُنهِن جاءِ، هئا اَباڻا اوڏڙا؛
نه هِنئُون اَگي وَسَ ڪِيا، تَن منهنجي اَچڻ لاءِ؛

پَرَ اُتَن عِتاب نہ آءِ، جي ٿوري ٿِرِ چڙهِي ويا.

17

جي اوڏا هوند هيامِ، ماروئڙا ملير ۾؛
نہ پڻ پيغام فراقَ جا، مارُنِ ڏنھُن مُڪامِ؛
پَرَ پرئين ٿِرِ ٿيامِ، ناهِ عِتاب اُنھِن تي؛

18

لنگهي مُلڪ مَلير جو، ويا پَرئين ڏيھِ پنهوارَ؛
تَن موٽي اچڻ جي نہ ڪئي، اَي سومرا سردارَ؛
هاڻي ساريو، هِتِ سَنگهارَ، ڪِجَ هِنيانءَ ٻَريو پَون.

19

چا هُون چَڏيائون، نہ چاٽان مُلڪ ملير جو؛
پَکا پانورَ ڪَنديُن، تَئِين عُمَر اَڏيائون؛
اَنئي پَهَر اُباڻِڪي، اُنھِن ري آئون؛
ڪو موٽي ڪائُون، مَنَ ماڻھو مُلڪ ملير جو!

20

اَج نہ حوضين هُوءِ، مارو نانھِ ملير ۾؛
ايندا هئا اَجڙيي، ڪَليُون ڪنيو ڪُوهِ؛
جيڪُس مِيان پَرَ جُوءِ، اُهي ويا ويچارا واهَڻِين.

21

عُمَر اَباڻي پارَ جي، فاني ڪَيَس فِراقَ؛

جي هُئا ريجاٽين رهاڪَ، تَنِ ٿرِ وجي ٿاٽا ڪيا.

22

ٿي گَڏ ڪيَمُ گُذران، جَنين جهانگيئڙَن سان؛
ڪاٿي اَج اُهي ٿِيا، سومرا سُجاڻُ؛
ڪاٿي پيس آءٌ اَچي، آهِ اِهوئي اَرمانُ؛
حَيرتَ مِ حيران، آءٌ اِنهينءَ تان آهيان.

23

مُون جاليوسان جَنِ، موٽِي تَن نه پُڇيو؛
حالَ هِنَ جون خَبران، پيون، هُوندن ڪَن؛
پَکا پانورَ ڪندئين، توڙِ هنيان اَج تَنِ؛
ڏيان ڏوراپا ڪَنِ، جو سَنگهار ئي ساٿيه ٿيا.

24

جيڪس سنگهارَنِ، اُهو ڏيهه وِٽي ويو؛
وري هيج وَرَن، جي سانگِن، ڪو سانگُ پيو.

25

جيڪُس سنگهارَن، وري وَرَنڻ نه ٿيو؛
عُمَر اَباڻَن، هُو اَج ڏيهُ وِٽي وَيو.

26

ويجهائيءَ لَئه وِجهُلان، سَندِيءَ اَباڻَن؛
اُهي هميشه هُئن، جي سُڌ لَهَن سپ حالَ جي.

27

ڏينهَن اُتي جا ڪي، اَڄ اَچي مون ياد پيا؛
پهُون پنهوار ن جون، صبح ويلي سي؛
اُٺيا اَچن آبَ لءِ، مٿي آنهه اُهي؛
هئا اُڏَل جهانگِي جي، تَن سانگُن ڪو سانگِ پيو.

28

آريُون اَباڻَن ري، ٻِئا تان ڪٿندم ڪير؟
هي جي ڳهَ ڳِچيءَ جا، ظالمَ پانيان زير؛
سَنگها رِنِ ساويرِ، مِلان شال مليرِ مِ!

29

ايندم اَباڻا، ڏُورِ لايا جَن ڏينهڙا،
ڪير سَهندم سومرا، ري مارئڙن ماڻا؟
هاڻي نه چاڻان، ته ڪا موِتي ملنديس مارئين.

ڪافي 1

سومرا سائين توکي، وو،
ڳالهيون چونديس آءٌ حالَ جون، هوءِ هوءِ!

عمر اباڻي پارَ ڏي، ڪِرڙ ڪڪوريا ڪي، وو.
ڪوڪَڙ چونديان ڪانڌَ سان، پٽ چڙهي پيڪي، وو.
سِگَرڪِيَن سڦڙا، سَئِين جا سيڪي، وو.

ڪافي 2

جاليمَ جن سان ٿي، ووءِ تا مارو ڪيڻ ويا؛
هوءِ هوءِ حالڙو ڪنهن سان ڳريان!

پَڪا پٺي اُتهون ويا، پَرئين پندِ ڪٽي.
راتو ڏينهان روح ڪي، اوڏنهن ڳُهرَ ڳهٽِي.
ڳهڙي جا هِت ڳهاريان، سا ويڙهيچن نہ وٽِي.
جهليان شالَ وڃِي، اُن پَنهنجن جِي بہ پٽِي.
مون من ماندو مارئين، چاٽِي هڪ ڏٽِي.
پڪا پانورَ ڪنڌئين، هو وينا حال هٽي.
جدائيءَ ڪَون جهانگيئڙن جي منهنجِي بابَ ٻٽِي.
”سچو“ سنگهارن جا هِت وينِي ڳڻ ڳٽِي.

ڪافي 3

ڪانگل ڏج سنيهڙا، مان ويراڳڻ آهيان!
اوهان ٻاجهون آءُ گهٽيري، محلَن ۾ مُسجان.
قسمت قيدالماء جي ايرادي آهيان.
چانور چا چورمان، آچِن نِت نوان.
ڏونرا پُسيون ڏيهَ جا، سا ريون هِت رئان.
زهر پيالا سوز جا، اوتيون آءُ پيان.
اوهان ٻاجهون سپرين، مَران آءُ ڪِي جيان!

ڏکن ڪارڻ ڏيهه ۾، نپايس اوهان.
”سچو“ اکڙين مؤن، ميان، هاري رت رئان!

ڪافي 4

مٺان منڌ مارُن تون، وهين آسرو لاهي!

بندُ تنهنجي باب ۾، اصل ڪون آهي.
سڱُ اسان جو سومرا، چنڊ جيهو ناهي.
پرين نيندا پاڻ سان، سگر ڏي ساهي.
نيرَ هي جي نينهن جا ڪير سگهي لاهي.
رکج منهن ملير ڏي، تاهه نه پيو ناهي.

ڪافي 5

وري آءُ وطن، منهنجا ساريون نيڻ سڪن،
- موٽ سلامت سپرين!

اکڙيون اوهيرا ڪري، واٽ ڏسيو وجهن.
پرين پرديسن لاءِ، جهوريءَ نيڻ جهجن.
عمر اباڻي پار ڏي، وجون ٿيون چمڪن.
ميڙائي جا مينهڙا، ويجهو شال وسن.
الله آندا مون پرين، دارون درد مندن.
”سچل“ سڪ سبيل ٿي، پارئون جا پرين.

ڪافي6

مون تان چيو تو اڳهين، نہ تون دل ڦاساءِ!

آهون داهون چو ڪَرين، سَبُر سيڻ سَنداءِ.

ڪُڇ ڪنهين سان ڪينڪي، ٻولي ٻي نہ ٻڌاءِ.

وچڙيا ڳَڏُ ڳڏي پِرين، ڪو والي ورق وراءِ.

ٿوري گهٽي ڏينهڙين، ڪندءِ ماڙ خداءِ.

سانگِي ويڙا سانگ تي، پنهنجي سانگِ سُٽاءِ.

پاڙُون جاڙِي پريت مؤن، ڪوهہ ڪَرين هاءِ هاءِ.

"سچو" سُپرينءَ لاءِ، ڪوڙين ڪانگ اُڏاءِ.

تو پٽي ساريو جن کي، تن پِيي سِڪَ سنڌياءِ.

داستان ٻيو

1

عمر اَباڻن مِ، لَڏمَ لائون لالڙئين؛

کُهُ موتِي مالُهڙئين، حال گهوريا هِن حالَ تي.

2

جو ڏاڏاڻو ڏيهُ، مُونهؤن مور نہ وسري؛

سو ڏاتَر لَہ ڏيکار مُون، سومرا ساڻيهُ؛

ريءَ پنهوارن پَرڏيهُ، هيءُ مِڙيوئي پائيان.

3

ڏيھ ڏاڏاڻي، شل سِگھي ويندس سومرا؛
مون کي ماروئڙن ۾، ڇڏ عمر اُماڻي؛
ڏينهن گُذري ڏکَ ۾، ٿو ڇاڻيندڙ ڇائي؛
سُکَ ڏُکَ سنديون ڳالھڙيون، وڃي اوريان اَباڻي؛
نہ تہ سُڌ لَهندڙ سِگھڙا، اَللہ اُھي آڻي؛
جو ھُن بِنا ھاڻي، گَھڙِي ھِت نہ گھاريان.

4

وَس نہ وِسا ريامِ، سُرھا وَڻَ ساڻيہَ جا؛
اُھي ھيڪَند ڏينھڙا، ٿي گَڏِجي گڏا ريامِ؛
ياد ڪيون سي ڪيترو، سانگِي سنپا ريامِ؛
اوڏنھن اُڏا ريامِ، ڪَلَ لھَڻ لَئہ ڪانگڙا.

5

جھِڙِي ھُيس مَلير ۾، جي ھِت ٿيان ٿِهڙِي؛
پَرَ ڳالھ ڪَريان ڪھِڙِي، جو قابو رھيسِ ڪوٽَ ۾.

6

ھُيس ڪير ملير ۾، ھِت ٿِي آيَسِ ڪيرَ؟
جيڪُس پيڙمَ پيرَ، فقط لَگَ فِراقَ جي.

7

ڪاٿي آءُ ھُياسِ، ڪاٿي آيَسِ سومرا؟
ھُتان ھلي ھِتِ اَچي، پورَن منجھ پياسِ؛

هنجن هابُ ڪِياسِ، وچوڙي جي ڏينهڙي.

8

شال نہ رهن ڏورِ، هُئَن اَباڻا اوڏڙا!

ميان تَن ريءَ مور، مون هِت جالڻُ نہ ٿئي.

9

ڏوٿِي ڏورئون ڏورِ، عمر اَڄ مون کي ٿيا؛

سُمهَڻ جاڳڻ سورِ، مون گذارَڻ آئيو.

10

جڏهن آءٌ جاياسِ، ڪنهن وٿِي، وِهَ جي نہ ڏني!

جڏهن ساماياسِ، تڏهن آيَس اوراڻَن ۾.

11

هي سامائجڻ گهوريو، جنهن بت ڪيو بيرؤن؛

وجي شَلَ ويڙهيون، ڍِساڻ ڏوٿيَڙن جون.

12

ڏني ڏوٿيَڙن کي، گهڻا ڏينهن ٿيا؛

جالڻُ جُدائيءَ ۾، جيڪي پَلَڪ پئا؛

سي وڻواند ويا، سارا سنگهارن ري.

13

هُت ٿا لوءِ لُچَن، سُٽِي ڳاڻيون سومرا؛

پيهي ڪِئَن نہ پُچن، جي هُئَن اَباڻا اوڏڙا!

14

پا ڙو پا ڙي ساڻ، شَلَ هُئَان اَباڻن جي؛
پکي تَن جي پاڻُ، آءُ تا سُکيو پائيان.

15

مون کي رَبُ رکي، شل پَردي ساڻ پناهَ ۾!
نہ هئان منجھ پکي، عُمَر اَباڻَن جي.

16

پَردي منجھ پناهَ، مون کي رَبَ رکيج!
اُڪندَ هِن اَرواحَ، آهي اَباڻَن جِي.

17

ڏِسي ڪيتَ ڪَٽِي، ويا ما روئڙا ملير مَون؛
پَکا پانورَ ڪندئين، وِيئا جالَ هٽِي؛
اَڳي پنهوارن پاڻ ۾، ٿي اِها ڳالھ ڳَٽِي؛
هِت رَتي رهڻ ناهِ ڪا، چاڙي هِڪُ ڏِٽِي؛
جا عادت زور ظلم جِي، هيءَ خَمير وَٽِي؛
رَعيت جي رَنجڻ جي، ٿيس گھر گھَٽِي؛
هاڻ بَرسَر هِيءَ بَٽِي، سنگھارن تي سومرا.

18

پَلَڪ نہ ٿيان پاسي، شَل عمر اَباڻَن ڪَون!
ڳَڎُ ڳَڎين ها سي، سپن سان سي سومرا.

19

ڪاڏي اَڄ رهي، آءٌ ڪاڏي اَباڻان؟
هاڻي نہ ڇاڻان، تہ ڪا موٽي مِلنديس مارئين.

20

اَڃا نہ آيا، سنگهارا ساٽيھ ڄا؛
ڏينهن جهَجها لايا، پانوَرِ پنهوارن پاڻ ۾.

21

جيڪس نہ آيا، سنگهارا ساٽيھ تي!
نہ تہ ڪيئن خابرو، تڏ ڙهئين هَلايا؛
تن ڏينهن وڏا لايا، وڃي پانورَ ڪنڌئين.

22

وڃن تامَ پري، شل اَباڻَن اوڏي هُئان!
جو سُڌِ لهَن مون سِڳهڙيءَ، ذري منجھ ذري؛
اکيون آب پَري، ٿي وڃهائيءَ لئہ وجهُلان.

23

بيوسِي آهيان، هِن ماڙن ۾، مارو!
وِساري ويهي رهيؤ، جڙ منجهانئوَ ناهِيان؛
لالچ نہ لاهيان، پَسَڻ پَنهوارَن جِي.

24

موٽِي شال اَچن، مارو ئڙا تہ مَليرَ ۾!

اَچڻ سندي تا ان جي، ڪَر پوي مون ڪن؛
تا سِپيئي سُک ٿين، گوندرَ وڃن گُذري.

25

ڏوراپا ڏيئي، ڪنهن هَٿ مُنجان مارُئين؟
نہ وساري ويهي رهيوَ، حال ٻڌي هيئي؛
مِڙيي اَچو مون گهرين، آهيو جهانگيڙا جيئي؛
جي آهيو اتي ئي، تا لَهو سُڌِ سنگهار جي.

26

موٽي ماروئڙن، سُڌِ نہ لڌي ساهَ جي؛
لاهي چڙيو دل ڪوُن، اَديون اَباڻن؛
ڪنهن ڳُڻن سنگهارن، جيڪُسِ ويڙِس وِسري.

27

ڪي ڏينهن هُيس قرار، مارُن ڳڏ مليرِ ۾؛
درد نہ هو ڪو دِل کي، هُيسِ مِٿَن ۾ مختيار؛
ريءَ اَباڻن آرِ، هاڻي ڪنديس ڪَن سان.

28

اَج سارِيمِ سنگهاري، جَنَم لنگهائِمَ جَن سان؛
هيءَ وڇوڙي تَن جي، ميان هِت ماري؛
عمر سِپا مون سانگين، ٿِي ڳڏجي گذاري؛
منهنجي پار پنهوارَ جي، آهي تاڪون تياري؛

هاڻ لکي منجهان مارئين، هِيءَ حقيقت ساري؛
ڏينهن هيترا ڏوٿيو، ڪِيئن اوهان وِساري؟
جيڪُس ڏُرئون هُئي ڏاري، تيلهان ويڙو وِسري.

29

منهنجي مَن ميان، هِن ڳالهيون ماروئڙن جون؛
ڏُٿ ڏاڏاڻي ڏيهَ جو، وجي خوشِئون هُتِ کِيان؛
ڪائي ساعت سومرا، جهانگِن ري نه جِيان؛
وڃِي ٿر ٿِيان، شَلَ سنگت سنگهارن جي.

30

ويجها جڏهن هُئام، ماروئڙا نه مليم؛
تڏهن ڳالهه احوال جي، تَن ڪَنين ڪين وڌام؛
هاڻ وڃِي ٿِر ٿيام، اُهي سڌ لهندڙ سومرا.

31

ٿيا پنهوار پَري، آءُ ڏيان ڏوراپا ڪن کي؟
وَهندو شالَ وصالَ جو، ڪوپڙ واءُ وري؛
نَئي گڏ ڪري، سو مون کي ماروئڙن سان.

ڪافي 1

مارن ڏي آءُ وڃان وڃان! هادِي اَللهُ، الو يلو!
لاوان لهنديس ڪيت پنهنجي سان.

سرتيون ٿينديون مون ڇڄان ڇڄان.

ڪَڏ ٻندياٽي ٻند مؤن، ڪُرف ڪڙا ٿِي پَچان پَچان.

واٽ جنهين کون سانگِي ايندا، سائي واٽ مان وڃان وڃان.

”سچو“ سائل آهي اوهان جو، سِرُ سائينءَ اڳيون سَڃان سڃان.

ڪافي 2

لَڄايان نہ لوئي، وو،

عمر آنديم جا اوڏاهون!

جي تا ملڪ مليرِ ڏنهن، قاصِد اَڇي ڪوئي، وو.

سارو سنگهارَن ڏي، حال منجان روئي، وو.

وڃهان ٻرنديءَ ٻاهہ مِ، شالون پَٽ سپوئي، وو.

ڪِٿِي ڪَنيَم ڪِيئن جي، اَڏو ٻَند جا هوئي، وو.

آنديم ڪِٿِي ڪوهَ نوَّن، آب ٻَري اوئي، وو.

پِيَڻ ڪاڻ پنهوار جي، ڪَلي مُون تان ڊوئي، وو.

اهڙي اڳي ڪنهن نہ ڪئي، جهڙي ڪيڙي توئي، وو.

مون سان مدد ني ڪندو، ”سچو“ صاحب سوئي، وو.

ڪافي 3

وينا منهنجيون ڳالهيون ڪن،

هُت ما روئَڙا بہ مليرِ مِ!

عمر آنديئي ما رئي، تاسف ڏيئي تن.
سَدا آهن سومرا، ما رو منهنجي مَن.
مون جيڏيون ملير ۾، چانگن پاسِ چڙن.
چڏي پانور ڪنديون، مَنهيون اوري اَڏن.
”سچوءَ“ جي سَريرَ ۾، ويڙهيچا ٿا وسن.

ڪافي 4

غم ۾ ڪِيئن نہ گذا ريان، اَديون، تن وچؤن مون کي ڏينهن پيا !

ميان مُلڪَ ملير ڏي، ڪنيو نيڻ نِها ريان.
پَڪا پنهوارن جا، ساعِت ساعِت سنپا ريان.
راتيان ڏينهان روح ۾، ساهيڙين کي سا ريان.
وَسُ جي هوڪو منهنجو، گڏ هُنِ پاڻ قطا ريان.
پَت پنهنجِي پاڻهين، پنهوارن سان پا ڙيان.
ياد ڪيو سي ڳالهيون، پنهنجو پاڻ ٿي ڳا ريان.
موڪل ڏينم منٿين مِڙان، گهڙيي هِت نہ گها ريان.
پَڪَر پاپاڻن جا، چَهرائيءَ سان چا ريان.
جي مون روحَ رڳن ۾، ويڙهيچا نہ وسا ريان.
جا لوئي آنديَم لوءِ ڏنهن، عمر شال اُجا ريان.
حال پَسي هِيءُ پانهنجو، ما روئڙن لڳ ما ريان.
پَٿ پِيَهَرَ گهوريا، طولَ پايان تلوا ريان.

ڪَرَ لهَڻ لَئہ ڪانگڙا، اوڏنهن روز اڏاريان.

”سچو“ سنگهارن ڪَون، هِي سِر هڏ نہ واريان.

ڪافي 5

شالَ نہ وِسارين، مارو مون کي، شالَ نہ وِسارين،

- درد جنين جو آهي دل کي!

اَنئي پهر اوڏهون، نيڻَ ٿا نهارين.

پَهون پنوهَرَ پانهنجا، ويجها وهارين.

جوڙُ اسان جا جهوپڙا، ماڙيون ٿيون مارين.

هَردمر طلب جون تَن ۾، تارون تنوارين.

سنگهارن جون ساه کي، ڳالهيون ٿيون ڳارين.

”سچو“ سارين جن کي، سي پِي تو سارين.

داستان ٿيون

1

جهانگيئڙن لَئہ جيءُ، هِت عمر آهہ اُباڻڪو؛

نَئي ڳَڏائج اُن سان، حال منهنجو تا هيءُ؛

سانگيئڙن ۾ سيءُ، آهہ اَجا توڙِي تانهنجو.

2

ڪونہ وري آيو، ماڻهو مُلڪَ مَلير جو؛

جو ڪِيئَن جون ڏئي خبران، ساٿِي سَوايو؛

ڏورائيءَ ڏوٿن جي، هيءَ مون کي مُنجهايو؛
ميان مارو ئڙن جي، هِت طعنن تپايو؛
ڪر سومرا سايو، ته وڃان ويڙهيچن ڏي.

3

قاصد آيو ڪونڪو، ءِ ڪو نه لکيائون خط؛
جيڪُس هُيس ڪينڪي، ريگستانِن رَتُ؛
پنهوارن پاهَتُ، تيلهان مون سان نه رکيو.

4

قاصِد آيو ڪونه، ريگستاني راڄَ ڏهُون؛
جو تو مون کي تارِ ڪيو، سومرا مِ سونَ-
ليهه پتو روحَ کي، هُت هَي هَي جيڪس هو نه!
چيهون هِتي چونه، ٿيان اَهڙن عتابن سان.

5

پنهوارن پيغامَ، اَڄ ڏئي مُڪا مُون مَٽِن؛
”ڪڏهن آيا ڪينڪِي، تو ڏنهن هِت سلامَ؛
”ڪائي اتي محفوظُ ٿئين، طرحين طرحين طعامَ؛
”پيرُون چوندئي پَٿَ جا، ٿي ڪڏهِن لاڙيو لامَ؛
”ڏسي عيش اِنعامَ، اَڄ اُهي ويلان وِيڙئي وسري!“

6

پَري ٿين نه شالَ، هُئَن اوڏائي اَجڙي!

اُتي ويني اُن جا، اَٿم خوابَ خيال؛
سدا سانگيڙن جِي، مون کي ساه سنڀال؛
هِتِ مون ھھڙا حال، هُتِ عِتاب اُنھن جا.

7

عمر مون ڏي آئيا، اَباڻئون عتاب؛
”ٿيئن اتي تون ما رُئي، ڪائي خوش ڪبابَ“؛
هِت مون اکيون پنھنجيون، جھليون روئي آبَ؛
جھوريَس هِن جواب، ويڙھيچن وسا ريو.

8

مُنجن هِيئَن چَيون، مون ڏي ما رو، سومرا؛
”وجي عمر ساڻ تو، ڳالھيون ڪالھ ڪيون؛
”سي پُڻ پنھوارن م، پَڌر هَتِ پيون؛
”اِهي پَچا رون تانھنجون، ويڙھيچؤن نہ ويون؛
”ڪيتِن هاڻ ڪنيون، پکيُون ملڪ مليرِ مَون.“

9

ڪو نئين نِيا پو، منھنجو ما روئڙن ڏي؛
”مون ڏي اَوھان موڪليو، ڏئي ڏوراپو؛
”نہ لوئي لاھي سِر ڪَئُيي، سون رُپي چاپو؛
”مون ڪؤن وسري ڪين ويو، آھي جھڻ اُھو جھا پو؛
”اِينديَس سِگھي ايڏھين، لاھي لاڳاپو؛

موليٰ ميلاپو، ڪندو سِگهڙو سنگهارن سان.“

10

آءُ پُڇ چا تہ چوان، موٽِي ما روئڙن کي!
”هَئي هَئي هِن جي حال جِي، ناهي ڪَل اَوهان“؛
هِت اُنهن ري سومرا، نِتُ نِتُ سورَ نوان؛
پَکي شالَ پهان، مان وجي پنهوارن جي.

11

ڪٽي سانڍ ڪٽِي، جا آنديمِ مُلڪَ ملير ڏنهن؛
سا اَج توڙِي تا سِر نوّن، لَحظو ڪين لٿِي؛
لوئِيءَ سنديءَ لَڄَ ڪوّن، مون ڏِڪيا پٽَ نہ ٿي؛
هِت سُورن آهِ سَٿي، اَئين ٿيون ڏوراپو ڏيو!

12

ايڏانهن اِينداس، ڪنهن مهل موچاريءَ ما روئا!
جا لوئِي آنديمِ لوءِ ڏنهن، سا چن نہ چڏينداس؛
توڙي تَهبا ران ٿِيئي، تَہ بِہ مور نہ مٽينداس؛
اَچي ڏوٿيڙن کي، اَجا ڏوراپا ڏينداسِ؛
نہ ڪيئن وِساري ويهي رهيو، ٿوراهِين ٿينداسِ؛
مَنهيون، مَنهَن سان اِتي، آٽي اَڏينداسِ؛
ڳالهيون ڳرهينداس، سرتن سان ساٽيهہ ۾.

13

الله اَباڻن سان، مون ڪي گڏُ ڪرئين!

جي ويا ڦر پَرئين، سي موٽي آڻ ملير ۾.

14

عمر اَباڻن ري، آءٌ تان ڪوجھي آهيان؛

هيءَ لوئي نہ لاهيان، جا آهِ نشاني اُن جِي.

15

جا اَباڻن ڏني، سا لوئي هَڏ نہ لاهيان؛

ڪنديس ڪين ڪِني، وٺي وينديس ويڙھ ڏي.

16

عمر ڏيھ اَباڻي، مون چڱا ڏينھن گذُاريا؛

هِت اَچي هاڻي، پيو هِنيڙو هَلاڪت ۾.

17

عمر اَباڻون وڇڙي، ڪنهن اعراضي آندياس؛

وجي خوشيؤن ڪائيندياس، پَڪا پيرون پانهنجا.

18

ڪائي پلڪ پَري، شال عمر اَباڻون نہ ٿيان!

ذري منجھ ذري، هُئن پڇند ڙ حال جا.

19

جڏهن هُيس اَباڻين، محل نہ ما ڙيون مون ڏٺا؛

لَئي ۽ لاڻين، هيون پيهيون پنهوارن جون.

20

ڦِٽي ڦوڙائِي، آءُ مِيان ما روئڙن جي؛
ڏنيون مون کي تو هٿي، آهن ما ڙيون جوڙائي؛
ويهان وچ نہ انهين، ٻُڙو ٻوڙائي؛
هِن هنڌن ۾ سومرا، ٿو لکيو لوڙائي؛
جنهن آندم ٿوڙائي، پکن مؤن تہ پنهوار جي.

21

ريگستاني راجَ جِي، آءُ ڳالهہ ڪريان ڪيهِي!
ڪَنِ پچا رون پاڻ ۾، سي واريءَ تي ويهي؛
تہ ”ايندي ما روئِن ما رئِي، شل پَکن ۾ پيهي“؛
اُڪندِ مون ميلاپ جِي، آهہ جهانگن کي جيهي؛
منهنجي تن تيهِي، آهي سِڪ سنگها رن جِي.

22

مان اُنهن کي سا ريان، هو ٻِي سا رن مون؛
جي راضي ٿئِين تُون، ڏي موڪل ما روئڙن ڏي!

23

مان اَباڻن سا ريان، هُت اَباڻا سا رين؛
واڻان نِها رين، منهنجي اَچڻ سنديون.

ڪافي 1

پَلپَل پونم پُور، عمر تن ما روئڙن جا.

دمدم منهنجي دل ۾، مارُن جا مذڪُور:

سرتيون سورن جا.

سانگيڙن کي سدا مان ساريان، هنيڙي هونم هُور،

پل پل پنهوارن جا.

منِ مَچائي ”سچو“ ويا سانگِي، دونهن جا دستور،

خاصَن کورن جا.

ڪافي 2

پا ڙيچون ني پرِين جو، مون کي پُور اجِ ني پيو.

انتر جنتر مَون ٿي، هَي نيهڙي نيو.

جيڪي چيو نجوميءَ، سو تا صحيح ٿيو.

چرخو پَجي چيها ڙيون، مون ٿي ڪاڪيون ڪَيو.

هِن جان ٿئي جميعت، لالَن جي پائي ليو.

ڪو ڏس اچي پريئن جو، هِن ڏاهه کي ڏيو.

جي در اچي سو دلبر، تا جيءُ ”سچوءَ“ جو جيو.

ڪافي 3

مارو مون کي نہ وسارين، آهيان اُنهن جي! ميان.

دردَ جنين جو دل ڪي، ڪَرمِ سين اُڪارين.
اٿ ئي پَهر اوڇين، ٿا نيڻ نهارين.
هردمِ طَلب جون تَن اندر، تا رون تنوارين.
”سچو“ سارين جن ڪي، سي پِي تو سارين.

ڪافي 4

هلي ههڙي حال، ميان،
وڃي ڏوٿن کي ڏسان!

پيڪَن مون پهچائين، پلا پنهنجي پالِ.
منهنجو مارو ڏن ريءَ، جِيڻ آهي جنجال.
ههڙي وڇوڙي جي، ڪنهن سان ڳرهيان ڳالهه.
هُئڻ سدا خوش سومرا، مارو پنهنجي مالِ.
”سچوءَ“ جي نہ سَرير ۾، مارن جِي آهه قالِ.

ڪافي 5

ڏوٿن ڪُون نہ ڏور، آهيان جيڏيون.
آءُ اوڏي ان کي! سائين الا.

ناهيان ٻاهر تن ڪون، ميان، هڪڙوئي دم دور.
”اَلانِسانُ سِري وَاَنَا سِرهُ“، دوسن جو دستور.

هِي مڙيوئِي آهي تان، ميان، مارن جو مذڪور.
”سچو“ سا پُڇ ڳالهڙي، ميان، مارن جِي مَستور.

داستان چوٿون

1

تون حمير هِنِي، آءُ ٿورياڻِن آهيان؛
جا لوئي آندم لوءِ ڏنهن، ويندس ساڻ وني؛
ڪڏهن ٿيندي ڪانه ڪا، مانهوُن شال مَنِي؛
ڪتابت قولن جي، مون ڏي پنهوارن پَني؛
هيءُ بندُ بندياڻِيءَ کي، هو لکيو رات چَني؛
اُن سانگِن ڪاڻ سَنِي، مون مڙيائي سومرا.

2

ڪو بِي خيال نه هومِ، هُيس مارن ساڻ ملير ۾؛
جان وچوڙو سومرا، ڪُون ٿريچن ٿيوم؛
قسمت قيدالماء جي، ڏَسي ڏور وڌوم؛
تڏهن وڏو قدر پيوم، هَي ”سچو“ هيڪاندِ جو.

3

ويٺا ڳالهيون ڪَنِ، ماروئڙا ملير ۾؛
نه ”اِجها ايندي مارئي، وري هن وطنِ!“
ايڏي اُڪنڊ آهي، مُنهنِجي جا پُرِ جَنِ؛

آءٌ سکھي سان تن، وڃي گڏ گذاريان!

4

ڦرايتي ڪاٿي ٿيا، آءٌ ڪاٿي آئي!
قسمت قيد ڪٿي ڪيو، آءٌ ڪٿي ڄائي!
آهي منهنجي روح کي، ريءَ مارُن موڪائي؛
اَنئي پهرَ اُنهن جي، وات اَٿم وائي؛
گهڻي مدت مونجهه ۾، مون پڻ لنگهائي؛
مَنَ سِگهڙي سنگهارن جي، ڪل پوي ڪائي!
ته ڪي آهِن آرامي اُتهين، جهانگيڙا جائي؛
ڪِي ويا مُلڪ مليرَ مون، ڪري اَجائي؛
وڃي پانورَ ڪنديئين، وينا وهٽائي؛
اُتي تازا توانا ٿيا، ڏُٿ ڏئورا کائي؛
ڪر سومرا سائي، جئن ٿِيَن آسودا آجڙي.

5

جن گڏ گذاريوم، سڀ ڄماندر سومرا؛
اَڇي پَري پَيَس اُن کون، مُونجهه اِنهيءَ ماريوم؛
ساريو سنگهار جي، ڳالهِن هِت ڳاريوم؛
جو مارو محرم حال جو، سو پڻ سنيا ريوم؛
ڏيهُ ڏاڏاڻو ڪَڏهين، وار نه وساريوم؛
نِتُ نِتُ نِها ريوم، پَنهوارن جي پارَ ڏي.

6

اَڄ پڻ ڏِٺمِ اُداسُ، هِي مَن ما روئڻن ڏي؛
ڪر ٻنڌياڻي ٻند مَئون، خاوندَ لڳ خلاصُ؛
جو مَٿي ڪيتَ ڏنا رَڪي، ڪا پلنگين ڏينديَس پاسُ؟
ڪو وجهُ صاحبَ سومرا، اُنهن سان اِخلاصُ؛
جو هو ويچارا واهَڻِين، تون ڪري ڏس قياسُ؛
زور تنين تا ناهِ ڪو، لوئي جن لباسُ؛
اَنئي پهرَ اُنهن کي، آهي حَميرن هِراسُ؛
تاڪُون تُنهنجي تابَ ڪوَن، سهميون اَٿن ساسُ؛
چا ڙهيو لِڳين ڪِين تَنين، ماسي قَدر ماسُ؛
تعديون تَنين تي ڪَرين، جن تو هَؤن ٿئي مَواسُ؛
ويڙهيچا وڙاهَ ۾، هُتِ وڻ وڻ وٺن واسُ؛
پاءِ پنهوارَ پياسُ، آهي راجا منهنجي روح کي.

7

چَئي مُڪائون، هيئن ڏاڏاڻي ڏيهَ ڏنهن،
ته ”جيڪس“ اِهي تو هُيون، مَنَ جون مدعائون.
”تان وجي پلنگين پَترَٽن، شَلَ چڙهان آئُون،
تو پڻ تيلهائون، هاڻ ويا ويڙهيچا وسِري!“

8

چگيءَ طرح چَئي، تي مُنجان ما روئڻن ڏي:

تہ ”سُکين سانگيڙن ڪون، پري آءٌ پئي؛
”قسمت قيدالماء“ جي، مون سان هِيئن ڪَئي؛
وسري ڪينَ وئي، سَنگت سنگهارن جِي“.

9

ما روئڙا ماندي، آءٌ اوهان ريءَ آهيان!
سُکيا اَئين ساٽيهِ مِ، هِت بَند رهي باندي؛
هِت قسمت قيدالماء جي، هِيءَ اَچانڪ آندي؛
آهيان اوهان جي ڳالهِ ڪون، ويل نہ ڪنهن واندي؛
چگي ٿِي چاندي، اِينديَس لوئي وني لوءِ ڏي.

10

قاصِدُ اَجُ ڪوئي، مَنَ اَچي ما روئڙن ڏنهن!
تنهن تا چوان حالڙو، سا رو سيوئي؛
ايڏنهن آندي آهِ مون، لاڪيٽِي لوئي؛
سا وني وينديَس پاڻ سان، اَثم عهد اِهوئي؛
سرتِن سان روئي، سِڪون لاهينديَس لوءِ مِ.

11

هِيءَ اُميد نہ هُئي، مون کي ما روئڙن ڏنهُن؛
جو ڪونہ مُجندا مُون مٽِين، پُچڙ ڪاڻ پهي!
ڏنم هذنهِن ڏيهِ مِ، نَڪو ڳوٺَ ڳهي؛
هاٽي وائي وائندي، اها سيُمَ اَجُ صحِي؛

تہ ”اَنا مِينهن ملير ۾، ويڙا راڄ رهِي؛
”چڏي پانورَ ڪنڌيون، آيا هيٺ لهِي؛
”جهجهو جهانگن کي ٿيو، ڏِهيان ڏٿ ڏهِي؛
”ڪَڏيو پِين پاڻ ۾، وڏيءَ مَهَل مَهِي“؛
ويندِيَس ڪوڙِ ڪَهِي، آءُ پَکي پنهوارن جي.

12

سَنگھارن جي سِڪ، آهي منهنجي مَن؛
شال سِگھوئي سومرا، ڏسان ڏوٿيڙن؛
راتو ڏينهان ڪاڻ ٿي، جهڄان جهانگيڙَن؛
پاٺي پَنهوارن، اَڄ تان مونکي ياد ڪيو.

13

جهانگي جهڻ پياڪ، ناهِن شَربت هيروان؛
ڳاڙهيو ڪاريون لوئيون، پَهرڻُ تَن پوشاڪَ؛
لاهِج لوئيڙن تان، الله لِڳ اولاڪَ؛
جو رکن هَڏنهن ڪانڪا، عُمر بِي اِملاڪَ؛
ڪارڻ پرورَ پاڪ، مون کي ميڙِين مارئين!

14

ڪيا کِوڻ ڪيڄَ، اَڄ ڏاڏاٽي ڏيهه ۾؛
پر ماٺو مارويڙن ڏنهن، هَڏِ نہ آيو هيڄ؛
ڪالهه ڏنا هُئم اُپ ۾، اَٺِڪ ۽ اَٺيجَ؛

اُنا مينهن مَلير ۾، ٿيا رڻَ سا رائي ريجَ؛
چانگن سان چِڙهي ڪري، ڪَن چَنن ۾ چيجَ؛
آءُ پُڙ پِنيءَ پيجَ، ملنديَس ما روئڙن کي!

15

هي ونءِ حالُ وجان، ميان ما روئڙن ڏي؛
آهي اُميد اَجان، جو خوشِي ڪنديَس ڪيت سان.

16

مينهن وسندي مان، ويڙهيچن ويندياسِ؛
لوئي ساڳين لوءِ جِي، نال وِني نيندياس؛
وجي ٿر ٿيندياسِ، ڏکَ سُکَ پائي سومرا.

17

ڏنا رن ڪون ڏار، جي مون ڏينهن گذاريا؛
سي هئا قيامت جيهڙا، ميان سومرا سردارَ؛
الله ڪري اوڏڙا، ”سچو“ مَنَ سنگهارَ؛
تہ ڪريون ويهي ڳالهڙيون، هنيڙي جون هِڪوارَ؛
پَر پري ٿيم پنهوار، ڏيان ڏوراپا ڪَن ڪي!

18

جيڪي هُتِ هونديون، سا هيڙيون ساٿيه ۾؛
سي پيرون چوندن پاڻ ۾، گڏ ڪيون گُونديون؛
سا ريو مون کي سومرا، رات ڏينهان روئنديون؛

ٻيون ٻِي ڇا چونديون، اَڃا عُمر الاجي آجڙيون!

19

ريگستانِن رنگُ، جي تون پسين سومرا؛
نہ ميان ما روئڙن تَوِن، ظالِم لاهين زنگَ؛
جو تاڪون تنهنجي تابَ ڪوِن، جهانگِي واسِن جهَنگُ؛
نامِيا هي تون ننگُ، نيئي رسائين راڄ ۾.

20

جي ريگستان رهيا، تَن سخت نہ ونج سومرا؛
جو تاڪون تنهنجي تابَ ڪوِن، ڇَنن مَنجهہ ڇپيا؛
سي ڪي پَرئين وسِ وهيا، وسَ ڇائيتا واهَڻين!

21

ڪري ياد قلبُ، ٿو منهنجو ما روئڙن ڪي؛
جو ٿيان هيڪاندي تَن سان، ٿئي سائينءَ ڏنهُن سَبب!
ڪڍ بندياڻي بند مؤن، نہ راضي هُئي رب؛
غازي لاهہ غَضَبُ، ڪَر مِهر ما روئڙن تي.

22

رڄُون ريگستانُ، جِت وطن ويڙهيچن جو؛
راحِم ٿي رکيج تون، تَن ما روئڙن جو مانُ؛
جهون جهانگيڙن تي، ڪَر عمر تون اِحسانُ؛
نہ سارو جڳ جهانُ، مَرُ تعريفان تنهنجيون ڪري.

23

هيءَ خبر هاڻي، آئي ريگستاني راڄ ڏئُن؛
ته ”انا مينهن ملير ۾، ٿيو پڻَ ۾ پاڻِي؛
گُلَ ڦُلَ گلزاريون ٿيا، رِڻ سپ ريجاڻِي“؛
تون پِي صاحب سُڃاڻي، موڪل ڏينم مِڙي مَران.

24

مينهن وسندي مون ڏٺا، هي پکا پنهوارن؛
ڳاڙهيون اچيون لوئيون، ڪيا سَهَج سَنگهارن؛
اُهي عام خلقَ ڪوِن، ٿا گوشي گذارن؛
منهنجي اَچَڻ سنديون، ٿا واٽون نهارن؛
سانگيڙا ساڻيهه ۾، پيا نِت نِت سَنيارن؛
هي ڳالِهيون ٿيون ڳارِن، مون کي ما روئڙَن جون.

25

مِينهن وسندي سومرا، اَڄ پُڻ پور پيا؛
پَکا پنهوارن جا، سي مون ياد ڪيا؛
ڏني گهٽا ڏينهڙا، مون ٿرِيَچن ٿيا؛
وسِري تا نه ويا، ڪا ساعت منهنجي ساهَ کوِن.

26

هِت ڏيهي ڏسان ڪونهَ ڪو، جو ڏئي ڪيتَ خَبَرَ؛
هِيءَ قابُو رهي ڪوٽَ ۾، اُنهن ريءَ عُمَر؛

مَليران مَحضَرَ، ايندم اَجائيءَ جا.

27

مِينهن وسندي ياد مون، اَج ما روئڙا آيا؛
قيدالماءَ جا ڏينهڙا، سي مون لنگھايا؛
موٽي اَچڻ جا ٽِيمَ، ڏي سنگھارن سايا؛
اُهي مولا ملايا، جي پنهوارن پَري ٿيا.

28

ڪو جو وريو واءُ، اَج پڻ مُلڪ مَلير ڏنهن؛
جَڻ اُ آيِم اَبا ٽاءُ، ماڻهو موٽائڻ جو.

29

مون کي رات رسيون، ڏيه ڏاڏاڻو خَبران؛
"تہ ساٿيھ سَپ سَرهو ٿيو، وچون واهَ وَسيون؛
"تہ اچي ياد الله ٿو، ڦوڳُ ڦلار پَسيون؛
"برابر بادل ڪَيون، مُنِي لوءِ لَسيون؛
"ساول ڪائي سبزيون، ٿيون سَجيه سَسِيون؛
"ڳا ڙهيون اَچيون ڪاريون، لاهن غم گسيون؛
"وُڙهيون ڪَسَ ڪَسِيُون، پڻ آهِن تارِ تَرائيُون."

30

رات وري آيا، ما روئڙا تہ مَلير مِ؛
جو لڌم خوابُ خوشيءَ مون، جَڻ مولِي مِلايا؛

وري وسايا ۽ پلي پاڻَ پِنُن جا .

31

وسَ چَري آيام، ما روئڙا ملير مِ؛

چڏي پانورَ ڪَنديون، ويڙهيچا وريامَ؛

عُمر اُميد ڻيامَ، پَسَڻَ پنهوارن جِي.

32

جي ڏوٿي هُيَم ڏورِ، سي وارِيءَ ڪَيَم ويجهڙا؛

هُئي جا پورن پُورِ، سا تا اج من تَون لَنگهِي.

33

موٽِيا پارِ مَليرِ، سانگيڙا سانگُ ڪَري؛

جَن جِي سِڪَ سَرير، سي ئي عُمَر آئيا .

34

لَٿو ڦوڙائو، وريو ورق وصالَ جو؛

وري وطَن آئيا ، ريگَ لنگهي رائو؛

”سَچُو“ چَوي سائو، ٿيو موٽِي مُلڪ مَلير جو.

ڪافي 1

مارو ٿر ٿيام، پلو ميان وو، ڏيان ڏوراپا آءٌ ڪَن ڪي!

سي پا ريندَس پانهنجا ۽ ميان، جي هُتِ قولَ ڪيام.

چڏي مُلڪ مَلير جو، پَرينءَ وس ويامَ.

گھوريا پَري ڏينهڙا، جي پنهوارؤن پيام.
سنگھارن جي اَچڻ جا، ميان ”سَچو“ سَنيها سُيام.

ڪافي 2

روئان زارو زار، يار،
مانَ مارُن کي ملان آءُ!

ڏيان ڏوراپا ڪن کي، پَري ٿِيَم پنوهارَ، يارَ.
ونِي ويڙا پاڻ سان، منهنجو ساهُ سَنگھار، يارَ.
اهو اٿم آسرو، ايندم اَجڙوار، يارَ.
ڪَندا مُهڙ مَلير ڏي، رڻ چڙي ريدار، يار.
سو دم گوندر گذري، جو دم اُن ريءَ ڌارَ، يار.
روئي رت اکين جا، جھونا ٿيا جھالار، يار.
وجي بُڌنديس اُتَهين، سندي پنهوارن پُڪار، يار.
رکي ويڙهيچا ويا، مونهين سر مَيار، يار.
پيڪين مُون پُهچائيين، سومرا سردار، يار.
راتو ڏينهان اوڏهين، ”سچوءَ“ ساهَ سنيار، يار.

ڪافي 3

ساريان آءُ تا لوءِ، پنهنجي جون لوين،
عُمر گھوريا هِي پَٽ پٿهَرَ، ميان!

هُت ويڙهيچا، ووءِ وينا ورهائن ڏيها ڙيون،
سي ڏونرن سنديون ڏويون.

سنگھارن ڏي سوز سنيها،
آءٌ ٿي روز مُنجان رويون.

ڪنديون ڪوڪَڙ سَنديون، ميان،
ٻَچيءَ پائن ٿا هِت پيڪا پويون.

صبحَ سانجهيءَ ڪَٿَن خوشيءَ سان،
اُهي سي تا آب پَريون اويون.

پاندين پائن پُسيون، ساڳِن سِگر سَنگھارَ،
”سچو“ سي سويون.

ڪافي 4

گھوري هِيءَ جدائي، اڙي ميان، پنهوارن پاجهُون پُورَ پيا !

صبح ويلي ميان سومرا، الا سائين، خبر اها مون آئي.
لنگھي مُلڪ مَلير جو، ويڙئي ويڙه سَپائي.
پانورَ ڪنڌئين ڪينڪي، وهندا ساعَت سائي.
ڪنَين ٻڌان ڪِينڪِي، وري اِها شَلَ وائي.
ڏوٿي پنهنجي ڏيهَ مون، ڪندا ڪِيئن نِوائي.

عمر اَباڻا ڏيھ ۾، سَرها ھُونِ سَدائين.

موٽِي نه وچَن اُوڏهِين، جن جي سِڪَ سَمائي.

ھوءِ ھوءِ هِن جي حالَ تي، پاڳيا ڪرن پَلائي.

”سَچو“ سندن ساٿَ ۾، ڪَري مَرُ نه گدائي.

داسـتـان پـنـجـون

1

جوڙي پَکا جُوءِ، اَچي وِيئا عُمرَ آجِڙِي؛

سَدا سَنگهارن جِي، ٿي مَٿي حوضَن ھوءِ؛

ٿيون گلزاريون گاھَن جيون، بِي خوب کُلِي خوشبوءِ؛

نَئين رونق روءِ، ٿيو موٽِي مُلڪَ مَلير جو.

2

سدا ھئن سُکيا، ما روئڙا نه مَلير ۾؛

شَل نه ڏينهن ڏکيا، اَچن آجَڙين تي!

3

سدا سَرها ھونِ، ما روئڙا نه ملير ۾؛

مٿي پنهوارن پون، مِهَر جا شَل مِينهڙا!

4

مِيان ما روئَڙن تي، مِهران وسَن مِينهَن؛

شَل نه ڏکِيا ڏينهن، اَچن آجَڙين تي!

5

سدا سي ساٽيھ ۾، سُکيا هُئَن سَنگهارَ؛
پکي مَنجھ پنھوارَ، شَل هُئَن هميشه سَرها !

6

سائين سَنگهارن جو، رکج پَن پکي؛
ڪوئي تا نہ لَکي، هُئَن سَدائين سَرها !

7

سنگهاري ساٽيھ، شَل هُئَن سَدائين سَرها ؛
وجَن نہ پَرڏيھ، خوش گذارن اُتَهين!

8

ساٽيھ سنگهاري، سَرها آهِن سومَرا؛
ويڙهيون ۽ واري، مَحَلا ماروئڙن جا .

9

جاتِي واريءَ ڍنو، تاتي اَڏِن پکڙا؛
ڀاڳين لَڌا پوَ، سدا رهن او سَرها .

10

نِوڙن ۽ نُونڊيَن، مارو چارنِ مالڙا؛
گوڙين ۽ ڪِونڊيَن، سَرها ٿِيَن ساهَ ۾.

11

جڏهن ڪِنوِڻ ڪِنوِٽيون، وَسَن مينهن مَليرَ ۾؛

نونديون ۽ نِوڙيون، تاتا سوئِن ٿا رِيُون.

12

ياڳين ۾ لَٿا، جي وينا پانورَ ڪَنڌئين؛
اُنن مِينهن مَٿا، آجڙين عِيدان ڪيون.

13

وري وَسايو، مالِڪَ مُلڪ ملير جو؛
سو اڳي ڪَوَن اُجرو ٿِيو، سائو سَوايو؛
آڳي اڳهايو، "سچوء" جو سوالُ ڪيو.

14

آهي سارَ سنپالَ، ميان مارُوئڙن جي؛
هِتِ هِهڙا حالَ، هُت عِتابَ اُنهن جا!

15

الله اوري آڻ، مارُوئڙا مَلير جا؛
يا مُون کي ڪيڏي ڪوٺ مَون، نئين مُلڪ رَسانڻ؛
پِچَندي وِجي پاڻ، پِهان پنهوارن جي.

16

آڻ الله اوري، مارُوئڙا، مَلير جا؛
مون کي آندو اوچتو، هِتِ ظُلمَ جي زوري؛
آءُ تَنهن گهڙيءَ تَوَن گهوري، جنهن هيڪاندي هِڪُ ٿِيان.

17

جي ريگستان رهن، تن کي سَخت نہ ونج سومرا؛
جو تنهنجو زور ظلمَ جو، سانگِي ڪِينَ سَهَن؛
مَتان پَرينءَ وَسِ وِهَن، هو ويچارا واهِڻي.

18

جڏهن ويڄها هُئامِ، ماروئڙا مَلير ۾؛
تڏهن ڳالهه اَحوال جي، ٿي تنهين ڪَن وِڏامِ؛
هاڻي وَچِي ٿَر ٿِيامِ، اُهي سُڌِ لَهَندڙ سُومرا.

19

ٿِيا پنهوارَ پري، آءُ ڪنهن کي ڏوراپا ڏيان؛
وهَندو شالَ وِصالَ جو، وارو ڪو وري.
سونيئي ڳُڏ ڪري، مُئيءَ کي ماروئڙن سان.

20

هُيمَ جَن سان حالَ، سي اَڄ سنگهاري سِجڪاڻ ٿيا؛
عُمَر اُنهي پارَ جي، اَٿمَ سارَ سَنڀالَ؛
جو صبح اُٿي ساجهُرين، مارو چيڙن مالَ؛
پِيَسَ پَري پنوهارن ڪَون، هَي جي ٿِيَم حالَ؛
آهي اُنهي ڪوٺَ ۾، جِيَڙُ مَنجهه جَنجالَ؛
سِگهڙي وجِي شالَ، پهان پکي پنهوارن جي.

ڪافي 1

هو جي ما روئڙا ٻيهرَ مانَ مِلن،
شالَ الله اوراهون ڪَندن، سانگي سانگ سَندن.

وِئي آهيان واٽ تي، مَنَ اَچو حال پُڇَن.
ٻَکا ٻَکَنِ سامهون، اوري آٽي اَڏِن.
انهن ڪا رڻ جيڏيون، منهنجيون اکيون رتُ رُئَن.
اَصل لاڪون آهي، "سَچو" سَگ سَندن.

ڪافي 2

ما رو اُهي مِليامَ، عُمر جامَ، ووءِ
طَلَب جَنِين جِي آهي تَن کي.

ڪَرَم ڪَيائون ڪيترا، ڏوٿِي هت ڏنامَ.
هِت جنهَين کي، هُت پي تن کي پيو آرام.
پا ڙِيائون سي پانهنجا، ميان، ڪَيئون جي انجام.
طالع وارا تن جي، گولن جا بہ غلام.
ڪاڏهن "سچو" سالڪان، ميان، ٿِئي طَلَب تمام.

ڪافي 3

ڏوراپا ڏيئي، ڪنهن هَٿ مُنجان، ووءِ ما روئين!

وساري ويهي رهيؤ، حال ٻُڌي هيئَي.
مِڙي اَچو مون ڳَري، آهِيو جهانگِيڙا جيئَي.
لَهو سُڌِ سَنگهار جي، جي آهيو اَتيئَي.
”سچو“ ساريؤ ڪِين سا، جا ويڙهيچؤن ويئَي.

ڪافي 4

راتِ مُڪَمِ روئَي،
ساري سلامَ سنگهارن ڏي.

اڪيون اباڻي پار ڏي، ٻيٺيون جهُڙَ جهوئَي.
اَباڻَن جي آسري، لِيڙون ٿيَمِ لوئَي.
وندن وِرچن پاڻ سين، ڏؤنرن جِي ڏوئَي.
لِکِي ڪاغذ مُون وڌو، پَکيءَ کي پوئَي.
ڪي ڏينهن ڏوئِمَ ڪيت سان، آبَ پَري اوئَي.
اَوهان ٻاجهؤن ڪونَڪو، ڪَل لَهي ڪوئَي.
مارو ملندو مارئَي، ”سَچَل“ کي سوئَي.

داستان ڇهون

1

جَڳَرَ جا رڙيون، ٻيا ڪِرڙيُون ڦوڳَ ڦُلاريا،
سي سنگهاريون ساڻيهه مِ، وِهَن وارڙيون،
ٿامان ٿا رڙيون، لاڙيون چنِن لاڪڙان.

2

وَروڻا ويرهيچن جا، اِهي موٽئين ماهڙيون؛

رَس نہ اَچن روح کي، ٿالهہ ۾ ٿالهڙيون؛

سَنگها رنِ جون سومرا، چَڱيون چالڙيون؛

جو فَجُر ڦوڪي سَنديون، ڪن دانهَ دالڙيون؛

وَرُ سي لويون لاکَ جون، ٻَن شالان شالڙيون؛

اَنئي پَهر آهن اکيون، منهنجيون عُمر آلڙيون؛

ڪامل تنهنجي ڪوٽ ۾، وجهان فَلَڪين فالڙيون؛

شال سڻدو سو ڏٽي، مون نِذر نالڙيون؛

وجي ڳجهيون ڳالهڙيون، ڪنديَس سَرتن سان ساٽيهہ ۾!

3

هِت ڏسان ڏوٿِيڙن جيُون، ويني واٽڙيون؛

هُت پَون پنوها رن تي، مِنيون ماٽڙيون؛

ياد اتي جون مون پيون، چوهُون چاٽڙيون؛

توڙي چار ڪُنڊان لوئِيءَ جون، هِت ڦاڪين ڦاٽڙيون؛

تان پِي وجان اوڏهين، جتي ڪِنوٽيون ڪاٽڙيون؛

مون کي لوَهِن لاٽڙيون، تَن لالن سَنديون سومرا.

4

ٻُور ٻُجاٽُون ٻَير ڪَن، ٻَهون ٻيرڙيون؛

چاڙِن چوندن سي چڙهيو، ڏئِي ڦيرڙيون؛

پانوَ پيرڙيون، ڪن تماشا تِڪن جا.

5

هُت ڳهَمن ڏوٿي ڏٿَ لئہ، ڪيون تولا تولڙئين؛
چاڙِن لنب اَئون مَڪِڻي، جهَلي جهولڙئين؛
پِيهَن پَچائن مانيؤن، ڦوڪي ڦولڙئين؛
تون عمر اولڙئين، ڪَري هُت چَڏيج مون.

6

هُت ريت نہ اَڏو ٻَندِ، ڪَن لويون لاڪَڙيون؛
مَشَر ما رُئَڙن جيون، سَچيون ساڪَڙيون؛
وَٿِين تورنِ ڪينڪِي، مَڪَڙ ماڪَڙيون؛
اَجان قُتن باکَڙيون، نہ ڪڙا آهن کوهَ تي.

7

اَجان کِنون ڪِنوِٽيون، نہ سانگيُن ساهہ پوي؛
وَسي تَر تارِ ڪَن، نيَون ۽ نُوِٽيون؛
جاتي هُئَن جوِٽيون، تاتي آجَڙي آرامِ ٿيا.

8

اَج جوڙي وينا جهَنگَ ۾، جهانگي جهوپڙيون؛
ڏي نہ ڏوٿيڙن ڪي، لائَق لوپڙيون؛
راجا روپڙيون، ڳهَرين رڪن ڪينڪِي.

9

هُت ڏِين مارو ڏاجَ ۾، چاڙِهي چارَڙِيُون؛
پَيون آهِن سپ ڪي، اُهي ويڙهيون وارَڙيون؛
سي چُوندڙن پيون پرِه جو، نائي ڏارڙيون؛
وِجهَن گوندِن سَنديون، ڳچيءَ ڳارڙيون؛
پوءِ ڪنيو ڪارڙيُون، وَجَن لوئِڙِيارِيون لوءِ ڏي.

10

مون ڪَون وِسَرن ڪِينَڪِي، اُهي عُمرَ ويلڙِيُون؛
چارِيَم وڏي چاهه مَون، ثي چيلاءِ چيلڙِيُون؛
ثي ڪيڏيَمِ ڪيلڙِيون، سَرتِن سان ساٿيهِ ۾.

11

اَوس اَڏِن سومرا، چوڏاري چؤنرا؛
تَن ۾ سانپي رکَن سامهان، ڏُٺ ڀِهون ڏونرا؛
ڏيگَ رکي ڏؤنرا، صبح ڪائِن خوش ٿي.

12

ڪَرِين چو ڪِلان، سانگِيڙن تي سومرا!
سارِهَ سو تِن تي، لاهه توڪان آئون ٿَهلان؛
هي جي مَوتَن جون مَهلان، ثِي مَحلن مَنجهه گُذاريان.

ڪافي 1

ڪاڏي ويڙا، وو، پرِين پا ڙيچا!

جاڏي هليا ، تهِل تاڏي، هَلُ تون هِنيڙا ، وو.
محبن مون سين عَجَب جيها ، ڪيئي ڪُڙِ ڪيڙا ، وو.
گوندر گاڏائون ڏينهڙا ، هِت جالڻ جيئڙا ، وو.
هِن اَجايا اُنهن ٻاجهون، جي پلڪ پيڙا ، وو.
”سچوءَ“ سَندا سانول ٻاجهون، هي حال هَي ٿيڙا ، وو.

ڪافي2

آئين هَلي هِن جاءِ ، وي،
هِڪ ساعت ڪارڻ تون سانگيڙا !

ڪا گهڙي نيباهُ نہ جاڻج، پيچ نہ تنهن سان پاءِ ، وي.
”الدّنيا سَاعَةٌ“ اِهو نُڪتو دل سان تون لاءِ ، وي.
جاڏهن آئين تون وڃارا ، وري وڃڻ اوڏهن آءِ ، وي.
دنيا ۾ دَمُ ڪيئي گذاريئي، ”سچو“ سچڻ جي ساءِ ، وي.

ڪافي3

اوڏاهون آيا ، مون ڏي عتاب اَباڻن جا .

هي ڏيهُ وِيڙُءِ وِسري، اِتي ڏينهن وجي تو لايا .
ياد اسان کي ڪِين ڪيڙئي، منجهائينءَ مايا .
ڏينهن اسان ريءَ گذري، ويڙئي سپ اَجايا .
گهٽا مينهن مَليرَ ڏي، وِالِيءَ وري وَسايا .

تُنهنجي ڏسڻ لئه، هِت سانگِي سِڪايا.
سائِنءَ ”سَچو“ سِڪھڙا، مون مارو مِلايا.

داستان ستون

1

مون جاليو سان جَن، موٽِي تَن نه پُڇيو؛
حال هن جون خَبران، پيون هوندين ڪَنِ؛
تان پِي مارو مَنِ، وارُ نه ڪَڏهن وِسريا!

2

توڙي هو نه پُڇن، آءٌ گھڻو پُڇان تَن کي؛
عُمر آءٌ مَچُڻ، تَن کَون وِجان وِسري!

3

ٿي پُڻ وَساياءِ، ڪَڏهن مارُئِين مينهڙا؛
سي ڏينهن ڏاڏاٽي ڏيهَ جا، اَچ ياد عُمر آيام؛
هِت پنهوارن ريءَ پاڻ کي، ڪيها لَقَب لايام؛
هِن لحظي لَنگھايامِ، شال اِهي اَوَسر ڏينهڙا.

4

اِهي اَوسر ڏينهڙا، هِت جالڻ آيم جالَ؛
ڪَٿيرا خوش حالَ، هُت ميان هون مليرِ مِ!

5

اَڄ سنگهاري سا ريا، مون مينهَن وَسندي سومرا؛
ڳوڙها ڳاٽاٽي بنا، هِن هَنجُنِ مون ها ريا؛
ياد ڪَريندي تن کي، ٻارڻَ جَڙُ ٻا ريا؛
هِتِ ”سَچوءَ“ سَنپا ريا، هُت سنپارَ ”سَچوءَ“ جي!

6

سا ريم اَڄُ سَنگهارَ، مِينهن وسندي سومَرا؛
جيڪي ڏينهن هُئاسي گَڏُ مِ، دَمِ نہ ٿياسي ڌارَ؛
ڪاٿي اَڄُ اَسين ٿيا، ڪاٿي اَجڙوارَ؛
وڌو قِسمت قيدالماءَ جي، پَري ڪان پَنوهارَ؛
تيلهان مون اَڄُ آئيو، روئَڻ زارو زارَ؛
پَلپَل هِت پَچارَ، هُت بہ سانگيڙن جِي!

7

ڪَڏهن سانگِن سانڍُ، ٿي گَڏ وسايَم مِينهڙا!
اَڄُ قِسمت قيدالماءَ جي، پيو هِيءُ پَرياڻُ؛
هِت ڪَريان پُرزا پاڻُ، پَر ٿي لوئيءَ جي لَجَ مران.

8

وِسري ڪِينَ وجان، مِيان ما روئڙن ڪَون؛
وسِرڻ سَنديون ڳالهڙيون، مُوروُن تا نہ مَجان؛
آهي اميد اَجان، پکي مَنجھ پَنهوار جي.

9

شالَ نہ وِسارينِ، هُئان يادِ انهن کي؛
عُمر اَباڻن جيون، ڳالهيون ٿيون ڳارين؛
ساهہ رڳون سارين، مَن پَهچان پنهوارن کي.

10

لويون رنگا رنگِ، ڪَن ساهيڙيون ساٽيهہ ۾؛
سي اَساوريون اڳريون، عُمَر پهرِن اَنگِ؛
تاڪون تنهنجي تابَ ڪَون، جهانگِي پينا جهنگِ؛
هِن ويچارا واهِٽِي، تن کي وٽُ نہ تنگِ؛
سي ڪِيئن ڏِيَن پيرُ پلنگِ، حال جني جا هِهڙا!

11

پَئي جيءُ جَنجال ۾، ساٽيهہ سنيا ريُون؛
وسِرن اُهي ڪين ڪي، جي مَهلان موچا ريُون؛
پَر قسمت قيدالماءَ جي، ڪَيون هي ڪاريُون؛
ڪاٿي اَجُ آءٌ ٿيس، ڪاٿي سَنگها ريُون؛
اوڏنهن نِها ريُون، وجان سا وهلُور ٿِي!

12

عُمَر شالَ نہ لائيان، لَقَب لوئڙئين؛
پاڻِي پِيَن پَٽَ ۾، اُبون اوئڙئين؛
ڏؤنرا ڏوئڙئين، وندن ورهائن پاڻ ۾.

13

شالَ نہ لَقَب سومرا، لوئَڙئين لايان؛
پَٽ مَٿي هِيءَ لوئِي، مُور نہ مَٿايان؛
جا کَٿِي کيتَ ڏنارَ جي، پِلي سا پايان؛
مَري مَلهايان، سارو مُلڪُ مَليرَ جو.

14

عُمَر اڇا ڪَپڙا، ڪاڻيا ريُون ڪَن ڪِيئَن؟
جِهڙي آيَس جِيئَن، شل تِهڙي مارُن ڏي وڃان!

15

ڪِيئَن ڪاڻيا ريون ڪَن، ڪَپڙا اَڇا عُمَر جام؟
ٿِين پَنهواريون پَٽ ۾، مِهٽي هابُ مُدامَ؛
آهيان سومرا تو سامَ، نہ لوئِيءَ جي لَڄَ رهي.

16

هِن لوئِيءَ جي لاڄَ، شالَ رهِجي اَڇي سومرا؛
نہ مَرُ ٻُڏي خوش ٿِين، ريگستاني راڄ؛
سا نہ ڪائي ڪاڄ، جا قيد ڪَٽِئي تو ڪوٽ ۾.

17

توڙي لوئِي هِت ڇِجي، وڃِي تَهبا ران ٿئي؛
نہ پِي پِهنديَس پَنهوارن جي، عُمَر پاڻِ پِڇِي؛
جِهانگِن لاءِ جِهڄِي، مان اَڏ مُئِي ٿِي آهيان.

18

توڙي هوءِ چِنِي، تا پي لوءِ لوئِيءَ سان وجان؛
اَچي عُمَرڪوٽ ۾، ڪَنديَس ڪِين ڪِنِي؛
سائي سانديمَ ساھ سان، جا ڏاڏاڻَن ڏِني؛
اُها نينديَس پاڻِ پِني، مِينهن وَسندي سومَرا.

19

اَبَر ٿِيا ۾ اُپَ، ۽ واءُ لڳو اوپارَ جو؛
”سچو“ چوي ٿيا سومرا، ڇَڳا سانگِن سُپَ؛
پَرِ چت اَندرَ ۾ چُپَ اَٿن تنهنجي زور ظُلم جا!

ڪافي 1

اِهي نِيا پا ڪو نيئِي، منهنجا ما رُن ڏئي!

اَچڻ اَوهان جي وسَ وڏائي، ڪوڙين سي ڪِيَڙم ڪيئِي.
ڏکَ ڏورا پا ٿا منجو اسان ڏي، حالَ اَسان هِت هيئِي.
قسِمت ڪو جو قَلَم وَهايو، پَري اوهان کان پيئِي.
لوءِ اوهان جي ڏنُهن لوئِي جا آنديم، لِيڙان هِت ٿِي ويئِي.
ڳالهيون سَنگها رن جون سُڻ ”سچو“ ري، ساهَ سِيبا ٽُيم سيئِي.

ڪافي 2

ڪانگڙا قربَن جا، توکي ڪالهَ اُڏايو ڪَن،
وَنُؤن وِيڙهيچن!

آسروندي آهيان، مَن کو پيرو ڪَن،

وَتُون ويڙهيچن!

پَکا پَکَن سامهون، اوڏا مانَ اَڏِن،

وَتُون ويڙهيچن!

”سچوءَ“ جي بہ سَرير ۾، دونهان روز دکَن،

وَتُون ويڙهيچن!

ڪافي 3

اِهي اولانبا آيا،

مون ڏي مارُن جا، ميان!

ڏيهُ ڏاڏاڻو ڪِيئَن وِسارِيُّي، ڏينهَن اِتي تو لايا .

ڪَهڙِين ڳالهين ويڙهيچن ڏِنُن، مُنهن ڦيرِيُّي مايا .

پَهَر پنهوارن ريءَ ڪِيئَن تِي گهارين، عُمَر سارُ اَجايا .

تُنهنجي ڪارڻ راتو ڏينهان، سانگِي سي هِت سِڪايا .

وَسُ نہ مُنهنجو سُڻ ”سچو“ ري، ڏکيا مون ڏينهن لَنگهايا .

ڪافي 4

آئِر راتِ عتابَ،

ڏاڍا سخت سَنگها رن ڏِنهَن!

مون کي عُمَر ماريو، جهانگيرن جي جوابَ.

”وينيءَ اِتي ما رئي، ڪانئي خوب ڪبابَ“.

هِت سا رو ڏيهُ ڏَڪائيو، عُمَر جي تِڪَ تابَ.

موليٰ تا معافِي ڪيا، ”سَچو“ سَپ حِسابَ.

مومل راڻو

داستان پھريون

1

آءُ راڻا ڏي رَنگ، موتِي ڪاڪ ڪَندن ڪي؛
لاھجِ لِڱ خداءِ جي، ذرو پُرزو زنگُ؛
ناميان پا ڙج ننگُ، مھڙي ھاب مَتان ڪَرين!

2

مومَل مِهڙي هابُ، راڻا ڪر نہ راءَ تون!
جوئن ڪي جوابُ، مرد نہ ڏين مينڌَرا.

3

مون ڪي مِهڙي هابُ، ڪَيُئِي ميان مينڌار؛
ڪَر نہ خان خرابُ، ڪامِل ڪاڪ ڪنڌين ڪي.

4

هِڪَ جُوءِ ٻِي جوءِ، مرد نہ چڏن مينڌ را؛
تو پُڙ پرين پوءِ، ڪوهُ لجايو ڪاڪ ڪي!

5

هِڪَ جُوءِ ٻِي جوءِ، چَڏن ڪِين جوانَ؛
اُهي پِي انسانَ، جي ننگَن تي نِثارُ ٿيا.

6

آءُ راڻا رَنگُ لاءِ، موٽي ڪاڪ ڪنڌن ڪي؛
نامِيان ناءِ خداءِ جي، پير وري هِت پاءِ؛
سوڍا سَنديئي ساءِ، آءُ ويٺي ڪانگ اُڏايان.

7

آءُ راڻا رڪُ راز، مون هِن نماڻيءَ سان؛
توکي ڪريان ڪيترو، ناميان نرِنيازُ؛
جو ٿي ڪَيَڙم نازُ، تنهن مِهڻي هابُ ڪري چڏيو.

8

مون توّن مِهڻو لاهه، موليٰ ڪارڻ ميندار؛
تون تا صاحبُ آهين، هيءَ ڏوها رڻ ڏاهِ؛
توڙي تِيس بيراهِ، ته پي ڳَل تنهنجي آهيان!

9

ڏي ڪو رنگُ وري، ڪامل ڪاڪ ڪَنڌِن ڪي؛
مُنهن ڏيکارج ميندار، وجان تا نه مَري؛
بَخِشج ذوقَ ذري، مِهڻي هاب مَتان ڪَرين.

10

چڙهنديسانِ چِڪي، نه ته مُنهن ڏيکارج ميندار؛
آندو مون کي هِتهين، ڪَنهِن لارَ لِکي؛
چا ڙهيو مون کي ڏاڳهَ تي، تُنهنجي عِشق تکي؛
مَرُ بيو ڪو سِرُ سِکي، اُنهيءَ جي اولاڪ جو.

11

هِي جو ٿِيڙو هو، سو اکڙ ميٺيندو ڪونڪو؛
هِيرو زهرُ زبانَ سان، هِن ڳالهين ڪِيڙو هو؛
نا ته پاڻئون پِهڙو هو، مون کي زير زمين جي.

12

ڏکُ نه ڏيڙو هو، تو مون کي مينڌ را؛
ناميان پنهنجي نَنگ کي، تو نيبه نِيڙو هو؛
زهر پيالو پُر ڪري، مون کي تڏهن پيڙو هو؛
جي نه جِيڙو هو، مان کون هِنَ مِهٽي وري.

13

سودِل سِڪائي، آءُ پُڻ گهٽو آهيان؛
راتو ڏينهان تانهنجِي، واتِ مون کي وائي؛
ڪَر اُها ڪائي، جو ڪارَنهِ لَهي ڪاڪ توُن.

14

ميان آءُ ماري، ڏاڍي ڏنوَ ڏهاڳَ جي؛
مِهٽي هاب مَتان ڪرين، ته ڪاڪِ نه ٿئي ڪاري؛
ڪر سودِلَ سَتاري، ڏوهَن ڏي نه ڏِسيج تون!

15

آءُ سودِا ڪر سَچُ، لاهي مُون توُن هِي مِيهڻو؛
جهيڙو جهڳڙو نِڪري، مون مَنَ اَندران مَچُ؛

الله ڪارڻ اَچُ، ماڳَ وسائج مينڌ را!

16

اچين جي اوطاق، مُنهنجي ميان مينڌ را؛
نہ عين ڪَون آجي ٿيان، ڪوجهِي ٿئي نہ ڪاڪَ؛
هيرَاِها هيراڪ، مَتان مَنٿين مينڌ را.

17

مونڻُ مَرڪ نہ تنهنجو، هو سوڍَل سياڻا؛
وسائج وِلهيءَ جا، پينگ پيَل پاڻا؛
پَري ڪري پاڻا، مون کي ماريئي مينڌ را.

18

آئڻ اُجهائي هَلِي، پِرين پُڇاڻو؛
ڪِين گهٽايو گهوٽَ سان، پِرتِ هِن پاڻو؛
ظاهر زالاڻو، پر باطن بِره بلي هُيو.

19

ڪاتِيءَ ريءَ ڪُهي چڏيو، راڻا تنهنجي رَنجَ؛
سُڪُون ۽ سَهنج، سوڍا ساڻ ڪَئين وئين.

20

سوڍا هِن سَڙيءَ جو، لهَي وِجُ سماءُ؛
ويرن وڌو وِجَ ۾، آهي وِيرُ وڌاءُ؛
مون تي لِڳندو ڪونڪو، پيارا پاڻيءَ پاءُ؛

هيڪر هيڏي آءُ، تہ پيروليءَ پَڌر ٿئي،

21

ڍوليا تو لئہ ڍَٽَ ۾، آءٌ وتان ويڳاڻي؛
راتيو ڏينهان اوتيان، پنبڻين مان پاڻي؛
لَٽا مون لِيڙون ٿيا، هيءَ پوتي پُراڻي؛
تہ بہ راڻي جي راڻِي، سَرتيون سَڏن ساٽيهَ ۾!

ڪافي 1

آءٌ تا روز روئان ساريون،
سوڍا تُنهنِجيون، ووءِ ڳالهڙيون ڪيتريون!

ٻُڌي ورج، وَلها، زور منهنجيون زاريون.
سِڪ سَنديوَ ڪَيون، جِيءَ اندر جاريون.
راڻا رُسَڻ تانهنجي، ڪُوڪان هِت ڪاريون.
وِيني ڳِرهيان ڳالهڙيون، هَنجون هِت هاريون.
جيڪي جايون جِيءَ ۾، وِره تنهنجي واريون.
”سچو“ سَهندا سُپرين، عاجِز جِيون آريون.

ڪافي 2

حالَ منهنجي هاءِ هاءِ،
تو ريءَ لَهَن هِي ڏينهڙا!

آهي هن اَحوال تي، وَلها تان واءِ واءِ.

دوست تنهنجي ديس جي، اُڪنڊ اَسان کي آهِ.

ڏِسيو ڏهاڙي روئان، جاني تُنهنجي جاءِ.

ڪاڪ نہ لڳي ڪَس مون، سوڊل تنهنجي ساءِ.

سوڊا سَتاري ڪري، پيرَ اڳَڻ مون پاءِ.

درد مَندن جون دانهڙيون، والِيءَ لَڳ ورناءِ.

سوالَ ”سچوءَ“ جا سُپرين، تون لالَن دل سان لاءِ.

ڪافي 3

مينڌرا، آءُ ميان، هِت ويٺي ڪانگ اُڏايان!

تو سا ريندي سُپرين، هِت سوڊا ساهُ ڏيان.

راڻا رتِي راز جِي، ڪا جا آهي هِيان.

ڪامِلَ ڪَنڌيءَ ڪاڪ جي، آءُ جاني ڪيئن جِيان.

شال اوهان جو اڳتي، ”سچو“ نِيهُن نِيان.

ڪافي 4

راڻي سندو رازُ، مون سان ڪيڏوئي آهي!

ڪاڪيون آڏو ڪانڌ جي، نئو وڻي نازُ.

ٻانهان ٻانهِن جان ٻڌي، ڪَرڻ نِت نيازُ.

هي هي آهي حُسن جو، ماريُون، غَمُ غمازُ.
”سچو“ پِرپائڻُ پرينءَ جو، آهي ساڻُ ايلازُ.

ڪافي 5

مون کي تنهنجي سارَ سنپارَ، وو،
ڇڏ رساما تون، آءُ منهنجا يارَ، وي!

ڏوهُ نه ڪوئي تو ڏيان، آهي مون ئي سِر مَيارَ.
سِڪَ سور اخان مون ڪيا، هِينئڙي مَنجهِ هزارَ.
موٺُ مَران ٿي مينڌرا، بِرهِي چاڙهيئي بارَ.
ويني ڪري ڪاڪ ۾، هيءَ ويچاري ويچارَ.
”سچو“ سي ئي آئيا، جي دل گهريا دلدارَ.

ڪافي 6

منهنجو سوڍل سارئي ساهه، وو،
راڻا رُسامَن سان مارئي!

وينِي ڪَڙهان ڪاڪِ تي، آڻيندوءِ الله.
هِن مُئيءَ جو مينڌرا، توکي ڪيهو پَرواهُ.
سندو اَچڻ تانهنجي، روز نهاريان راهُ.
گهڙي اوهان جِي ٿِي گهُران، چت اَوهان جو چاهُ.

مِهر مَٺو تو ناهِ ڪو، جيڪُس منهنجو بَخت سياهُ.
ڪوڏئون قُربانِي ڪري، ”سچو“ ساهُ پَساهُ.

ڪافي 7

پئي پيش پرينءَ کي پاڻَ،
آءٌ چونديس هَلِي حالُ هي!

تو تَوَن آهي ميندرا، ڪاڪ سا رِي قُربان.
دل کي ديوانو ڪيو، ٻهڪڻ تنهنجي ٻاڻَ.
ناميان ڏِسج ننگَ ڏي، آءٌ تا ٿِيس اَجاڻَ.
آندم هيٺِ عتابَ جي، مون کي پنهنجيءَ ڄاڻَ.
”سچوءَ“ سَندي ساهَ کي، تانگهه ايذاهِين تاڻَ.

ڪافي 8

مون کي ڪانڌَ بنا هيءَ ڪاڪ،
ڪوڙي آهي، ني وو، ڪاڪيون!

سوڍِلَ ٻاجهون سرتيون، هيءَ مَري ٿي مُشتاق.
منهنجو ساهُ سُڌير ٿئي، اَچي جي اوطاق.
سَڦري آهي سونَ کَون، خاصِي ڍَٽَ جي خاڪ.
سُڌ اَچي لهُ تَنهن جِي، جا چُور ڪَئي چوطاق.

وِجھي ويچاريءَ ويو، اَڍيون ڙي اولاڪ.

تَنُ ”سچوءَ“ جو عِشق اوھان جي، چِيري ڪَيڙو چاڪ.

ڪافي 9

آءٌ تا ڏيھاڙيون، زارو زارُ، ساريو روئان ٿي ھت ڳالھڙيون،

گھڙيون گھڙيون!

ڪڏھن ھُئڙو سُپرين، پاڇياڙيءَ سان پيارُ.

ڪامِلَ آھيان ڪاڪِ ڪَون، تو بِنا بيزارُ.

اِيندو ھئِين اَڌ رات جو، ڪاھي ڪَرهُ سوارُ.

ماري مون کي مينڌرا، وَلھا ھِيءُ ويچارُ.

وَسي تنھنجي ورهَ جو، بادل ھِت بسيارُ.

ڏسي وڏ وڙائي تانھنجي، ھو ڏکِيءَ کي ڏھڪارُ.

”سچو“ سگ اوھان جو، تنھن ڏي نيڻَ ڪٽو نِروارُ.

ڪافي 10

وَلھا ورِي آءُ،

مون ڪَون موٽُ نہ مينڌرا!

ميان مون سَان نہ مَٽِين، سودِل سائين ساءُ.

رکي شريڪت شانِن سان، ھيءَ ڪميڻي ڪاءُ.

ھو جي اَچي ڍڳ ڏنھُن، وَٽِي اُھو مون واءُ.

هَي هَي هِن حالَ جو، لهُ سائينءَ لکِہِ سَماءُ.
”سچو“ ڪنداسي سِگهڙو، پاڙون جاڙِي پرچاءُ.

ڪافي 11

اِڙي جيڏيُون منهنجو جِيئڙو، ونيو سَجَڻ وجي!

چَرخي مُنا تا ڙيون، پينر سَپڪائي پَجي.
درد منديءَ جِي دل اهائي، مَت نہ ڪَنهنجڙي مَجي.
طَرف تُنهنجي يا رَ ”سَچُو“ ري، سوز نہ پنهنجڙو سَجي.

داستان ٻيو

1

ڪاڪِ پُچندا ڪاپڙي، ويا اَڏو ٻَنڌ:
وجي رسيا اُنَ هَنڌ، جت ”مون تون“ آهي ڪانڪا.

2

ڪاڪ پُچندا ڪاپڙي، وڏيءَ ويلَ وِيا:
لُڏاڻون لَنگهي ڪري، ڪنهن پَرئين پَنڌ پيا:
اُتي ٿاڪِ ٿِيا، جِتي ”مون تُون“ هَڏنهن ناهِ ڪا.

3

لَنگهيا لُڏاڻو، آءُ ڪاڪِ چَڏيائون پوءِ تي:
تا تي وجي رَسيا، جا تي مومَل نہ راڻو:
نَڪا مَسجد تَڪيو، اُت نَڪو تِڪاڻو:

تا تي ڻِڻ ٿاٺو، جِتي ”مُون تُون“ ناهِ ڪا.

4

ڪاڪِ لُڏاڻو لَنگهيا، اَڄ لاهوتِي لال؛
اوري هَڏ نہ اَٽڪيا، ٿِيا پرئين خيالَ؛
حدون پَچي هليا، جن کي حَد پَچائي حالَ؛
تن سُرت نہ ڪا سَنپال، وڃي وِيڄها ٿيا وصالَ کي.

5

ڪاڪِ نہ وِيا ڪاپڙي، نَڪِي لُڏاڻي؛
نَڪِي دريا دَٿَ تي، جِتي رنگ رڪيو راڻي؛
اُهي مِڙئي نابود ٿيا، تَن سامِن ساماڻي؛
ٿاڪ ٿيا ٿاڻي، جا تي ”مون تون“ ناهِ ڪا.

6

هِيءَ ڏوها رڻ ڏاهِ، تون ڏولِيو ساري دَٿَ جو؛
ڪامِلَ تِکو ڪاڪِ تي، چڙهِي ڪرهَلُ ڪاهِ؛
ڪاٽيون ڪَنڌيُون ڪاڪِ جيون، بِي لَڳِي باغَن باهِ؛
اِهو مُون تَوَن مِهڻو لاهِ، ڪا مِهر پوئِي ميندرا.

7

چڱِي ڳالهِ چوانءِ، سا سُڻ ميان ميندرا؛
”آءٌ تنهنجِڙي آهيان، تون منهنجَڙو آنءِ،

”هيءَ نِڌر تنهنجي نانءِ، آهي وڪاڻِي وَلها.“

8

ولها وڪاڻِي، آءٌ دِر تنهنجي آهِيان؛
تُنهنجي ڏَس ڏهاڳَ ڪئي، هيءَ نامِيا نماڻِي؛
هيءَ مَرئي ٿي هاڻِي، تنهن مُنهن ڏيکار ج ميند را.

9

مومَل ماڻڻ هليا، ڪاپڙي ڪَل دارَ؛
وِچ ۾ آتش دودَ جا، آئِن بُهت بُخارَ؛
ڪي سَڙيا تنهن سوزان ۾، ڪي نَر چَليا نِروارَ؛
ماڙِي ڏسي پَنِيليا، خود ڪَون خَبردارَ؛
ڪي ويا ماڙيءَ ڪَون نِڪري، پِرت نہ جت پَچارَ؛
نَڪا صورت اُتهين، نڪا تارَ تنوارَ؛
نَڪو ڏسڻ وارو هو، نڪا سُرتِ سَنيارَ؛
تَن تي چَڙهِي آئيا، بيخُوديءَ جا بارَ؛
ڪين ڏنائون ڪاٿهِين، روءِ نَڪا رُخسارَ؛
”اَلانَ ڪَما ڪَانَ“ تَحقِيقا“ تَڪرارَ؛
لَٿا شورَ شُمارَ، هَمَه تا حَقُ ٿيو.

ڪافي 1

تو ڏي هُيَن ڪا تياري،
اِجهي اَجُ سي اِيندئي، ميان!

رکج وڏو آسرو، جي تو محبت ماري،
اُهي نال نہ نيندئي، ميان.
اَچي اَگڻَ تانهنجي، ڏيندئي سي دلداري،
سَنوان طالِع ٿيندئي، ميان.
وڃي گهٽي يار کي، زور نہ زياده زاري،
وري پوءِ نہ ويندئي، ميان.
آهي هَتِ حَبيب جي، ڳالھ ”سچوءَ“ جِي ساري،
ڏاڍا ڏاڻ سي ڏيندئي، ميان.

ڪافي 2

هيڏي اَچڻ جي آهہ، ڙِي، پانڌي يارَ پرينءَ کي!

پِريان رِيءَ پَرديس ۾، آهي اَسان سان هاءِ هاءِ، ڙي.
وِهڻ ڪارَڻ يار سَجڻ جي، چِت ۾ جوڙيُمَ جاءِ، ڙي.
پوٿيون هِت پٺايان، لَڪين لانَ لاءِ، ڙِي.
سِڪ سَجڻ جي ساهَ ۾، ساٿِي تا نہ سَماءِ، ڙي.
سالَ ”سچوءَ“ کي آهي ئي، دوسن جِي واءِ واءِ، ڙي.

ڪافي 3

روئيو حالُ چوان، اَلا! جي اَوتي آئِم اوڏاهون!

پايو پانڌُ ڳچيءَ ۾، آءٌ پيرين تن پوان.

سَرتيون اِنهيءَ سوزَ جِي، ناهي سُڌ اَوهان.

سُڪن مَٿي ڪينڪِي، آءٌ مَٿيان سورَ سَنوان.

سَڄَڻ سَڄَڻ ٿِي ڪريان، پيون لاتيون ڪِين لَوان.

جوشَ تَنهن جا جان ۾، مون کي آهِن نِتُ نَوان.

”سچو“ اکڙين مان ٿِيا، ريلا رتَ روان.

ڪافي 4

پِرين مُنهنجي اَڱڻ، الله توکي آڻيندو!

اَچڻ سَندي اُن جي ٿينديون واڌايون، مبارڪَ جڳُ ڏيندو.

وري وسائج پنهنجيون جايون، ٿورو مون تي لکَ ٿيندو.

پَلو پنهنجا هنڙا ڪري پلايون، لِڱين مون لائيندو.

خبران ڪِيئن جون اَسان ڏسي آيون، توکي پِرين ساڻُ نِيندو.

ويو فِراق فَنا ٿي وصلَ ٿيون وايون، ”سچو“ نانو سَڏيندو.

ڪافي 5

آئين سو ڳالهه سُڻائين،

وَنهيا ڪانگل، تون پِلي آئين!

خط جو آندوئي يا رَ سَڄڻ ڍهون، هلِي سو نال پڙهيائين.
آءُ نہ جوڙيئين جاءِ اکين ۾، اَڄ اوڏاهون آئين.
سِگهڙو سِگهڙو آءُ اَسان ڏنهُن، ڏينهن گهٽا چو لائين.
اَڇو اَڇو تون چو نہ اَچين ٿو، محرم راز رلائين.
نانواَللہ جي يا رَ ”سچوءَ“ کي، محبن سان ڻ مِلائين.

ڪافي 6

وعدو ڪِيئن وسا رِيُوَ،
پَلا سائين، ڪيئي ڳالهيون ڳالهيون!

اَسان نماڻن سان يا رَ پيا را، ڪو ڏينهن مانَ گُذا رِيُوَ.
ڏکَ ڏيئي وَئِين اَڳي ڪَوَن اَڳرا، وري نہ پوءِ نها رِيُوَ.
هيڏانهن هوڏنهن چِني اَسان کي، پنهنجيءَ ڪَدِ قطا رِيُو.
آتڻ چَرخو وينِي چوريُن، ڏيئي سو عِشق اُڏا رِيُوَ.
سپ ڪنهن ساعت سانول سائين، ”سچوءَ“ هِت سَنپا رِيُوَ.

ڪافي 7

جو تو پير پَري آئين،
تنهنجي ٿوري هڪ نَڻي پُڄان... اَلا، ميان!

عاشقَ هِتي لَکين هزا رين، لَئون اسان تو لائين.
عَيب اَسان ۾ آهن اَپا رين، اِهي پَلا ڪيو تو پائين.

ڏوهَ ڏنگايُون ڏسي اَسان جون، چِتُ نہ اَسان تَوَن چائين.
راتو ڏينهان يارَ اَوهان جا، ڳُڻَ ”سچو“ ٿو ڳائين.

ڪافي 8

اَڙي اَلو اَلو، رانوَل آيو راڄَ مِ!

ويَڙا سورَ سنڌو ڪري، اَڄُ پيئَرَ ٿيَڙم پَلو.
جنهن ساعت ڳڏيا سُپرين، سا ساعت ڪنهن نہ سَلو.
ڳالھ نہ ڪريو ڪا ٻِي، ها ريون اَوهين هَلو.
ڏهاڙي ڏسڻ ڪَون، وارُ نہ پَوندو وَلو.
اَصل آهي اُنهن سان، روحَ منهنجي جو رَلو.
”سچو“ ڳڏيو سَجڻَن، ڪَرَن لَڳو ڪلو.

جهولڻو

جاني آءُ ڙي جاني، ميان،
آءُ تا روز پُڇان ٿي پانڌيئن.

تنهنجي اَچڻ ڪاڻ هِت، پوٿيون ٿي پٿايان،
سَنجهي صبح سَرتيون، ٿي پانڌي پُڇايان،
ڏاها تنهنجي ڏيهَ ڏي، ٿي ڪانگلَ اُڏايان.

پرِين تُنهنجي پار ڏَنهُن، اچي قاصد جي ڪوئِي،
حالُ سڻايان پانهنجو، تَنهن رهَبر کي روئِي،
جانِي جال اسان جي هاڻي هجر ۾ هوئِي.

دلبَرَ تنهنجي ديس ڏي ٿِي ڏسان ڏيها ڙيون،
نائو تنهنجو سُپرين اَسين وَس نه وسا ريون،
ڳچيءَ پائي ڪپڙو زور ڪريان ٿي زاريون.

اُٿي ويني اوتيان، آءُ پنبڻين مان پاڻِي،
اَچي ڏِسج سپرين تون، حال منهنجو هاڻِي،
درد مَنديءَ جي دل ۾، تنهنجي سِڪَ تا ساماڻِي.

تاڪَوُن سَجَڻ تانهنجِي هِينڙي حيرانِي،
ڏينِي ڏکيءَ کي وئين تون نِيهُن نه نشانِي،
سدا ”سچو“ آهي، ميان، تُنهنجي ڳِچيءَ ۾ ڳانِي.

سنڌي پورب

1

ڳنگا ڪانءِ ڳُذرُ، آهي ڪنين ڪاپڙين جو؛
ڪڏهن لوڪ نہ لَڌيا، سدا تَن سَفرُ؛
آهي نامُ مَشَرُ، اُنهن اڌوتين جو.

2

جوڳي آهن جيءَ، گوش ڳنگا ڏي تَن جو؛
آهِن ڪوڏيا ڪاتَ جا، پُڻ ڪاپڙي ڪيءَ؛
سِرُ سنباهِن سيءَ، جنين ناتو ناٿَ سان.

3

جوڳِي جال ڏنامَ، پر ڪو ڪولَپي ڪاپڙي؛
هي ويهي وسِن مِ ويا، هو نہ لوڪِ لَڌيامَ؛
تنين ڪاڻ ٿِيامَ، هَي هي هِهڙا حالڙا.

4

جوڳي جالَ ٻُجهَن، پر ڪو نہ لهان ڪو ڪاپڙي؛
تن ڳُڻَن پرين جِيون ڳالهڙيون، ٿيون "سچل" ساهَ سُجهَن؛
لوڪِ نہ ٻئي لُجهِن، ٻگر نالي ناٿَ جي.

5

جوڳِن اوري جُوءِ، جي لوڪان لعل لِڪي ويا؛

لاهوتي لنگهي وڃي، حُر پيا ۾ هُوءِ؛

راسِخَ روبروءِ، وڃي ٿيڙا ناٿَ جي.

6

جوڳي آهن جالَ، پر لاهوتي لنگهي ويا؛

هي مِڻ مِڻ ڪَنِ مَٽِيَن سين، هو ڪڙا مٿي خيالَ؛

سي لانگوٽيا لالَ، پيئر پاڳِ ملن مون.

7

لوڪين لاهوتي، ڪنهين پَر نہ پرِپيا؛

سي پنهنجي رکِي پور ويا، سالِڪَ ثابوتِي؛

اُهي اڌيءَ آڌوُتِي، نانگا ويڙم نِڪري.

8

ڪري لنگهيا لوڪَ مؤن، لاهوتِي لوڙا؛

گهوڙا ڙي گهوڙا، جو مون من مستانو ٿيو.

9

پُورب چڌي پوءِ، آڌوتِي اڳي ٿيا؛

ويا اُڪنديا اڳيان، نہ ڪنهن لَڙيا لوءِ؛

رِجائي رتُ روءِ، ويني واٽڙين تي.

10

جوڳي جالَوَن جالَ، پر لاهوتِي لنگهي ويا؛

هو هلي ويَڙا حالَ ۾، هي قابو مٿي قالَ؛

هَي هَي مُنهنجي حالَ، جو حالُ نہ پيو هَٿِ مُون.

11

جوڳِن هِت جايون، جي هُنَ لوءِ لِڪي ويا؛
تپش تيش تَن کي، وڃَن لاهوتِي لايُون؛
ووءِ ووءِ واتِ وِڃهي ويا، وَيراڳِي وايُون؛
آڏُوتِن آيُون، خَبران ڪاتِي ڪُسَڻ جِيون.

12

جوڳِن آهہ نہ جنگِ، هِن سُلوڪِي سپَ سان؛
جيجان هن جهانَ ۾، هِن طُريلا تنگِ؛
ڪنهن جي رتا رنگِ، ماڻڪ مُنهن مَشعلان.

13

لاهوتِي هِنَ لوءِ، آيلِ آهن اَجُ پِي؛
ووءِ ووءِ اجان پَوندِي، پوربِنَ جي پوءِ؛
اِنِ ڪاپِڙِين کي ڪوءِ، سَگُرَ منجھ صَحِي ڪري.

14

لاهوتِي مَون لوڪَ، ٿورا ڪري لنگهيا؛
سدا سامِيڙن تي، محبتَ وسي موڪ؛
سي زائر منجهوُن ذوقَ، ڪَنڌُ ڏِيَن ٿا ڪاتَ تي.

15

ڪاپِڙِي مون ڪالَهہ، اجان ڏِنا ڏيهَ ۾؛

هَي هَي منهنجي حالَ، جو ساڻن ٿِيَسِ نہ سنگِتِي.

16

هُو جي ڏٺا ڏيهِ، ڪالهہ اَجا مون ڪاپَڙِيِ؛
سي اَڄُ لنگهيا لوءِ مَون، دانهَہ چَڏي ديهِہ؛
ها ريُون هُوءِ هَڏيهِہ، موڻِن ڪِين مَڪانَ تي.

17

پُورب پَنڌُ نہ آهِہ، ڪڏهن ڪاپڙِيَن کي؛
جِت ماڻهو ميڙاڪو ٿئي، سا جُوني جوڳِين جاءِ؛
سامِي سِرَ سواءِ، سودو ڪن نہ ڪو بيو.

18

پُورب آهہ نہ پَنڌُ، ڪڏنهن ڪاپَڙِيَن کي؛
سي ڏيندا ويراڳِي وِڃِي، ڪاتَنِ مٿي ڪَنڌَ؛
هوءِ سَندنِ هَنڌُ، جو لُڙ ڳَڏجِي لَعل ٿِيا.

19

پُورب رکِي پيرُ، ڪَن پُڄِ پَراهين پنڌَ جِي؛
بيو ڪو وڃي اتهِين، ڪاپَڙِين ريءَ ڪيرُ؛
جنهن کي قِڪَلُ نہ ڦيرُ، ڪنڌُ ڏيندو سو ڪاتَ تي.

20

پُورب پند نہ ڪن، ڪنهين ويلي ڪاپَڙِي؛
ڪوڏِ ڪَپائڻ ڪندَ جو، توڙِوُن آهي تَنَ؛

”سچل“ سدا سامهون، آڏي آڏوتَن؛
سي وِچي ڪاتِ ڏين، گردنون ڪنيو غار ۾.

21

جاڏي پُورب پنڌُ، تاڏي آءُ نه وڃڻو؛
هي هِنن جو هنڌُ، منهنجو هنڌُ هِنگلاج ۾.

22

پُورب پُڇيائون، پَر پيرُ رکيائون پَرنان؛
اوريان پَريان پنڌ ڙا، سي لَس لنگهيائون؛
اِئِين اُتيائون، ته گُرَ اَسين نه گڏيا.

23

پُورب ڪانءُ پري، نانگَنِ نظر آه تا؛
نِگھ وجهن ناٿَ تي، پرِيَون پير پَري؛
مَنجهؤن ذوق ذري، گُرگَڏيا وِچي گودڙيا.

24

پُورب پَير ڏرن، ڪن وِچَٿَ پا رهين پنڌ؛
تي؛ قدم رکي ڪاتَ تي، ڪنڌُ قربان ڪَرن؛
ڪوڏؤن ڪاپَڙن، ”سچل“ سِر صدقي ڪيو.

25

مٿي ڪاتَ قَدمُ، ڪاڪيون ڪاپَڙيَن جو؛
سنسو ميٺي سروپ ۾، ”سچل“ ٿيا سي سَمُ؛

سدا ساميڙن جو، ڏمامين سان ڏمُ؛

آديسي عَدمُ، ٿيا نالي اندر ناٿَ جي.

26

ويا هَٿؤن ويهي، اَجا ڪالهه ڪالهوٽي ڪاپڙي؛

آيل آڏوڻن جي، ڳالهه ڪريان ڪيهي؛

”سچل“ ساري سڪ مان، گا روڙي گيهي؛

پُورب ۾ پيهي، وڃي واصل ٿيا وصالَ کي.

27

هَي هي ڪالهَ هِتاءُ، اَجان لاهوتي لنگهيا؛

ڪونَ وڃڻ جو مون ڏنو، ساميڙَن سَماءُ؛

تا ڪو پوي پرياءُ، مَن لاهوتن جو لوءِ مؤن.

28

ويا لاهوتي لالَ، لورا ڪري لوءِ مؤن؛

ڳالهه نه ڳرهڻ جهڙي، مگر مُنهن مَشعال؛

هَي هي هِهڙي حالَ، ساريون سي سَڏَ مَران.

29

جو پَنڌُ جوڳيڙن جو، سو آڏوڻن آجاءِ؛

گنگا ۽ گرنار ڏي، جوڳن پَنڌُ جُڳاءِ؛

پنڌُ اُنهين ڪَون پرنان، آڏوڻن کي آءِ؛

تان تان ٿِين نه جاءِ، جان جان ريجهَن نه رامَ سان.

30

ڪوڙين قرباني، آءٌ تا ڪاپڙين تؤن؛
ڏيئي ويا جي ڏيل ڪي، هَي هي حيراني؛
ماريون مِهماني، آءٌ تا سِرُ ڪريندِيس صَدقو.

31

ڪري لورا لنگهيا، هَي آڏوتي اَجُ؛
مون هَئون امان پَچ، جو آءٌ بہ ويندِيس اَن سين.

ڪافي 1

آءٌ ڪوڙين ٿيان قُربان، جوڳِيڙن جي جات تؤن!

ڪاڪيون ڪاپڙين جو، ڏاڍو آهي مون اَرمان.
آيل آڏوتِن جو، آهي گنگا ۾ گذران.
نانگن سَندي ڳالهڙي، هِت پورب ۾ پَروان.
”سچو“ ناٿ نِهارين چو ٿو، ٻئي هنڌِ ٿي تُون مِهمان.

ڪافي 2

ساڳِي مون تا سچاتو،
اُهو جيڏيون يار منهنجو!

اَصل لاڪوُن آهي انهيءَ سان، هن نماڻيءَ جو ناتو.
نہ ڪو ٿي ڪري جوڳِي اِيندم، چاڻُ نہ هِيئَن مُون چاتو.

ڏِسي صورتَ ساري سُهڻي، عشق اُنهيءَ سان مون لاتو.
هِيءَ نماڻي عينَ هاڻِي، پيچ پاڙهي تَن پاتو.
سَهَو ”سچو“ ري ڏسي اَسان جي، چِٺُ نہ دلبر چاتو.

ڪافي 3

جِيجان زلفن واري،
اُنهيءَ ساميءَ مَن موهيو!

باه بِره جي اَندر اَسان جي، ويو سو ڀَڙڪَڻ ٻاري.
هِجر فراق پِي وو يار اسان کي، ڪُوڪان ٿو هِت ڪاري.
جوڳِي ڪِيَڙُو جيءُ اسان جو، مونجھ اُهو ٿو ماري.
اَچڻ سنديون يار اوهان جون، ”سچو“ واٽان نِت نِهاري.

ڪافي 4

ماري ويو ڪالھ رات،
سونهن پريو سو تا ساميڙو!

راتو ڏينهان روح کي، طَلبَ تَنهن جي تات.
ڪينَ سُڃاڻم سرتيون، تا ڪهڙي آهي ذات.
سور نہ جهلڻ جِهڙو، هاريون ڙي هيهات.
اَنئي پهر تنهن جي وائي، ”سَچوءَ“ کي آهي وات.

ڪافي 5

جو هوم ورونهن وارو،
جيجان ڳڏيم سو تا جوڳيڙو!

اڱڻ پوئڻ ڳالھ جو، خيالُ سَليائين سارو.
سُورن جي سوغات سان، آيو اوڏانهُن وڻجارو.
پَسڻ سان پيدا ٿيو، سيني مَنجھ ستارو.
صورتَ تنهن جِي سڦِري، مَشعل مُنهن موچارو.
جُڙِي وينو جان مِ، برھ اُنهيءَ جو بارو.
آهي "سچوءَ" جو سرتيون، اِهو اڱڻ جو اُجارو.

ڪافي 6

ڪهڙي ڳالِهيُن يارَ، ڪِيتُئي بيراڳِي اسان کي!

درد منديءَ جي دل تي، باري چا ڙهيئي بار.
اَصل کون آرام وڃايا، جانِي تنهنجي جار.
مون کي يار جدائيءَ ماريو، آءٌ روئان زارو زار.
ڪيئي داناءَ ديوانا ڪِيَڙا، تنهنجي حُسن هزار.
غمزي سانڱ غلام ڪياسي، "سچو" ري سردار.

ڪافي 7

هَي هَي هِن حالَ وي،
سَڳَر ٿيس نہ سامِيڙن جي!

منهنجو آهي ڪم ڪاپڙين ۾، نا تہ جوڳِي آهن جال.
ويمِ ويساهي نڪري، اُهي رات لانگوٽيا لالَ.
ڳوليان ڦوليان واٽڙين تي، جي ڪُهِي ويڙم ڪالهہ.
ڪاتَ اُتي ڪَنڌ آڻ ڪَپاوڻ، لاهي جيءَ جنجالَ.
منجھ گوداوريءَ من گڏجن، جن جا خواب خيالَ.
راتو ڏينهان آهي هوتن جي، ”سچوءَ“ ساهَ سنڀالَ.

ڪافي 8

اُڏر پکيڙا پار پرينءَ جي، خبر مون آڻي ڏئين، لا!

ڪِين ڏنئي سي سُپرين، واٽ تا ڪنهن بيءَ وئين.
پار ڙي ويهي پِرين جي، وِچي تون واقف ٿِئين.
سُڌ سيائي مون ڏئين، جڏهن پاڻِي اکين جو پئين.
سوز ”سچوءَ“ جو پاڻَ سان، ادا ڙي نازڪ نِئين.

ڪافي 9

عاشِقُ ڪِيتُئي اُداسِي، وهواه ڳالهہ خاصِي!

روز ازل کۈن لۈن لۈن منهنجي، واءَ ورهَ جي واسِي.

دِلڙي اسان جي سُهڻا سائين، پهريون ڪِيَئي پياسِي.

هيڏي هوڏي ڪين وياسي، باسَ اِها اَسان باسِي.

بيخوديءَ مون باغ بها ران، خوديءَ کانءُ خلاصِي.

بِره آنجي ڪيو بيراڳِي، ”سچو“ رنگ سنياسِي.

سارنگ

داستان پهريون

1

مون ۾ آهين تون، تو ۾ آهيان مان؛
بجِلي بادل سان، آهي جيئن سُپرم.

2

سارنگ سندا ساٿَ، سرتيون سانڍِ آئيون؛
ڦيريو راڳن ٺاٺَ، وِڄُن ويس وَس ڪيا.

3

پورب سندي پار جا، ڪڪر ڪارونڀار؛
وِڄُن ۾ وَڄڻ سان، چڙهن ٿا چوڌار؛
اُڀي ڪي آبِندي، لڏئون سِنڌُڙِيءَ سار؛
ساوا ٿيا سَنگهار، مولِيٰ سَنديءَ مِهرَ سان.

4

مولِيٰ سَنديءَ مِهرَ سان، ساوا ٿيا سَنگهار؛
ڏَٺِي چڏيو ڏُڪ سان، ڏوٿيين ڏِيار؛
ترايون تجل جون، ٿيون تارون تار؛
سَو راهين سنوارَ، صاحب سَٽائي ڪَئي.

5

ٻهه ٻهه ڪندا آيا، ٻيهر ٻڪروالَ؛
ڪُکرن جي ڪڙڪاٽ ڪان، ويا ٿِهي مالَ؛
آهُن مِ اچي پئي، چونگن سندي چالَ؛
منڌائتي منڌل ڪيا، جر اُنا جالَ؛
ٻلر سان پُسِي پيا، پنهوارن پلالَ؛
جهُري پيون جهوپيون، جهانگيڙن آجهالَ؛
ننگو ڪَج نه نِڌر ڪي، نماڻن ننگ پالَ!
جَنِ جا هِهڙا حالَ، تن پرور پت رکيج تون!

6

مِهر سَندا مينهَن، شاهه وسائين شَل!
جهُرِيَلَ منهنجي جهوپِڙي، ٻنا جهَلِي جهَلَ؛
ڪاهِلِ تي ڪَهَلَ، ڪندين شالَ ڪرِيمَ تون!

7

وِجُن وِکَ وَڌائِي، وَسَڻَ وَسُ ڪِيو؛
وَجَڻ واجا واه ڪيا، ٻلُر پوءِ ٻلِٽيو؛
”سَچا“ سائو ٿِيو، سيڪو سارنگ آئِي.

8

نازڪ سندو نِينهُن، آهي اِئين جيڏيون؛
پنهنجي رائِي ريج ڪَرِي، جيئن ساوڻ مِينهُن؛
راز رکي ٿو ريهُن، مَن ۾ محبوبيءَ جو.

9

راتاڪو ريھُن سان، رِڻَڪيائين ريجَ؛
پَٽن مٿان پَلِٽيون، هِيرون مَنجهان هيجَ؛
بَرن ۾ بهارَ ڪئي، گلزاريءَ جي گيجَ؛
”سَچل“ سارنگ سيجَ، سونهين ساوڪ وچَ ۾.

10

سارنگ رنگَ ڪيا، پويا ڙَيءَ پَٽن تي؛
پَڪَر پاباٽن جا، پَلَر پِي ڊيا؛
ڏيھان ڏرت ويا، موليٰ سنديءَ مِهرَ سان.

11

عالمِ کي آگاھہ، سارنگ ڪندو آئيو؛
ڳُڙَ جيئن گوڙيون ڪَري، ڪاهيون اَچي ڪاهہ؛
وايوءَ سان وارا ڪري، ٺاهيو اَچي ٺاھہ؛
وَسايائين وَڏَ ڦڙو، واٽن تي واھہ واھہ؛
گلزارين ۾ گاھہ، پَٽَن تي پڌرا ٿيا.

12

اَج پرڻ پورَبَ پارَ ڏي، ڪَڪر ڪَڪوريا؛
سارنگَ سُرَ سُرائتا، ساجهُري سوريا؛
سُر منڊل ۾ سارنگيون، چَنگ چِگا چوريا؛
اُپَ اُتي اوريا، طَبَلَ تارون تيج سان.

13

وسِي پيو وَڏَ ڦڙو، ڀِنيون ڀِٽَ پَريون؛
ڀَٽا ريون پِٽُن تان، وٿاڻين وريون؛
ڪِيرن جو ڪَريون، چاڏين ڏنئون چاه مان.

14

چاڏئين ڏنئون چاهَ مان، ڪيرن جون ڪَريون؛
وهائينديون سي آئيون، ٿَڻ مان ٿريون؛
ڀَٽا ريون پريون، آيون وسائي وَڏ ڦُڙا.

15

والي وسائيج، درد منديءَ جو ديس؛
پِرين مون پرديس، اُني اِيندم اُوڏڙا!

16

مُندون موٽي آئيون، جهُڙ جهجها جوٽيون؛
ڀَلَرَ ساڻ ڀُرٽيا، ڀوٽا ۽ ڀوٽيون؛
ڀَسِي مِينهن مهر جا، ميهُون اَجُ موٽيون؛
چَريو اَچن چوٽيون، وٿاڻين ولَر ڪيو.

17

والي وري تون، وطن تي وسَ ڪرين؛
مِينهن وسندي مون، سچڻ سا ريم سُپرين!

18

ديسا ديس وسِي پيا، رحمتَ جا درياهَ؛
گلزاريون ۽ گاهَ، پونن تي پڌرا ٿيا.

19

سارنگ سعي ۾ اَٿي، "سچل" سستِي ڇڏِ؛
مٿان ايندءِ اوچتو، هاڻ نه مُڙندءِ هَڏِ؛
اَجهاپِي ڪا اڏِ، وسَڻَ ڪان اِڳي وجِي.

20

سارنگ ساري رات، رڻ مٿي ريج ڪيا؛
پَکن پرڙا سوئيا، پره ڦٽيءَ پرڀات؛
پَٽن تي پڌرا ٿيا، گُل ڦُلَ پاتون پاتِ؛
وائي سڀ ڪنهن وات، "سچل" سارنگ ساٿ جي.

21

سارنگ صبح آئيو، گوڙيون ڪري گاجَ؛
هاري هَليا هاجَ، ڪُڙمين هَر ڪُلهي ڪيا.

22

پينر نا پاڻيو، ته بوندنِ ڪَئي آبَس؛
اِجهوڙِي آئيو، وِري ويتر وترو.

23

اکين آب وهائيو، سرتيون سارِي راتِ؛
وهائِن وڏ ڦڙو، پرچن نا پرڀاتِ؛

پينر ڪان بَرساتِ، اڪين اوتڻ سکيو.

24

هِڪ وسَڻ ٻيو وڃَڻ، ٽيون لَهي پيو سيءُ؛
جهوري وڌئين جهوپيون، چَن وڏائين ڇيءُ؛
رنُن جو رڻن ۾، واهَ وسيلو ٿيءُ؛
حال جنين جو هيءُ، تَن پَرور رک پناهَ ۾!

25

اَول آنڌي آئي، پويان جهُڙ جهَجهو؛
نڪو اولو آسرو، نڪو اوٺ اَجهو؛
ڏهيلين ڏجهو، تَن پرور رک پناهَ ۾!

26

اَول آنڌي آئي، پويان ٿي برساتِ؛
رعد جي رڙين ۾، پيٺي نه هُئي ٻاتِ؛
ويچارين ورن جي، وائي هُيَڙي واتِ؛
مٿان وسَڻ هينان ڇِڪڻ، سيءَ مُيون سڀ رات؛
پرهه ڦٽي پِرياتِ، ڪڻڪان ڪاندين ڳَڏيون.

27

اَڄ پورب پا ر ڏي، ڪَڪَرن ڪيا ڪوڙَ؛
صبح ويل سويَل جو، سا رنگ لاتي سوڙَ؛
وڄن واڄا واهه ڪيا، مينگهه ٻَڌا اَڄ موڙ؛

لوڪان لاٿي لوڙَ، موليٰ پنهنجي مهر سان.

28

اُتَران اوري، بادل بَرسِي آئيا؛
سُرَ سُريلا سوز جا، سارنگ ٿو سوري؛
گهوري مان گهوري، اجهو اڱڻ آئيا.

29

اُتران اوري، ڪئي چِمڪٽي چِمڪاٽ؛
اُتان ڪيائين اوچتي، لس بيلي تي لاٽ؛
مندلَ ٿيا مَڪرانَ تي، گوڙن جا گڙگاٽ؛
ڪَڪَرن مٿان ڪيچ جي، ڦڙڪِي ڪاڏا ڦاٽ؛
وري ورتَئون واٽ، "سچل" سائي سنڌ جي.

30

سچلَ سائي سنڌ جي، وري ورتائون واٽ؛
جهُڙ ڦڙ جهُلي آئي، جهِٽڪو ڏيئي جهاٽ؛
وسِي پيا وڏ ڦڙا، گهيڙ پُسائي گهاٽ؛
لاٿِي اج اُساٽَ، سارنگ سنگهارنَ جِي.

31

سارنگ آيو صبر م، بوندن ڪئي بَس؛
رنگا رنگِي رسِ، قَزح ڪَدِي نيل تي.

هير رانجهو

داستان پهريون

1

چڙي ملڪيت مال، رانجهو رڻ چڙهي هليو؛
قسمت ڪَيُس ڪنگال، نہ تہ حاڪم هو هزار جو.

2

حاڪم تخت هزار جو، قسمت ڪيو ڪنگال؛
مسڪينيءَ جو مردَ کي، خطرو نڪو خيال؛
محبت مستانو ڪري، هھڙو ڪِيَڙس حال؛
پُڇي جهنگ سيال، حُب نہ تخت هزار جي.

3

مالڪ اُنهيءَ مُلڪ جو، رانجهن مان راجو؛
الفت ڪان عطا ٿيو، ڏکن جو ڏاجو؛
عشق ڪَيم آجو، دنيا جي ڪُلَ دردَ کان.

4

مالڪ تخت هزار جو، رانجهو آءٌ راجا؛
ڪانِي مون کي قلب ۾، قربَ هڻين ڪا جا؛
ڏکن جا ڏاجا، لکيا هُيَم لوح ۾.

5

شاهِي هُيم شان، دلبر پنهنجي ديسَ ۾،
اُتان آيس اوچتو، ڪٽي سورن جو سامان،
چا منجها رؤن چا ٿِي آيس، اهو اٿم اَرمان،
حيرت ۾ حيران، مون کي هِير هِتي ڪيو.

6

رانجهو هُيس راڄُ، مالڪ پنهنجي ملڪ جو،
اديون عشق اندو ڪيو، پيَرَم ڪِين سَماءُ،
گھورن ڪيم گھاءُ، هِتي اَچي هِيرَ جي.

7

اَچڻ اوڪو مون هُيو، هاريون آندم هِيرَ،
پنهنجي لِکئي پاڻ کي، پا ڙڻ پَئي تقديرَ،
ڪانه هلي تدبير، قسمت قيد الماءَ سان.

8

جوڳيا ويسَ ڍڪِي، لاٿم سپ لباسُ،
پَٽ پٽيهرَ بافتا، نيٺ ڪيم ناسُ،
ڪيو نينهن نِراسُ، دنيا جي درد ڪان.

9

مون کي ماءُ ڪيو، چوچڪ ڌيءَ چريو،
عقل هوش نيو، منهنجو محبت وارئِين.

10

چوچڪ ڏيءَ چَريو، مون کي ڪيو ماءُ؛
پيَرَ ڪونہ سماءُ، آيل عشق اندو ڪيو.

11

شاه هزارِي هوت کي، محبت ڪيو ميهارُ؛
عاشقن کي عارُ، کهڙو آهہ قريبَ ڪان.

12

مور نہ محبت ڪان مُڙان، هتي اَچِي هاڻ؛
ڪاڻڪنين جي ڪاڻ، ٻگون چا ريندس ٻوت جون.

13

ٻگون چا ريندس ٻوت جون، ڪاڻڪنين جي ڪاڻ؛
اها روح رهاڻ، مَنَ پِي ميلي محب سان.

14

ڪاڻڪنين جي ڪاڻ، ٻگَلين تِيس ٻگنوارُ؛
من مون ملي يارُ، لَهَنَ ڏولا ڏيل جا.

15

نورنگ ندورو، ڪيڙو وجهان ڪوهَ؛
رانجهو منهنجي روحَ، سدا وسي ٿو سرتيون.

16

ڪيڙي نا ميڙي، مولِيٰ مون کي جيڏيون؛

جهنگ سچو جهيڙي، ته به رانجهن منهنجي روحَ ۾.

17

ڪيڙو وجهان ڪوهِ، نورنگ ندورو؛

دل اَٿم ديرو، هزاريءَ جي هوت جو.

18

واحدَ شالَ وجهين، چڱي چوچڪ چت؛

پَرور رکين پَتِ، سدا سِڪَ وارئين!

19

ريجهي روح رانجهي سان، ڪيڙو ڪَيڙتالُ؛

وِڌؤن وجهي وچ ۾، چوچڪ ڏسُ چندالُ؛

مادر مِهٽا ڏئي جهجها، جهيڙي جهنگ سيالُ؛

منو مون مِهوالُ، مون ڪان مور نه وسري.

20

هَر هَر وينو هِير جي، رانجهو ڏسِي راهَ؛

وينو وڃائي وَنجهُلي، چاهون تي چناهَ؛

سانديو وتي ساهَ، ”سچل“ سور سڄڻ جا.

ڪافي 1

جو جوڳي زلفن وارو،

سو سامِي مون تان ڪين سُڄاتو!

ڳَل ڪئي ڪفنِي دست پَهوڙا، مشعَل مُنهن مُوچا رو.
انگ پيوت بنائي آيو، بيک پئي وڻجا رو.
پئي لباسَ ڪو رانجهو اِيندو، چڙدي تخت هزا رو.
سبب اِنهيءَ ڪَون ڪين سُجاتم، ماريو مُئيءَ لئہ وارو.
”سچو“ سُجاتو رانجهو آهي، جڏهن جمال سَليائين سارو.

ڪافي 2

جو اڱڻ پيهي اَج آيو،
سو سامِي مون تا صحيح سُجاتو!

بيراڳيءَ جو بيک ڪري، تنهن ڪيڏو هنر هلايو!
سَر جهَتائون جوڳِن واريون، تنهن لِڱين بسمو لايو.
مُرلِيءَ مست آواز اُنهيءَ جي، منهنجو روح ريجهايو.
رانجهو تخت هزاري وارو، مولِيٰ آڻي مِلايو.
عطر عبير اِنهيءَ جي ڪارڻ، مون تا مُشڪ مَلايو.
پياري هِي سِر پاڻون چاڙي، ”سچوءَ“ کي سمجهايو.

داستان ٻيو

1

لوڏي ڪَديائون لوءِ مان، رانجهَنُ رمزدار؛
جاڻي هليو جان تي، جوڳِن جو جنسار؛
مُرلِي مَٽيادار، چوريون وتي چاهَ مان.

2

اَلستِي آواز ڪيو، منهنجي ڪَن پيو؛
هِردي اندر هِيرَ جي، آهي ڪونه بيو؛
مُرليءَ مست ڪيو، جوڳِيڙن جي جيڏيون.

3

ڪاريهَر قتِيلَ، گودين وڏا گود ڙئي؛
مَنڊيو وتي مَنڊن سان، نانگ نسورا نِيلَ؛
رانجهَن جي رسِيلَ، مُرليءَ مستانا ڪيا.

4

مُرليءَ تي تنهن مَردَ جي، ڪنيا ڪاريهرن ڪَرَ؛
بِرَ چڏي ٻاهر ٿيا، نِيلا نڪري نرَ؛
زهري منجهه زهَرَ، جوڳِيڙي جهَٽي وتا.

5

جن ڪي اَديون اوچتي، ڪاٽيو ڪاريهَرَ؛
تَن جي خاص خَبَرَ، جاچيو جوڳِيڙن ڪان.

6

جاچيو جوڳِيڙَن ڪان، تن جي خبر خاصُ؛
نانگن ڪيا ناسُ، سِنگهَڙ سان سَوَن مٿي.

7

بِرَ مان ٻاهر نڪري، ڪاري ڪنيا ڪَرَ؛

ڏَرُ اِنهيءَ جي ڏَرَ، جهِين ڏَرُ نه ڏيهه ۾.

8

سَپ سُجا تئون ڪِين ڪِجي، جوڳِن ماري جڪَ؛

جَنين سِنگهيو ڪَڪَ، سَپا ڳا سي ئِي ٿِيا.

9

ڪُنڊَلَ ڪَنَن ۾ وجهِي، خان چڏي خانِي؛

جوڳِيسَرُ جانِي، راوِيءَ طرف رَوِي هليو.

10

راوِيءَ طرف رَويو، جوڳِيسَرُ جوان؛

هيڪر هِيرَ اُڪيرَ ۾، مَرد ٿيو مستان؛

سورن جو سامان، "سچل" ساڻ ڪِڻي هليو.

11

چڏي چاه چناب جو، راوِيءَ ڏانهن رويو؛

مُرليون سُرليون، وڄهَليون وڄائيندو ويو؛

ٿانِيڪو ٿيو، سو نانگو نورنگ پُر ۾.

12

جوڳِي آيو جُوءِ ۾، مرڪڻو مَڏار؛

مرلِي مستانا ڪيا، جنهن جي لک هزار؛

ڪاريهر ڪَرَدار، نِيلا ناڻ نوائيا.

13

منڊَڙا ، مَڙهي، جوڳي آيو جوءِ ۾؛
پڙهيو سو پڙهي، مَنڊَڙا محبوبن تي.

14

تُنبيون تَن تَڙي، جوڳي آيو جوءِ ۾؛
ڪنهن جي قُربَ ڪَڙي، رانجهو روليو رُڃَ ۾.

15

نيڻيءَ نورنگ پور ۾، ويهڻ وهڻُ ٿيو؛
ڏوراپا نہ ڏيو، جنهنجو چاهڻُ چناهہَ سان.

16

نيڻيءَ نورنگ پور ۾، ويهڻ ٿيو وهڻُ؛
قِسمَت ڪاريا ڪَمَڙا، مانديءَ لِکو مِنهڻُ؛
ورهؤن ڪَڍي وهڻُ، ورهہَ سندي واسِينگ جو.

17

هاريءَ ڀِڏي هيرَ، مُرليءَ ڪَئي مَڱڻُ؛
”سچو“ وسري ڪِين ڪِيي، ويچاريءَ وَڃَڻُ؛
لانگوٽيءَ لَڱڻُ، لِکيو جنهن جو لوحَ ۾.

18

هُتي ڪير هُيس، هتي آهيان ڪيرُ!
سالم اهي سيرُ، ”سچل“ سِڪَ ڪَرائيو.

ڪافي

آءُ اسانجڙي ديري،
توکي گھڻو سا ريان ٿي.
نا تہ مُحب مَران ٿي.

تون تا ميڏا، مين تا تيڏي، کهِہ گهتان سب ڪيڙي،
هِت گهُنگهَر گھا ريان ٿي.
اگڻ ساڏي آءُ پيا رلَ، لهِہ پوَن سپ جهيڙي،
تولئہ هَنجُون ھا ريان ٿي.

جوڳ

داستان پهريون

1

ڏوٽيءَ منجهه ڏيانُ، آهي آڏوڻِ جو؛
ڳم ٿِي ڳُرڳم ڳودڙيا، ڪن ڳروڙي ڳيان؛
اَصل ڪان اَشنانُ، ڳنگا جمنا تَن جو.

2

پورب پَنڌ نہ وڃڻا، ڪِرنا رِي ڳمنام؛
ويچا ري ٿي واٽ تي، ڪَرن ڪين وسرام؛
سيني ۾ سَنگرامَ، سَچا سَنياسن جي.

3

پوربَ سندا پيرَ، لاهوتي لَٿي ويا؛
ڪِرنا ري ڳُنير، سَچا ڳم ڳُرڳيات ۾.

4

ورلو ويراڳي، ڳِياني، ڏنم ڳودڙيو؛
پُليا ڏنم پيرَ ۾، پوڳِي ءِ پاڳِي؛
طالبُ تياڳِي، لَکن ۾ ڪو هيڪڙو.

5

جوڳين جڻاڻُون، جوڙي جوڙيون جان تي؛

چمڻا ٻڌي چيلهه سان، ٽنيون ٽٽيائون؛
جنجيرن سان جهان تي، ڪِشتا ڪَڙيائون؛
گروڙي گائون، پورب پنڌ پُڇي ويا.

6

جوڳي پاتون پات، پَر منهنجو آڏوڻن سان؛
سَفر ويا ساجهري، رهيا رُڳي رات؛
طلبَ تنين جي تات، راتيان ڏينهان روح کي.

7

آهِن اَڪيچار، اَنتر مُک اڏوت؛
پورب سي نہ پُريا، نہ ڪِي ڪَن پرچار؛
اَٿ ئي پهر اَچَ ۾، رهن سي گُم گار؛
سَچَل سَنسڪار، سَنسا تِن وڃائيا.

8

اَجا آڏوتِي، آهن اڪيچار؛
اَوديا اَهنڪار، پَڄي جن پورا ڪيا.

9

ڪاپڙي ڪَن ڦاڙ، آيل اَچ لنگهي ويا؛
مَست ڪري ويا مَن کي، مُرلين سان مٽيا رَ؛
تَن جوڳيڙن جي جاڙَ، مون ڪان مُئي نہ وسري.

10

ڪا پڙهي قنديل، ڪنيو ڳھمن گودڙيا؛
ڇَپَتَ ڪري ڇپن ۾، وتن ڪا ريھرَ قتيلَ؛
مُندن مُرلين سان اُھي، آڏوتي اَصيلَ؛
”سچل“ سِڪَ سَبيل، جيءَ ۾ جوڳيئڙن جي.

11

لاتِي لاھوتِين، ڏرم جي ڏوٽِي؛
پَنبهِ جي پوٽِي، ساڙي سنياسِي هليا.

12

جهونا ڳڙه جي جوءِ ۾، جوڳين جوڳُ اَجوڳُ؛
پوڳين پوڳُ اَپوڳُ، پاڻُ وڃائي پانھنجو.

ڪافي 1

محبت جي مَي ماريو، ڙي مون کي؛
ڪا ڪيون ڪنهن سان ورهُ وراھيان!

عقل علم سڀ ڇوڙ ڏنو سِي، عشق ڏنو اولارو.
اکيان ڪول نہ ظاهر ڏيکين، سير سڄڻ جو سارو.
پُرجهي پير ايڏاهِين پايو، هوت اَتوَ هاڪارو.
محبت مون منصُور وجهايو، ڳچيءَ جي وچ ڳارو.
سَنبرُ ”سچيڏنا“ ڇوڙ سانباها، ورهَ ڪيو جان وارو.

ڪافي 2

ياڪِي ٿيو يار اَسان ڪون، دل نماڻِيءَ جي ڪَسي!

ويني ڏِسان واٽ اوهان جي، مانَ ڪو رهبر رسي!
اَچڻ هِن جو ايڏاهين، ڏيهه سنڌئي ڪو ڏسي!
سِر ”سچوءَ“ جي يار سدائين، ورهَ جو مِينهڙو وسي.

ڪافي 3

ڳالهيون ڳارن ٿِيون، ميان، دل کي دوستن جون، ميان!

ياد اَچن جي ڳالهيون، اُهي ڪوڪان ڪارن ٿيون.
هو جي ڪيائون ڳُجهه مِ، اُهي ماماں مارن ٿيون.
ڳُڻ واريون ڳالهڙيون، اُهي ٻارڻ ٻارن ٿيون.
پَسَڻَ ڪارڻ اکڙيون، صاحب سارن ٿيون.
پاڻِيءَ ڳاڏون رَت جا، هنجو هارن ٿيون.
اکيون ڏسَن نہ غير ڪو، واحد وارن ٿيون.
”سچو“ اُهي ڳالهڙيون، نِت مون کي مارن ٿيون.

ڪافي 4

تنهنجِي آهيان آءٌ، پنهنجي ڪري جاڻ!

جاڏي تاڏي توهين دلبر، ڪاڏي ڪاهيان آءٌ.
هونديس اوهان ساڻ.

آءٌ ڪنيزڪ تون تان سائين، سَڳ نہ ساهيان آءٌ،
چيٽڪ ڪَيس اَچاڻ.
سِڪن ڪيئي تو لئہ سانولَ هِڪ تا چاهيان آءٌ،
صدقي ڪيمُ پاڻ.
تو هَئون ڀاهر سُڻ "سچو" ري، ڪنهن دم ناهيان آءٌ،
پنهنجو جهَلج ڀاڻ.

ڪافي 5

تنهنجي ڪارڻ ڪاريو،
هوءِ هوءِ هولِيڙو!

ڪنهن سان ڪريان سُپرين، تنهنجين ڳالهين ڳاريو.
ڪنهن در ڏيان دانهِڙي، تنهنجي محبت ماريو.
آگ عِشق جي اَندر اسان جي، ڏاڍو ڀارڻ ڀاريو.
آءٌ اوهانجڙي آهيان، والِي ڪِيم وساريو.
پاڻئون پاسي نہ ڪريو، سگ "سچو" پنهنجو ساريو.

ڪافي 6

سُهڻا توکي ڪيهو هاڻِي هاڻِي،
ڏوراپو ڏيان، پلو مَن موهَڻا ؟

وس ويچاريءَ جو ناهه اَصل ڪَون، تون پرين پاڻهين جاڻِي.
اَندر منهنجي وو آهي اوهان جِي، ڏاڍي سا سِڪ ساماڻِي.
اَوهان ياجهون ويئي اوتيان، پنبڻين مان پاڻِي.
”سچو“ اَوهان جو آهي اَصل ڪَون، پنهنجو سو سگ سُڃاڻِي.

ڪافي 7

چو ٿو چڏين، چو ٿو چڏين، مون کي هاڻِي،
آءُ تا تُنهنجڙِي آهيان!

پاڻُ پنهنجو پاڻهين ساڻُ غريبن گڏين.
پکا پکن سامُهان، اوري سي دلبر اَڏين.
”سچو“ نهاري واٽڙيون، ايندين صاحب ڪڏهين.

ڪافي 8

رهجِي اَچي منهنجِي يارَ، توسان!

آءُ چا جاڻان عشق منجها رؤن، بِرهي والڙا بار.
طرف ٻئي ڪنهين خيال نه پانيان، آهي سدائين يار.
هوندين هميشه گڏ اسان سان، نيڻن وهايم نار.
ٻانهن ”سچو“ جِي سُهڻا سائين، پرتِي اَٿئي سردار.

ڪافي 9

تون تا ڪڏهن ايندين يار،
تُنهنجِي روز نهاريان راهه!

سِرَ تي چاڙهيا سُپرين، ٻِرهَ تنهنجي جا بارَ.
راتو ڏينهان روح کي، تنهنجِي سارَ سنپارَ.
وهَن ٿا واڪا ڪَيو، نيڻن سَندا نارَ.
آءُ تا هڪڙو ناهيان، تنهنجا عاشقَ لکَ هزارَ.
سورَ سَندءِ ميان سُپرين، مون کي ڪوهِ هڻن قهارَ.
پِرين پارج پانهنجا، جي ڪيئَي قولَ قرارَ.
ڏوهُ ڏيان ٻئي ڪنهن کي، آهي مون ئي سِر ميارَ.
اَندر منهنجو اَڏ ڪيو، جاني اِنهيءَ جارَ.
اَڻ ئي پهَر ٿِي وڃي، تُنهنجي تَند تنوارَ.
مُئيءَ کي ماري اِتهين، تون وئين ڏنهن وڻڪارَ.
”سچو“ سَگ اوهان جو، ٿو روئي زار و زار.

جهولڻو 1

ساٿِي ساري سَنيها، چئِج پُنهونءَ کي،
بيراڳي آهيان، وو!

حالُ ڏسيو ٿو جو وڃين، سارو عرض ڪَرين، وو،
دلاسو ڪو دوست ڏنهن، وٺي جلد ورين، وو.

ڪارو ڪَج نہ ڪيچَ ڪي، چِپَر تا نہ چڙين، وو،
پانهي جاڻِي پانهنجِي، ڳولِن ساڻُ ڳَڏين، وو.
توسان عمر گُذاريان، جان ڪِي هِت هُئان، وو،
ڳالهين تنهنجِن ڳاري آهيان، جان ٿِي رت روئان، وو.
ڏوريندي مون ڏونگرين، گهڻا ڏينهن ٿيا، وو،
پڌا هوندا هوتَ تو، جِي ”سچوءَ“ سَڏَ ڪيا، وو.

مـالكوس

داستان پهريون

1

لوڏيندي لامون، ڏاهو ڏار چڙهيو چوي؛
’آندو اَٿم پاڻ سان، نينهن پَريو ناموءَ؛
’توڏي ساريو سڄڻان، ڪَيم راتيان روانوءَ؛
’پڙهِي پروانوءَ، مون کي جلد جواب ڏي!‘

2

ڪانگل آيم اَڄُ، پريان سَندي پار ڏهُن؛
ڳالهيون ڪيائين سڄڻان، سي روح ٻُڌي ڪيو رڄُ؛
پَڪيءَ ڪيو نا پَجُ، ظاهر ڪيائين زبان سان.

3

ڏاهو اَڄ ڏسوءِ جي ويڙهي ويڳاڻو وتي؛
پورن مَنجهئون پانهنجي، ٿو ڏئي حالَ حِصوءَ؛
سَرتيون سُورَ سُٽِي ڪري، هِنَ خيالئن ڪِين ڪِسوءَ؛
ڪو قريبَن قِصوءَ، تنهن سيڪاري موڪليو.

4

ڪيون وڪاٽيون واتِ، اَڄُ ڏاهي ڏارَ چڙهِي ڪَري؛
سُٽَڻ سان ڪي سَرتيين، لِڳي چُپُ چُپاتِ؛

آنڻ واريون اُتهين، لونياٽيون سان لات؛
روئن ساري راتِ، هَي هَي سو ڪانگو ڪيون.

5

ڳهٽا ڏينهن لڳاءِ، چاهون ڪانگ قريب جا ؟
ڪي دم آڏو دوست جِي، ڀَلي ڪري ڀڳاءِ؛
هاٽي ڪِي تا تَنُ تپاءِ، متان جهوريءَ منجھ جهڄِي مران.

6

وات ڪري وائي، اَڄُ پُڻ ڪانگ قريب جو؛
ڪِي جو چيائين چُهنبَ سان، تنهن لُڇ ڏاڍي لائي؛
اندَر کي آئي، جَڻ جَرَ جيري سند ڙي.

7

لَئي لامَ لَتو، ڪِي جو ڪانگ قريب جو؛
تنهن لاڪِيٽي جي لاتِ جو، پَوي ڪونه پتو؛
ڪاڪِيون ڪِيئن ڪَتو، پَر اَڄَ سُوريون آهيو!

8

ڪيهي ڪَمَئون ڪانگڙو، اَڄ ٿو ويڙهي مَنجھ وِتي؛
پَسِي تنهنجو حالڙو، ڪاڪيون ڪامَ ڪَتي؛
تنهنجي لات لتي، ٿو جيءَ کي جياپو ٿئي.

9

اَڄ لاتيون ڪانگ لَتيون، سِي ڪِي سڱو سرتيون؛

جو ڪَهڻ سان ڪُهيو وڃي، ويڙهي منجھ وِتيون؛
سنديون راز رتيون، ٿو پُڻ ڪري پڌريون.

10

رويو رويو رتُ، ٿِي پکيءَ پارانيا ڏئِي؛
نه 'پيرين وجهانءَ ڳِهنگهرو، سي چمڪائيندو وتُ؛
'ڪيئن ونِي خطُ، سِگهڙو ساٿيڙا ورين!'

11

جو ٿو ڪانگ چوي، سو سُٽيجو سَرتيون!
وڏيءَ ويل صبحَ جو، ٿو چڙهيو لامَ لَوي؛
اُلڪي مِ نه آهي، آتڻ ڪَٽون اِتهون.

12

ڏاهو چڙهِي ڏار تي، ٿو ڏئي ڏوراپا؛
پڌرا ڪري نه پرينءَ جا، اهو نازڪ نياپا؛
آٽيو اوراپا، ڳالهيون ڳوريءَ ڪي چوي.

13

تِرُ نه هِڪ توڙي، اَجُ لامين لَڪِيٽو لَئي؛
ونو آهه وڳوڙجِي، ڪنين ڪي ڪوڙي؛
ڳالھ ڪرڻ ڪان ڪاڪيون، مُنهن گهٽو موڙي؛
پَر پنهنجا توڙي، چڪيون ڏئي ٿو چهنب سان.

14

سٽيجو سوئي، جيڪي چوي ڪانگڙو؛
هئين سان هنڌائجو، سرتيون سپوئي؛
ڪنديون ڪُندن سان وجهان، پڪيءَ ڪي پوئي؛
جانب ڏنهُن جو ئي، آڻي نياپا نينهن جا.

15

آءُ ڪانگل ڪائين، تا توتي عطر اوتيان؛
اَچڻ پاجهون تانهنجي، آهيان اپاڻڪ آئين؛
ڏاها ڳهڻا ڏينهڙا، متان تون لائين؛
پير اڳڻ پائين، تہ منهنجو ساهہ سڌير ٿئي.

16

ڪانگل آيم ڪالهہ، وٺي سنيها سَجَڻان؛
محبت ريءَ مقالَ، ڪانہ ڪيائين ڪڏهين.

17

ڪي جو ڪانگ ڏسِي، ڪالهہ اوڏاهون آئيو؛
پُس هنياءُ ڦِسِي، ڳالهيون ڪندي سَجڻين.

18

مالهان موتين جون وجهان، پَڪيءَ ڪي پوئي؛
پِيرين سونا ڳِهنگهرو، تا ٿئي سوايو سوئي؛
سينڌو سيڪوئي، مَرُ تنهين جو نہ ٿئي!

19

پَکيءَ سندا پَر، ڪريان مُرصع موتيين؛
جو آڻي عجيبن ڏنهُن، ڏئي خوب خَبَرَ؛
پينر زِي مون پَر، شال وينو ڪري وائِيون!

02

سنيها جي سڄڻان، سِي ساري ڏنائين؛
اِئين اُتائين، تہ 'پاڻ' نہ آڇَج وچ ۾.'

21

اَدا اِيندو ٿيءُ، وِني سُکَ سنيهڙا؛
جاءِ ئي ٿي مون جيءُ، ڏاها جڏهن ڏساڻءِ ٿو.

ڪافي 1

ڪالھ جو ڪانگ اُڏاڻِي،
پلوءِ ڪيئن وئين پرين وٽ؟

گهڻي تو سان ڪا ڪَئِي، اڳيون يار سِياڻي.
پِرينءَ ڪِي تا پُڇيوءِ ڏيج دلاسو هاڻِي.
ساري مون کي ڏيج سَنيها، الله ڪارڻ آڻِي.
پِرين سندي يارَ ڏي، عاشق چو نہ اُماڻي.
ائين اڏامي اوڏهُون، ”سچو“ ساهَ سيباڻي.

ڪافي 2

لؤن وچِي ڪيئَن لايَمِ، پِرين نہ جاڻُ پَرديسي!

پُرجهُيمِ ڪين سَهيلون،
تيلهان آڏو ڏک آيمِ.
ڏينهن گذ ريا غمِ تنهن جي مِ،
ڳالهہ جنهن جِي ٿي ڳايَمِ.
دانهون فريادون ڪَريان،
چو سِڪ "سچو" سيبايَمِ!

ڪافي 3

لَؤن مون سان جا لايَوَ،
يارَ، ويڙهي هِن ويهِي!

دردمنديءَ جِي دِلڙي، دلبر گهُوٽَ اکين سان گهايَوَ-
ڳالهہ ڪَريان بِي ڪيهِي.
مُشتاقَن کي محب مارين ٿو، تَڪَ اِهائي آيَوَ-
جيهِي وٽُيوَ ڪَيَوَ تيهِي.
ڳالهہ اِنهيءَ جِي سُڌ نہ مون کي، پاڻ پِرين پُرجهايوَ-
رمز ڳُجهِيءَ دل ريهِي.
پا رؤن پنهنجي ڪيئي قاصِدَ، هِن ڏي هوتَ هلايَوَ-
ڏيهہ گَڏيا جَڻُ ڏيهِي.

دل ”سچوءَ“ جِي دلبر سائين، ڏيدن ساڻ ڏٺا ريوَ-
نِينهَن اوهانجڙي نيهي.

ڪافي 4

ڪيئِي ڏک جا ڏينهڙا لنگهايمِ،
سُڻ تون مُنهنجا سائين!

ڳالهيون ڪندي مون ڪيئِي سِرَ تي ڏک جا مينهڙا وسايمِ.
پرين اَوهان جي پار جا، ٿي ڏهاڙِي پنڌ ڙا پُڇايمِ.
سِڪ اَوهان جي سُپرين، ميان سارا ئي سورَ سَلايمِ.
”سچل“ سي ئي آئيا، جَن لَئي فالان روز وجهايمِ.

ڪافي 5

تون تا پنهنجو پاڻ پَساءِ،
شوقُ تنهنجو مون کي يار شتابي.

اَچي اکڙين ۾، جوڙي وِهج جاءِ.
ناميا نانوَ ڏَٿِيءَ جي، پيرَ اَسان وٽ پاءِ.
اَڳي پوءِ پِي آسرو، هوت اَسان کي آهِ.
اَجُ پِي واٽَ نها ريان، لالن تنهنجي لاءِ.
آءُ اَگڙَ آسروند جي، ”سچوءَ“ ڪيم سِڪاءِ.

ڪافي6

هوتَ ڏنئي هيڏي اِيندا،
ڪيئن ساٿِي، مون کي سَچُ چَئُو!

هُتئُون پِنِي پَکَڙا، هِت ڪِي آڻي اَڏيندا!
پنهنجي وڙئون پاڻَ سان، هيءَ غريب گَڏيندا.
ڏَگَ پائي سِي سُپرين، ٿورياڻيءَ سان ٿيندا.
دردمند جِي دل تي، دانهَ دستَ ڌريندا.
ڏوڙا طالعَ مون ٿِين، جڏهن ”سچو“ نانوُ سڏيندا.

ڪافي7

يارَ پانڌي، ڙي ميان،
مِيرَ ساٿِي، ڙي ميان،
ڪيچيڙا، پيليڙا، ڪڏهن اسان وٽ اِيندا!

هوندا اسان وٽ يارَ هميشه، ڪِي ڏکَ ڏيئي پوءِ ويندا؟
اِهو اَٿم آسرو، چوري تا نه ڇڏيندا.
صاحب پنهنجي ساٿَ سان، هيءَ غَريب گَڏيندا.
پَکا پنهنجا، چئُو ڙي ساٿِي، ڪِي هِت عَجيب اَڏيندا؟
”سچو“ توکي سُپرين، پاڻ اچي هَٿُ ڏيندا.

ڪافي 8

تون آهين صاحب صورتَ جو، هِي آهہ غلام تنهنجو؛
آهي ذوقُ شوقُ سُهڻا، مون کي مُدامُ تنهنجو.

جي آهن اصل اوهان جا، سي نا وسار جو، ميان،
مون تي آهي مُقرر، سائين سلامُ تنهنجو.
راتو ڏينهان روئڻ ۾، هنيَڙو اُداسُ هُيَڙو،
رهبر آڻي رساڻيو، پرِيمِ پيامُ تنهنجو.
دلگير تون مٿان ٿئين، ڪر دور درد کي، ميان،
اول آخر اسان وٽ، هوندو مَقام تنهنجو.
رد ڪر فنا فِڪر کي، اُميدوار ٿي رهہُ،
هِت هُت يقين ڄاڻج، آهيان اِمام تنهنجو.
تون آهين اَصل اسان جو، آهيون اسين سي تنهنجا،
آهي قبول ڪُلي "سچو" ڪلامُ تنهنجو.

ڪافي 9

ڏي دلاسو دوست هن کي، اَصل تنهنجو آهہ، ميان!

هِت ٿِي گُذاريان ڏينهڙا، سانولَ اوهان جي ساءِ، ميان.
غصو نہَ ڪر غمناڪ سان، نا تہ حالَ هِنَ هاءِ هاءِ، ميان.
دلبر اوهان جي در بنا، جاني نہ مُون بِي جاءِ، ميان،
جنهن کي نہ تنهنجي دوستي، آهي اُنهيءَ واءِ واءِ، ميان.

ڏسِي اسان جو حالڙو، تون پير اسان وٽ پاءِ، ميان،

پاڇي وٺي هيءُ پانهنجو، لالَن پنهنجي ڳل لاءِ ميان.

مطلب اهو محبوب ڪر، طالب نہ هيئَن تَرساءِ. ميان،

آهي دمِ اسان ديدارَ جو، ڪنهن وار تون ورساءِ، ميان.

راتو ڏينهان هُو تا تنهنجِيون، ڳالهيون وينو هِت ڳاءِ، ميان.

نينڻ ڪَڻُ نالي ڏٺيءَ جي، هي سگ ”سچو“ سَرچاءِ، ميان.

داستان پيو

1

پينرَ ڪِيئَن پنو، هِي جو نامو نيهَن جو؟

جيڪس خُمار ڏنو، هُو جو آيس عَجبيَن ڏنهُن.

2

پڙهندي پرزو پرينءَ جو، پلو ڪِيئَن پنوس؟

جيڪس خُمار ڏنوس، هُو جو آيس عَجبيَن ڏنهُن.

3

روئي زارو زارُ، پنو لِکيُس پرينَءَ ڏي.

ڏِنس خَطَ خمارُ، اَوليءَ عبارَت مِ.

4

آڻي عبارتَ، اَجا لِکڻ لڳي پرينءَ ڏي:

روئندي پَريون رتَ، اوتڻ ٻَئي اکِيون.

5

عبارت آڻي، اجا لِکڻ لِڳي پرينءَ ڏي؛
دِيدن دردائي، اَچي اوتيا اُتهِين.

6

نِيهُن منجهؤن نامي، معلوم ٿيو محبوب کي،
نه به پانڌي، پيغامي، وِرهُ وڌائڻ آئيو.

7

آيو اوڏاهُون، اَج ساٿِي سلامن سان؛
ماريون ڙڃي مان هون، اها ويل نه وسري.

8

نامو راتِ نيو، قاصد پار قَريب جي؛
پورن مَنجهه پيو، هُت واچِيندڙ ورق جو.

9

جا رؤن لکيم جو، ڪاغذ قربن ڏي؛
حقيقت جا حال جِي، واچِڻ وينو ڪو؛
پڙهندي پَنو سو، تنهن کي آنڊيون آئيون.

10

عريضو آڻي، ڏنو قاصد قَريَن جو؛
هن وِلِي هاڻي، هِيءَ سِر ڪَريان صدقو.

11

نامو نيندي ئي، قاصد واٽ ڪِري پيو،

تنهن ويلي ويندي ئي، وره وڪوڙيو نڪٽيان.

12

پڙهندي پرزو ئي، واچيندڙ وهلور ويو؛

لِڳين لَرزو ئي، اَچي پيس اوچتو.

13

قاصِدُ ايندي ئي، پيو شوڪارن ۾؛

نيا پا ڏيندي ئي، ساٿيءَ ساهُ مَٿي ويو.

14

نامو سارو نيهَن، جو پڙ لِکيو سَجُڻين؛

رات برابر ڏِينهَن، مون کي گوندر گذري.

15

ڪا جا ڪتابَت، لِکِجي آئي پِرينءَ ڏَنهُن؛

”سچو“ سا ثابت، مون هون واچڻ نہ ٿِئي.

16

پَني ۾ پيغامَ، ڪي لِکي مُڪا سَجڻين؛

سي نہ سمجهن عامَ، جي آهن مَنجهه اشارتان.

17

ڪِي جو لِکيائون، پني مَنجهه پِريت جو؛

اُهو پَسي آئون، بيخود ٿِيڙس سَرتيون.

18

ساٿِي ٿِي سونهون، واچِيندو وَرَق ڪِي؛
سو مَنجهه مطالع مون هون، خونِي خط پِرِينءَ جو.

19

لِکُيون لَسَ لَڙهان، ساجَن سَلامَن جون،
اهو پُرزو پاڻ پَڙهان، پُڏايان نه پِين ڪِي.

20

مُنجان ڪِيئَن لِکِي، ڪِتابت قريب ڏِي؛
متان ساٿِي واٽَ سِکِي، پڌائِي پِين ڪِي.

21

مون ڏُهَن اَج لِکِي، جانِيءَ جدائِيءَ مَؤن،
ڪَنئون ترار تِکِي، هُئِي ڪِتابَت قريب جِي.

22

لَڙهان لَسَ لِکيون، پِرِينءَ پيغامن جون؛
سِي رقيب سِکِيون، تو پڌائِي پِيَن ڪِي!

23

رَت اکين رويو، ٿِي ساٿِيءَ سَنيهڙا ڏئِي؛
نَهريون نچويو، جا رؤن جَرُ ها ري گهٽو.

24

نِچوئيندي نُنهَن، ٿي پاڻي ڪَڍي پڌرو:
وجهي ساڻِيءَ سُنهَن، ته ’تون ڏيج سِجدو سَجُڻين.‘

ڪافي 1

ڪوڙِي ڪَيئِي ڳالهه پنهنجِي،
ڪالهه ڪانگا جا چَيئي مون کي!

جيڪُس ڪِين ڪِي ڏُر وئِين تون،
واڻ ڏَسِي مُوتيين اَهنجِي.
عجبين جي آڏو وري تو،
ڪَچِي ڪَئِي سا ڪنهن جي!
وري برار وئُون اوڏانهين،
سائين ڪندو شال سَهنجِي.
تنهن کي سوئِي توڙ رساڻِي،
ونِي جو دامَن ڪنهن جِي.
اَصل لاڪُون ”سچوءَ“ سَپائِي،
طاعت مَجِي آهي تُهنجي.

ڪافي 2

پِرينءَ هِي پيغامَ، ساري ساٿيا ڏيجو!

ٻانهون ٻڌي يا رَ سَڄڻ ڪي، ڏيجو سي سَوَ سَلام!
’ڪڏهن ڪندؤ يا رِ اَسان جي، اچڻ جا اَنجام!‘
’دِرِ اوهان جي يا رَ رَسڻ رِيءَ، ٿِئي نه طلب تمام.
’شوق اَوهان جي شورُ مَچايو، ڪياسين هُل هَنگام.
جيهو تيهو آهي اَصل ڪوُن، ”سچو“ سو گولو غلام.‘

ڪافي 3

آءٌ اصلَ ڪوُن جو آهيان، گولو غلام تنهنجو!

مون سان وعدو ڪَيَڙئي، ويهي، ڪالهه پَڪي هنَ پيهِي،
ناهيان ڏور اوهان ڪوَن ڏيهِي، ڪن لايان ڪلام تُنهنجو.
تنهن ڏينهن لاڪون اَڄُ تائين، منهنجو ساهُ سِڪي ٿو سائين،
پيو اوچتو هَنڌَائين، هن دل کي دام تنهنجو.
چڏ سپ لاَڳاپا لاهي، اِهو وجڻ نه واجب ناهي،
اِهو فرض اسان تي آهي، سجدو سلامُ تنهنجو.
ڏاڍا خوني نيڻ خما ريئي، سي ڏاڙي ڪارڻ ڏا ريئي،
نيٹَن سان مُلڪَ ما ريئي، هر جا حُڪام تنهنجو.
آئي سائِينءَ ڏهون وراڻِي، ٻيا خيال ويا اُڪاڻِي،
تون نه سرور نبي سُڃاڻِي، ”سچو“، آهي امامُ تُنهنجو.

ڪافي 4

اَڄ تا خبران آيون آيون، دوست اَوهان جي ديسئُون!

وري وسائيندو سِڳهڙو،

جاني سو پنهنجيون جايون.

نہ ڪَرَ ويندين نِڪري،

هيئَن پُلي ڪينَ پانيون پانيون.

ڏکُ وڏوئي ڏيلَ منهنجي کي،

وئين تون لالن لائُون لائُون.

راتو ڏينهان روحَ پنهنجي سان،

ڳالهيون سنديوَ ٿا ڳايُون ڳايُون.

اَچڻ اوهان جي جوُن، طَرف ”سچوءَ“،

جيِ، شالَ وري ٿِين وايون وايون.

ڪافي 5

منهنجي اکِين لِڳي، نہ تہ هاڻِي لِڳي،

دل، اَلو، اَلو، تنهن يار سان!

روز اَزل کوُن اکيون لايون سِي، دوست مني دلدار سان.

ڪيئِي داناءَ ديوانا ڪيائين، چشمن جي چَمڪارَ سان.

دوستَن جي در اَچي پيَس، اَصل سَچي اِعتبار سان.

جيڪِي ٿئي ٿو جوش وارن سان، سو نہ ٿئي هُشيارَ سان.

ناز نياز جي نيهَن وارن کي، تَڪ ڪيو تلوار سان.

سِرُ ”سچوءَ“ ڪيو صدقي سائِين، عقل ڇڏي اقرار سان.

ڪافي 6

آهي اِنهن اکين کي، خاصو خمار تنهنجو!
وينو وٺي آهيان هِت، ڪامل قرار تُنهنجو!

هن کي اوهان جي ڀاڄهون آهي نہ ماڙ ڪائي،
هِي تا غريب آهي، اُميدوار تنهنجو.
”ٿيءُ پاڻَ ڪان پَري تون“ فرمائيو اوهان جو،
آهي جميل اَصل ڪُون هي اعتبار تنهنجو.
هِنَ تي ڪَرم وڏو ڪيُوَ، جو درد دل ڀڄايُوَ،
ساريان لطف سنيا ريان، ٿي بيشمار تنهنجو.
چاهَون ٿِيو اَوهان جو، دامن لڳي جو آهي،
”سچو“ غلام چاڪي، جو داغدار تنهنجو.

ڪافي 7

لنگهي ويون ڪالهہ قطارون،
ڪونجڙين جون ڪيچ وٽن ڏنهن، ميان!

ڪنديون ويون ڪيچَ ڏي،
ميان الا! طرحين طرحين تَنوارون.
ويچاريون، ميان الا، ولرَ ڪيو وڙڪَن،
ڦُٽي ٿيون سي ڦارون.
ولرين ڪونجڙيون، ميان الا،

ڪنهن اَندوههَ اُڏا ريون.

اُنهن جي افسوسَ جون، ميان الاءِ

پونديون ويون پچا رون.

اُنَنِ ڳانا پٿَ جاءِ ميان الاءِ

موتين مَڙهيون مَها رون.

”سچو“ هليو سوز ۾، ميان الاءِ

لاهِي لوڪَ مَيا رون.

ڪافي 8

ٻَلِي ٻَلِي مون ٿي ٻَوِلي ٻَوِلي،

يارَ سڄَڻ تنهنجي ڪارڻ!

چڏي لاڳاپا لوڪَ جاءِ اسان تا ٻانهپ ٻولِي.

ٿيس ديوانِي دوستَ اوهان لئہ، ڪري چيها ڙيون چولِي.

اِچي اَچانڪ اندر اسان جِي، حُبَ مچائي هولِي.

اصل لاڪُون آهي اوهان جِي، هيءَ غريبِ سا گولِي.

ڪافي 9

مون وٽ يارَ پيارا، آءُ تُون پاڻ سُجاڻِي!

حال مِڙيوئي معلوم توکي،

دنيا سا ڪوڙ ڪهاڻي- آءُ تون پاڻ سُجاڻِي.

ٿيندءَس گوڙي، در در ڳولي،
جانب ڪاڻِ جوڳياڻي- آءُ تون پاڻ سُڃاڻي.
سِڪندي تو لئہ سُهڻل سائين،
روئندي سا رات وهاڻي- آءُ تون پاڻ سُڃاڻي.
”سَچلُ“ آکي سَهي ڪِيتو سي،
پرتِ جي ناهہ پڇاڻي- آءُ تون پاڻ سُڃاڻي.

داستان ٿيون

1

ڪِي جو لِکيائين، سو مُلان وڃي واچيو؛
هڪ سِٽ پڙهيائين، ٻِيءَ سِٽ سُڏڪن ۾ پيو.

2

ڪي جو مُحب لِکيو، سو مُلان واچڻ نہ آئيو؛
پَر هُئڙو اڳ سُکيو، جنهن مطالع نہ ڪيو.

3

ڪوليو ڏئي خطُ، آيس جو عجيب ڏنهُن؛
روئي اکين رت، ڪري مطالع من سان.

4

پُرزو پڙهڻ آئيو، اُٿي مُلان مَسيت منجهاءُ؛
سُورن سندو ساءُ، آيُس سَپڪنهن سِٽ مَون.

5

هِڪ سِٽَ پڙهيائين، تنهن بي واچڻ نه ٿئي؛

اِئين اُتائين، ته هيءَ چَرَ چيري نه جهليان.

6

نامِي مون نِروار، ٿي هيءَ چَرَ چيري سَندي؛

تنهن پَلڪ پڙهڻ وارَ، ٿيو سَڙي ڪارو ڪنگرو.

7

رقعِي منجهان رازُ، مڙيوئي معلوم ٿيو؛

تنهين منجه نيازُ، طرحين طَرح لِکيو.

8

پهرينءَ سِٽ سَماءُ، ڏنو واچِيند ڙ ڪي؛

اُنهيءَ خطَ منجهاءُ، ڇِپيون چيري ڪديون.

9

ڏوڙو ڏک پيوس، پَني جي پَڙهڻ سان؛

وچئون ساهُ ويوس، هَي هي ڪندي ڪاڪيون.

10

جو نامَن منجه لِکيو، سا هُئي چيري جي چَرَ؛

منجهون سب شَهر، واچيند ڙ ڪونه لَپي.

11

پَنو ڪيرُ پَڙهي، جو پُڻ مُڪو سجڻين؛

لکيو منجھ لَڙھي، متان ٻُڏندڙ ٻُڏِي مَري.

12

واچيو جنھن ورقُ، جو پُڙ لکيو سَجَڻين؛
سو جَڻ ٿيو غرقُ، دردن جي درياھ ۾.

13

سگھي ڪيرُ پڙھِي، ھو جو نامو نِيھَن جو؛
سِرئون سِر چڙھي، موجَ مٿو تنھن ناھِ ڪو.

14

ونِي خطُ ھليو، ساٿِي سلامن جو؛
وچَ ئي منجھ جھليو، ورھہَ ڪُوڙيو واٽ تي.

15

ونِي ھليو خطُ، پانڌي پار پرينءَ جي؛
روئي روئي رتُ، تنھن ھلندي حال وڃائيو.

16

آلو ھُيڙو عشق جو، سو ساٿيءَ ساڻ نِيو؛
اُھو ڪامِي پاڻ پيو، جو ھو خونِي خط پِرينءَ جو.

17

ھُن پانيو نامو، پر شعلو ھُئَڙو شوقَ جو؛
جِندُ سارو جامو، تنھن جو سپ سڙِي پيو.

18

پِرِيَن ڏانهن نيو، تنهن ڪو خط خَبَر جو؛
پڙهندي ڏسُ هِنيو، تنهن ڦڙڪندي ڦاٽي پيو.

19

ڪو نامو نيهَن نِئين، پِريان سندي پارَ ڏي؛
هَلي ساڻ هِئين، مانَ اُنهن کي ارمان ٿِئي!

20

رهبر روانو ٿيو، پريان جي پارَ ڏي؛
شَل پهچي پَروانو، سلامت کي سَڄڻين!

ڪافي 1

اوري ڪانگَل آءُ،
ڪِئن جِي خبَر ڏي ڪاءُ!

پريان سَندي پارَ جو، لهي اچُ سَماءُ.
ڳالِهِن تنهُجن مؤَن سَرِيرَ کي، اچي منهنجي ساءُ.
مُنهنجو ٿئي هِت ڪينڪِي، ٻاجهون هوتَ هَلاءُ.
سُورَن ڪارڻ سُڻ ڙي ساٿِي، جيڪُس جَڻيم ماءُ.
”سچو“ دوستَن جي دَرَ جو، اَصلون آهه غريب گداءُ.

ڪافي 2

اَج سَجَڻ پاڻ اِيندئي،
جَن لَئي نِها رِيئي ٿي واٽان!

مَتان لاهين آسرو، حال پائي اِچي ٿِيندَئي.
عجيبن جي اچڻ جون، مُبا رڪون ڏيندَئي.
پَڪا پَڪن سامُهان، آڻي دوست اَڏيندئي.
مَتان ماندي تون ٿِيئين، گوشي پاڻ گَڏيندئي.
توکي جاڻِي پانهنجو، ”سَچو“ ياءُ سَڏيندئي.

ڪافي 3

پانڌِي پيغامَ پُهچاءِ، مُنهنجا محبن کي، ميان!

اکَڙين کي اصل ايڏنهن جو، وڏو اوسِيڙو آهہِ.
ڏاها وِجج ڏيهہَ اُنهيءَ ڏي، جاتي جانِبَ جاءِ.
اَدا ڙي ساٿِي پارون اسان جي، پانڌُ پُڇيءَ ۾ پاءِ.
راتو ڏِينهان آهي ڏها ڙيون، هِنيَڙي کي هاءِ هاءِ.
دوستَن سَندي درَ جو، اَصلون ”سچو“ سگ سَڏاءِ.

ڪافي 4

منهنجا واقفَ يارَ،
سدائين تون جِيئَندين!

راتو ڏِينهان روح منهنجي کي، تنهنجي سارَ سَنڀارَ.
تُحفو هِن کي آهي اهوئي، تنهن جي پيرن جي پيزار.

اَچڻ اوهان جي جِي وينا وِجهايون، فقيرن ڪَون ڦار.
ڳالهيون سَنديُون سا ريو، ”سَچوءَ“ ڪي اچي ٿي اُچنگار.

ڪافي 5

ياد مونکي اُهي آيون، وو
يار ڪَيئي ڳُجهِيون جي ڳالهڙيُون!

اوهان جي پِي، وو، اَچڻ جون، ٿيون وَري هت وايون.
دردمنديءَ جي، وو، دِل ڪي، وِره وجي ڪِي لايُون.
نانوَ سائِنءَ جي سُهڻا سائِن، چِٽُ نه وَڄُمون تان چايُون.
آءُ تا ڏينهَڙا ڳَڏ ڳذاريون، هِت وينا وِره وَسايون.
ڏوهَن ”سچوءَ“ جن ڏي نه ڏسو، هِت ٿا سَندَوَ سَڏايون.

ڪافي 6

پورَ پرينءَ جي هَي ماريان،
عِشق سَجَڻ جي چا ڙهيان!

دوست بنان درماندِي، دَمُ هِتي ڪِيئَن گھاريان.
سِرُ سَجَڻَ تَون صدقي، واريو آءٌ واريان.
ڳالهيون ڳُجهَ اَندرَ جون، آءٌ پرِين سان پا ڙيان.
سِڪهو موڙج سپرين، ڏها ڙيُون وينِي نها ريان.
محڪم محبت وِڌيُون، جا ڙيءَ مٿي جا ريان.

هو جي ڪيَم پاڻ سان، ٻالهين اُنهن ٻاريان.
مَجلِس محبوبَن جي، ساعت ساعت ساريان.
”سچيڏنا“ ساهڙ ريءَ، ڏَمَ مڙيئي ڏاريان.

ڪافي 7

بِن جيَڻ مُنهنجو جيڏيون، سُڪ ڪيها سَجَڻ ري!

سُڪَن وڏيَس سَرتيون، آءُ پرينَ ڪانءُ پَري.
ڏُکَ چڱيرا دوست جا، جي قادر ڪَرم ڪَري.
سوئي عاشق ڪوٺجي، جو محبت مَنجهِه مري.
ڪاڪيون مون ڪي ڪِينڪي، ٿي ساجَن ريءَ سَري.
جيڪا اَديون عشق جي، آئي هيٺ اَري.
تَنهن جان جُھو قربان ڪَيو، رُدُون مَنجهه ذري.
”سچو“ سوز اُنهن جي، ٻاري منجهه ڳَري.

ڪافي 8

هوت ڪڏهن هِت اِيندو؟
ڪَهُ ڪانگا ڪَل ڏي ڪا!

چئه ڪِي ويهندو هتهين، ڪِي ساڻ نماڻِي نيندو؟
هيڪندِ اَچي هوتُ مُون، هِن ٺَڪيءَ سان ٺيندو.
پاڻُ پنهنجو سُپرين، ساڻ غَريبِ گَڏيندو.

پَکا پاڇاٽين ڪي، اوڏا يارُ اڏيندو.
هوتُ پنهنجا هَنڙا، هن ڏکيءَ کي ڏيندو.
سَنگت پنهنجيءَ سُپرين، ”سچوءَ“ کي به سڏيندو.

ڪافي 9

زار روئي ڪيم زاري،
دوست ڙي توريءَ تا نہ سَري.

محبت تنهنجي، وو، ڪِيَس مستاني، بارُ بِرهُ جو باري،
دوست ڙي چَوي لوڪ چَري.
هِن بنديءَ کي، وو، بخش بلوچا سائين، هوت اَچي هڪ واري،
دوست ڙي سَندءِ ذوقَ ذري.
مِيلائي لِڳي، وو، محب اَوهان جي، واجهه وجهي ويچاري،
دوست ڙي وچان تا مَ مَري.
آهي مِڙيوئي، وو، توکي معلوم سائين، حال حقيقت ساري،
دوست ڙي وچ مَ يار وري.
جيڪِي آهين، وو، سو تا تون هين سائين، حڪم سندءِ آهي جارِي،
دوست ڙي پيرِم خبر ڪَري.
”سچو“ آهي، وو، اَوهان جو سائين، ڏجو تنهن دلداري،
دوست ڙي وڃن گَجَ گَري.

داستان چوٿون

1

ڪاغذ لکي ڪالهه، مُڪم جو محبوبَ ڏي؛
ڳالهيون سنديون حالَ، ٿِينديون پڙهڻ مان پڌ ريون.

2

آيو راتِ رقمُ، مون ڏي محبوبن جو،
تہ ’دوستيءَ وارو دمُ، ڪڏهن تون نہ وساريئن.‘

3

لکيو موني مُون، ڪاغذ قربن ڏي،
’اَٿمَ تون هِي تون، ٻئي جو ناهم آسرو.‘

4

حَبِيبن ڏانهُن هيئَن، اَديون لِکجي آئيو،
تہ ’تون مون سان جيئَن، آءُ تيئَن تو سان آهيان.‘

5

نئُون لِکيو آيوم، پِريان سندي پار ڏنهن؛
سو لُونءَ پَريو لايومِ، وني حال هيانوَ سان.

6

جيڪر لِکي موڪليان، هَي خط هزارين؛
پڙهي مانَ مهنجا پِرين، هِي سگ سنڀارين؛
شَل وار نہ وسارين، اِهو اَٿمَ آسرو!

7

لکي خط مُنجان، هِي پريان سندي پارَ ڏي؛
تہ ’منهنجون لک هُجان توسان آهن تو جيئن.‘

8

پانڌي پَهچائي، ورُ عَريضو عجيبَ ڏي؛
قاصِد ڪونچائي، مَتان سورَ وجهين ساهَ کي.

9

چَئو ڪِيمَ تِکو، مون کي پارئون پريَن جي؛
سرتيون سپ سِکو، جيڪر لائِڻ لُونءَ ڙِي.

10

ليلائيندو آئيو، پانڌي اَجُ پَراءِ؛
ورتس دردَ ڏُراءِ، جو مَت وجائي آئيو.

11

اکِيئون مُحب مَنِي، مَتان ڪا منهنجي ڪَرِين؛
وهندو ورُ وني، ساڻِي خبر ڪِيئن جي.

12

وجِي ڏيهہ ڏنو، ڪِي تو سندو سجڻين!
چِگِيءَ طرح چِنو، پانڌِي ڏُنِي پِريَنءَ کي؟

13

سوزَ پري سِٽ جا هُئِي، سا ساڻِي ڪين سِکيو؛

نہ مٺان ڏئي، لهس لِکيو، جو پڻ مُکو سڄڻين.

14

سندو راز رقعو، آيو جو عجيب ڏنهُن؛
سا سِٽ پڙهندي سَرتيون، ٻالهائڻ چُڪو؛
عاشق جي ارواح کي، جڻ لڳو تِير تُکو؛
مون ڏي مُحب مُکو، جڻ ساٿِي سلاَمن جو.

15

حَبيبَن هيڪار، آئين ورِي موٽئيين؛
ٻا ٻِيهَل ٻيهار، اَچي ويھ اکين تي.

16

وري ڪانگ وريو، پريان سندي پار ڏنهن؛
لامين لِڳي لُونءَ جو، تنهن ڏاڍو سُر پريو؛
ڪاڪيون ڪَنِ ڪريو، جو ٿو ڏئي سنيهو سَڄَڻان.

17

سنيها ساري، منهنجا چَوي محبوبَ کي؛
'پرين تُنهنجي پار جِي مدت مون ماري؛
'مُنج ڏهاڙي مون مَٽِين، اهو ڏاهو ڏيا ري؛
'مَرُ سِگهڙو سَنپاري، ڏئي سِڪ سَنِيهڙا.'

18

سنيهو سان سُورَ، چوي ٿو ڇهنبَ سان؛

پَون پا ڙيچن پُور، ٻولي ٻُڌي تَنهن جِي.

ڪافي 1

آءُ ڪانگا ڪا پِرين جي ڳالهه ڪَر

وعدو ڪَيُئي ڪالهَ سو پَرحال ڪر!

ڪِيئن ڏنو تو دوست منهنجو ديس ۾،

خوش ڏٺو هو ئي يا ر ڪهڙي ويس ۾؟

سا خَبر مون سان وري في الحال ڪر.

ڪِي پُڇيائون خَبر منهنجي حالَ جي،

ڪي ڪَيُئي آگاهه هِن احوالَ جِي،

سو مون سان ڏاها اِهو اَحوال ڪَر.

هت فراقَ آهي ما ريو، مان پيو ڇا چوان،

سور منهنجي ساههَ کي نِت نِت نوان،

آءُ ادا خاطر منهنِجي خوشحال ڪَر.

ڪِي اُڏاڻو هُئين پرينءَ جي پا رَ ڏي،

ڪِي نيا پا هِي نِيا هُئِي يا ر ڏي؟

ڪا مَدد مُنهنِجي ادا الحال ڪر.

دوستن جي منجهه حضور حاضر ٿئين،

زاغ زاريءَ مون نيا پا هي نِئين،
لِڱہ سائِڻءَ سا رو، ”سچوءَ“ جو سوال ڪَر.

ڪافي 2

اي پرين تُون پا ڙ پنهنجا ، قولَ جي تو ڪالهہ ڪيا !

مَنجهہ جدائيءَ تانهنجي، هِت اَسان هِي حال ڪيا.
مون تا مِلڻَ لئہ تانهنجي، ڪوڙين ڪهڙا ٿي خيال ڪيا.
حالَ مُنهنجي ڪي ڏسي، ڪيئن پلا تو پالَ ڪيا.
سڏ ”سچوءَ“ سڪ سوزَ مون، جاني اوهان ڪي جالَ ڪيا.

ڪافي 3

مُنهنجو هاڻي مون وٽ اِيندو، ها ريون واقف حالَ جو!

ڪينَ چڏيندو چپَرين، نال نماڻِي نيندو.
شالَ مقام مُئيءَ جو، ٿر وچِي نِي ٿيندو.
درسن سندو دائما ، ڏاڻ ڏکيءَ کي ڏيندو.
”سچو“ پا ر پرينءَ جي، وره وارو ڪو ويندو.

ڪافي 4

هِن غريب جو حالُ، توکي مَعلوم آهي!

صدقي ڪنديس سِر سائِن تون، ٻيو سڀ مِلڪ ۽ مالُ.
دوستَ اَوهان ريءَ ديس مِ، جيئڻ آهي جنجالُ.
ڇَئي ٻُڌايان ڪيترو، آرياڻي اَحوالُ.
مَج "سچوءَ" جو سُپرين، سائِنءَ لڳ سوال.

ڪافي 5

پرديسِي گَڏِيا دوستَ لَٿو هِجر هلاڪِي،
آيا اَگڙ مُنهنجي، جن ڪيو هو فراقِي.

جَن ڪارڻِ سڪيَس سالَ، ويٺي واٽڙين اِتي،
مون ساڻ اَچي پاڻ، ٿيا محب ملاقِي.
پَرديس لڳم مون تي، پانڌي روز پُڇايا،
مون کي ڪانه پئي خبرَ، اَچي سي ٿيم اوطاقِي.
پيغامَ پهرِيئون پانڌن هٿ پاڻ مُڪائون ٿي،
هاڻي هِڪُ ٿيا مون سان، جي يارَ هئا ياڪِي.
آهي سَگ "سچو" دوست جي در جو اصلَ کَون،
تنهن ڏيِڻ ڏوراپو، ناهي مَستُ ميثاقِي.

ڪافي 6

تون تا وسين مُنهنجي مَن،
ميان تو کي ڇَئي ٻڌايان ڇا !

هوتَ سنڌيوَ آءٌ حاضِري، ٻيون سي ڏنڙمِ ٻن.
مقصد منھنجو تون ٿِئين، ٻيا ڪَعبي نيت ڪَن.
آءٌ ڳھٽو ڳوري تَن جِي، ڪيو سِرُ صدقي جن.
عرضَ اِلاھُون عاجزن، ڪوهُ نہ ڪرين ڪَن.
اڪِنُ عامُ نہ آوُڙي، توڪي جانِي ڏِنو جَن،
آهي "سچوءَ" کي سدا طَلَبَ توهان جِي تَن.

ڪافي 7

يا رَ اسان کي ٿيون ما رين،
تنھنجيون اَلغرضايون!

انھُون دانھُن تي، سائين هِي ڪميٽيون ڪا رين.
باھيُون تنھنجي بِرهَ جيون، يا رڻ دل ۾ با رين.
ڪِيئَن جو ڏنئون خَبران: "سچو" تو هُتِ سا رين.

ڪافي 8

جڏهن پرِيَن پا تيم جھاتِي،
تڏهن حاجَت ناهي حج جي!

اَچڻ سانڻ اُنهن جي يا رو، عشقَ ڪَئي اثباتِي.
سپ ڪُجھ ٿيڙم حالوَن محرم، وسريمِ ذڪر ذاتِي.
چوريءَ چوريءَ يا ر سَجَڻ سان، ڏس "سچو" دل ڦاٿِي.

ڪافي 9

دوست تُنهنجي در جي، هيءَ ڳالهہ آءُ ڪنهن سان ڪريان!

چڙ پرين پَرڏيهہُ تون، ميان، ڏکَ اوهان ٻاجهون ڏريان.

دوست رهہ هِن ديس ۾، ميان، سرُ منجهُون سوُرن پَريان.

لَڪَ سَيَئِي ويني لنگهيَس، ميان، پوريئِ اوريان پَريان.

ساڻ چرخي چتَ جي، ميان، ورهَ جا ڏاڳا وريان.

سِرُ ”سَچو“ چَوي پانهنجو، ميان، دوست تو آڏو ڏريان.

داستان پنجون

1

ڏار چڙهِي ڏاهي، ڪِي جو چيو چُهنب سان:

اِهو مون آهي، آڏرُ ڙِي اَرواح ڪي.

2

ڏاهو ڏار چڙهِي، لَسين ٿو لاتيون ڪري:

ڪونئون سبق پڙهي، اَج پڻ آيو اوڏهون.

3

ڏاهو مَٿي ڏارَ، عجب اج لاتيون ڪري:

ٿو ”سچو“ ڏئي سنپارَ، پريان سندي پارَ جي.

4

ڏاهو ڏار چڙهِي ڪري، ڪِي ٿو چهنب ساڻ چوي:

اَديون سپ اُهي، آهيو ٻُڌڻ وا ريون.

5

چهنبَ ساڻ چوي، ڪِي پيو ڪانگل ڪاڪيون؛
پورن مَنجهه پَوي، ٿو سُڻِي ساهُ سنهيڙو.

6

مُحبن ڏنهن مَسين اچ پڻ ڪانگل آئيو؛
لاتيون واهَ لَسين، ڏاهو ڏار چڙهِي ڪري.

7

لاتيون ڪنديئي، ڪانگو هيٺ ڪري پيو؛
هَي هي هَنڌيئِي، ساٿيءَ ساهه مٿي ويو!

8

ڪَهيو هِيئَن ڪانگي، آئون چيائين چهنبَ سان؛
تہ سُجڻ ڪنهن سانگي، وري ايندءِ اُتهِين.

9

چُهنب ساڻ چئِي، ڪا جا ڪانگل ڳالهڙي؛
ساري آتڻ سان انهيءَ، ڪَهڙي ڏِسُ ڪَئِي؛
پُورن منجهه پئِي، سپ ڪنهن اَئَت ڦٿو ڪيو.

10

ڏاهي چڙهي ڏار تي، ڪا جا لِتي لاتِ؛
ڏک ڏنائين سپ کي، وائِي آٽي واتِ؛

پَيون مِ هيهاتِ، آتڻ واريون اُتهين.

11

ڏاهو چڙهي ڏارَ تي، ڪري هيءُ مذڪور؛
سنيهَن مِ سورُ، چوي ٿو ڇهنب سان.

12

سُٽو سنِيها سَرتيون، ٿو چڙهيو ڏارَ ڏئي؛
سارو ساهُ نئي، ٿو نازڪ نِياپَن سان.

13

ڏاهو ڏارَ مٿي چڙهيو، ٿو ڪري بِرهَ بيانُ؛
آتڻ تي احسانُ، ڪري ڪلامن ساڻ ٿو.

14

ڏاهيون سڀ ڏسو، جو آيو ڪانگ قريبَ ڏنهُن؛
وڃي جان جٺو، نيو نياپَن ساڻ ٿو.

15

وتيون مِ ويڙهي، ٿو ڪاريون ڪانگ وهائي؛
روحُ نئين ريڙهي، سڀ ڪنهن جو سرتيون.

16

ريڙهيون روح نئين، پَسو سَڀ جو پاڻ ڏي؛
سنيها جي سَجَڻان، سي چڙهيو ڏار ڏئي؛
آتڻ مِ افسوس ٿيو، تنهن جي پيرَ پِئي؛

ڪَتي سگهي ڪانڪا، ڪَوَن وهلور وِهي؛
کهِڙيءَ طرح ٿئي، وري سَنباهو سَرتئين!

17

وِس تَندُ ڇِڄي، پَهو پِٽ ڪري پيو؛
سُٽِي سَنيها نيهن جا، پَئي جهوريءَ منجهه جهجِي؛
اِنهيءَ پَتِ پِڄي، پيسَ روئندي ڪپڙا.

18

ويڙهي وتندي ئي، ڪانگي قهر ڪمائيو؛
ڪاڪيون ڪتندي ئي. پَيَمِ پورُ پريان جو.

19

صدقي ساهُ ڪريان، هِنَ ڪانگِي تَوَن ڪاڪيون؛
جي ڏئي سنيها سَڄَڻان، سي سانپي ساهه ڏريان؛
پلي پيرَ پَريان، اُنَهيءَ ويلي اوڏهِين.

20

آٽي ڪانگَ ڏنياس، ڪتابَت قرَيب جِي؛
پَهو ڪتيندي پَٽ پِسُ، ڇوهون تَند ڇُٽياس؛
پيجون پيچ ٿياس، روئندي چولي چِڪَ مِ.

21

هَلِي ڪانگي هِڪَ، ڪا جا ڪَيس ڳالهِڙي؛
تنهن مامَ بُڌڻ سان روئندي، چولِي ڪيائين چِڪَ؛

سَنيهي مون سِڪَ، پاڻهي ڪيائين پڌري.

22

ڏاهي چڙهي ڏارَ تي، ڪا ٻولي هيءَ ٻولِي؛
سا ٻُڌي روئي رتَ سان، چِڪَ ٿيس چولِي؛
جڻ هنيڙي ۾ هولِي، تنهن آڻي هِندن جي هنئي.

23

سَجڻ ڏنُن سَنيهَ، تنهن آڻي آتڻ ۾ ڏنا؛
جڻ ڏنائين سَين کي، چُريءَ ٻاجهون چيهَ؛
ڏک پَريائين ڏيهه، ماريو اِنهيءَ مام سان.

24

سُڻو سَنيهه سَپي، ماريون مَحبوبن جا؛
لَکن مَڻجهه لِپي، ڪا سُورائتي سارَ سان.

ڪافي 1

آءٌ تا ڪالهه اُڏامِي، وجي پَيَس پرين وٽ!
هت قبوليم تَنهن جي حلقه بگوش غلامِي.
مِهر مٺو ئي ناه ڪو، عاشقَ ٿِج تون آرامِي.
اصل لاڪون اُن جو، هِي پاڇي آهي پيغامِي.
وِيَس برابر اوڏهِين، وِيٺس ڪين وسامِي.
مونکي ڪيائون پنهنجو، ”سچو“ يار سلامِي.

ڪافي 2

ڪڏهن اِيندين هِڪُ ٿِيندين،
نت نها ريُون سنديئي واٽڙيُون!
سانوَلَ ڪنهين سانگَ سان، اڱڻ اسان جي ايندين.
اِهو اٿئون آسرو، بَديون تا بخشيندين.
ڪَنهين ڏينهن هِن ڏکيءَ کي، دوست دلاسو ڏيندين.
پِرين نيندين پاڻَ سان، ڇَپَر تا نہ ڇڏيندين.
ٿوري گهڙي ڏينهڙي، گوِلي ساڻ گَڏيندين.
پَکا پَکن سامُهون، اوري آٽي اڏيندين.
سو ڏينهُن ٿيندو ڪهڙو، "سچو" ڪري سڏيندين!

ڪافي 3

مَنُ موهي منهنجا جانِي،
گهٽا لائَي ڏينهڙا !
صورتُ تنهنجي سُپرين، مورت ڪئَي مَستانِي.
پِرين اوهان جي پار جو، گوندر ٿيو گُذرانِي.
روز اَزل کَون ڏنُو اسان کي، نيهن پنهنجو نِشانِي.
اڱڻ اسان جي آءُ پيارا، محب ڪريان مهمانِي.
پيريءَ جا "سچو" ڏينهن وسارج، ٿيئي جَمالُ جوانِي!

ڪافي 4

يارَ سڄڻ ڪيئن سَرِي، توکي اَسان ٻاجهون!

اسان ٿماڻَن ڏي سهڻا سائين، دوست نِهارج وري.

توکي قدر ناهي ڪو، پلو، چيٽڪ ڪِيڙس چَري.

اَچي ”سَچوءَ“ جِي ايڏهين، سَندي دزَ ذرِي.

ڪافي 5

ياد مون کي اَچُ پيون،

مِنيون ڳالهيون سُهڻا تُنهنجيون!

رهيون آهن روحَ منهنجي ۾، ڪين وسرِي سي ويون.

وينا ڏسون ٿا واٽ اوهان جي، دوسَت دلاسو ڪو ڏيون.

”سچو“ آهي سَگ تنهنجي جو، ميان نالِ نِباهي سو نيون.

ڪافي 6

مون سان تو ڪَيون ڪيون، سُهڻا اُهي ڳالهيون ڳالِهيون!

سي نه وجن وسري، پلو ميان،

چڱيون اَوهان جي چَيون چيون.

اوهان ٻاجهوُن سُپرين، ميان،

نِيهن وهايون نَيون نيون.

لِڪُون ڪيون سين لوڪَ ڪَون، پلو ميان،

پَڌر اُهي اَج پَيون پيون.

ڳجهيون سي ڳالهيون يارَ ”سچوءَ“ ڪَن،
ڪين وسري سي ويون ويون.

ڪافي 7

آءٌ تا تنهنجڙِي آهيان، يار مون کي چو ٿو ڇڏين!
تون تا منهنجو آهين اَصل کَون، ڪنهن نه ٻَئي در ڪاهيان،
هوتَ اِيندي هِت ڪڏين.
آءٌ نماڻي عين هاڻِي، سَگَ نه ساڻُو ساهيان،
پَڪا اوري آڻي اَڏين.
توڙي سُجاڻِين توڙي نه ڄاڻين، لالچ تا بِي نه لاهِيان،
ساڻ ڳوليءَ پاڻ ڳَڏين.
آءٌ تا ٻانهي تون تا سائين، آءٌ غريب سا چاهيان،
نانءُ ”سچو“ ڪري سڏين.

ڪافي 8

انهن جادوگر چشمن پيران ڪيو سين!
اِنهن نيڻن سندي نازن حيران ڪيو سين!
راتو ڏينهان دل کي هيءَ آهي پريشانِي،
اُنهن غَمزن ڳُجهن رمزن ديوان ڪيوسين.
هَي هَي هيءَ فرياد وي يارو، ڪنهن کي سُڻايان،
خونِن هِن خمارن، مَستان ڪيوسين.

ميدانَ منجهه ”سچو“ تَهه دليون آيو آهي،
اِنهن تارن سَندي تِيرن نيشان ڪيوسين.

ڪافي9

زاريون ڪَيو زار زار، ميان،
ويني روئان، پَڙي جيڏيُون!
ڪيئن ڪريان ڪاڏي وڃان،
ياڪِي سو ٿيڙم يارُ، ميان.
راتو ڏينهان ڳالهه اِنهيءَ جو،
جيڏيون ڙي جِيءَ کي جار، ميان.
پاتو اَٿم لَڱهه پرينءَ جي،
ڳِلِ هَنجُن جو هارُ، ميان.
عاشقن کي سوز ”سچو“ ڙي،
آهي سَدا سِينگار، ميان.

داستان چهون

1

آءُ ڪانگا ڪارون، تو سان ڪيان ڪيتريون؛
جو پَهچائين پيغامَ ٿو، پريان جي پا رون؛
کي ”سچوءَ“ سَنيا رون، ٿو ڏاها ڏها ڙي ڏئين.

2

ڪارون ڪِيئن نہ ڪريانس، جو ٿو ڏئي سَنيها سَڄڻان؛
پُٺي پَرَ پَکيءَ جاءِ ساڻ جواهِرَ جَڙيانس؛
موتين ۽ لَعلن سان، پينر ڪنپ پريانس؛
پيرين دست ڏريانس، جو آه نياپا ڏيندڙ نِيهَن جا.

3

پَکِي سوئي پَرَ، ٿو اُڏري پار پرينءَ جي؛
خوشيءَ جِي بہ خَبَرَ، مانَ وني اچي ڪا اُوڏهون.

4

چڙهيو لامَ لَنئي، اَچ ٿو ڪانگل قريبَ جو؛
سنِيها سَڄڻان، سي چهنب ساڻ چَئي؛
پورن منجهہ پَئي، ٿو ساهُ منهنجو سَرتيون.

5

چڙهيو لنئي لاَمَ، ٿو ٻوليون ٻاجها ريون ڪري؛
ڏئي سَنيها سَڄَڻان، ٿُريو مَتي تامَ؛
ما ريون ماري مامَ، جا ٿو ڏئي لِڪائي لوڪَ کَون.

6

پِريان جا پيغامَ، ٿو ڏئي مِڙئي مامَ ۾؛
سَوين مُنجَن سَلامَ، جو ڏاهو ڏاهَپ سان ڏئي.

7

چِپيو رهي چانپين، ٿو ڏئي سنيها سَڄَڻان؛

آيل اولاڻيين، ٿو ڳالهائي ڳجهه ۾.

8

سِڱهو اُڏامِي آءُ، تون پَکيڙا پرِيَن جا؛
سڀ ڪنب ڪريان تانهنجا، ساڻ جواهر جَڙاءُ؛
عِطر ڪٿوري اوتيان، ٻيا ماڻِڪ تو مَٿاءُ؛
ساري سنيهاءُ، ڪي آڻي ڏيج عجيبَ جا.

9

ماريون مامَ منجهي ڪِي تو ترُيو ٿاريءَ تي چَوي؛
سَجڻ ڏانهَن سنجهيِ، ڏاهو ڏِکِجي آئيو.

10

آڻي ڪانگ ڏنوس، ڪو عريضو عجيب جو؛
پينَر سَپ پنوس، ڳاريندي ڳوڙهن سان.

11

مون ڏي ڪالهه مُڪو، دلبَرَ دلاسَن جو؛
سندو رازَ رقعو، سو پڙ واچيو وهسان.

12

واچيندي وياس، ها ريون پنهنجي حالَ ڪَون؛
نامي تنهن نِياس، پاڻ لکيو جو سَجڻين.

13

ڪانگا ڪتابَتَ، ساري سارج ساهَ سان؛

اِها اَمانَتَ، ٻئي ڪنهن عامَ نه آڇئين.

14

ڪٽرَ ريءَ مِ ڪَنبَ، لويان لاڪيٽي سَپَئي؛
جو ڳالهيون ٻُڌي تانهِجيون، ڇَپَرُؤن وهن ڇنبَ؛
تا پُڙ اُتي ٿنبَ، ويهو ٿو وايو ڪري.

15

اَڄ نه انهيءَ ڏارَ، لامين لَنوين ڪانگڙو؛
جيڪس پِريان پارَ، ڏسندي سو ڏڪَ پَريو.

16

زاغَ نه ٿيءُ زبون، ونءُ اُڏامِي اوڏهين؛
نه ته خاصو مُنهجو خون، پوندو ڳِچيءَ تانهنجي.

17

ڪاغذ قريبَن جو، اڄ مون کي آئيو؛
ساجن ڪيو سعيو، اَچڻ جو هن پارَ ڏي.

18

لِڪو مِ لامين، تو لاڪِيٽو لاتيون ڪري؛
ٿهڪندو تامين، ڏئي سنيهو سَڄَڻان.

19

ڇڙهيو مَٿي ڇانبَ، ايئن چوي ٿو جيڏيون؛
ڪُڄ سِيني مِ سانبَ، ساري سَنيهن جِي.

20

ساري ڳالهه سَچِي، ڪانگي ڪئي قريبَ جِي؛

ريهي دل رچِي، تنهن نازڪ نياپَن سان.

21

آڻيو ڏنا ڪَر، ساڻِي يارَ سَنيهڙا؛

منهنجي پارؤن پَڪيڙا، وڃ دوسياڻي در؛

جو سِڪَ آهي مون سَر، ميان محبوبَن جِي.

22

ڏنا ڪَر آڻي، سدا سِڪَ سَنيهڙا؛

هِينئڙو مون هاڻي، آهه "سچو" سوداءُ ۾.

ڪافي 1

مانَ پرينءَ پَهچائي، هِي نياپو ڪو نيئَي!

ڳِچِيءَ پائي ڪپڙو، پاڇياڻي پَرچائي،

حال ڏسي وڃ هيئَي.

پرين ڏسج پاڻ ڏي، چِٽُ نه وڃُ مون تَون چائي،

يارَ اسان ڪان پيئَي.

الله ڪارڻ آءُ تون سائين، ٻانهِي ٿي ٻاڏائي،

بخش اسان کي پيئَي.

اوهان ٻاجهون سُپرين، ويٺي سو ورهَ وسائي،

ڪانگ اڏائي ڪيئي.

در اوهان جي جي دلبر سائين، ”سچو“ ٿو سگ سڏائي،

ٻَڌي ٻانهُون ٻيئي.

ڪافي 2

هِنيون هوتَن هٿ آهي آهي،

ڪيرُ چوي تا ناهِي ناهِي!

فَهَمُ فراستَ، عقل ارادتَ، نيهَن ٻِنا ناهِي ناهِي.

مست ٿيا مخمور اٿاهِين، ڪَل نہ پَئي ڪنهن ڏاهي ڏاهي.

ڏوڙا طالِعَ ٿِين اُنهن جا، يارُ جنِهان نون چاهي چاهي.

وسُ مِڙيوئِيي يارَ سَجَڻ جو، هيءَ نماڻي چاهي چاهي.

سَگ سِيا پو يارَ سَجَڻ سان، ڪير ”سچيڏنا“ ساهي ساهي.

ڪافي 3

آءُ اسانوٽ يارَ تون، آهي هِت اَسان جو حالُ هِي!

اُباڻِڪو آهيان گهڻو تو ريءَ پِرين پرديسَ ۾،

آءُ مِڙيوئي، معلومُ ڪر، عاشق سَندو اَحوالُ هِي.

آههِ اوسيڙو اوهان جو، شب روز اکڙين ۾ ميان،

جانِي سَندءِ مون جاڳندي، آهہ خواب ۾ بہ خيالُ هِي.

دوست تُنهنجي درَ اُتي، دونهين وجهي ويهِي رهان،

منهن ڏيکار رج محب مون کي، نه ته آهه ويهڻ هت وبال هِي.
دردمَند جي در پيهِي، آءُ دوستَ دل خوشحال ڪَر،
صدقِي ڪريان سِرُ ساهَ سان، ڇا مِلڪ ۽ بيو مالُ هِي.
ويني نهاريان واٽِڙِي، تنهنجي اَچڻَ جي لئه ميان،
لَهُ سُڌِ سَنديِءَ ساجن اچي، نه ته آه جِيڻ جنجال هِي.
پاڻون پَري نه ڪريو مون کي، ڪي دوستَ دلداريون ڏيو،
هوءَ تون سَدائين ساڻ مون، آهي "سچو" جو سوالُ هِي.

ڪافي 4

آيو مُنهنجي گهر يار،
جنهن جي ڪارڻ مون ٿي ساٿي سَنيايا!

در پيهي مون آئيو، اڄ دوست مِنو دلدار.
سوئِي گڏيو سُپرين، هو جنهن جو جيءَ کي جار.
بلڪل ڪيائون پانهنجو، ڏنائون قول قرار.
معاف ڪيائون مِهَر سان، مون تي هُئو ميار.
"سچو" سرهائِيءَ ۾، ڇڏ روئڻ زارو زارُ.

ڪافي 5

راتِ پرينءَ ڪاڻِي پيئي، اڙي ساٿِي سُڌ ڏيجو!

پُڇاڻان پرينءَ جي، حالُ اسان هِت هيئَي،
ساڻو ٿَڪيءَ هِڪ ٿيجو!
پَسَڻ ڪارڻ پرينءَ جي، ڪانگ اُڏاءِ ڪيئَي،
نالِ ونئي هيءَ نيجُو!
عرضُ آرياڻيءَ کي، نانءَ ڏٽيءَ هِي نيئَي،
ٻانهون ٻَڌِي چڱيا چيجو!
”سچو“ ٻاران ساٿيو، ڪين ڏوراپا ڏيئَي،
پيرين پانڌيو وجي پيجو!

ڪافي 6

دوست دلاسا ڏيئَي، ڏک ڏوڙو وِري ڏيندئي!

متان ويهين ماٺ ڪري، يار سَجَڻ سان تو پيئَي،
سان نيڻن دل نيندئي.
مون تا ڏنا ڪيترا، ماريا سي ڪَجلين ڪيئَي،
اَڄ صبح تو وٺ اِيندئي.
”سچو“ آڏو سَجڻان، ٻانهون ٻڌي آءُ بيئَي،
سڀُ بديون بخشيندئي.

ڪافي 7

هِيئَن مَ وِڄُ تون ماريون، هوتَ نماڻيءَ کي، ميان!

سِڪ تُنهنجيءَ سُپرين، ڪوڪان هِن ڪي ڪا ريون!
پِرين پَري چو وڃين، ٻا رڻ دل ۾ ٻا ريون؟
ٻاجهَ ٻا روچا تو پوي، سُڻي ضعيف جون زا ريون.
جايون سا ري جيءَ ۾، ورهه اُوهان جي وا ريون.
ميان مشتاقن جون، سَههُ آرياڻِي آريون.
سڪ اُتي ٿيو سُپرين، ڏک هِتي ڏيها ڙيون.
راتو ڏيهان ٿو روئي، ”سچو“ توکي سا ريون.

ڪافي 8

سَڄَڻَ تُنهنجو بِرهه با ري، اَسان جِي ساڻ تو يا ري،
آءُ تا ٻانهِي تون تا سائين، ٻڌي ٻانهان ڪِيم زا ري.

اَچانڪ لَنئه جا تو لائي، پئي، تا ڪَلَ نه مون ڪائي.
وٺيئي جائي ڪَيئي سائي، پاتِي سُون گل ڳچيءَ ڳا ري.
وڏو سين طلبَ ۾ توئي، نه هو هِت حال مون ڪوئي،
چوان هِي حال ڪنهن روئي، معلوم آهي توکي سا ري.
آلاڻِيون عشقَ جي لايون، ويون وسري سَڀئي وايون،
اسان جي طرف ڏي آيون، ڪئي سڀ لوڪَ بيزا ري.
لِڪان ڪيئن ڳالهه هِن دمَ جي، ڏاڍي آهي راهَ هِن غم جِي،
ملامَتَ ڪُل عالمِ جِي، اَسان تا اَصل اِختيا ري.

”سچو“ ڪَر سَوَ شڪرانا، پُڇي تا بِرهُ بيگانا !

توڙي هِت سي ٿيا ديوانا، مليوسين دوست هِڪواري.

ڪافي9

يار مرشِد تنهنجون ديدان،

مشتاقن کي مارِن ٿيون!

چِڪي نه هڻڻ ٿيون چوهَ منجها ران،

ڪانُ بِشيءَ جو بَچائن ٿيون.

ڏسڻ سان ڏور وجهن ٿيون،

دام دلين جو ڊِپائن ٿيون.

شهبازن جان ڪَرن ستونا،

گهورَ اُنهيءَ سان گهائن ٿيون.

جاڏي چَڙهن تاڏي بِرهه بُراقان،

پير رڪيب نه پائن ٿيون.

”سچو“ جهڙا سَوين هزارين،

ڪي ئي ڪُرنش منجهه ڪنبائن ٿيون.

داستان ستون

1

چڙهيو سَر چانڊين، لَنوين جي لاتيون ڪري؛

نه ’سنيها سانيين، جي ٿا مُڪَئي سَجڻان.‘

2

تڪيو تي ٿا رِيءَ، لَنوين جي لاتيون ڪري؛
ڏئي سان زاريءَ، اُپي سنيها سَڄڻان.

3

پارانيا پويون، وجهي ڳوري ڳچيءَ ڪانگ جي؛
ڪڏي آبُ اکين مان، نيهين نِچويون؛
لڙڪن سان لويون، ٿي هيئن لائيس هنڙا.

4

چڙهيو ڏار ڏئي، سنيها جي سڄڻان؛
ٿو جَڙ روح رڳُن مَون، نياپن ساڻ نِئي؛
جٿو جاءِ ٿئي، سڄڻ پارانيا پِرينءَ جا.

5

اَج ڪانگل آيو، مات ڪندي مونجھ مَون؛
سو تا منهنجي ساهَ کي، سرتيون سيبايو؛
هيڏي هَلايو، اجُ محبوبن مِهر سان.

6

اَج ڪانگا چِئه ڪِيئَن، سَرها ڏئي سُپرين؟
حالَ اسان هِت هِهڙا، ڪي هُت پِي هُئا هِئين!
جهامَ ڏئي جهُڙ جِئين، تِيئن ٿِي اوتَ اکين جِي.

7

ڏاها ٿيءُ نہ ڏورِ، ويهہُ مون ڪي ٿي ويجهڙو؛
ڪر ڪالهوڪي ڳالهڙي، جان هُئين رات حضور؛
دوستَ اڳين دستور، ڪِي تِعظيمان توکي ڏنيون؟

8

زاغ زبانون ڪديي، اِهائي وائي؛
'پِريان سنديي پار جي، آهہ توکي واڌائي؛
'پڇي حقيقت حالَ جي، هُت ساجن سَپائي؛
'تہ ڪِي عاشق خوش اسان جو، ڪَل ڏئين ڪائي!'
مون سان بيحد پلائي، ڪَئي پرينءَ پارؤن تانهنجي.

9

الله لڳ اُڏام، تون موٽي محبوبن ڏي؛
وڃي ڏيج پِرينءَ کي، اِهو پاڃيءَ جو پيغام؛
ڪري قدمن تي پَئي، سَوَ لک ڏيج سلامَ؛
آهي اوهان ريءَ سپرين، هِت مِڙيوئي ما تام؛
'اڇڙ جو اَنجام، ڪَر سِگهو طرف "سچوءَ" جي.'

10

نا تہ مري ويندو هيءُ، الله لڳ اَڇيج تون؛
تو تون آهي هن جو، جانِي، صدقي جيءَ؛
لاهہِ فراق فقير کون، والِي ويجهو ٿيءُ؛
تون پڻ ان جو ٿيءُ، جو نوڪر تنهنجي ناءَ جو.

11

سَپئي ڏيج ساري، سنيها ڪي سَجَڻان؛
’اوهان ڀاڄهون سُپرين، هُت گوندر گذاري؛
’گهَڙِي نا گهاري، ميان محبوبن ري‘.

12

پَڪي سوئي پَرَ، اَج اُڏاڻو اوڏهين؛
رسيو وجي اُتهين، سو پانڌي منجهه پهَر؛
آڏو عجين جي، ڪيائين سڀ خَبَرَ؛
’هُت عاشِقَ ڪي اَوهان بنا، هِنيڙي منجهه حَشَرَ؛
’تو اوتي اکڙين مَون، ٻا راني بَحَرَ؛
’هاڻي ڏيو دلاسو دلبر، متان عاشق اُت مَري وڃي‘.

13

ڏار چڙهيو ڏاهو، تو ڏئيم دلاسان دل کي؛
ته ’صبح سانباهو، هو اَچڻ جو عجيبَ کي‘.

14

پکيڙا پُويانءِ، لَڙهان موتين سَنديُون؛
آءُ اُڏامِي اوڏڙو، تا جهولِيءَ مِ جهوليانءِ؛
سَپَئي ڪنب ڪٿوريءَ مِ، لاکيڻان لويانءِ؛
پوءِ سارو سَمهويانءِ، هِڪ هِڪ ڪري هَٿَ سان.

ڪافي 1

آيا ڏنوَ آيا ڏنوَ، جڏهن ڪي پانڊيِ آيا !

پرينءَ ڪي هِن پار ڏي، سَلِ ڪي ساٿيِ، سَعيا !
طرف اسان جي ڪَهُ ڙي ڪانگل، ها روح سندن جا رايا !
وري سڳهو ميان ونءُ اوڏاهين، جو سُورن اَسين ستايا.
”سچو“ ساري مِيان گهڻو سنيار، سَڄڻ پِيي ڪي ئي سِڪايا.

ڪافي 2

چَشمن يار جي مون تي، جڏهن جا چوٽ چلائي!

درد مندن جِي دل اَچانڪ، آٽي عشق آڙائي.
اَسان نماڻن تي روز ازل کَون، چؤ، تَنهن جي حُسن هلائي.
بِنهي اکڙين سيف ستم جِي. چوَ جا آٽي چمڪائي.
بَڙڇي بِره جي سِيني اندر، ”سچو“ هِن خيالُ کُپائي؛

ڪافي 3

منهنجي زاري زاري، سُهڻا سائين تو سان!

معلوم توکي ڳالهه اسان جي
يار سجڻ سا ساري ساري.
هِيءَ تا هيڻي واءُ وهيڻي،
بِره اوهان جو باري باري.

دوست هِئين مِ يار سمائين،

گهوٽ نہ وڄهج گهارِي گهاري.

اَصل لاڪون آهي اوهان سان،

يار اسان جي ياري ياري.

طرفون تنهنجي يار ”سچوءَ“ کي،

آهہ ٻچيءَ مِ ٻاري ٻاري.

ڪافي 4

يار تو سان، ڪي تا ڏينهڙا لنگهايمِ!

راتيان ڏينهان سِر تي ڪيئي، ڏکَ جا مينهڙا وسايمِ.

پُڄاڻا اوهان جي ڏاها ، ڏاڍا سي پور پرايمِ.

سِڪ تنهنجي سُپرين، سارا ئي سورَ سَلايمِ.

پِرين تنهنجي پارَ جا ، ڏيهاڙي سي پنڌ ڙا پُڇايمِ.

”سچو“ سي ئي آيا جَن لئہ، فالان ٿي روز وڄهايمِ.

ڪافي 5

ساٿِي منهنجي يارَ کي،

ساري ڏيج سلام!

پِرت منهنجي روز اَزل کان، تو سان مُحب مُدام.

چئي مَڪا هُئو يارَ سَچڻ، ميان، اَچڻ جا اَنجامَ.

اَوهان جي نِي يارَ اَچڻ جا، هُلَ پَون هَنگامَ.
”سچوءَ“ جيها ڪيترا، تنهنجي در غُلامَ.

ڪافي 6

تو سان يارَ سجڻَ، منهنجي پِرت اَصل کَون پيئي.

اَصل اسان جو عشق توئي سان،
ڪوڙين آهن ڳالهيون ڪيئي.
ڪڏهن مُڪو- ڪونہ اسان ڏي،
ڏکين نيا پو ڏيئي.
اَسين توئي سان هِڪ ٿينداسين،
وچون وائي هِجر جِي ويئي.
سي ئي سانيج ڳالهيون اَسان جون،
جانِي ڪيڙم تو سان جي ئي.
جي ئي ڪَيا هَم قولَ توئي سان،
”سچو“ پا ڙيندس سي ئي.

ڪافي 7

ويهي هِت ڪِيئن وسارين؟
پِرين تو کي پارڻَ پُڇڻ ٿا!

”جيهو تيهو آهه اسان جو“، چئہ جو دوستَ چون ٿا.

ڪڏهن ماندو مٽان ٿئين تون، تنهنجي اڱڻ اَچَن ٿا.

جڏهين ٿين ٿيون هُت پچا ران، تڏهن هِت پورَ پَون ٿا.

پِرين تو ڪَون پَري نہ آهن، ويڙهي جَڙُ تہ وسَن ٿا.

ماندو مَٽان ٿين، خوش ٿِي ”سچو“، هو اَجُ گوش گذارن ٿا.

ڪافي 8

مانَ پِرينَ کي پوي، ڪَنِ فرياد اَسان جِي!

عشقَ جو ماريون سُڻو سَپيئِي،

اديون ڙِي ناهِيو اوي.

هن نماڻِيءُ جو يارَ سَجڻَ کي،

حالُ وڃي ڪو چوَي.

هِيءَ تا تَنِ رِيءَ راتو ڏينهان،

راند روئڻ جي روي.

در دوسَن جي ڪيئي آهن،

”سچوءَ“ جيها سَوي.

ڪافي 9

ساٿِي تون يارَ مُنهنجي کي،

نيئي پَهچاءِ سَنيهو هي!

تہ ”قيد الماء“ جي قسمت، وڌِي، دوري تو ڪَون مون ڪي.

سي پا ڙج واعدا پنهنجا ، ڪيا هُيئي يا رَ جانِي جي.

ڪتابَن ۾ وڌم مُنهن ٿي، تہ ٿي خورسَندگي حاصل،

لڳي دل اوچتِي تو سان، وساري بِره بي تي ٿي.

مون ڪي تو تا فراقِي ڪيو، اِها فرياد ڪنهن ڪي ڏيان؟

هو جي ڳالهيون ڪِيُئي سانولَ، ”سچوءَ“ ڪي ياد آهن سي.

بيت، دوها ۽ هدايتون

بيت سنڌي روجهن بابت

1

روجهُون رڻُ يادِ ڪيون، اُپيون رتُ رئَن؛
هر ڪنهن ويلَ هُئَن، اِهڙن اوراتَن ۾.

2

روجهُون رڻُ ڦِتو ڪري، لاهِ لهِي آيون؛
ڻِين تار نہ ترَايون، جو مُند نہ اُنَن مِينهڙا.

3

مُندين مِينهن اُتانِ، وري روجهُن رڻُ ڦِتو ڪيو؛
ڏولائيءَ جا ڏينهڙا، ڳهٽا ڳهر ڏتانِ؛
اُنهيءَ ڪَون اَرمانِ، لحظي مَنجه لهي ويون.

4

مُندين مينهُن پيونِ، ترَايون تارِ ٿيون؛
وجڻُ مٿين ماٿرين، ٿاڪن تي ٿيونِ؛
وِسري ڪينَ ويونِ، سورڻُ ريجاڻِن جو.

5

هنيَڙو چڏي هُتِ، ٿيون روانيون روجهون؛
ڏکيا اَوسَر ڏينهڙا، ٿيون ڳُذارِن هِت؛

اَنئي پَهر چِت، وطن تَن نه وسري.

6

رڻُ چڏي روجهُون، ڪا ڏس چِتائي هَليون؛

جيلهان مُند اُنا نه مِينهڙا، تيلهان ٿيون ڪوجهون؛

لُڪَنِ جون لوجهُون، جَرين جالِڙَ هَليون.

7

ماٿَر مينهن پِيانِ، روجهان موٽي آئيون؛

اَوسَر سَندا ڏينهڙا، وسري سپ ويانِ؛

ٿاٽا ٿَر ٿيانِ، ڦَٽيون ڦوڙيون ڳَڏيون.

8

جڏهن ٿيا اَبر، تڏهن روجهُن ڳاٽَ مٿي ڪيا؛

موليٰ وچڙيون ميڙيون، جن ٿي گذاريا اوسَر؛

پها ڙيءَ جي پاندَ ۾، گڏجي ڪَن گُذر؛

ٿيون سيپيئي سَر، لنگهَين ڏکيا ڏينهڙا.

9

جي ڦَٽيون جي ڦوڙيون، اُني اَچي گَڏ ٿيون؛

اوسَر ڪَيون هُيون، اورَنيون اوريون؛

لَکين ڪِروڙيون، رڻُ سِپوئي روجهيون.

10

روجهڙين اُتاءُ، لنگهيا اَوسَر ڏينهڙا؛

موليٰ آندا مِينهڙا، پنهنجي مهر مٺاءُ؛
جي هيون ويچاريون وِچڙيون، هڪڙيون پِئَن ڪاءُ؛
وِيُن ڏولُ وِچاءُ، اُنِي اَچِي گڏيُون.

11

آسَروند آهين، روجهون راڻيون رڻ ۾؛
اُپيون پيون اُپ ڏي، ٿيون وائڙيون واجهَائين؛
رڙيون ڪيو رڻَ ۾، ٿيون بُوندون بَرسائين؛
تنهن ڪُنڊ ٿيون ڪاهِين، جنهن ڪُنڊَ وَسَن مِينهڙا.

12

”سچو“ رک سَماءُ، تو ماڻهو روجهن سان گڏين؛
هاڻي صبر مَنجهِ ئي آءُ، ڪمائي پوري ڪري.

13

آيون وَس چڙي، مُندين اُنَن مينهڙا؛
موليٰ سندي مِهر آهه، جي وچڙيون گڏ گڏي؛
لڏيون لاهَ لڏي، روجهون ريجاڻِن تي.

14

رڻُون روجهيُون آيون، وين اوسَر ڏينهن؛
مندين اُنن مينهن، ڪيئُون رُخ ريجان تي.

15

رٹُون آيون روجهون، جو سنپاليائون ديسُ؛
مُندين اُنَن مينهڙا، وسري وين پرديسُ؛
جي هيون اُني ريءَ اُديسُ، سي پُرڻ سرهيون ساهَ ۾.

16

جي اوسَر ڏسِي روجهيون، رڻَ چڙهي ويئيون؛
تن کي وجي اُنهين، پَلڪان ڪي پيئون؛
پوءِ مُندين اُنَن مينهڙا، سَبزيون سڀ ريئيون؛
ڍوَ واري ڍيئيون، ڍليون گاهَ گُلن تي.

17

رڻِ چڙهي روجهان، ويون وري ڪَٺُ ڪري؛
سَبز سِيٽيون آئون ساوڙيون، سَپڪا چاڪُ چري؛
پُري آئيون پِيئي تي، پَها ڙؤن پَري؛
وڻَن ڏولائي ڏينهڙا، سَپڪا پَلُ پَري؛
"سچو" مون نه سَري، ريءَ ميلائي سَجَڻين.

18

جي رڻ چَڙهيون روجهَڙيون، ڪيون ڏولاون ڏکيون؛
جبلن سَندي جهولِئين، بِرُ هيون بُکيون؛
ٿيون هاٺي سڀ سُکيون، جو مُندين اُنَن مينهڙا.

19

هِنيون لاهي هَليون، روجهان رڻُ چتاءِ؛

موٽي مِهر موليٰ جي ٿين، جو اُنن مينهن مَٿاءِ؛
ڏولائي جا ڏينهڙا، لاٿا پارڻَ خداءِ؛
وري پنهنجي ديس ڏي، وريون جاءِ بجاءِ؛
واري وسَ وساءِ، ڪا رازق روجهڙِيَن تي.

20

روجهون وني واٽَ، هليون ترَايَن تل تي؛
گولاڙن جي گَس تان، چَٽن مِني ماٽ؛
لاهي اُج اُساٽَ، راهِي ٿيون رڻ راهَ ڏي.

21

روجهون ريجاڻ تي، لنگهي لَس ويون؛
بوندون جِت بارانَ جون، پَها ڙين پيون؛
رڻَ مِ سي رهيون، جن پنڌُ نہ ڪيو پها ڙ جو.

22

راهي ٿيون رڻ راه ڏي، لاهي اوسٽَ اج؛
پها ڙيءَ مان پُجَ، روجهن ڪيا رِجَ تي.

23

راهِي ٿيون رڻ راه ڏي، لاهي اُج اُساٽ؛
اَچي وُنُن اوچتو، وڏَڦڙو مِ واٽَ؛
رعد جي رڙين تي، ٿهي ڏنائون ٿاٽَ؛
پُکِيُون منجهه پهاٽَ، لَڻَ سِڪَ ”سچو“ چَوي.

24

ونِي وٿ پَها ڙَ جي، هليون منجهان هيجَ؛
رِسي مَٿي ريجَ، پاندوڙين پيا ڪيا.

25

رڻَ چڙهي روجهون ويون، ڏسي اوسَر ۽ اولا؛
اُنا مينهن مِهر جا، مِهر ڪئي مَولِيٰ؛
روجهيون ريجهيون، ڏسي ڪري ريجڪ رسيلا؛
واحد وسيلا، پنَ تي پڌ را ڪيا.

26

روجهُن زارو زار، اُپي رنو رڻَ ۾؛
رڙيون سُٽي رُلِيُن جون، سعيو ڪيو ستارَ؛
ساري ساز سُرودَ سان، سارنگ لَڏين سارَ؛
روجهن ساڻ رهاڻ لئہ، ڪنوٽِين ڪَئي ڪيڪارَ؛
ٿهي هليون ٿيلن تي، سُٽي گوڙ گجڪارَ؛
وسي وسَ وڏي ڪَئي، وسڻ جي وسڪارَ؛
تانگهيون تارَئون تار ٿيون، ترايون تلهارَ؛
سَچي لَڌ ڙي سارَ، سِگهي سڪَ وارئين.

27

ڦوڙائي جون ڦَٽيون، ڦوڳيون ٿيون ڦولهين؛
اَبر سندي آسَري، ٿَڪَر ٿيون ٿولهين؛

ٻوليو ٿيون ٻولين، ترايون تَر پَريون.

28

”منڊائتا موٺيا“، روجُهون ڇَون روئُي؛
”قسمتَ قيدالماءِ“ڪي، ڪونَ جهَلي ڪوئُي؛
سائِين سِڪهوئي، ڪَندو وسَ ولهِن تي!“

29

”منڊائتا موٺيا، “ روئُي ڇَون روجهون؛
”ڪميٽيون ڪوجهيون، قادرَ تنهنجيون آهيون!“.

30

پانڊوڙيون پها ڙَ جون، رٽيِن ڪوه رهن؛
لوچي سي لهَن، جن ”سچو“ ٻَڌو سند رو.

31

ماٺرَ مٺاهان پنڌ ڙا، پانڊوڙيون پُرن؛
سانگِن مٿي سَرڙا، ڇَريو سي ڇَرن؛
ورِي ٿيون ورن، ”سچل“ سي ساٿيھ تي.

32

ڇڏي رڻ راهِي ٿِي، روهَن مٿي روجھ؛
ٻيلي پَئي ٻوجھ، چَرڻ جِي تنهن چت ۾.

33

روهَن اَندر روجهڙيُون، ڪيون ڏکيون ڏولاون؛

”سچل“ سي ساون، سُڪيون ڪيون سُڪديسَ مِ.

34

ڀلر ڀها ڙين ڀلٽيا ، واحد ڪَين وسَ؛
لنگهي ويون لَسَ، روجهون راجاڻَن تي.

دوها

شَي آهيان ڪاڪيون ڪهڙِي، جا سمجهي نہ جاڻان!

بعضي پايان پُتلي، يا آهيان گُڏيءَ ڏور،
يا ڳوءِ آهيان هٿ يارَ جي، يا وانگيءَ وانگر زور.

يا تا محل آهيان، جنهن ۾ شهنشاهہ،
بوليون ڪري ڪيتريون، ٿو درنئون داناهہ.

يا تا گهوڙو آهيان، جو هَلائي هَسوار،
يا تا موج درياهَ جِي، جا ٻوڙي ٿي ٻاهار.

يا مِهنديءَ گل تا آهيان، جنهن اندر لالائي،
يا آهيان گل گلاب جو، جنهن سِر ۾ سرهائي.

يا تا چشمو آهيان، جو اَبر ڀَريو آب،
تنهن ۾ سايو سج جو، يا ڀاچوئي مَهتابُ.

يا تا پاڇوئي حق جو، آءُ اَصل ڪَون آهيان،
جنهن ۾ ڳالهه ناهِ تا، سو ڀي تا ناهيان.

ڳالهه ”سَچوءَ“ تا سَمجهِي، ڪَون هاديءَ اِهائي،
تا غير خدا جو ناهيِن، آهين صاحب سدائي.

هدايـتون

هدايت 1

رمزان سي هاديءَ جون، ميان، جيڪـي ڇيائون مون ڪي سي سَلَڻ ناهن،
هوءِ هوءِ - ڏريون آهن دل تي!

ڳالهيون ڪـري ڳُجهه جون، ٿا صاحبَ سَمجهائين،
”لَااِلٰہَ“ ڪَون اَڳيان ٿا هادِي هلائين،
سَمجهڻ ”سَمع بَصَر“ جو ٿا فائق فَرمائين.

”خوديون خاص نہ پائنجو هِي نِت نِت نما زان،
ڇاڻو ٻَلي ڳالهِڙِي هِي سوز و گدازان،
اَڻو ’اَناالحقَ‘ جا اِهي عِبرت آوازان.“

”هَي هَي هِـڪـڙِي ڏينهنڙِي، ٿا هادي اِئين چَون،
جَن نہ سَمجهِي هِت ڳالهِڙِي، سي سُپان گهڻو رون،
جَن سُڃاتو هتهين، سي هُت پِي اِئين هُون.“

”جيڪي ٻَليون ڳالهڙيون، اُنهن پُڄَڻ پَري آهه،
ڪوڙا قصا ڪُهه پيا يار- سُڄاڻ سَواءِ،
پُرجهَڻ آهي پاڻ کي، ٻي ٻَلي بات نه ڪاءِ.“

هاديءَ حقيقت جي، يار، موٽِي هيئن چيو:
”آقا آهي هيءَ ادا آهي ڪونه ٻيو،
جي ئُي لنگهيا سَپَ کَون، يارُ مقصد تن ٿيو،
سائين ساڳيو سو اَٿَو، جو وجودؤن ويو.“

هدايت 2

مرشِدَ هادي رهنما، ٿا سَمجهائِن اِئين:

”هُو تُون جاڻج پاڻ کي، متان هيءُ ٿئين،
”وحدت جي چوگان ۾، اِها گوءِ نِئين،
””سچوٗ ساڻ يقين جي، هِي حال ڏي هِئِين.“

هدايت 3

هادي ويڙهي آيو، هاڻي سائينءَ هِيئن سمجهايو، والِي ويڙهي آيو!

”ڪڏهن ٿيو ڪونڪو، عاشِقن آرام، ميان،
راتو ڏينهان تن اُتي محبت جو ماتام، ميان،“

خاڪون هَلج خاص ٿي ڪر پاڻيءَ ڪون پرواز، ميان،
چڙيءَ چنبو ماريُئي، ٿي شاهِين ۽ شهباز، ميان.“

”جيڪو اَصل آهي، ٿيو هاڻي سو سلطان، ميان،
گهوڙي چڙهندِ ڙ گم ٿيو، پيو گهوڙو ۾ جولان، ميان.“

”گرد ڳجهو ڪيو طالبو، اهو گهوڙي جو هسوار، ميان،
گهوڙي وارو گم ٿيو، اُڀريو گرد غبار، ميان.“

آيو بحر جوش ۾، تڏهن موج پَئي ٻاهار، ميان،
هَي هَي آيو نانءُ ۾، ٿيو ساوڻ جو سينگار، ميان.“

”لُڙَ منجهَون ٿيو اَچو ڪارو، اَصل سو درياهه، ميان،
بيحد رنگ گهڻا ٿيا ٻاهر، هرڪو ٿيو گمراهه، ميان.“

”ساوڻ لٿو، هڪ ٿي تڏهن پاڻي موتيو پوءِ، ميان،
ڪارو اچو لُڙ ٿيو، اهو سارو سمونڊ وءِ ، ميان.“

”نانءَ لهِي ويا ٻاهريان، اهو باقي رهيو نام، ميان،
ڪوران، ڪسيان، واهڙان، هت ڪلي ٿيا گمنام، ميان.“

”هِت سَپيئي درياهه ٿيو، پيو ڪوڙا لٿا نانءَ ، ميان،
اول آخر هڪ ٿيو، ويا وچائون ڳنان ، ميان.“

”اصل جيڪي هوس آءٌ آهيان هِت پي سو، ميان،
آخر ٿيندس وجي اُهوئي، هڏ آهِيان ڪونه ٻيو، ميان.“

”اڪيون اکڙين ۾ رکي، تون پنهنجو پاڻ سُڃاڻ، ميان،
پوي نظر جت تانهنجي، تت پنهنجو چشم چال، ميان.“

”اڪيون اکڙين ۾ رکين، تا هِت هُت ’تون‘ هين آءٌ، ميان،
جي خبر اکين جي لهَين ، تا تون نرالو نانءُ ، ميان.“

”اکين مون معلوم ٿئي، اِهو صورت جو سينگار، ميان،
’سچو‘ سارو سچ ٿيو، ٻيو ناهي تفاوت وار، ميان.“

ڪافيون

ڪافي 1

اِج تون اسان وٽ آءُ، تون مينهن والَ ميهارَ، ميان!

پاٽي اُپڙڻُ نا ڏئي، هڪ ويريون ۾ بيو واءُ، ميان.
ڪارِي، ڪُن لَهريون لسان، دورَ وڏي درياءُ، ميان.
ساهَڙَ سببون تانهنجي، سَرتيون ڏين نہ ساءُ، ميان.
پِرين وڙئون پانهنجي، ”سچوءَ“ لَهُ سماءُ، ميان.

ڪافي 2

لَڙ وهي لوهاڻو، يارَ، وي!

سا ڪيئن ترسي تار ۾، جيءَ جنهين جهوراڻو.
ڪاهيو پوي ڪُنن ۾، ڏِنس عشق اوراڻو.
ساهڙَ ٻاجهون ساهَ ڪي، ڪيو ورهَ ويڳاڻو.
سانولُ سدا آهِ مُون، اوهِين سيئي ٿيون ڄاڻو.
پچندو اَچي پاڻهين، ”سچل“ يارُ سِياڻو.

ڪافي 3

آ ڪوڙِي! آءُ ڪير آهيان، ذات نہ ڄاڻان ڪير!

سَهي ڪَري ڪين سگهان ٿو، پينڊَ پنهنجو پيرُ.
ڪاٿئون ٿِي آءٌ ڪاٿي آيس، پرٿئون پاتم پيرُ.
ساڳيو ئي سو رانجهو آهيان، تنهن ۾ ڦندُ نه ڦيرُ.
پاٽون جاٽي پر گهمايم، سُرهو ڪيَڙم سيرُ.
جوڳي ٿي ڪَرَ جوڳ پچايم، ڏاڍو ڪيَڙم اَنڌيرُ.
مَڪي مَنجهه مَسيت بڻايَم، جٽيو جيسلمير.
”سچو“ نانءُ نه آهي منهنجو، هَڏِ نه آهيان غير.

ڪافي4

ساٿي ڙي ديسَ دلبر جا، سِڪهو وچ پار پرين جي؛
خبر ڪا خيرَ جي آڻين، آهي خوش خاص سو مَظهر!

پانڌِي پيغامَ هي ني تون، سنپاري دوست کي ڏي تون،
ڳالهيون ڪر ياد پي ڪي تون، آهينم تون دل گهريو دلبر.

عاشق ايڏهن نهاري ٿو، تو لئه گوندرِ گذاري ٿو،
سَجَڻ تو سَرس ساري ٿو، اَوهان لڳ آهِ مُنتظر.

زياده ٿو ڪري زاري، ڪيائين سَؤ ڪِچيءَ ڳاري،
مَ ڪج تنهن کَون بيزاري، ڏسي ڏوهن سندو دفتر.

دردَ ۾ دل بجانو ٿيو، اُتي يَڪدل يگانو ٿيو،
وني نياپا روانو ٿيو، رسيو تا روءِ وجي رهبر.

اکيون پِي ٻاجهہَ هُت پيئي، وائي تا هجر جي ويئي،
دلاسا دوست ڪيا ڪيئي، لِکڻ کون هِن اُهي ٻاهر.

آهي سپ خيال هِي منهنجو، اوڏنهن ويو حال هي منهنجو،
”سچُو“ ري سوالُ هي منهنجو، حضوريءَ ۾ ٿيو حاضر.

ڪافي 5

تنهنجي چشمن چيٽڪ لايو،
آءُ هاڻي ڪئن ڪريان!

ڪَل نہ مون کي ڪا هئي، عشق اَچانڪ آيو.
دل اسانجڙيءَ لعل ليپيٽيو، رمزن جو رنگ لايو.
سدا گهُرجي ”سچوءَ“کي، محبت جو نِي مايو.

ڪافي 6

يارَ تئين وجي ياڪي،
متان هي وسارين، ميان!

پيو سَپو مون وسريو، برهُ رهيو هڪ باقي.
تنهنجي طالبَ آهيان، محبَ مون تا ميثاقي.
ڪم منهنجو ڪيچ ۾، هاڙهو سَپُ هَلاڪِي.
لاهج پنهنجي لطفَ سان، گوليءَ کون غمناڪِي.
ڪَر پاڇاڻي پنهنجي، ”سچُو“ هيءَ ڪساڪِي.

ڪافي 7

هِيءَ غريب نماڻي،
ڪيئن ٻيراڳڻِ ڪَيَئہ!

معاف مدايون ڪر تنهِين تَون، الھ لڳ آرياڻي،
پيش اچي جا پَيَئہ.
ٻِئي آهيان يا رانهيءَ تي، حُب منجهؤن هوتياڻِي،
ڳالھ چُڪِيءَ جا چيئہ.
هڪ خيال نِي دل تي تنهنجو، تنهن ڪَيَس جوڳياڻِي،
خيال ٻيا سڀ ڪَنيَئہ.
وعدن واري ڳالھ اَسان سان، هوتَ ڪَيَئہ جا هاڻي،
ڪيئن وسرِي سا وِيَئہ.
ڏک ڏوراپا ڪهڙا توسان، پرين سا ڪيئہ پُجاڻي،
نال نماڻِي نہ نِيَئہ.
پَري نوڪَ نيهَن جِي سائِين، ”سچوءَ“ کي نِي سُجاڻي،
هوت پَري جا هَنيَئہ.

ڪافي 8

عِشق اسان وٽ آءُ، اچي تو تا سانوڻ لايا!

چنچل چيهل ٿي چوڏاري، مينهن رات ڪئي موچاري،
عزت لذي آسمان، پرين اچِي پير گهمايا.

بوندَ بِرهَ جي بَرسي باري، جوش اَکِين مون جَرَ ٿيا جاري،
بيحد ٿيا بارانَ، اصل ڪون واهَ وهايا.

گل ڦُل گاهن ڪَئِي گلزاري، مَجيائون سا رنگ جي سرداري،
سَهسين ٿيا سامان، اَکِين اچِي آگَمَ لايا.

يار "سَچَل" چئِي مُحب مِليا سي، بيشڪ دل جا دردَ لٿا سي،
شاهِي رکيائون شان، اچي تَن حُڪم هَلايا.

ڪافي 9

عِشق پنهنجي جي خَبر جي ڪَنهن اَدا عاشِق آهي،
مُشرڪ ۽ مُرتَد آهي، توڙي اهو تارڪ آهي.

جو ٿيو گُمُ يار ۾، پاڻ ئي ڪون لا تعلق آهي،
پانهنجي هُوئَڻون اُهو، هَر فعل کون فارق آهي.

ڪُفر ۽ اسلام کون، لاڙو انهِيءَ لاشڪ آهي،
رمزنا هِن راز جي، سمجهي سوئي سالِڪ آهي.

دائم دُوئِيءَ وارن نظرَ، هڪ خلق بيو خالق آهي،
اُپٽي جو عبرت جون اکيون ، تنهن کي مڙيوئي مالڪ آهي.

جِيئَن هاديءَ فرمائيو، سوئي سَيو برحق آهي،
سو "سچوءَ" مُرشد سچو، سو پير عبدالحق آهي.

ڪافي10

جيءُ آئين پَلي آئين تون،
ڪنهن منزل مون پهچائين تون،
ٿو موٽي سِرُ وڍائين تون!

سرمَدَ کي ڏيئي لَتَ ڪهائي، سوريءَ تي مَنصور چڙهائي،
شيخ عطار جو سِرُ وڍائي ، هاٽي هيڏي پنڌَ پُڄائين تون.

زڪريا ساڻُ ڪرتَ چِيرائي، يوسف کي مَنجهه کوهَ وجهائي،
شمس مُلن جي هَٿون ما رائي، عاشِقَ ٿو آزمائين تون.

جٽيو ڪفر صنعان وجهائي، بُلي شاهه کي ذبح ڪرائي،
جعفر کي درياء ٻوڙائي، تن کي پار لنگھائين تون.

گھاٽي ۾ ٻلاول پيڙائي، عنايت ميدانَ ما رائي،
ڪرمَل کي هِنَ حُڪم هِلائي، ڦيرُوءَ ڪَنڌُ ڪَپائين تون.

قاسِم دُرن ساڻ سَتائي، موسيٰ کي بي سُهاڳَ وِنائي،
اڪيداسَ تَعزير ڏِوائي، سو اَجُ ساگيو آهين تون.

”سچو“ سَندءِ پنڌَ پُڄائي، گھوريو پنهنجو سِر گھمائي،
نِيهن واري ڳالِهه ڳالهائي، عاشق ٿي فرمائين تون.

ڪافي 11

حڪم تنهنجو ٿو هلي، پَر ڏوهه پاڻ ٿي ڪي ڏيان!

آهي ”فَعالءُ لمٰا يُرِيدُ“، نانءُ هِيءُ ڪاڏي نِيان؟
آهي ”وَبي يَنطِقُ وَبِيُصِرُ“، تر نه توريءَ جيان.
جاڏهن اچي ظاهر ٿئين، هَل هيجَ! مَون تاڏي هيان.
”يَرجِعُ اِلي اَصلِهِ“ سُڻُ مامَ هِيءَ مُون هان مِيان.
گمنام غمزي مِ ڪرين، ساڃيو ”سچو“ سُوئِي ٿيان.

ڪافي 12

دِل چَپَن سان جي چُمين، پير مُغان جو آستان،
محبتَ سچي محبوبَ جي، بانڪا وڃي تون باس تان.

ڪي ڏينهن مون دلدار لئه، ورد ۽ وظائف ٿي پڙهيا،
جڏهن عشق آرانيا ڏنا، ٿيون خود خدا جون خواستان.

جڏهن شوق مون شامل ٿيو، بيو خيال خاطر کون ويون،
هڪ واسطو تنهنجو رهيو، وسري ويون بيون واسطان.

راهون سڀئي گمراهه ٿيون، جي مون پڇين تون ڳالهڙي،
ڪر گُذري ٻئي گوڙ کان، اَٿئي راهَ رب جي راستان.

رنگ روح کي جيڪو لڳو، دنيا ۾ عقبيٰ پڻ پڳو،
غمزي تنھن گم ڪُل ڪيو، وھَواه بيا وسواس تان.

عشق جي ڙي جيڏيون، ناھي تمامِيت ادا،
چاھون چوائي ٿو گھڻو، ھِي درد مون کي داستان.

”سچو“ سدا سِڪَ ۾ رھين، متان تون جھَلين روئِٽُيون اکيون،
ھت درد وارن جي پرين، پاڻھِين ڪرن ٿا پاس تان.

ڪافي 13

ڪَنھِن سان ڪَيَم نہ ڪَلَ،
جو سودو آندم پاڻ سان.

سودو ڪَنھِن نہ پُڇيو، آيس ۾ مشڪل.
گران قيمت ڪون سَپَئي، موتيا تنھن مَھَل.
سودي ھھڙي جي اُتي، لاھن سپ نقل.
ميڙون موڙن تي ڪري، عالمَ ڪَئي اُچَل.
حال ڏسي تا ھُنَ جو، جيئڙو منجھ جَنجَل.
ڏوھ نہ مون کي ڪو ڏيو، پئَي خَلق منجھ خَلَلَ.
”سچوءَ“ سرفراز ڪيو، آٽي سو عشِق اَجھَل.

ڪافي 14

صحي سڃاتوسي، ھاڻي اَصل اسان جو تون آھين!

عاشقَ مٺان اوتيين، ڀنڀڻَن مون پاٽي.
ڪڏهن اسان جي ڳالھ ڪون، عذر مٺان ڪو آٽي.
عاشق مِني ڳالھ جي، ميان، وَري ٿا ڏين وراٽي.
ڏينهن ٿون نئين آهي سا ، ميان، ناهي سا پرت پُراٽي.
تن ۾ تنهنجي اصل اَسان جي، ”سچو“ ري سِڪَ سَماٽي.

ڪافي 15

آهيان اوهانجَڙو اُئين- دوست چوين ڪير آهين ؟

پِرين ڏسج تون پاڻَ ڏي، آءٌ ٻانهو تون سائين.
پنهنجي در ٿُون سُپرين، پير منهنجي در پائين.
ڳچيءَ پائي ڪپڙو، ميان، پِرينءَ کي پَرچائين.
آءٌ اَوهانجَڙو آهيان، چِت نہ مان تَون چائين.
ديدان ڪَڙُ تون مَٿي الله لڳ، ميان، ”سچوءَ“ کي سَرچائين.

ڪافي 16

جيڏيون مون کي چو ٿيون جهليو،
ويندِيس پرينءَ جي پار !

هُنَ پَرِ پيرا ٿي ڪريان، جو مون هُتِ روح رَليو.
ڏانهن ڳهٽا ڏينهَڙا ، مون ٿي عِشق اَليو.
روح پريان جي پار ڏي، وٺي سا حُبَ هَليو.

پريان سندي پار ڍَ ڍهون، پا ڙيچون نہ پَليو.
”سچوءَ“ جوڙِي سَرتيون، محبَتَ مَن مَليو.

ڪافي 17

منهنجو هِنئڙو وجي پيو، پرينءَ جي پار، وو!

سپيريان ڏي سرتيون، مون کي نِيهڙي نيو.
ڳُڻين ڳالهين يار سَجَڻ جي، سوڳهو ساهه ڪِيو.
پاڙون پائي اڱڻ اَسان جي، لالن شال لِيو.
جڙ لڳي هُيو جيڏيون، تہ ڪِيئَن مون ڏوهه ڏيو؟
سُپيريان جي سِڪَ ۾، مون سان بيلي ڪونہَ بيو.
سڳُ سڄڻ سان سڳ ”سچوءَ“ جو، جيڏيون جيءُ ٿيو.

ڪافي 18

دل جا دلبر يار، سڳهو سڳهو اِيندو رهين!

اسان نماڻن جي نانءَ سائينءَ جي، لهين تون سار سنيارَ.
يار اوهان جي ڪيئي مڪاسين، قاصد سَوَ هزار.
اوهان ٻاجهون يار پيارا، اَڇن ٿا اُوٺار.
سي تون پاڙج پرين پانهنجا، ڪَيوَ جي قول قرار.
هوءَ جا هيِڙي مٿي منهنجي تي، ڪرين سا معاف ميار.
”سچو“ اوهان لئہ يار سياڻا، روئي سو زارون زار.

ڪافي 19

پڇو نہ منهنجي ذات، جوئي آهيان سوئي آهيان!

اڄڻ اَسان جو ٿيو اُتاهين، جاتي ڏينهن نہ رات.
ظاهر آهِ زبانون منهنجي، ”الاقرب“ سندءِ ڪلمات.
”سچو“ سِر سهِي ڪر پنهنجو، عشق منجهون عِشقات.

ڪافي 20

مڙس ٿي منصور چئہ، نہ تہ ڪيم چئہ منصور هان،
منصور جي منزل اتي ، ڏاڍا ٿا چا تهمتان.

سگهہ نہ جي ساري سگهين، منهن رکين تنهن تي مٿان.
چو چوڪراٺيءَ ۾ پئي، رانديون روين راتو ڏينهان.
احوال سڀ اسرار جو، سائين عشق کي آهي عيان.
نَڙڪو نٻگيءَ ۾ ناهہ جو، ناحق ڪرين ٿو ناتوان.
هِن کي چيو هُن کي چوين،”آهيان لاهوتي لاطمع“!
منصور جي تنهن ملڪ تي، آهن سدا نوڪان نوان.
سُڻ ”سچو“ تون سمجھ رک، توکي چڱائي ٿو چوان.

ڪافي 21

وهيان وساريان ڪيئن، جيڏيون جي لنءُ لائي ويا !

گھوري چڏيم هي گھر جايون، بره بهيران پنيءَ لايون،
پير نہ پوءِ ورايان، وري سنپا ريان ڪيئن؟

شهر پنپور ڪان ٿيم آزادي، ڪيچ ويندي ٿي ڏنم شادي،
تنهن سان نينهن نباهيان، پوءِ نها ريان ڪيئن؟

ٿي ٿي منهنجي دلڙي ديواني، محبت ڪيڙيس آءُ مستاني،
در در ڦيريون پايان، هت گذارايان ڪيئن؟

پور پرينءَ جي ڪئي پڌ رائي، اوڙي پاڙي وڃُتي وائي،
چاڪي عِشق چپايان، هُڻ گھر گھا ريان ڪيئن.

ڪيچيڙن جي ڪم اَچان جي، رنگ- پرين جي رنگ رچان جي،
"سچو" ري ڳُڻ ڳايان، هي سرُ واريان ڪيئن.

ڪافي 22

اوهين پنهنجو پاڻ آهيو، ننگ نباهڻ وارا!

هيءَ ٿماٽي عينَ هاٽي، هت مَثئون مون نہ لاهيو،
- نيڻ وهائڻ نارا.
عاشق سندوَ آهن اُداسي، چاه منجهون سي چاهيو،
- جي وره ڪيا وسڪارا.
ميلائيءَ جو مشتاق سان، ناه ڪو سِگھڙو ٿاهيو،

- مَر تا ڪرن نظارا.

اصل لاڪون آهن اوهان تي، پاڻ پرين نباهيو،

- ڪَم "سچوءَ" جا سارا.

ڪافي 23

ٿي تون رهبر راهي، پِريان سندي پار ڏي.

ڏيهه انهيءَ جي ساٿي تون سگهڙي، آءُ لهي آگاهي.

تِر نه هڪڙو ترس اِتاهين، والي آهي تنهنجو واهي.

هِن نماڻيءَ سان ناٺءَ سائينءَ جي، ڪرين تون هيءَ همراهي.

درد اسان جي جِي اڳيان دوستن، ڏيندا هي نيڻ گواهي.

يار مسافر سگهو "سچوءَ" سان، آٿي تون ميڙ اِلاهي.

ڪافي 24

جاني جدائيءَ ماريو، ڏينهن ڏهلا سي گهوريا!

اَصل لاڪون آهيان اوهان جي، ويچاريءَ نه وساريو.

ناٺءَ سائينءَ جي اسان نماڻن سان، اَچي سوڳڏ گذاريو.

مشتاقن ڏي مهر پئي تاءِ ڪٽي نيڻ نهاريو.

پري نه پاٽون يار ڪريجو، پنهنجيءَ وَٿ ويهاريو.

سَگ "سچو" آهي در تنهنجي جو، پنهنجي سو ڪَڍ قطاريو.

ڪافي 25

ٿورا ڪيڏا مون سان لايا، يار سانگيڙي ميان!

جيئن چيوسي تيئن مڃيائون، موٽي نه تن موٽايا.
چُپ چپاتي ويڙهي اسانجي، اَچ اَچانڪ آيا.
دل سان لايم هو جي دلبر، سچا سخن فرمايا.
ڏکن سکن ڏي ڪين ڏنائون، توڙي عاشِق ٿي آزمايا.
”سچو“ هئاسي اُداسي جَن لَئه، سي موليٰ محب ملايا.

ڪافي 26

اچ جو جوڳي آيو، نانءُ تَنهن جو نٿي چاڻان!

سر جهٽائون جوڳن واريون، لڳين تنهن بسمو لايو.
ذري جوڳي، ذري سنياسي، تنهن سامِيءَ نانءُ سڏايو.
ذات اِنهيءَ جي نٿي سڃاڻان، چندين پاڻ ڇُپايو.
ڪڏهن نه ڏٺم ڏيهه اِنهيءَ ۾، موليٰ سو آڻي مِلايو.
ڏسڻ سان تنهن جوڳِيءَ جي، مون ڏاڍو پور پرايو.
سيرين بازارين کِهڻ کِهڻ کهنگهرو، چَم چَم تنهن چَمڪايو.
سوئي ساڳيو رانجهَڻُ هُيَڙو، ”سچوءَ“ سِر سُٽايو.

ڪافي 27

هُتَئون هَلِي هِت آئِين،

ڪَرڻ واپار ڙي وڻجارا!

وچ بازار جي چوسُولَ وچ ۾، پِڙِي پرت جي پائِين.

شاهَ پنهنجي سان وعدو جو ڪَيڙءِ، ڏينهن سمجهي چت لائِين.

شاهوڪاريءَ جي ڪوٺي جا پاتَئي، سا ويهج ڪِيمَ وَسائِين.

وڻج وره جو ٿئي موتي لعلان، بي گهور سا ڪِيمَ گهمائِين.

سودو سَچَ جو آهي ”سچو“ هِي، ڪوڙ ڪَنگڻ ڪَچ ڪائِين.

ڪافي 28

حُج قِتِي ڪِيَم هَاٽي، ماريس تنهنجي ماٽي،

الله چاٽي!

تنهن ڏينهن لاڪُون يار اَوهان سان، لايو نِيهُن هِن نماٽي،

الله چاٽي!

ويني ڏسان واٽ اوهان جِي، آءُ پَلا هِن پاٽي،

الله چاٽي!

جيهي تِيهي آهيان اوهان جي، سائين تون پاڻَ سجاٽي،

الله چاٽي!

راتيان ڏينهان يار سَجَڻ مِيان، تَن توئِي ڏي تاٽِي،

الله چاٽي!

ڏوڙا طالع ٿِيَن "سچوءَ" جا ۽ الله جي توکي آٽي،

الله جاٽي!

ڪافي 29

حال اَچي ڏس هاٽي، وَهي ٿو پنبٽيئون پاٽي،

پاڻَ جاٽين!

آءُ ڪنيزڪ مُلهه خريدڻ، سائين تون پاڻُ سُجاٽين،

پاڻَ جاٽين!

سُڌ لهَج تون سِڪهڙِي تنهن جي، جاني ڪَيو جوڳياڻِي،

پاڻَ جاٽين!

ڏيئي ڏيڪاري پاڻ ڇُپايُوَ، پلي اُها توکي پاڻِي،

پاڻَ جاٽين!

روز ازل کون درَ تنهنجي تي، والِيءَ سا هِيءَ وڪاٽي،

پاٽي جاڻِ!

سيني اندر يارَ "سَچوءَ" جي، سِڪ سَندءِ ساماٽي،

پاڻَ جاٽين!

ڪافي 30

مُلڪَ جا مالڪ پيا هِن، تون وِچون بينين ٻَٽِي؛

هَي ڪَنهِن هِن حالَ ۾، توکي وڏو هَستِيءَ هَٽِي.

سير لِلّٰهِ سير باﷲِ، سير مون ﷲ گهر؛
سير في ﷲ لاهِ تون، خود ڪون وڃي مَنزل ڪِٽي.

هِي جيَڙ آهه عاريت، جن جو آهه تن کي وٽي؛
ڪڍُ وچون تون پاڻ کي، اَندر ٻاهر آهي ڏٽي.

آهين امانت ٻِيَن جي، تون آهين ڪاٿي ڪِينڪي؛
سِرُ هِيءُ سارو سهي ڪَر، ”هڪ ٻه ٿي“ چو ٿو ڳِڻين؟

انسان جو اولو ڪري، سَؤ رَنگَ ڪَرين سَنسَارَ ۾؛
ساهه کي هِيءَ ڳالهڙي، وَه واهه جا ”سَچُو“ وَٽي.

ڪافي 31

ڪم نه عاشِقَ سو ڪرين، جَنهن ۾ تنهنجي تعريف ٿئي،
ڪَڻُ ملامت ڪا مٿي، مَرُ ڏيه تو طعنا ڏئي.

بِرهَ ۾ بَدنام ٿيءُ، ٻيو ڪِين ٿئي ڪَسبَن ڪِئي،
عشق جي درياه جي، چولِي چڪي مَرُ تو ٻئي.

پوءِ تا ساري خبر دوست جي هِنَ پَنڌَ پئي،
راه گم ڪر پانهنجي، وَئون وڪَ نه ڪنهِن ٻهڳُڻ ٻئي.

پڇ حِجابان پڌر پَئه، لونيو توکي ڪهڙي لِئي،
چا ٿيندو پوءِ تا ”سَچُو“ ، هَي هَي اِنهيءَ ورهه وئي.

ڪافي 32

سَل ڙي سوداگرَ، تون تا آئين وَني هِتِ سودو ڪهڙو؟

هُتَئون آڻي هِت ڪِيئن لڪايئہ، ڪٿي مُشڪَ عطرَ؟
هوڪو هِت پيو ڪيهو گهمايئہ، ڪَري تا گُم گوهَرَ؟
هِهڙي جوهَرَ جي هِتي، ڪَنهِن سان نہ ڪَيئہَ ڪا خبَر.
پنهنجي اڳيون ڪَيُئہ مِڙيوئي، سارو مُلڪ مَشهر.
چاڪون تو تا شاهہ چُپائي، هِيئَن سا هَٿَ مُهر.
لِڪي ڏنا تو ڪيترا، مُلَن کي مَحضَر.
لعلان لڪين ڪيون پڌ ريون، ”سچو“ وي سَرورَ.

ڪافي 33

ڪيهي ڪَريان مهماني، يارُ اڱڻ منهنجي آيو!

دوست گَڏيو دلجاءِ ٿِي، هينئڙي لَٿي حيراني.
هن وَڙَ لائق هوسِ نہ آءٌ، محبَ ڪَئي مهرباني.
مشڪل جا هُئي ڳالھ اسان کي، اُها ڪَيَئون آساني.
فضل ڪرم سان پاڻ بخشيائون، ”سچوءَ“ کي سُلطاني.

ڪافي 34

نہ مان مريد نہ مان پير، ساري فقرَ جو فقير.

نہ مان حاڪم، نہ مان ظالم، آهيان اَمن جو امير.
نہ مان طاعَت نہ مان تقويٰ، آهيان ورہ جو وزير.
نہ مان گهمڻ نہ مان گهٽڻ، آهيان عِشق جو اسير.
نہ مان ڪُڇڻ نہ مان پُڇڻ، آهيان دوست لئہ دلگِير.
”سچوءَ“ ٻَڌ محڪم سِرَ تي، محبت جو مَنديرُ.

ڪافي 35

عاشق اکيون اُپٺي ڏسين، آهي مِڙيوئي يار، ميان-
ظاهر زباني ٿو ڪريان، عجب جيهو اِسرار، ميان.

اعتقاد فردا رکُ، اَڄ دوست ٿيءُ اظهار، ميان-
جنهن کي پَسَڻُ هِت پرينءَ جو، هُت پِي تنهن ديدار، ميان.

سالِڪ سَهي ڪِي تا ڪَرين، صورت سندو گلزار، ميان-
ٻانهون ٻَڌين چو ٻين کي، آهين تون سپہ سالار، ميان-

بلبل اول ڪر پاڻ کي، گهُٽ گهٽ سارو گلزار، ميان-
جي تو زليخان جان ٿئين، ساجن سِڀو سنسار، ميان.

تون تان سچيءَ هِنَ ڳالهہ کون، عاشق نہ ڪر انڪار، ميان-
جيڪي چيو مرشد توکي، آڄ اُتي اعتبار، ميان.

سروپا اُهو ساجن وسي، ٿي پاڻ ڪون بيزار، ميان-
آهي وس ”سَچوءَ“ سڀ يار جو، ناهه ڪو اسان اختيار، ميان.

ڪافي 36

عاشق جي اَحوال جي، تون ڪوهُ نہ پُڇين ڪَلَ؟

راڻي ڪارڻ ٿي روئي، محل چڙهي مومَل.
سُهڻي گهڙي سِيرَ ۾، آٽي عشق اجهل.
سَسئيءَ گوندر گها ريا، پُنهونءَ ريءَ هِت پَل.
ڪڏهين ٻُڌي ڪانڪا، جهانگيڙن تي جهَل.
سِڪ ”سَچوءَ“ کي سرتيون، ڪيا هينئڙي اندر هُل.

ڪافي 37

ڙي جيڏيون، منهنجي يار سڄڻ سان زاري زاري!

هيءَ نماڻي عيين هاڻي، ٻره سَندن آهي باري باري.
حاضر ٿيندي‌سَ در دوستن جي، پائي ڳچيءَ سان ڳاري ڳاري.
پوءِ نہ ياڪي يارُ ٿيوسي، پهروين لائي ياري ياري.
هَٿ سڄڻ جي اَديون ڙِي آهي، ڳالهہ ”سچوءَ“ جي ساري ساري.

ڪافي 38

اگر اَسانجڙي سائين، ڪَر پَلا تون پيرو!

نانءَ ڏٺيءَ جي دلبر سائين، پاند ڳچيءَ ۾ پائين،

- ڪَج فقير ڏي ڦيرو.

سدا سؤ لڳ يار سڄڻ وي، جايون سي بنائين،

- وجهي منهنجي در ديرو.

حجت رکَڻ ساڻ اَوهان جي، ٻولُ اِهو ٻولائين،

- ناهيم اِيڏو سو جيرو.

واٽ اَوهان جيءَ جو ڪَنئيو، ”سچوءَ“ ڏينهن اُنهيءَ کان اَڄ تائين،

- پيرادِن جان پيرو.

ڪافي 39

جي اوهين چاڻو، ڙي جيڏيون، آهي الله لوڪ سارو!

ڪاٿي آهي چُپ چُپاتيءَ، ڪاٿي ماري نعرو.

بيڪسيءَ ۾ ڪاٿي گذاري، ڪاٿي سو حڪمن وارو.

ڪاٿي شَرَع ۾ شور مَچائي، ڪاٿي ڳچيءَ ۾ ڳارو.

جاڏي ڏسو تا تاڏي آهي، سندس نِيهَن نظارو.

حقيقت جي حال ڪَون، ”سَچُو“ ٿِيءُ نه وسارو.

ڪافي 40

لک ڪريان توڙي زاري، دوست چَوي ”تون کهڙو!“

هَٿين پيِ پَوان پيرين پيِ پوان، پايان ڳچيءَ ڳاري.

آءُ اُهائي يار اوهان جي، تنهنجي محبت ماري.

روز اَلستان منهنجي آهي، يارَ اوهان سان ياري.

اسان يتيمن کي يارَ پيارا، ڏيج اَچي ڏيکاري.

ورِه مَٿي تي وينِي وسايان، دوست ڏيو دلداري.

آءُ اوهان تَون سُهڻا سائين، واري وڃان لک واري.

توڙي سڃاڻي توڙي نہ ڄاڻين، دوست نہ آهيان ڌاري.

ڳَلِ اصل ڪَون آهي اوهان جي، ڳالھ ”سچوءَ“ جي ساري.

ڪافي 41

مون کي نہ وسار، ڍوليا، آءُ تا تنهنجڙي آهيان!

نانءُ سائينءَ جي اسان نماڻن ڏي، ڪِڙي تون نيڻَ نِهارَ.

پِرين وڙئون پانهنجي، ڳڌ غريب گُذار.

ڪَيَوَ اسان سان جي يارَ پيارَلَ، پنهنجا سي وعدا پار.

اَڱڻ اَسان جي سگهو ڪِي اِيندين، والي سو ڪهڙيءَ وار.

دَرَ پنهنجي جو دلبَرَ سائين، ”سچو“ سو سگ سنپار.

ڪافي 42

”دَعِ نَفسَڪَ وَ تَعَال“، اِتي ڳُجهي اِها ڳالھ.

خاڪِي جسم ڪَون ڪر جدائي، بَحرَ عَدَمَ جي ۾ جال.
خيال وجودي چونہ وسارين، ڪرين بي قيلَ مَقالَ.
ڳالهيون ڪوڙيون سَٽ سِپيئي، پئہ تون خاص خيال.
ڪڏهن نہ ٿيندءِ حق سو حاصل، جي تو بُت بحال.
گرد غبار ۾ ڪاءُ نہ غوطا، "سَچُو" ري پاڻ سَنڀال.

ڪافي 43

آءُ تا ڳڌ گذاريون، وي، ڏکيا سي سکيا ڏينهڙا!

ڳالهيون ڪيئہ جي ڪالهہ اسان سان،
ڪيئن تو يارَ وساريون.

ڳچيءَ پائي ڪپڙو سائين،
دوست ڪريان ٿي زاريون.

راتو ڏينهان توکي دلبر،
سانوَل وِيٺا سارين.

اَچَڻ سَنديون تانهِنجون،
سائين واٽان نِت نِهاريون.

پرِين پَنهنجو پاڻ سان،
"سچو" سو سگ سنپا ريون.

ڪافي 44

آءُ ٻا روچل ٻيلي، مونجهه تنهنجي آهيان ماري!

ناهي واجب رسڻ توئي کي، تون گرو آءُ چيلي،
سگ نہ ٿي ڪو ساهيان.
عشق اوهان جي ڪَون هوت ٻا روچا، ڪيئن ٿرن هيءَ ٿيلهي،
نہ تہ ڇپَرَ اڳيون چاهيان.
سَگهہ نہ ساريان پَنڌَ ڪرڻ جي، تو بن آهيان اَڪيلي،
ڪيچ وٽن ڪِيئن ڪاهيان.
وڳِي آهيان ورہ تُنهنجي ڪَون، توڙي ڪِي پُورن پئِلي،
"سَچو" نہ آسڙ لاهيان.

ڪافي 45

ڏينديَسِ ڏوراپو، آءٌ وجي وراڻو روبرو.

پريان سَندي پار ڏي، ڪو نئي نياپو.
اوهان ٻاجهون سُپرين، آءٌ ڪريان ٿي ڪاپو.
سوڊل توئي ساڻ آهہ، مُنهنجو سَگ تہ سِياپو.

ڪافي 46

منهنجو نيهُن وڌايو نازَ، نيٽن نيٽن جي، ميان!

تيغان آهن يا تہ سِتم جون، تنهنجون اکيون ڪَجليون ڪاريون،

اَلا سائين، يا تہ بَجرِي باز.

درد مند جي دلڙي دلبَرَ، ڏاڍي زور سان آندي،

اَلا سائين، نيڻ منجهؤن نياز.

مانَ پَون ڪِي ڪَن اَوهان جي، اوهِڪي واري،

اَلا ميان، عاشقِ جا آواز.

بَئِي بانهون بَڌي ”سچو“ وج، تون سانڻ يقيني،

الا ميان، درَ مثي ڪارساز.

ڪافي 47

ڪنهن ويلَ نہ ٿا وسارن، عاشقَ نہ ٿِج تون ماندو!

”نحنُ اَقرب“، اِها اشارت، ڳَڌ توئِي سان گذارن.

اَصل لاڪون طرف تنهنجي، نِت نِت گهڻو نهارن.

جي تو اُڪندَ اُن جِي، سي پِي توئِي کي سارن.

ڏينهن اِتهين چو ٿو لائين، تو هُت ”سچو“ سنپارن.

ڪافي 48

تنهنجي اَچَڻ جون واٽڙيون، نِت نِت اُپِي تہ نهاريان.

لَنءُ لِڪايو لوڪَ کَون، هَنجَ ۾ هنجون ٿِي هاريان.

سي ڳالهڙيون ڪنهن سان ڪريان، جيڪي سچڻَ ٿِي ساريان.

داغ تنهنجي درد جا، ڏيھ ڪي تہ ڪيئن ڏيکاريان؟
”سچو“ چوي سائين شوق تنهنجي ۾، ڪو دم ڪين وساريان.

ڪافي 49

چڏ غصو غمناڪ سان، اچي مِل تہ ماندائي لهي.

سُڏِ سيا توکي پِرين، جيڪا واڍوڙين سان وهي.
سور سيبائڻ جهڙو، پر جيءُ جُدائي نا سَهي.
پاڻون آيا هِن پور هي، ڪِي تو مُکا پريمِ پهي.
”سچو“ وهاريو وٽ ۾، هِي ناه تڏهين ڪو نهي.

ڪافي 50

منهنجو ناهِ ڪوئي اِختيار، هَي يار وي!

مون تا سِر تي چائيو، باري بِرهَ جو بار-
هَي يارَ وي!
راتو ڏينهان تِيڏي ڪارڻ، روئڻ زارو زار-
هَي يارَ وي!
ڪيئن ڏنو تو سُپرين، جاني جيءَ کي جارُ-
هَي يار وي!
”سچو“ سارو سمجهين، عشقَ سندو اِسرار-
هَي يار وي!

ڪافي 51

تنهِين ڏينهن ڏِنائون، ساهه منهنجو ساهَڙ کي سرتيون.

درد منديءَ جي دلڙي، نازن ساڻ نيائون،
هيڏي هوڏي نا ويو، سوگهو ساهه ڪيائون.
سُڻِي سنيها يار جا، عاشق ٿيڙس آئون.
جيءُ وڏائون جارِ مِ، ڪاڪيون تن ڪڏاهون.
ميهَرَ سندي معرڪي، هِيءَ غريب گڏيائون.
جِيءُ منهنجو جيڏيون، وِرِن منجهه وڏائون.
"سَچُو" ڪڏُ سرير مَون، ميڙي سپ مدايون.

ڪافي 52

جيءَ جون ڳالهيون هيون جن سان، هَي هَي سانگ چڙهي پيا سي ئي!

ما ريَس اِنهيءَ مامري، هيءَ پوءِ اُنهن ڪان پيئي.
وٺي ويندَس اوڏهين، حال پنهنجڙو هي ئي.
اِيندا اٿم آسرو، جيءَ گهُريا ٿي جي ئي.
مون ڏي مڪائون ڪيترا، ڏک ڏوراپا ڏيئي.
جيءُ وڏو آهي جار مِ، تَن نياپن نيئي.
"سچُو" سنيها پُڏِي تَن جا، پڌ پانهون تون پيئي.

ڪافي 53

مان تان محبن کي، ڏيان ڪيها ڏوراپا!

ڪيئن شِرڪت آءُ ڪندي، سرتيون سان سائِنِ!
آءُ نماڻي آهيان چا، ڪيئي سَوين سِڪن.
ڏوڙا طالع مون ٿين، جي ويڙهي هِنَ وسن.
ڏسي حال حقير جو، اگهڻ مانَ اچن.
ڪين چڏيندا ڪڏهين، ”سچُو“ سَگ سندن.

ڪافي 54

مون کي ڏور چو ڏَسنِ، سرتيون ديرو دوست جو.

جي مون سڻو سرتيون، هو سدا وچ وسن.
اکيون عجبين کي، پل پل ٿيون پسن.
محب مشتاقن جِي، ٿا کليون دل کسن.
”سچُو“ سوزن واريون، وجي روءِ رَسن.

ڪافي 55

اج اگهڻ اِجهي ايندم، سُکيا سانگي گَڏيِمَ شال!

ڏِسي حال حقير جو، سَوَ دِلاسا ڏيندم،
هو جي ڪُهي ويڙم ڪالهه.
پنهنجي وَڙون سپرين، حال پائي اچي ٿيندم،

جَن لِڳ وڄهايمِ فال.

لِڪِي ساري لوڪَ ڪَون، گوشي پاڻ گذيندم،

اُهي ڪندا ڀلائي ڀال.

سَگ جنين جو سڏجي ”سَچُو“، سيئي سڏيندم،

جِيءُ جِيءُ چونديس جال.

ڪافي 56

هِينئن ڪانگ اَڄ ڪَهِي ويو، ايندءِ صبح سَويلي.

ڳالهيون ڪري سَڄَڻ جون، اَڄ رات هِت رهي ويو.

هو حال منهنجي جو سُماءُ، هِنَ لوءِ مَون لَهي ويو.

ڳالهيون ٻُڌي ڏکن جون، ٻولِي تنهِين ٻهي ويو.

پرين جي پار اُڏاڻو، ڪيئن سورَ هي سَهي ويو.

”سَچو“ سجڻ مِلايئِين، هِنَ ٺاهَ تي ٺَهي ويو.

ڪافي 57

وڻيوسي وهَ واه ، پڙهندي پروانو پرينءَ جو!

اوڏا مِينهَن ملهارَ ٿيا ، گُل کِلن ءِ گاه.

سِي ئي سجڻ ٿيا سامهان، حال پائي همراه.

محبت منهنجي مَن ۾، چوريءَ مچايو چاه.

سِڪ تا سجڻ جي، اُجهايو آڙاهُ.

ديس ڇڏي پرديس ويا ، دوست پرين داناه.
هوتن ڏانهن نه هڪڙي، مهڙ مِڙئي مان ڏانهه.
پرين جي پيغامَ ڪيو، آرامِي اَرواح.
قاصدَ تو تان آءٌ ڪريان، هي سِرُ صدقي ساه.
اگڙ آسَروندن جي، اَچيندون اَلله.
"سَچُو" چوي رب ميڙي، روز پُڇان آءٌ راه.

ڪافي 58

پانڌي آيم اَج پيهِي، پريان سَندي، ووء يا رَ جو!

ڏوٺ ڏوراپا ڏيئي مُڪائون،
تَن ڪَئي ديواني ديهي.
"ڳالهيون اُهي يا رَ سَجڻ جون،
ڪيئن وِسا ريئي ويهِي.
"جِهڙيائي آهي جيءَ تنهنجي سان،
هُت به گذري تِيهِي،"
هوش "سَچوءَ" جو نِيو نِيا پَن،
ڳالهه ڪَريان بي ڪيهِي.

ڪافي 59

پانڌي منهنجي يا رَ کي، ساري چئج سَلامَ.

چَئي مُڪا هئا ڪيترا، مون پرتِ وارا پيغام.

اوهان جي ئي اَچَڻ جا، هُل پَون هَنگام.

محبتَ منهنجِي روز ازل کَون، توسان مُحب مُدام.

”سَچُوءَ“ جيها ڪيترا، دَرَ تُنهنجي ته غُلام.

ڪڏهن ڪندين يارَ اَسان ڏي، اچڻ جا اَنجام.

عشقَ اوهان جي شورُ مَچايو، هُل پَون هَنگام.

ٻانهي گولي يارَ سجڻ جِي، مُلهه خريد مُدام.

روز ازلَ کون ”سَچُو“ آهي، سائين سَنديوَ سام.

ڪافي 60

هيئن اَجُ چَئي مُڪائون، عاشِقَ اَچون ٿا ايڏهُن!‘

هِنَ جيءَ جَڏي کي جيڏيُون، آڏر وڏي ڏنائون.

”تنهنجي ديس اَسين اَچون ٿا، عاشق نہ ٿِج اُٻائون“.

مون هن نماڻِيءَ سان، ميان، ڪيڏا ڪرم ڪيائون.

”مطلب تُنهِين جو آءُ آهيان، ٻيون ڇڏ مِڙئي مُدعائون“.

دلاسي لئہ دردمندِ جي، قاصد ”سَچُو“ ڪديائون.

ڪافي 61

اَج ڪِي صبح اچن ٿا، نروار چئو نجومي!

مون هِت نماڻيءَ جو پِرين، حال ڪِي پُڇَنَ ٿا.

هِن پارَ ڏي اچڻ جو، چئو ڪِي سجڻ چوَنَ ٿا ؟

پِرين آهن پندَ ۾، ڪِي ويڙهِي پنهنجي وَسَن ٿا ؟

”سَچُوءَ“ جِي پِي سُدِ لَهَڻ لئہ، قاصد هيڏي ڪَدِن ٿا ؟

ڪافي 62

دوستَ ڪي دانهون، سُڻِي، مَنَ مهرَ ڪا مون ڏي پوَي!

دردمَندِ جي دَرَ اُتي، ٿو ڪانگ لاڪيٽو لوَي.

پيغامَ پِرين پارَ جا، چَشمن اُتي ويهون چوَي.

سِرَ پَري اَسين ايڏهن اَچون، يا ڪِي اوري ايندؤ اَوهِي.

”سَچُو“ آهي اُڪَنديو گهڻو، ٿو راند روئڻ جي رَوي.

ڪافي 63

ڳالهہ پنهنجي حال جي، توريءَ وجي ڪنهِن ڪي چوان؟

جوش تنهنجا جان ۾، نت نت آهن مون ڪي نوان.

ڪيئن جي پچان پوءِ ٿي خبر، پاندي اول پيرين پوان.

پاڻون آيا هِن پور هي، ڪِي هِن مڪا مون ڏي اَوان؟

”سَچُو“ مٺيان آءُ ڪينڪي، هي سور سُڪَن سان سنوان.

ڪافي 64

مڪا سين قاصد ڪالهہ، اِجهي جاڇ آيا آيا !

آهي تياري ايڏنهن اسان جي، آهيون سو منجهه خيال.

اُڪَندِ تنهنجي اَصل اسان جي، آهي سا جيءَ ۾ جان.

عاشق توتي ڪَرمِ ڪيوسي، سڄي سنڌءِ اَحوال.

پنهنجي لطف سان هاڻ لاٿاسين، تو تُون ڪُل ڪَشالَ.

اچي لهون ٿا اِجها تنهنجڙي، "سچو" ري رات سنپال.

ڪافي 65

آهي هھڙو حال ويچاريءَ جو، سهڻا ڪر ڪو ڪرمِ ستاريءَ جو!

لئہ پنهل جي ڪانگ اُڏايان، ڪونيو پوڻيدار پٺايان،
وَرُ وري ورَ واريءَ جو.
حال ڏسي پنهنجو پال پلائج، پِرَ پڄاڻو وره ورائج،
ڪج ڏيپ دارون دک واريءَ جو.
درد فراق جا دونهان دکَن ٿا، مَچ مگرهن مچ مچن ٿا،
شل ورُ وري ويچاريءَ جو.
سڪ "سچل" جي توکي ساري، ڪيچي ايندم نرتَون نهاري،
ساه سڪي سڪ واريءَ جو.

ڪافي 66

جيءُ نچ آيا، پلي ڪري آيا، ساٿي سڄڻ جي ڏيھ ڏنهن!

مون تا جاتو واٽ واهوءِ پر مون ڏي سي هوت هلايا .

ڏينهن پڇاڻو پانڌي پرين جا ۽ ساڻ غريب گڏايا .

پاڻ مثائن ڪريان قرباني، لکين ٿورا جَنِ لايا .

اَول دلاسا ڏيئي انهن هي، پوءِ پيغام سڻايا .

طرف تنهنجي اهي عجيبن، سچا سخن فرمايا .

"اُنَ تڻ اهائي آهِ اسان کي، ڏکيا تو ڏينهن لنگهايا ."

"پيا اسان وٽ هاڻي تنهنجا ۽ 'سچو' ڙي پنڌ سجايا ."

ڪافي 67

پانڌي اوڏاهون اَج آيو، پِريان سندي پار ڏنهن.

طرفان تنهنجي هونِ اَچَڻ جو، ساٿ ڏِٺِن کي سعيو.

ڳهڻو پڇن هُت پِرن توئي کي، ڳمين تون هِت اجايو.

آهي توئي ڏي سڻ ري عاشق، روح سَندن جو رايو.

پاڃاڻيءَ جو هنن پيغامن، وري سو وره وڌايو.

پڌي نيا پا پانهون پڌي پئي، آڻي "سچوءَ" سر نوايو.

ڪافي 68

اَج اوڏانهون آيا ۽ گڏيا سي قاصد مون کي!

وري ورڻ جا هنا پنبور ڏي، ساٿَ ڏِٺِن جا سعيا .

اَج صبح اَچي ويجها سي وهَندءِ ڏور جنين ڏينهن لايا .

گوشي گڏجي ڪندءِ سي ڳالهيون، جَن جا تو پند پُڇايا .
خيال سچوئي هيڏي هُئڙن، ڏکيا تو ڏينهن لَنگهايا .
طرف تنهجي اڳي پي رهَبَر، ڪئين تنهن هوتَ هلايا .
نِيهَن جا نياپا ڏنا جَنين هي، ”سچو“ سي ساهَ سيبايا .

ڪافي 69

نوان نِياپا آيا ، مون ڏي محبن جا ، ميان!

قاصِدن، وو ميان، هيڏي اَچَڻ جا ، روز سي رستا لايا .
طرف پنهور جي، سُڻ تون عاشَق، پنهونءَ تي پند پڇايا .
تو تا طالب يار سجڻ رِيءَ ، گوند ر ڏينهن گنوايا .
اڱڻ تُنهنجي اَچ سي ايندا ، تو جن لئه وره وَسايا .
جي ئي گڏا ريئه يار جانب ريءَ، اُهي سي ڏينهن اَجايا .
هئا پِرين کي پار تنهنجي، ميان ”سچُو“ اَچڻ جا سعيا .

ڪافي 70

اِهو نياپو آندو، پانديءَ پرينءَ جي پا رَ ڏنهن.

آهي تيا ري ايڏهن اَسان جي، متان ٿئين تونماندو.
عاشق توکي آڻي اَسان سان، حُب ڪندي هيڪاندو.
اسين به اوڙڪ اِينداسي ايڏنهن، ٿيج نه وره کون واندو.

ملڻ محبن جو آهي اِهوئي، پِرت جو پاچاندو.
طرفون اَسان جي سُڻ ”سچُو“ وي، لاهِين تون سپ سياندو.

ڪافي 71

آءُ اَدا ڙي پانڌي، دوست دلاسو ڪو ڏنو؟

سُڻ تون ساٿي، آهيان، ادا، آءُ محب بنا هت ماندي.
اگڙ اسان جي ڪڏهن اِيندا، اِها خبر تو ڪا آندي.
دل اَسان جِي دوستن ڀاڄهون، ناهي وره ڪَون واندي.
سِگهڙي ساٿِي ڙي مانَ ٿيان، ڪا هوتن سان هيڪاندي.
ساران سنيا ران ”سچُو“ وي لَهندءِ، آهين جَنين جي تون ٻاندي.

ڪافي 72

منهنجو ڪِي هُت پڇيائون، سچ چئه ادا ڙي ساٿيو؟

گوشي ويهي گَڏ اَوهان سان، منهنجي ڳالهه ڪا ڪيائون؟
سَليو سنيها سانڻ سلامن، هِنَ ڏاهَ ڏي ڏنائون؟
پيغام پرت وارا، چئو جي مون ڏي چيائون.
دلاسي جِي دردمندِ ڏي، ڪا اڄ خبر لکيائون؟
”سچوءَ“ ڪانڻ تا گهٽيرو، هِن ڏيهِ تي ڏنائون.

ڪافي 73

سِڪَڙي پِرِيَن جي پار جِي، ڪانگا خبر ڪا مون ڏئين.
دوست جي ني ديس ڏي، ڪيئن ڪالهه تون اَڏري وئين!

اَول اسان جي حال جا، نازڪ نوان نياپا نِئين،
ساري سنيها سوز جا، هَي هي سپئي لائج هِئين.

ماري ميان مشتاقِ کي، ڪيئن يارَ تون ياڪِي ٿئين،
پُورن مَنجهِين پرديس جي، ٻاجهون اَوهان آهيون اِئين.

آءٌ جي مُئي تا گهوريس، جانِي سدائين تون جئين،
”سچو“ سِڪي ساري توکي، تون پي تهين سان هوائين.

ڪافي 74

ڪانگي قربن ڏنهن، خبر آندي وَنِي وهندو وري.

خطَ منجهون معلوم ٿِي، ساري خبر ڪِيئن جي ڪري.
”دوستَ دلاسا لکيا تا ”تواسان ريءَ ڪيئن سَري“
”آءٌ تا گهٽو توساريان، ڳالهيون ڪرين ڪهڙيون ڇَري“
”سچُو“ توسان آهي منهنجِي، اُها ذوق مَون دل جي ذري.

ڪافي 75

ڳالهه ڪريان بي ڪيهِي، تنهنجي مذَّگن ماري آهيان!

پرين وڙئون پانهنجي، ميان الا، آءُ پڪي هِن پيهِي.
پا ڙي ساڻ پرين جي، ميان الا، وره وهايمِ ويهِي.
پلئہ لڳي پِرين جي، ميان الا، جيهِي سا آهي تيهِي.
ڳالهہ ڏَسيائون سا تا ناهي، ميان الا، ”سچُو“ سلڻ جيهِي.

ڪافي 76

ڪيهِي چال چلي ٿو، اڙي جيڏيون يار منهنجو!

”وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رّوحِي“، ساري ڳالهہ سَلي ٿو.
”اَنا عَبْدَهٗ ، وَرسُولَهٗ“، مُلن گهر مِلي ٿو.
ڪاٿئين تعظيمان ڏئي، ڪاٿئين ڪِل ڪلي ٿو.
ڪاٿئين سڪيون سُپرين، ڪاٿئين جوشن منجهہ جلي ٿو.
”سچو“ سَڀ ڪنهن صورتين ، ههِڙي هلت هلي ٿو.

ڪافي 77

چاڪي ڏونگر ڏوريان، مَن وسي يار مُنهنجو!

پرين آهي پاڻ سان، تَڪَ ٻئا چو توريان؟
راتو ڏينهان روح ۾، آرياڻي ٿي اوريان.
سَڀ ڪنهن پارين سُپرين، آءٌ ڳهٽوئي ڳهوريان.
هوتَ هميشه حاضري، وندر ڪنهن لَڳہ ووڙيان؟
”سچو“ سچي ڳالهڙي، چِت اِهائي چوريان.

ڪافي 78

هوت اَچي هَٿ ڏيندو، پلو جيڏيون، مون هِن نماڻيءَ ڪي!

پِرين وڙئون پانهنجي، چَپر تا نہ چڙهيندو.
ڏسندو اکڙين سان، نال نماڻِي نيندو.
پاڻون پاسي نہ ڪري، گولِي ساڻ گڏيندو.
پاندن پچا رون ڪيون، آرياڻي اَجُ ايندو.
اگڙ آسَروند جي، پَڪا پاڻ اَڏيندو.
ڪيچن سندو قافلو، لوئَن تا نہ لڏيندو.
ساجن سَنگت پانهنجيءَ، ”سچو“ شالَ سڏيندو.

ڪافي 79

ڪيچ منهجڙو ڪمہ نِي، آهي، پلو پينر ڙي!

ويا ڪيچيڙا نہ ڪري، گوليءَ ڏيئي غمہ نِي.
دعا ڪريجو جيڏيون، جانِيءَ ٿيان جمہ نِي.
ڪنهين چِنَ نہ چڙيان، دوستيءَ وارو دمہ نِي.
قيامَتَ تائين ڪينڪي، ٿيندي طلب ٿمہ نِي.
پير نہ چڙيان پرينءَ جو، توڙي ٿني چيها ڙيون چَمہ نِي.
جهُڙ نہ پائنجو جيڏيون، اِهو اکين جو آگُمہ نِي.
سِڪئون ”سچو“ پرِين ڏي، راتو ڏينهان رمہ نِي.

ڪافي 80

توکي جاني نہ جڳائي ٿو، رُسَڻ ٻماڻين سان!

جيڪِي تيڪِي تانهنجي، آءُ اصلَ کَون آهيان،
اوهان جي تا اَچڻ جو، آسَرُ هَڏِ نہ لاهيان،
سِرَ تي نينهُن فراقَ جا ، هي مينهڙا وسائي ٿو.

پَري ڪر نہ پاڻ کَون، ڏي دلبَر دلاسو،
تورِيءَ سُڄهي ڪونڪو، مون کي پِرين پيو پاسو،
جيڪي تيڪِي اَصل کَون، هيءَ سَندَو سڏائي ٿو.

سکن مٿي ڏکَڙا ، ٿي محب مَٿايان،
غمِ خوشيءَ کان اُگُرو، آءُ ڀليڙو ڀايان،
مُنهن مُقابل تانهجي، اهو گوندر گڏائي ٿو.

اَگَڻ ٻماڻِيءَ جي تون، اَچِج اَللهَ ڪاڻ،
هيڪر هوتَ ڪَريج تون، پيرو منهنجي پاڻ،
سوز تنهنجو سُپرين، هِت سانولَ سِجائي ٿو.

وني وينِي آهي اهو وعدو ويچاري،
ڳچيءَ پائي ڪپڙو، هيءَ ڪري ٿي زاري،
”سچو“ سگ اوهان جو، هِتِ پانڌي پُڇائي ٿو.

ڪافي 81

خبر ڪا مون ڏيو ساٿيو، سائين، عجبين جي اَچڻ جي!

ڪيچيڙن جو قافلو، وچينءَ رات ويو.
اِئين نه چڏيو چِپَرين، هيءَ تا نال نِيو.
توڙي وِره وها ريو، ڪنديس ڪونه بيو.
وندر سنديءَ واٽ تي، مون صدقي سِرُ ڪيو.
چڏ ساها سنبر، ”سچو“، ڙي، جي تو پور پيو.

ڪافي 82

جاني تو نه جڳائي، رُسَڻ نماڻِيءَ سان!

دوست اوهان جي دَرَ تي، ويني وره وسائي.
ٻاهر ٻانهي تانهنجي، سانولَ هيءَ سڏائي.
اَچڻ لاءِ اوهان جي، پانڌي روز پُڇائي.
فالان فلَڪ فراق جون، وو، وَريِن ڪان وجهائي.
سُوال ”سچوءَ“ جو سپرين، عجز ساڻ اگهائي.

ڪافي 83

ڪنيو نيڻَ نِهار، ڙي، ميان، پلو منهنجا يار ڙي ميان!

مون مَنُ گڏي گوند رين، ٿئين ڪيچ قرار.
ڏکيا سُکيا ڏينهڙا، گڏ غريب گذار.
دلبر پنهنجي دل ڪَون، ويچارِي نہ وسار.
منهن نہ مون ٻئي پارَ ڏي، پنهنجي ڪَڍ قطار.
”سچو“ آهين اسان جو، هنجون هَڏ نہ هار!

ڪافي 84

سِڪَ هُئي جنهن جي سِر، وو، دوست آيو اسان جي در!

پرين وَڙئون پانهنجي، ڪَئي ويچاريءَ ڏي ور.
هيءُ سِرُ ڪيان صدقي، گهوٽ اچي مون گهر.
ڏنم هِن اکين سان، پرين موچاريءَ پَر.
جاءِ ڪيائون جيءَ ۾، نَهر يا هَڏ نہ نَر.
قُربَ ڪارڻ سُڻ ”سچوءَ“ ري، ڪوشش ڪائي ڪَرِ.

ڪافي 85

ڏنو هِي پانڌيءَ پيغام: ”تنهنجي اَڱڻ اَچ يار اَچي ٿو!“

عاشق عجبين جو، توکي سَوَ لک آهي سَلام.
سڀ قبوليو سُپرينءَ، جيڪو ڪَيُوَ ڪلام.
پڪو آهي پرينءَ جو، تو سان اَجُ اَنجام.

روءُ نہ رت اکين مون، عاشقَ ڪر آرام.
”سچو“ گڏجن، پوءِ پيي، آهِ نہ طَلب تمام.

ڪافي 86

هوتَ پا رئون مون کي هاڻي، ڏنا نِينهن نيا پا هي.

هٿئون پَئي پانهنجي ميان، عذر بيا ڪيها آڻي.
اوتين ڪهڙيءَ ڳالھ ڪَون، پنبڻين مَون پاڻي.
وينيءَ ڪيئن پنپورَ ۾، سُورَ هٿَّي جي ساڻِي.
”سچو“ توکي ساهَ ڪَون، آهي اوڏو آرياڻِي.

ڪافي 87

ڪيچَؤن آيِم ڪالھ، سي تا سُٺو سَنيها !

ڳالھيون ڪندي گُذ ريَئِي، سوَ راتيون توکي سالَ.
اُڪنڊ اسان ڏي ڪانہ تو، ڏينهن اِتي جاليَئِي جال.
ڪنهن جي ڪارڻ تو ڪيا، لَڪَ روئِي سپ لالَ!
ڪيَئِي نہ قطري جيتري، ساعت هِڪ سنيالَ!
ٻُڌي ڏوراپا مون ٿيو، جيَڻ منجهہ جنجالَ.
جن لَئِي ڏونگر ڏوريان، تن پِي هِهڙا حالَ.
سي سپ تنهنجا اگهيا، جي ڪيئي ڪالَ ڪشالَ.
ٻڌندو پا روچو وري، ”سچوءَ“ جا پيي سوالَ.

ڪافي 88

مون ڪَر تا ڪِين پُڇيائون، هاڻي ڪانگل ڪَل ڪاڏي!

ڏوٿَ ڏوراپا وو ڪيترا، ميان اَلا، سي سخت مڪائون،
- هِت حالَ اسان جا هي.
سگها ايندا وو سُپرين، ميان اَلا، ڪي تا پاڻ اتيائون،
- جڏو جيءُ جيارن جي.
ڏاها ڏيھ وو پِرين جي، ميان اَلا، آهيان اپاڻڪو آئون،
- منهنجو هِي نيا پو ني.
طَعنا طَرفَون وو تانهنجي، ميان الا، هِن ذِڪِيءَ ڪي ڏنائون،
- سائين سپ قبولِيم سي.
سي نہ وِسارج سُپرين، ميان الا، ساڻ "سَچوءَ" ، سَمجهائون،
- اُهي قولَ ڪيا هي ڪِي.

ڪافي 89

يار منهنجو يار، ڪَئِي ڪَئِي صورت سير ڪَري ٿو!

ڪاٿئين ٻُڍڙو پِير ٿيو، ڪاٿئين ٻولي ٻار.
ڪاٿئين ٻيراڳي ڦِري، ڪاٿئين ڪَيُس قرارُ.
ڪاٿئين وظيفن ۾، ڪاٿئين خم خمار.
ڪاٿئين آهي ٻادشاھ، ڪاٿئين چوٻدار.
ڪاٿئين پيرين پنڌ ڪري، ڪاٿئين گهوڙي جو هسوار.

ڪاٿئين ”اَحد“ ٿيو ”اَحمد“، ڪاٿئين ”عبدالحق“ اظهار.
آهي دلبَر دوست جو، ”سَچُو“ سَڀ سِينگارُ.

ڪافي 90

ڳالھ ڪريان آءُ ڪيهي، حالَ پنهنجي جي، ڙِي جيڏيون!

ڪالھ ڪالهوڻي سُپرين، ويا ونئون مُون ويهي.
چڙهي شهر ڀنڀور کي، ويا پها ڙين پيهي.
ڪري پريشان ويا، درد منديءَ جي ديهي.
آءُ اُنهن جي آهيان، جيهي جي تيهي.
مارڻ پوءِ جيارڻ، رَسمَ اُنهن جي ايهي.
”سچو“ سوز فِراق جا، بار ڪڻن ڪي نِيهي.

ڪافي 91

هوتَ ڏهون هاڻي آيُون، مون ڏي خوشخبران هي!

اَچي اَڏيون ٿا اوڏڙيون، جارِ اَوهانجڙي جايون.
چڙهي شهر ڀنڀور کي، پير وري اِيڏي پايون.
ٿيون جيا رن جيڏيون، اِهي ويچا ريءَ کي وايون.
”سچوءَ“ سَنديون دانهڙيون، دوستَ وري وَرنايُون.

ڪافي 92

هوتَ اوهان تي آءِ، ميان، سارو نَنگُ نماڻِيءَ جو!

سائِنءَ ڪا رڻ سُپرين، پير اڳڙ منهنجي پاءِ، ميان.

پِرين وَڙئون پانهنجي، لَڱن نماڻيءَ سان لاءِ، ميان.

ماڻهو شهر ڀنڀور جا، ساهَ نہ اَچن ساءِ، ميان.

ڏسنديس آءُ اکڙين سان، جانبَ تنهنجڙي جاءِ، ميان.

ڪارِي ڳُڻَن تانهنجي، ”سَچوءَ“ کي هاءِ واءِ، ميان.

ڪافي 93

هوتَ اَچڻ جِي ڪا ڪَر ميان: پانڌي روز پُڇايان ٿي!

راتو ڏينهان روحَ کي، سِڪَ اَوهانجڙي سَرِ، ميان-

تو لئہ هِت ڪانگ اُڏايان ٿي.

سِر توئِي تَون صَدقي، گهوٽَ اچين جي گهَرِ، ميان-

گهوريو پاڻ گُهمايان ٿي.

ايندس اَهڙي حالَ سان، دوستَ اَوهانجڙي دَرِ، ميان-

ڳچيءَ پَلئہ پايان ٿي.

پِرين پا رئون تانهنجي، ٿي ويچاريءَ جي وَرِ، ميان-

ويني ڏکَ وسايان ٿي.

سارو مطلب مون ٿئي، پِرين اَچي ڪَنهِن پَرِ ميان-

هِت پوئيون پٽايان ٿي.

”سچوءَ“ اُتي سپرين، دست مُبارڪُ ڌَرِ، ميان-

سَنديوَ يار سَڏايان ٿي.

ڪافي 94

هِنيڙي ڳالهيون ياد، آريءَ ٻا روچي جيون!

ويا ويساهي نِڪري، عشق ڏيئي اِمداد.
پينر ٻاجهون جيڏيُون، عُمر مڙيئي بَرباد.
دردمندن جِي دلڙي، شالَ ڪندا سي شاد.
”سچوءَ“ سَندي سَرتيون، پُني سَڀ مُراد.

ڪافي 95

آءُ ڪوهيا رلَ ڪائين، وري ويڙهو وسائج، ميان!

ٻانهون ٻانهَن جان ٻڌي، ميان اَلا، پاند ڳچيءَ ۾ ٿي پائين-
مون تَوَن چت نہ چائج، ميان.
مونهَون مدايون ٿيڙيُون، ميان اَلا، ٿيس اِيلازَڻ آئين-
پرين پاڻ پسائج، ميان.
آءُ ڪنيزڪ تانهنجي، ميان اَلا، تون تا منهنجڙو سائين-
بيو عيب نہ لائج، ميان.
ڏيئي حالُ حلاجَ جو، ميان اَلا، ”سَچوءَ“ کي سمجهائين-
سارو سِرُ سُٽائج، ميان.

ڪافي 96

آءُ اَچي رَهُ رات، پلو منهنجا يارَ وي!

راتو ڏينهان روحَ کي، آهِ اوهانجي تاتِ.
مَشر آهي مُلڪَن ۾، سَنديوَ ڏاڍي ذاتِ.
اَچَڻ ريءَ اوهان جي آهي، هِينيڙي کي هيهات.
”سچوءَ“ کي تِنهن سِرَ جي، ڪاڏهون ٿيندي ڏات.

ڪافي 97

آءٌ ويڙهي تون تا وس، وي،
پَلوءِ پُنهَلَ يار ميان!

پِرين مون کي پانهنجوءِ ڏاها ڏي ڪو ڏَسُ، وي.
نماڻِيءَ جو حالڙوءِ پريمِ اَچي پَسُ، وي.
ڪاهي اِيندي ڪيچَ ڏي، گولِي وٺي گَس، وي.
پوي پاڄياڻيءَ جوءِ توکي مان تَرس، وي.
ويهڻ آهي پنپور ۾، بنا عشق عبث، وي.
سوز اوهان جو سُپرين، ”سچوءَ“ آهِ سرس، وي.

ڪافي 98

اَچي لايو ڪِيئَن، سجڻ، تو تا نِينهن نماڻِيءَ سان!

ما ريَس انهيءَ مامِري، هوتَ ڪندين ڪو هيئَن.
سا تا ڪيئي پانهنجي، جاني وٺيئي جيئَن.
جهڙي پُنهل توکئي، آءٌ پُڻ ڪريان تيئَن!

ڪان ونندِي ڪڏهِين، نالو سَندو نيهَن.

وري وها ريو ويجهڙو، "سچو" پنهنجي سِيئَن.

ڪافي 99

اِهو ڏونگرُ ڏهاٽين، مون ڏوراپو ٿو ڏئي!

ها ري هِهڙا هوت تون، ٿي ويجها وسا رين.

هيڏي هوڏي ٿي گهمين، تون نال نہ نها رين.

پنيورئون بيزار ٿي، چي سانول سنيا رين!

پارڻ "سچو" تون پاٽهين، وجي ساٽن سلها ڙين.

ڪافي 100

وسئون تا نہ وسا ريو، پلو يارَ ڙي،

آءُ اوها نجڙي آهيان، پلو ميان!

سِڪائيءَ ڏي سُپرين، ڪٽي نيڻ نها ر.

هيڏي نہ چڏين؛ پنهنجي ڪَدِ قطا ر.

توکي ڏسان مون ڏَسين، پِرين ڪهڙي پا ر.

"سچو" صَبر مِ رهِي، گوندر ڏينهن گذا ر.

ڪافي 101

هُئِي نہ مون ڪَلَ ڪائِي، سِرُ اِنهيءَ جي ڙي جيڏيون!

اَگِ نه سُيَم ڪَڍهين، هِيءَ وراڻي واري وائي.
ڳالهه نه ڳُرهڻ جهڙي، سائِنُ جا سمجهائي.
ڏوهَ ثوابَ جي ڳالهڙي، سپ وسواهَ وڃائي.
سائي حقيقت حالَ جي، سِر اَچانڪ آئي.
”سچو“ سانيڄ ڳالهڙي، پرينءَ جا پُرجهائي.

ڪافي 102

رهبر روز بروز، اَچن مون ڏي يار جا!

ڪنهن کي سَليان سَرتيون، سُپيريان جو سوز!
اَندر منجهه عجيب جي، ڪَيڙو سِڪ سروز.
هيڪَند ڪارڻ ٿي ڪريان، خاطر اندر خوض.
شال ڪنهين تي نه ٿئي، سندو جانب جوز.
”سچو“ اجهو آئيو، آرياڻي اِمروز.

ڪافي 103

طعنا سِرَ تي سهندي آنُ،
سَرتيون ساري لوڪ جا!

پاجهون پا روچل جي، راتيون هِت ڪا رهندي آنُ.
ڪاف منجها رئُون ڪاڪيون، لَعلن لوري لهندي آنُ.
پَسڻ بنا پرينءَ جي، ٿاهه نه پئي ڪنهن ٿهندي آنُ.

پيئر هِن پنهورَ ۾، ريءَ ٻا روچي نہ ٻهندي آنْ.

”سچو“ سَچيءَ سِڪ ڪَون، ڪيچين ڪَڍ ڪهندي آنْ.

ڪافي 104

دل جيون ڳالهيون، ميان، آءُ تا توسان اوريان!

ڳُجهيون ڳالهيون ڪريان ڪَن سان، تَڪَ وينيِ ٿِي توريان.

سَڄَو تنهنجي سِڪ جو ميان، ساه اندر ٿي سوريان.

سڪ اوهان جي سَر ٿي ميان، ڏيهہ سا روئي ڏوريان.

راتو ڏينهان ڪاڻ اوهان جي، چت ۾ چرخو چوريان.

اڱڻ ”سچوءَ“ جي آءُ تون پيارا، پاڻُ گهٽوئي گهوريان.

ڪافي 105

هينئن نہ مون کي ماريو، اوڙڪَ اَوهانجڙي آهيان!

ٻانهي آهيان وو تنهنجي ٻا روچا، پورهيت پنهنجي پاريو-

سَگَ نہ ٿي ڪو ساهيان.

آسَرونڊِي وو آهيان ميان، واڳ مُئيءَ ڏي واريو-

لالچ نہ ٿي لاهيان.

ڏاڍا ڏونگر لَڪِيو، ميان، توهَ پنهنجي سان تاريو-

چِپَر اڳيون نا تہ چاهيان.

آءٌ اوهانجڙي وو آهيان ميان، وسئون ڪيم وساريو-

جوڙَ اوهان جڙيي آهيان.
سانول اِنهيءَ وو سڌ ۾ ميان، ٻاهين تنهنجِن ٻا ريو-
ڪيچَ وٽن ڏيي ڪاهيان.
آءٌ اُڪَنڊِي وو هوتَ اوهان جي، ”سچو“ ڪِي سانول سا ريو-
ٻاهُ بِرهَ جو ٿيي ٻاهيان.

ڪافي 106

رهو مون وٽ رات، اَڄي پانڌيو پرين جا!

آءٌ اوهان تَون صدقي، جا وائي مِنيوَ وات.
پَسان اکڙين سان، ٻا روچاڙِي ذاتِ.
راتو ڏينهان روح کي، تن جِي آهي تاتِ.
هُئي هميشه ساٿيو، ”سچو“ سَندوَ ساٿ.

ڪافي 107[1]

تون آءُ آرياڻي اوري،
تنهنجي دامن لڳڙيي آهيان!

سِر پنهنجو سَرتيون، آءٌ گهرئون آَس گهوري.
ڪامِل ڪڏهن ڪينڪي، آءٌ ڏونگر سگهان ڏوري.
ڪا جا تندُ طلب جي، چِت وئين تون چوري.

---

[1] هي ڪافي 107، سر سسئي جي داستان ناٿين ۾ ڪافي 13 طور به شامل آهي.

نيو نماڻِي پاڻَ سان، ترُ نہ رهي هِت توري.
”سچو“ سَگ اوهان جو، ڪيئن پُڇي تنهنجي ٿوري.

ڪافي 108

مون کي تايو طبين، ميان،
ٻَن ٻُڪِيون وجهان تَن جون!

نَظَر ساڻ ُنِهال ڪيو، هاريون حَبين، ميان.
آزارئون آزاد ڪيو، اَچي عجين، ميان.
دل کي دلاسو ڏنو، ڪاڪيون قَربن، ميان.
ڏيندا ”سچو“ سپرين، گوش پِي غربن، ميان.

ڪافي 109

نينهن ڏاڍي سان لايو سي،
آءٌ تا هاڻِي ڪيئن ڪريان!

عشق سَولو سَرتيون، هِت پينر پايوسي.
پُڇي اسان جا پَکڙا، اَديون اجهو آيو سي.
پينَر شهر ڀنڀور جي، هِت طعنن تايو سي.
جو ڏنائون جيڏيون، سو پَلئہ پايو سي.
سوئِي ”سچو“ سِر تي، هاڻي چُمي چايو سي.

ڪافي 110

اسين آهيون! ڇا اسين آهيون؟

بيلي، نٿا ڄاڻون، ڇا اسين آهيون!

ذري باران برساتيون لايون، ذري ٻرن ٿيون وڏيون ٻاهيون.

ذري پڙهون ٿا نمازان روزا، ذري لوچَ مٿي تَون لاهِيون.

ذري چئون ٿا ”آهيون اَسين ئي“، ذري چئون ٿا ”اصل ناهيون“.

ذري آرام آهي هِن دل کي، ذري وهايُون نيٹَون واهيون.

ذري چئون ٿا ”اسان پاڻ سڄاتو“، ذري چئون ٿا ”اسين ڇاهيون“.

”سچو“ اصلئون سوئي آهين، ناهُ هتي ٻيو ڪيهو ناهيون!

ڪافي 111

محبت مست مجنون ڪيا، ڪَئين خاصا خماري، لو....

اصل ڪَون عاشقن آهي، مٿي سُوريءَ سواري، لو....

هِتئون مُنهن سا نہ موڙيندي، هوندي جا وره وارِي، لو....

سڻو جا مير محبت جِي، ڪُنَن کي ڪوٺَ ڪاري، لو...

جنين کي جوش جاڳايو، تنين ڪهڙي تياري، لو...

ڇڏي هِي عيش عالمَ جا، هليا سي هيڪ واري، لو...

پياسي هوءِ حيرتَ ۾، ڇڏيئون سُڌ سارَ ساري، لو...

بِرهَ جي باب ڏس تن کي، سِپا وائي وساري، لو....

سدا تن کي آساجَن جي، اَچڻ جِي انتظاري، لو....
”سچيڏنا“ سَمجهه ڪِي هتَهِين، مَتان ٿِئين هُت مياري، لو...

ڪافي 112

ڪڏهن اَلاجي اِيندا، يار سانگيڙا، ميان!

سِگهي اَچڻ جون ڪانگ اسان کي، اَچِي واڌايون ڏيندا.
ڏيئي دلاسا دل منهنجيءَ کي، نال نمائِي نيندا.
اِهي اُميدان آهن اسان کي، هِڪُ ڏَڪِيءَ سان ٿيندا.
ڪين ڏسندا ڏوهه اسان جا، بَديون سڀ بخشيندا.
آهي اوسيڙو اڪڙين کي، گولِي ساڻ گڏيندا.
ڪيچَ وٽان ڪون پَتي پَڪڙا، آڻي هِت هوتَ اڏيندا.
جيهو تيهو ”سچوُ“ سَندان آ، پانهِجو ڪِينَ ڇڏيندا.

ڪافي 113

سرتيون ڏِين صلاحان، ’چت تَون چرخي لائِين‘:
آءُ ڪَتيان ڪِي ڪانگ اُڏايان!

راتيون ڏينهان روئان اُنهن لڳ، پرين جي ڀِيم پَراهان.
دل جمعيت تڏهن ڪِي ٿيندي، جڏهن اِيندا ڪي هوتَ اڳاهان.
اَديون اُنهِيءَ جي وِيٺي اَچَڻ جون، روز نهاريان ٿِي راهان.

والي ورائي وري پنهور ڏي، سُڻي اسان جون آهان.
ڪيون قبوليت سَڀئي ”سَچُوءَ“ جون، سائين عَرضَ اِلاهان.

ڪافي 114

آ اَچِي ڏس حالُ مُهنجو، آءُ اَچِي سُڻ عرض هي!

نينهَن تا مون کي نيو، طاقت نہ ڪاتَنِ کي رَهِي،
مشتاق جي مارڻ سَندو، آهي اوهان کي غَرض هي.

ڏاها وِجِي ٻئا چوپُچان، مون تا پروڙي ڳالهِڙي،
درد ٻيو مون کي نہ آهي، محب تنهنجو مَرض هِي.

دل کَسي مون کَون وئين، موٽي نہ آئين ڇا چوان،
سُڌ لَهو ساجَنَ اَچِي، آهي اوهان تي قَرض هِي.

آءُ اَچِي امام ٿِي، توتي اَسان نِيتي نماز،
سِرُ ڪَرڻ صدقي اَوهان تون، آهي ”سچُوءَ“ تي فرض هي.

ڪافي 115

هِڪي ڏهاڙي پير مغان، مون کي ڳالهہ ڳجهي فرمائي!

سَلَڻ جهڙي ناهي سا، جا آڻ پرين پُرجهائي.
عامَ نہ مَجَن ان کي، جا صاحبن سَمجهائي.
مَٿَ منجها رئون مَئي جي، تنهن ساقيءَ سُرڪَ چکائي.

پيالي مَون پرواز ٿيو، واهِ وئي ٻِي وائي.

’عبد‘ ڇا تو ٿي جنين، تن ٻا زي هِت ها رائي.

’حق‘ ڪَون ’حق‘ نصِيب ٿيو ٿي، مدعا ”سچوءَ“ سَنپائي.

ڪافي 116

هوتَ غريبِ نماڻِي، اِتي ڪيئن وسا ريئي، ميان!

اڱڻ آسَروَند جي، آءُ تون پاڻُون ڇاڻي-

هوت هَٽِي چو ما رِيُئي، ميان!

وندر جي وڻن ۾، حب منجهَون هوتياڻِي-

مون تا گهڻو نها ريئي، ميان!

ٿورا گهڻا ڏينهڙا، هن عاجز سان آرياڻِي-

مانَ گڏُ گڏا ريئي، ميان!

اٿي هَلي هيڪلِي، پرت منجهؤن پاڇياڻي-

جڏهن سانول سا ريئي، ميان!

ڇڏي وئين ڇپَرين، ڪَيئي پُنهون ڇام پُڇاڻِي-

هيءَ ڪيئن آزا ريئي، ميان!

”سچو“ سگ اوهان جو، سائِنءَ لڳ سُڄاڻِي-

پنهنجي ڪَدَ قطا ريئي، ميان!

ڪافي 117

آءُ ڪا رهندِ هوتن رِيءَ، هُنديَس سانولَ ساڻ!

لَئن لَئن منجھ لڳي رھيو، ٻا روچي جو ٻاڻ.

وندر سنديءَ واٽ تي، پرزا ڪنديَس پاڻ.

ڏير ڏيئي ويا ڏک جو، هِن ڏکيءَ کي ڏاڻ.

درد مندي دانهون ڪري، ڇيٽڪ ڪيَڙُس ڇاڻ.

ماڻ اَچِي ٿئي ڪَڏهين، هِنَ مُٺِيءَ جو مهماڻ.

”سچو“ سگ اوهان جو، سو تا پنهنجو ڇاڻ.

ڪافي 118[2]

ڙِي جيڏيون، هوتَن رِيءَ،

آءٌ ڪنديَس ڪوه رهِي!

اندر وره وٺاڻ ڪيائون، لَئُن لَئُن منجھ لَهِي.

ڇڏي شهر ڀنڀور کي، هِيءَ ويندِي ڪيچ ڪَهِي.

ڪونهي ڪوهيا رلَ رِيءَ، سَرتيون هِت سَهِي.

قول ٻا ڙيندو ٻانهنجو، ڪَيو ٻا روچَل ٻَهِي.

”سچو“ ڳَڏِمِ ساٿيڙا، پَنڌَن منجھ پَهِي.

ڪافي 119

پرين نا ٻئي پار، ميان، جانبَ تنهنجي جان ۾، آخوند ري!

---

[2] هيءَ ڪافي 118، سر سسئي جي داستان پنجين ۾ ڪافي 12 طور به شامل آهي.

سبق ڏنئن نہ سور جو، ڪتابي نہ ڪار.
حرف صحيح ڪر هيڪڙو، وَرَق سپئي وار.
نينهن وارن کي ناحقي، مُلا هِيئن مَ مار.
راتو ڏينهان آهي توئي کي، ڪتابَن جي ڪار.
ٻاجهون نالي نينهَن جي، ”سچو“ سبق وسار.

ڪافي 120

پرجهي پاڻ نہ جاڻان، ڪير آهيان، يارَ ڙي ميان!

مورَت موڳائي ڪئي، صورَت تا نہ سُجاڻان.
ڪنهن تا ڳالهيئون، ڪاڪيون، ٿياسي هِت نماڻا.
جان جئو دل سپوئي، آڏا ٿِيم آڏاڻا.
ڏمر ڏاڍي ڏک سان، عشق جا اوراڻا.
خام خيالَ نِي، ”سچو“ ري، اِنهيءَ فِڪر اُڏاڻا.

ڪافي 121

اهو بَرِ پِي بازر آهہِ، جتي ديرو دوستَ جو!

ڏونگرُ ڏوِلي پائيان، سپيريان جي ساءِ!
چُمنديس چپَن سان ميان، سندِي جانب جاءِ.
محبت محبوبن جي، ڪاري هينيڙي کي هاءِ هاءِ.
ويئي ڪانگَ اُڏايان، لَکين لالن لاءِ.

مون کي ڪيچ وٽن مِ، نيئي پانڌيڙا پھچاءِ.

ساٿِي سُپرين سان، هِيءَ گداگر گڏاءِ.

”سَچُو“ سَڄڻ کي ميان، پاند ڳچيءَ مِ پاءِ.

ڪافي 122[3]

ڙي جيڏيون، هاٿي گھوريو، هوتن رِيءَ سارو شهر ڀنڀور!

لائيندا وو لطف سان، هِن ڏکيءَ کي ڏور.

هَيءِ هالاڻي اُن جي، شعُلي وڏڙو شور.

مِنت نہ منهنجيءَ موٽيا، زاري نہ آهي زور.

دَرَسَن ساڻ دفع ٿيو، سندو هِنيڙي هور.

”سچو“ سندن راهَ تي، هِڪَ جفا پيو جور.

ڪافي 123

حال معلوم توکي هِي ئي، آءُ تا وِس نہ وڻياس!

پرين تنهنجي پار ڏي، قاصد مُنجان ڪيئي-

ايڏانهن منهن ڪيو ٻيڻِياس.

ڇڏي وڃ نہ ڇپرين، مُنج دلاسا ڪي ڏيئي-

تنهنجي محبت ماريَاس.

چئي ٻڌايان سرتين، هن سباجها سي ئي-

---

[3] هيءَ ڪافي 122، سر سسئي جي داستان نائين ۾ ڪافي 8 طور بہ شامل آهي.

آءٌ تا وار نہ وسرياس.

پاڻئون پري نہ ڪري، آءٌ پنيءَ اوهان جي پيئي-

تنهنجي پکي نِي پينياس.

ساٿي ڏيج ”سچو“ اِهي، نياپا تون نيئي-

آءٌ تا گهڻو اُڪندياس.

ڪافي 124

منهنجو پَنڌ ڙو پهُ آهي، پلو سرتيون سانولَ ساڻ!

سو تا چِنڊ جيهو، اَصل ڪَون ناهي-

آهي سَڳ تہ پُنهونءَ ساڻ.

ايندو، اَٿم آسَرو، آسَر هَڏ نہ لاهي-

ٿيندو مُئيءَ جو مِهماڻ.

ڇڏي شهر پنپور کي، ڪيچ ويندي هيءَ ڪاهي-

لڳم پا روچي جو باڻ.

هِيءَ ڪَميڻِي ڪوڙِي، سڳ ساڻن ساهي-[4]

پر پرين ڏسندا پاڻ.

”سچو“ جاڻ صحيح ڪري، توڙي باب سَندن هِيءَ ناهي-

تہ پي نيندا سِپاجها ساڻ.

---

[4] ڪافي نمبر 665، سُر بروو 210، ”رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ.

ڪافي 125[5]

منصور سوريءَ تي چڙهيو، هر ڪنهن چيو ٿي واه واه،
عاشق اتي ئي سر ڏنو، اناالحق ٿيو سپ ساه ساه.

عشق اچي نعرو هنيو، ٿيس سپائي باه باه.
نظر مون کي هادي آيو، ٿيو سوئي الا الله.

عاشقن سُرڪي جا پيتي، ٿي سپائي هو هوا،
منصور، شمس تبريز پا رن، هٿ ڪياؤن جاه جاه.

ويا سمند ۾ ڏيئي ٽبي، سارو لڌائون سُڌ سماءُ،
الف سان جي گم هئا ٿيا، ڪُل شيءِ هرجاءِ جاءِ.

”سچو“ ڏسڻ سان سُرخ ٿيو ۽ تخت تي هو شاه شاه،
رچي اُتاهون لعل ٿيو، سارو اهو هو خود خداءِ.

ڪافي 126[6]

عشق لڳي تان ڪر آمين، نا منجھ ڪفر نا منجھ دين.

---

[5] پيروي، ڪافي 82، صفحو 78 ”رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ. ڪافي 125 کان 129 تائين پنج ڪافيون، علي قلي بيگ صاحب جن جي مرتب ڪيل ”رسالو سچل سائين“ تان کڻي هتي شامل ڪيون ويون آهن. ٻنهي رسالن کي پيش بعد اهي ڪافيون شامل ڪيون ويون آهن، جي رسالي ۾ اڳ ۾ موجود نه هيون.

[6] سر آسا، ڪافي 3، صفحو 26، رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ.

سٺون سورن جون ڪهڙيون پڙهين ٿو،
وره نه پُڇندئي وَلاَالضالِينَ.
ديد ڏِسي ڪي ديد اڙائين،
نينهن نه پُڇندئي نا بين.
جلوه عشق جو عرش ڪُرس تي،
سرزمين چا زير زمين.
دل سان ذرو درد قبوليم،
ڪشف قبور ڪرامت ڪين.
شُبها شَڪَ سيوئي لاٿم،
پاڻ سڃاڻ سان يقين.
طالب ڪي تاويل گهرن ٿا،
ڪن تمنا تي تمڪين.
هادي عبدالحق "سچوءَ" کي،
توڙئن هئي تا ڪئي تلقين.

ڪافي 127[7]

ساروئي سر آهي، ڪاٿي سچل، ڪاٿي ذات سچل دي.

[7] بروو، ڪافي 44، صفحو 149، رسالو سچل سائين" مرتب علي قلي بيگ.

مؤج درياءِ حُباب ڪڙا ڪيا، جاڃ ڪو شڪ ناهي.
آهي اونهون اسرار الاهي، چا منجها رؤن چاهي.
پنهنجي پاڻ پسڻ جي ڪارڻ، تاهَ لڪين ٿو ناهي.
عاشق، عشق، معشوق اهوئي، ڏانوءُ ڏاڍو ڪيو ڏاهي.
”الاالله“ اثبات مڙوئي، ”لا“ڪي ڇڏ تون لاهي.
”لي مع الله“ سمجھ اشارت، فيل لنگھيو منجھ پاهي.
واٽ اهائي وحدت واري، ڪامل ايندا ڪاهي.
سوئي اندر سوئي ٻاهر، ڪئين چوان ائين ناهي.
ڳالهه ”سچل“ جي سالڪ سمجهين، لوڪ جي ليکي چاهي.

ڪافي 128[8]

تون رَب ڏاڍو بي پرواه،
آءٌ تا ڏچان تنهنجي ڏاء.

ذڪريا ڪرت وڄهائي، سِسِي ساه منجها.
هو مڪي جو ڪوڏيو، تنهنکي ڏنئي ڪين ڪهڪاءُ.
حسن ۽ حسين ما رائي، ڏئي جيءَ جفا.
ڪربل منجهه قتل ڪرائي، ترس نه پيڙئي ڪا.

---

[8] سر بلاولي، ڪافي 88، صفحو 51، رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ.

ظلمي آهين، رحمي آهين، جا وٽئي سا واه.
”سچوءَ“ تيز تي سپ هنئين، جيڪا رَبَ رضا.

ڪافي 129[9]

ڪرن مڙئي قتل عام،
پاڻ ڪريان جي پڌرو.

جدا جماعت ڪان، آهيان پاڻ امام.
دم نه اڳيون دين ٿيو، ڪفر نڪو اسلام.
فارغ هئڻ فرض ڪون، سُنتَ ڪي نه سلام.
”سچوءَ“ آيو سچ ۾، ناهي حلال حرام.

ڪافي 130

ويندي تا وڻڪار،
جيڏيون هي لِڱ هوت بلوچ جي.

ڪيئن وِهان هتهين، آهي منهنجو ڪم ڪوهيار.
ساه منهنجو سرتيون، آهي پرين جي پار.[10]
هِيءَ دل ديواني ڪري، هو ٿيا پاڻ قرار.

---

[9] پيروي ڪافي 186، صفحو 89، ”رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ.
[10] ڪافي نمبر 270، سر بروو، صفحو 211، ”رسالو سچل سائين“ مرتب علي قلي بيگ.

جات جَتن جِي جيڏيُون، جِيءَ وڏو آهي جار.
”سچو“ نہ وسار ساه ڪون، دوستَن جي دربار.

ڪافي 131

عين اَٿوَ اِنسانُ، پول مَتان ڀُلي ڪائي!

دَلقُ درويشِي، ڀيري آيو، صورت هِن سلطان.
آهي جَڳَ ۾، سُٺو ڙِي جيڏيُون، صاحب جو سيلان.
ڏِسي تَماشو يارَ سڄَڻ جو، هَر همَہ حيران.
واه عجائب جيهو ڪيائِين، ”سچو“ ري سامان.

ڪافي 132[11]

ٻاروچي لَوَن لائي، ميان، ڪوهيا ري لَوَن لائي!

ڳالهہ نہ ڳرهڻ جهڙي، ڏاڍِي سور سلائي.
سَرتيون مون سان سورَ ۾، پينرَ ڪانهي پائي.
هيِرَ وٺي سا هانوَ کي، ڏَنهن عجين آئي.
سِرُ ڏيڻ سيڻَن کي، ”سَچُو“ آهي سَچائي.

ڪافي 133

صحيح سُڃاڻ ساري، خود آهين وي خُدائي!

---

[11] هيءَ ڪافي 132، سر سسئي جي داستان پنجين ۾ ڪافي 5 طور بہ شامل آهي.

لڪين سِتارا گم ٿيا، روزَ ڪَئِي روشنائِي.
ڪوڙين قطرا ڪارونپارَ، ڪِي سَمونڊَ سمائِي.
سُڌِ تِنهين سِرَ انهيءَ جِي، مٿي جنهن جي آئِي.
تخت هزارو اوري رهيو، پَري رهي بُلي شاهي.
”سَچُو“ سَچي ڳالهِڙي، پاڻَ پِرِيَن پُرجهائي.

ڪافي 134

وَس ڪا آهي ويچاري! - هُئَڻ هن جو هوتَ، ناهي!

اُتَن اُوٺارن تَوِّن، سائِين الاءِ صَدقي آءُ سَو واري.
چاڙهِ ڏاڍي چاه مان، سائِين الاءِ بِرهُ بلوچي باري.
هيڏي هوڏي جان ڏسان، سائِين الاءِ اَندر ٻاهر آري.
ٻانهون ٻانهِن جان ٻڌي، سائِين الاءِ زار ڪريان ٿي زاري.
”سچو“ سهي جي ڪرين، سائِين الاءِ حَق حقيقت ساري.

ڪافي 135

تون آءُ اسان وٽ يار: تنهنجي اَچَڻَ ڪاڻ
جيئڙو جُڪي ٿو، ساهڙو سِڪي ٿو!

بَس نه وَهڻ کَون ڪَرن، هي نيڻَن سَندا نارَ.
ماٺ ڪندي ئي چاڙهيا، بره اسان تي بار.
پِرين پاڙج پانهنجا، جي ڪيئي قولَ قرار.

ڇُمِي ڇَشمن تي ڪَنيم، تنهنجو عشق اَله توهار.

باه جيهو آءُ پائيان، جو دمُ توهَئون ڏار.

راتو ڏينهان تانهنجي آهي، ”سَچُوءَ“ سار سنپار.

ڪافي 136

دردمندن جي دل جو، ميان، شوقِي وو يارُ شڪاري!

يار سُهڻي جون ڏسو ڏهاڙي، ڪَن ٿيون خون خماري.

سوز وارن ڪي سيني اندر، ماري قيبر ڪاري.

چشمان چوٽَڪ ڏاڍو لائن، ڪجليان هَن قهاري.

ٻانهون سي ٻڌيِمِ اڳيون انهن جي، زاري سَوَلکَ زاري.

دل اسان جي وو لُٽ نِنَ ٿيون، ٻَئِي چشمان چاري.

پاٽان جاٽي ظاهِر ڪيائين، هوءِ هوءِ حُسن هزارِي.

جِيءُ ”سَچوءَ“ جو جار وڌائون، ڏيئي پارڻ ڏيکاري.

ڪافي 137

سِگها اِيندا، سِگها ايندا، پانڌي پِرين جي ڪِي تا!

سڪائيءَ سان سرتيون الا، ڏکَ پائي اَڇي ٿيندا، پَلِي اِيندا.

دردمنديءَ جي دل کي، ميان، دوست دلاسا ڏيندا، پلي اِيندا.

ڪين ڇڏيندا ڇپَرين، ميان، نال نماڻِي نِيندا، پلي اِيندا.

پَڪا پڪن سا مُهان، ميان، آڻي پاڻَ اڏيندا، پلي اِيندا.

سو ڏينهن ٿيندو ڪهڙو، جو "سچو" ناءُ سَڏيندا، پلي اِيندا.

ڪافي 138

تنهنجي محبت موهيو، رَمزن ريهيو ريهيو، هِي تا ساهُ -

آئِي الله!

طرف تنهنجي راتو ڏينهان، چِتِ هَٽيرو چاهُ-

آئِي الله!

آهي اسان سان سُپرين، حبَ سندَوَ هَمراهُ-

آئِي الله!

پيو پنا ري تانهنجي ميان، هي ڏوها ري ڏاهُ-

آئِي الله!

واڪا ڪَيون ٿو وهي، دل اندر درياهُ-

آئِي الله!

ڪشي ڪَري ڪيڙا، "سچو" مَليندا پاهَ-

آئِي الله!

ڪافي 139

هوتَ ڪڏهن نه هلائِيوَ، پانڌي پنهنجي پارَ ڏنهن اسان ڏي!

طرف توهان جي مُڪوسين قاصد، سو پي وَهندو ڪين ورائُو!

نيا پو منهنجي نيهن جو، جيڪَر ساٿِيءَ نه سڻايُوَ.

هو جو ڪَيو هووَ وعدو، سو تا ياد نہ آيُوَ.

”هر دم هونداسين اَسين توئي سان“، فائق هِيئن فرمايُوَ.

تنهن ڏينهن لاڪُون يارَ ”سچوءَ“ کي، باري برهُ بچايُوَ.

ڪافي 140

ڪالهہ قاصدَ اوڏانهون آيا، اِها ڪَيئُون آگاهي!

’يار ڀنڀور جي هئا اچڻ جا، ساٿَ ڏٺيءَ کي سعيا‘-

چڱِي ڏنائون گواهِي.

مُنهن محبوبن جو ٿيو اسان ڏي، پيا سي پَندَ سَجايا-

ڪيها رَهبر ڪريان راهِي!

يارَ مُسافر ڪِيم اُداسِي، ڏور جنين ڏينهن لايا-

آڻي تون ميڙ اِلاهي!

پانڌُ ٻڇيءَ پائي اڳيون پرين جي، اسان ڏوهَ سڀئي بخشايا-

ٿيا سي پاڻَ صلاحي.

”سچو“ اُتاهون اَچي رَهِي هِت، ويڙها سي يار وَسايا-

غَم لَٿِي گُمراهِي.

ڪافي 141

هاري سو پاتُئي هار، تا آءٌ چام چنيسر آوڙان!

جنهن دوستَ ڪسايو دَمَ ۾، سَٽ اُهو سِينگار.

هَنئُون پئي تنهنجي آهي، روئِن چو زارو زار.

ڏاڍو هُيَڙو درد جو، جنهن ڪيو بهشتُؤن بيزار.

ڏوهُ نہ تنهنجو ڪونہ هو، پرَ نينهن ڪيو نروار.

پَلنگئون پيئِنءَ پَٽ تي، ڪَري گوندَرَ گفتار.

”سچو“ سهي جي ڪَرين، هِيءُ هو عشقَ جو اسرار.

ڪافي 142

هارَ چنيسر جام، ليلان ڪسايو دَستُؤن پنهنجي.

ڏاڍو مَٺيون هو ڪَسوِٽي، جو دل جو ٿي پيو دام.

نَظَر وڌئي تا غيرَ تي، تيلهان تون ٿِيئَن تمام.

پُلي پوِلي ۾ پيئِنءَ، هار پانئُي آرام.

تنهن ڏينهن آنديئي پاڻَ سان، سورن جو سر انجام.

”سچو“ رَه صَبر ۾، عِشقُ ٿِيئي انعام.

ڪافي 143

ڪِيئَن چَوين ٿو، ڪِيئَن چَوين ٿو!

لوڪ ناهي بيو: ڪِيئَن چوين ٿو؟

لوڪُ سَپوئِي اُهو آهي، ڪيئن بيائِيءَ مَنجهِه پوين ٿو؟
اَجاڻ بنائي پاڻ بيها رئِي، غمزي انهيءَ ۾ چو نہ گوين ٿو؟
ساڻ سچي تا ”سچو“ گذارين، راند روئڻ جِي ڪيهِي رَوين ٿو؟

ڪافي 144

پُل وجي ٿو، لوڪ سا روئِي پُل وجي ٿو!

”مان“، ”تون“ ويندي، اُهوئِي ٿيندو، پولُ اهوئِي جيڪو پَجي ٿو.
اهو اُهوئِي سَرتيون آهي، نہ تا اها ڪوئِي ڳالهِہ مَجي ٿو.
اندر ٻاهر اُهوئِي آهي، ”سچو“ هِي سِرُ صحيح سجي ٿو.

ڪافي 145

سُهڻو سڱ ٿيو، ڪاڪيون ڙِي، ڪيچَ ڏٽين سان، شالَ مولو ميڙيندو!

اڳين ڪَون پي اڳرو، پائن تان ورہ ويو!
آريءَ جي اولاد سان، ڏاڍو پيچ پيو.
بيڪَسِيءَ جي دائري، تنهن کي نِيهَن نيو!
صدقي تَن سيرن توّن، ”سَچوءَ“ ساہ ڪيو.

ڪافي 146

شال مون سان وريون وريون،
ڪانگ ڪَرين مِنيون ڳالهِيون!

جدائيءَ جون جان جسم تي، ڪيون پورن پَريون پَريون.
دردَ سَڄَڻ جي دل منهنجيءَ کي، زور ڪيون ذريُون ذريُون.
ڏکن واريون ڳالهيون، اسان پي دل پائي ڏريون ڏريون.
وايون وصل جون يار، ”سچو“ تون، مٺان ڪرين ڍريون ڍريون.

ڪافي 147

مون کي مٺان تون ڇڏين،
سونها ڙي سَڄَڻ جا!

مَ جاڻان ڏينهن اُهو تا، ٿيندو اَلاجي ڪَڏهين.
نانءَ موليٰ جي محبوبن سان، ٿي غلام کي گڏين.
حاضر ٿِئين حضور ۾، نانءُ ”سَچُو“ ڪري سَڏين.

ڪافي 148

اهو آهي آهي، يار ساڃيو ساڃيو!

اوهين ڄاڻو سانڻ يقيني، پيو سو ناهي ناهي.
ميخاني وچ مست هميشه، ڪيئن سو ڪعبي ڪاهي ڪاهي.
لوڪ سارو تي هِت جو آيو، سَڀ حجابان لاهي لاهي.
ظاهر باطن آهي اُهوئي، جان جٿو وري چاهي چاهي.
نانءُ ”سچوءَ“ جو آيو صفت ۾، ڏانءُ ڪيو ڪيهو ڏاهي ڏاهي.

ڪافي 149

هيءَ پورهيت پاڻيءَ ڊوئِي، خان ٻا روچا تنهنجي!

حاضر خدمت اَچي اوهان جي، حال چوندیس روئِي.
ساٿي اسان جي سُڌ لَهڻَ سان، سوال پورو ڪَر سوئِي.
ڪِيئن وساري ويهان اوهان کي، ڪَئِي تا هِهڙي توئِي.
طوطيءَ جي ڳچيءَ سو سَلامن، ”سچوءَ“ مُڪا پڻ پوئِي.

ڪافي 150

واتِ مون کي آهي وائِي، خان ٻا روچا تنهنجي!

پرين نہ مُڪَو طرف اسان جي، لِکي ڪتابَت ڪائِي.
پيرو ڪندين وري پنيور ڏي، اِها اَڏَرَ مون آئِي.
حالَ منهنجي جي خَبَر نہ ڪنهن کي، چڱي سَجَڻ تو لائِي.
اِهو آسرو مون کي آهي، ٿيندين اَچي ڏکَ پائِي.
اَج صبح تا اَگڻ ”سچوءَ“ جي، جاني اِيندين شالَ جائِي.

ڪافي 151

سُڻ منهنجڙو حال،
دلبر ديس وسَئِي، گهوريو ڙي پَرڏيهہ تو ٽوَن!

مون کوَن پَري نہ ٿئين، سائين مَج سُوال.
منهنجو توسان تا آهي ئِي، خاصو يارَ خيال.

روئان واٽڙين تي، ڪَريو ھھڙو حال.
واڳان وطن پانھنجي، ڦيري آءُ فِي الحال.
تو ڪون ڳجھو ناه ڪو، عاشقَ جو اَحوال.
ڪَر "سچو" کي سپرين، ڪِٽي نيڻ نھال.

ڪافي 152

قاصدَ وري ويندين،
ديس پا روچل جي، ميان!

خبَرَ خوشيءَ جي وٺي اُتاھُون، سِگھو اسان ڏي ڪِي ايندين.
دردمنديءَ جي دِل کي، ھاڻي ڏاھا دلاسو ڏِيندين.
سپيرين جي ڳالھ ڳُجھيءَ جو، وجي سو واقف ٿِيندين.
سوزَ فراقَ جي، يار "سچوءَ" جو، تون ھِي نياپو نيندين.

ڪافي 153

آئين قاصدَ ڪالھ،
پرينءَ جي پار ڏنھن، آندئي جي سَنِھيا سَل اُھي ئي!

ھاريا ھِنَ جي حالَ جِي، ڪا ھُئِي ھُت قِيل مَقالَ؟
پاچِيءَ کي پَرديسَ ۾، سِڪندي ٿيڙا سال.
پِرِيَن ڪِي مون پُڇيو، ڪا خبَرَ ڏي خوشحالَ!

ڪِي ڪَيندا هجر فراق کي، ڪِي ورندا واوَ وصالَ!
”سَچُوءَ“ سندي ساهَ جِي، ڪا هئي هُت ڪين سنڀالَ!

ڪافي 154

عاشقَ ڪر آرام،
پِرينءَ گهُٽو پُڇيو تُنهنجو، خوشيءَ ۾ رَهُه، ري!

طرف تنهنجي آهِ، اَچڻَ جو، اسان جو اَنجام.
رَهبَر عاشِقَ کي وَڃِي، سَوَ لک ڏيج سَلامُ.
اڳِيان آهي تانهنجو، سُرهائي سَر انجام.
جيڪي چَيُوَ تانهنجو آهي، ڪُلِي قبول ڪَلام.
”سچو“ تنهنجي ساه کي، آهه محبت بخش مدام.

ڪافي 155

يار منهنجي کي ڪريو، مِنَت وڃِي ڪائي!
پَرڏيهه وڃ نه مون پرين، يارَ تو سان مون تا لائي.
اَندر منهنجو اَڏ ٿيو، ڪري وڃڻ جِي ٿو وائي!
ڏسو اوهين ٿيون، دل ڏاڍي سان، اديون آ مون اٿڪائي.
چڱا مِڙيائي ميان اِئين چون ٿا ، ’لائي نه توڙ نڀائي‘.
هِجَر منجها رؤن ٿِيندي وصالت، اِها ڳالهه ”سچُوءَ“ آزمائي.

ڪافي 156

هاڻي مون کي پِرين پوءِ،
جيڏيون جِيڻ جنجال ٿيو!

ويٺي واٽڙين تي، هِيءَ راتو ڏينهان روءِ.
ويهڻ هن جو وهه ٿيو، هو لَڏي ويڙا لوءِ.
دردمندِي دانهون ڪري، آهي هوتَن رِيءَ هوءِ هوءِ.
ڪاڪِيون مُون ڏي ڪيچ ڪَون، شالَ قاصد اچي ڪوءِ.
”سچوءَ“ ڪندي سال ٿيا، وَرِيتيون ووءِ ووءِ.

ڪافي 157

يار ساٿيو ڙي ميان، يار پانڌيو ڙي ميان، پلوڙي ميان،
دوستَن جي ڳَل مون کي ڪا ڏيجو!

هِيءَ نماڻِي در وڪاڻِي، نالِ نباهي نيجو.
ڪِيمَ وساريو، مئي نه ماريو، چوري تا نه ڇڏيجو.
ڏيو دلاسا ڪڏهن اِيندا، لوءِ ٿُون تا نه لڏيجو.
جنهين ويلي هلو اِتا هون، ”سَچوُ“ نانءُ سَڏيجو.

ڪافي 158

ساجن اِنهيءَ سير، اِيندئي ڙي اَچا!

سي ئي ڀِھتيون پرينءَ سان، جي گھِڙيون انھيءَ گھير.

سپيريان جي سيرَ ۾، ھيجَؤن ھِينئڙو ھير.

ٻَڌي نچج نيھَن جي، چاتِيءَ چاتِيءَ چير.

”سچو“ سائين جي پُچين، ڦَندَ سَپِئَي ڦير.

ڪافي 159

”توکي عاشق پنھنجو ڄاڻان، توکي سَونِ ۾ سُڃاڻان!

”اسين تا توسان آھيون سدائين، وِڃھج ڪِين وڃاڻا .

”اُھي تا آھن نظر اسان کي، اَڇي جي در وڪاڻا“،

دستؤن ڪري ڏِنو ھِي مان کي، يارَ دارونءَ جا داڻا .

سَھِج ”سَچُو“ تون ساڻ يقيني، محبوبن جا ماڻا .

ڪافي 160

ھوتَ اسانجڙو حال، تون پاڻِھين ٿو ڄاڻين!

اوھان ٻاجھون وو سپرين، ميان اَلا ، ساعت پايان سال-

وري اَچج آرياڻِي.

راتو ڏينھان روح کي، ميان الا ، سندُو خواب خيال-

ھِيءَ اَٿوَ نماڻِي.

معلوم توکي مون پرِين، ميان الا ، عاجز جو اَحوال-

تون سانول سُڃاڻِي.

چڏين ويندين وو چپَرين، ميان الا، تو لڳ ڪيم ڪشال-

تون هِيئن ڪِيئن هوتياڻِي!

سوز اوهان جي وو سُپرين، ميان اَلا، بِره ڪئُي بيحال-

تہ پڇي عذر نہ آڻي.

لاه فراق وو فقير ڪَون، ميان الا، "سچو" مج سوال-

هيءَ هادي لئي هاڻِي.

ڪافي 161

منهنجي اڱڻ اَچ آءُ،

پرديسيڙا ڙي يا رَ!

والي شالَ وصال جو، ڪو وري لڳي واءُ.

اچي هَڏ نہ هِتَهين، سانوَل تو ريءَ ساءُ.

ميان مشتاقن جو، اَچي صاحب لهہ سَماءُ.

دانهون ڪري دردَ مِ، جا ڦٽي فراقاءُ.

ٿيون مَدايون ڪيتريون، سائين "سچوءَ" ڪانءُ.

ڪافي 162

اوڏاهون قاصد جي آيا، تَن هُلائي هِيءَ وائي:

هاڻي هوتياڻِن جي، هُئي تو ڏي تياري،

واٽان پُڇي تانهنجون، ٿو اَصل کان آري،

ڏاري، سنديَو حال جِي، هت معلوم سَپائي.
اهو رکج آسرو، جو اَج تو ڏي اِيندا،
ڏيئي ٻانهون ڳل تو وري، پرين پَرچائيندا،
هيڪَند ٿيندينءَ هوتَ سان، تون جاڳندي جائي.
مارئي ماندِي نه ٿيءُ، چو ڳوند رڳذارين،
واٽان اَچَڻ ان جون، ٿي نِت نِتِ نهارين،
جهڙي تون هِت آهين، آهين هُت پِي اُهائي.
ويو وڇوڙيو وِچ مَؤن، تون ڳڏيئن سائينءَ سانڻ،
توسان آهن سُپرين، پَري ڀاءِ نه پاڻ،
”سچو“ ٿِيندين سيڪهڙي، اها وائي سوائي!

ڪافي 163

ڪيچي ڏنم اَج اِتي،
اوهين تا چا ٿا ڀانيو!
سال لنگهِي ويا ڪيترا، ڪاڪيون ريءَ ڪِتي.
اج تا ويندَس ڪاڏي ڪِينڪي، هُوُسو، تا منهنجو هتي.
منزل محبن جي جتي هوندي، ميان، هونديون سَرهايون تتي.
موڪائيءَ جي مونجهه مِ، سائين الا، ڪانه ڏِسي ڳپَ مِ ڳِتي.
سودو سيڻن سان حال ٿيندو، ميان ”سَچُو“ تا سِرَ ڏتي.

ڪافي 164

اَڄ اوڏاهين سي آيون، مون ڏي خَبران خير جون!

پيو تا توسان دوستَ وي، ڪون برابَر پايون.
لِکي مَؤن معلوم ٿيو، هاڻي پير ايڏاهِين ٿا پايُون.
سَنيري توکي ميان ڏيهہ سنديءَ، لک ٿورا ٿا لايون.
سورن واريون سيئي ساعتون، تو تان لکَ لنگهايون.
توکي ٿينديون هاڻي حاصل، ”سَچَو“ ري سَرهايون.

ڪافي 165

منهنجِي حجت توسان ناهہ، توکي مولو ميڙي يار!

مون هِن نماڻيءَ کي، آسَر سَندُوَ آهہ.
اندر باهِر تا تنهنجِي، جانبَ آهي جاءِ.
ڏونگر ڏورڻ آئيا، ساجَڻ تنهنجي ساءِ.
”سَچُو“ آهي سِڪ ۾، لالَن تنهنجي لاءِ.

ڪافي 166

پُڇن ڪوه طبيبَ، او، سوزَ واريون سَرتيون، پلو الوَ!

پيدا ٿيندا پاڻهين، ڪول آَيس قَريبَ.
ڏِيَن ڏيکا ري ڏِيلئُون، اچانڪ عجيبَ.
”سچو“ وَسَن سي سدا، هِنَڙي منجھ حَبيبَ!

ڪافي 167

الا بارِي بِره ڏولَڻ جي، دل ديواني منهنجي ڪيئي!

اوري اَٽڪَ نہ رهِي، خاص پرين پڪيئي.
پيا رپائون پُر ڪَري، بي سپ وائي ويئي.
راتيان ڏانهان روحَ ۾، ”ٿيَا ٿيَا“ آهي ٿيئي.
اکيون دل ”سَچُوءَ“ جيون، پاڻ سکيون ڪِيئُون پيئي.

ڪافي 168

يا رَلايو رنگ، ڏِس تون، جي هُيئين ڪنهن حالَ ۾!

محڪم رهين احوالَ ۾، قائيل نہ ٿي تون قالَ ۾.
خيالَ پاجهون خاص تنهنجي، هُئي جيَڻ جَنجالَ ۾.
جي هُئين ڪو دَم اِتي، تا هُج تون خاص خيالَ ۾.
اَصل ۾ يڪتا ٿِئين، عاشِقَ چَئُون اَمثالَ ۾.
محبت مگر مرشد سندي، آٿين اِنهي اَحوالَ ۾.

ڪافي 169[12]

”تو ڪِيئُن اُهي وسري ويا، جن کي تو ٿي ڪارون ڪيون؟“

---

[12] مرتب پاران ڪافي 169 ۽ ڪافي 170 رسالي ۾ ”ڪلام“ جي عنوان سان ڏنل هيون، پر اسان اُنهن جو عنوان ڪافي رکيو آهي، ڇوته ڪلام شاعريءَ جي ڪا الڳ صِنف ڪانهي بلڪ شاعريءَ جي هر صِنف کي ڪلام چئي سگهجي ٿو. بيو عرض نہ اهڙي ئي سٽاءَ واريون: يعني ٽلهه ۽ هر بند جي آخري

پانڌيءَ پِرينءَ جي يار ڏنھن، آندِي خبر اھا يار ڏنھن؛
آيو اصل اسرار ڏنھن، دوست سندي دربار ڏنھن.

ڪيئن تون پئين ٻيءَ ڳالھ ۾، ھي جيءَ وجھين جنجالَ ۾؛
چئه، آھين ڪھڙي خيال ۾؟- رھ تو ھميشه حالَ ۾.

ڪانئن پاسي ڏينھڙا پَيَئه، سي ڳُڻَ سَندن وسِري ويئه!
سچا سخن سانپُڻ ٿِيئه، سڏ ڪين ڪڏھن نا ڪَيئه.

”ڳالھيون سَجڻ جون ياد ڪر، دل سامڻ ٿي عاشق اَپر،
”تا تو اچي نا زڪ نظر، ھَيءِ ھَيءِ متان ٿئين بيخبر.

”جيڪس فراق جي فال ھُئي، ڪا ڪين تنھنجي ڳالھ ھُئي،
”تو ڳُڏ جِيڻ جي جال ھُئي: اَج تو نہ تن سنپال ھُئي!“

”اِتي وِساريئي ڪيئن ويھي، جي ڏيھَ ھئا تنھنجا ڏيھِي؛
”توڪي آئي مَصلحت ڪيھِي؟ - ھانِ پاڻَ ايندا اجُ پيھِي.

””سچو‘ متان دلگير ٿئين“، اَج پاڻ فرمايئون ائين،
”طالب وجي تَسلا ڏئين، معافي مَدايون ڪيون مئين!“

ڪافي 170

وعدا اُھي اَج ياد پئا، مون سان قربن جي ڪيا!

سِٽ جو ٿلھَ سان ھم ڪافيه ھجڻ بجاءِ، ھر بند جي سِٽن جو ھڪ ٻئي سان ھم ڪافيه ھجڻ، اھڙيون ڪافيون رسالي ۾ ٻيون پڻ ملن ٿيون. مثال طور ڏسو: سر سسئي داستان چھون، ڪافي 6.

ڳالهيون ڳجهيون اُهي يارَ جون، اصلون ٻُڌيمِ اِسرار جون،
سي ٿيون عطا اعتبار جون، دل ۾ رهيون دلدار جون.
واليءَ اهو وعدو ڪيو، جو ڪَم چيوسين سو ٿيو،
”هڪ ٻول توسان، نا ٻيو، وِسري نه مون کَون سو ويو.“
فائق وري فرمائيو، ”تو سِرُّ اسان جو سائيو،
”اهو ڏسڻ مون آئيو، دل ساڻ سو مون لائيو.
”’سَچُو‘ سدا سَرهو رهين، هِن ٻولَ اسان جي تي ٻهين.
”تون ناه تا هِن تي نهين، سِر بار برهي جو سَهين!“

ڪافي 171[13]

دمَ دمَ جا ديدار، وو، اَبر اَسان جي نارَ تي!

ٻَگا ڏاندَ ٻَڌائون ٻيئي، تَن جِي ڳالهه ڪريان آءَ ڪيهِي،
وهَن ڌارو ڌارَ، ڳاڏِيءَ جي ٻُڪَڪارَ تي.
ٻا روني هِڪڙي چَڪريون ٻيئي، آرا انهن جا آهن اِهي ئي،
وهن بارو بارَ، وو، لَٺ واريءَ للڪارَ تي.
ڦرهيون ونگڙون آهن اوٻا ريون، اِرڙيون سونهَن مالهَه موچا ريون،
جهَلڻ جا جهلڪار، وو، لوڙِن واريءَ ڌڌڪارَ تي.

---

[13] هيءَ ڪافي 171 اصل ۾ ”سنڌي روجهن بابت بيت“ جي آخر ۾ ڏنل هئي. پر جيئن ته هن ڪافي جو مواد نه ته روجهن بابت هو، نه ئي وري اهڙي ماحول جي عڪاسي ڪندڙ يا ان سان مناسبت رکندڙ ئي هو، ان لاءِ هِن ڪافيءَ جو هِت شامل هئڻ مناسب ڄاتو.

ڏِڏي چونڪ جوئر جا نِسري، ڳنا تنهن جا ماڪِي مِصري،
ڪِيرن جا بہ خمار، وو، آهن پيهي واريءَ پُونجار تي.
ڪانگَن ڪانگيرو، وهِيَن واهيرو، ڪَڳَرن، ڳيرن ڪيو اچي گهيرو،
ڳوڙهن جا وسڪارَ، وو، جهِرڪين جي جنسار تي.
آيو نيسَر پا ڙيچ ۾ پاڙِي، مرشد اچي ٽِيڙمَ ساٽِي،
سا جوئر پَچايم جار، وو، آهن ڪَم ”سَچل“ جا ڪلتار تي.